

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ
« І Н Ж Е К »

Ministry of education and science of Ukraine
Kharkiv national university of economics

Yu. B. IVANOV

SYSTEM OF TAXATION IN DIAGRAMS AND TABLES

Part 1
National and local taxes and duties in Ukraine

STUDY GUIDE

Kharkiv
«ENGEC» PH
2004

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний економічний університет

Ю. Б. ІВАНОВ

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Частина 1
Загальнодержавні та місцеві податки
і збори в Україні

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів*

Харків
ВД «ІНЖЕК»
2004

ББК 65.9(2)261.3

I-20

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист № 1/11-2172 від 30.05.03 р).

Рецензенти: *Чумаченко М. Г.* — д-р екон. наук, проф., академік НАН України, зав. кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу Київського національного економічного університету;
Глуценко В. В. — д-р екон. наук, проф., зав. кафедри фінансів та кредиту Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна;
Худолій Л. М. — д-р екон. наук, с. н. с., зав. кафедри фінансів і банківської справи Європейського університету.

Іванов Ю.Б.

**I-20 Система оподаткування в схемах і таблицях. Частина 1.
Загальнодержавні та місцеві податки і збори в Україні:
Навчальний посібник.— Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004.— 416 с.**

ISBN 966-8515-24-2

Дисципліна «Податкова система» відноситься до блоку нормативних дисциплін підготовки бакалаврів за напрямом «Економіка і підприємництво» та включає в себе широкий перелік тем теоретичної та практичної спрямованості. Для опрацювання цієї дисципліни студентам необхідно опанувати значний обсяг навчального матеріалу, законодавчих та нормативно-правових актів, які регламентують податкову систему України. За цих умов виключно важливим є отримання великого обсягу інформації в стислому вигляді, що може бути реалізовано саме за допомогою графічних засобів подання інформації. Ця книга є першим навчальним виданням такого характеру в Україні з питань оподаткування.

Навчальний посібник відповідає вимогам державного стандарту, містить структурно-логічний матеріал для вивчення всіх тем нормативної дисципліни «Податкова система України» циклу професійно-орієнтованих дисциплін за спеціальністю «Оподаткування».

Рекомендується студентам вищих навчальних закладів, викладачам, науковцям та аспірантам, а також податковим консультантам, аудиторам та спеціалістам-практикам, діяльність яких пов'язана з оподаткуванням.

ББК 65.9(2)261.3

© Іванов Ю. Б., 2004

© ВД «ІНЖЕК», 2004

ISBN 966-8515-24-2

ЗМІСТ

Вступ	9
1. Сутність і види податків	11
1.1. Податки як економічна категорія	11
1.2. Елементи податку	16
1.3. Класифікація податків	31
2. Податкові відносини і податкова система	36
2.1. Податкові відносини	36
2.2. Принципи оподаткування	41
2.3. Система оподаткування	44
3. Податок на додану вартість	53
3.1. Загальна характеристика	53
3.2. Суб'єкти оподаткування	58
3.3. Об'єкт і база оподаткування	60
3.4. Податкові ставки	72
3.5. Правила податкового обліку з ПДВ	76
3.6. Порядок обчислення та сплати	85
3.7. Податкові пільги	89
3.8. Бюджетне та експортне відшкодування	105
4. Акцизний збір	110
4.1. Загальна характеристика	110
4.2. Суб'єкти оподаткування	113
4.3. Об'єкти і база оподаткування	116
4.4. Податкові ставки	117
4.5. Порядок обчислення і сплати	122
4.6. Податкові пільги	131
5. Мито	133
5.1. Ознаки та види мита	133
5.2. Митна вартість	136
5.3. Країна походження товару	143
5.4. Митні пільги	145
6. Податок на прибуток	151
6.1. Загальна характеристика	151
6.2. Суб'єкти оподаткування	154
6.3. Валовий дохід	155
6.4. Валові витрати	163
6.5. Витрати подвійного призначення	181
6.6. Амортизація основних фондів і нематеріальних активів	193
6.7. Ставки податку	206
6.8. Оподаткування окремих господарських операцій	208

6.9. Особливості оподаткування деяких платників податку	221
6.10. Порядок сплати	236
7. Фіксований сільськогосподарський податок	238
8. Спрощена система оподаткування	249
9. Плата за ресурси	264
9.1. Плата за землю	265
9.2. Плата за користування надрами для видобування корисних копалин	276
9.3. Плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин	287
9.4. Збори за використання водних ресурсів	291
9.5. Збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету	298
9.6. Збір за забруднення навколишнього природного середовища	305
9.7. Рентні платежі	315
9.8. Збір за спеціальне використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду ...	321
9.9. Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію	326
9.10. Збір за використання радіочастотного ресурсу України	330
10. Плата за послуги	333
10.1. Державне мито	333
10.2. Єдиний збір, що справляється у пунктах пропуску через державний кордон України	343
10.3. Плата за патенти	346
10.4. Збір у Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	360
11. Інші загальнодержавні податки і збори	364
11.1. Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів	364
11.2. Збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства	372
11.3. Збір за проведення гастрольних заходів	376
11.4. Збори на обов'язкове державне пенсійне страхування	378
12. Місцеві податки і збори	390
Список скорочень та умовних позначень	404
Література	405

CONTENTS

Introduction	9
1. Essence and types of taxes	11
1.1. Taxes as economic category	11
1.2. Elements of a tax	16
1.3. Classification of taxes	31
2. Tax relations and taxation system	36
2.1. Tax relations	36
2.2. Principles of taxation	41
2.3. System of taxation	44
3. Value-added tax	53
3.1. General characteristic	53
3.2. Subjects of taxation	58
3.3. Object and tax base	60
3.4. Tax rates	72
3.5. Fiscal accounting rules	76
3.6. Procedure of calculation and payment	85
3.7. Tax exemptions	89
3.8. Budgetary refund and drawback on exported products	105
4. Excise duty	110
4.1. General characteristic	110
4.2. Subjects of taxation	113
4.3. Objects of taxation and tax base	116
4.4. Tax rates	117
4.5. Procedure of calculation and payment	122
4.6. Tax exemptions	131
5. Customs duty	133
5.1. Signs and types of customs duties	133
5.2. Customs value	136
5.3. Country of origin of goods	143
5.4. Customs privileges	145
6. Profits tax	151
6.1. General characteristic	151
6.2. Subjects of taxation	154
6.3. Gross income	155
6.4. Gross expenses	163
6.5. Dual-purpose expenses	181
6.6. Depreciation of fixed assets and intangible assets	193
6.7. Tax rates	206
6.8. Taxation of individual economic operations	208

6.9. Taxation of some taxpayers	221
6.10. Procedure of payment	236
7. Fixed agricultural tax	238
8. Simplified system of taxation	249
9. Payment for resources	264
9.1. Payment for land	265
9.2. Payment for use of mineral resources for mining operations	276
9.3. Payment for use of mineral resources not connected with mining operations	287
9.4. Charges for special water usage	291
9.5. Charges for geological prospecting made at state budget's expense	298
9.6. Charge for environmental pollution	305
9.7. Rental payments	315
9.8. Charge for special use of forest resources and use of plots of land of forest fund	321
9.9. Duty as a purpose-oriented effective rate charge for electric and thermal energy	326
9.10. Charge for use of radio frequency resource of Ukraine	330
10. Payment for services	333
10.1. State tax	333
10.2. Unitary dues collected at the points of crossing of state frontiers of Ukraine	343
10.3. Payment for patents	346
10.4. Charge into the fund of natural persons' deposits guarantee	360
11. Other national taxes and duties	364
11.1. Tax on owners of motor vehicles and other self-propelled vehicles and mechanisms	364
11.2. Tax on development of vine-growing, gardening and hop-growing	372
11.3. Tax on organization of guest performances	376
11.4. Tax on compulsory state annuity assurance	378
12. Local taxes and duties	390
List of abbreviations	404
Literature	405

ВСТУП

Проведення ринкових перетворень в Україні значною мірою залежить від наявних фінансових ресурсів держави, основною формою централізації яких виступає оподаткування. Саме тому стан та рівень розвитку системи оподаткування, відповідність її, з одного боку, об'єктивним критеріям ефективності побудови податкових систем, а з іншого, — реаліям сучасного етапу розвитку національної економіки, визначають можливості фінансування суспільних потреб.

Разом з тим, оподаткування являє собою один із найважливіших та найефективніших важелів державного регулювання ринкової економіки, за допомогою якого держава забезпечує створення необхідних передумов для структурної трансформації національної економіки, прискореного розвитку пріоритетних галузей та сфер діяльності.

Ці два аспекти загальнодержавного значення податкової системи відповідають двом базовим функціям оподаткування: фіскальній та регулюючій, реалізація яких здійснюється як на рівні архітекτονіки системи оподаткування, так і в кожному з податків і зборів, які виступають підсистемами національної системи оподаткування.

Економічні відносини, пов'язані з оподаткуванням, ґрунтуються на балансі інтересів держави та платників податків, до яких належать не тільки суб'єкти господарювання, але й фізичні особи. Таким чином, проблеми оподаткування торкаються не тільки контролюючих органів та юридичних осіб, але й всього населення країни.

Однією з проблем становлення податкової системи України, започаткування якої відноситься до 1991 року, є висока динамічність податкового законодавства та відсутність єдиної законодавчої основи оподаткування — Податкового кодексу, що значною мірою ускладнює вивчення навчальних дисциплін, зв'язаних з оподаткуванням, та обумовлює відносно невелику кількість вітчизняних навчальних видань з цієї проблематики.

До вашої уваги пропонується перший в Україні навчальний посібник з оподаткування, в якому навчальний матеріал подається виключно графічними засобами — за допомогою схем і таблиць. Така форма подання матеріалу є наочною, компактною, дозволяє реалізувати системний підхід до вивчення найбільш складних проблем су-

часного оподаткування та внутрішніх взаємозв'язків податкової системи і сприяє більш ефективному засвоєнню його студентами.

Навчальний посібник «Податкова система в схемах і таблицях» підготовлено відповідно до програми з навчальної дисципліни «Податкова система», яка відноситься до нормативних дисциплін підготовки бакалаврів за напрямом «Економіка і підприємництво», і зокрема, для спеціальностей «Оподаткування» та «Фінанси». Разом з тим, глибина висвітлення окремих розділів дає змогу рекомендувати цей навчальний посібник як додатковий при вивченні таких дисциплін професійної підготовки спеціалістів та магістрів спеціальності «Оподаткування», як «Податковий контроль», «Адміністрування податків», «Оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності» та деяких інших.

У першу частину навчального посібника увійшли два загальнотеоретичні розділи: «Сутність і види податків» та «Податкові відносини і податкова система», а також розділи, присвячені загальнодержавним та місцевим податкам і зборам, що справляються в Україні.

Матеріал навчального посібника базований на законодавчих та нормативних актах в сфері оподаткування станом на 1 вересня 2004 року.

Автор висловлює подяку за практичну допомогу, надану в процесі підготовки навчального посібника, колективом викладачів, співробітників та аспірантів кафедри оподаткування Харківського національного економічного університету.

Навчальний посібник рекомендується для студентів вищих навчальних закладів, викладачів, науковців та аспірантів, а також може бути корисним як довідковий посібник в практичній діяльності податкових консультантів, аудиторів, керівників підприємств та установ і спеціалістів-практиків, діяльність яких пов'язана з оподаткуванням.

1. СУТНІСТЬ І ВИДИ ПОДАТКІВ

1.1. Податки як економічна категорія

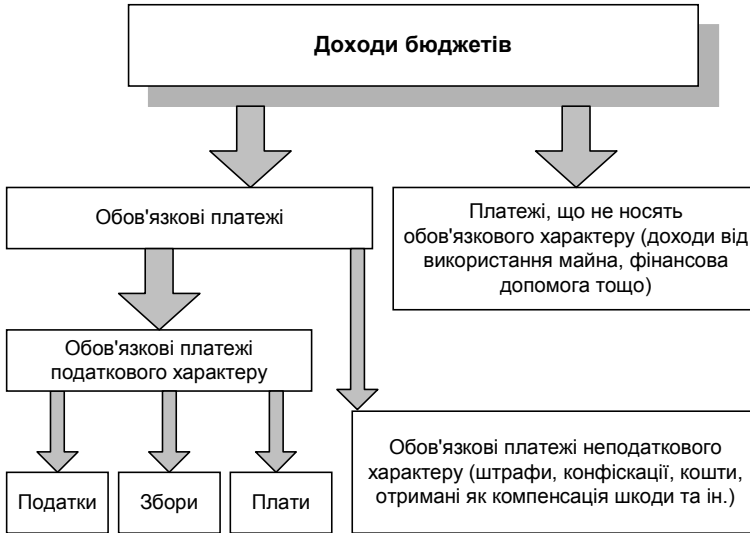

Рис. 1.1. Структура доходів бюджетів [64]

Таблиця 1.1

Визначення категорії «податок»

Податок	Примусовий збір, який держава стягує з громадян для задоволення своїх грошових потреб	Кулішер І. М., Слуцкий М. І., Твердохлебов В. М., Тургенев М. І. та ін. [54]
	Примусовий збір, що справляється державною владою з окремих господарюючих осіб для покриття витрат, що здійснюються нею або для досягнення будь-яких завдань економічної політики без надання платникам його спеціального еквіваленту	Соколов О. О. [87]
	Збір, що встановлюється в односторонньому порядку державою та справляється на підставі законодавчо визначених правил для задоволення суспільних потреб	Горський І. В. [44]

Закінчення табл. 1.1

Податок	Обов'язковий індивідуально безоплатний платіж, що справляється з організацій та фізичних осіб в формі відчуження належних їм на правах власності, господарського ведення або оперативного управління грошових коштів в цілях фінансового забезпечення діяльності держави або муніципальних утворень	Податковий кодекс Російської Федерації [62]
	Форма примусового відчуження результатів діяльності суб'єктів, що реалізують свій податковий обов'язок, в державну чи комунальну власність, який вноситься в бюджет відповідного рівня (або цільовий фонд) на підставі закону (або акта органу місцевого самоврядування) та виступає як обов'язковий, нецільовий, безумовний, безоплатний та безповоротний платіж	Кучерявенко М. П. та ін. [64]
	Обов'язковий, індивідуально безоплатний платіж в державні чи місцеві бюджети в законодавчо встановленому порядку з організацій і фізичних осіб у формі відчуження коштів, що належать їм на правах власності, господарського ведення чи оперативного управління, у цілях фінансового забезпечення діяльності держави і (чи) муніципальних утворень	Черник Д. Г. та ін. [61]
	Законодавчо оформлена, примусова форма отримання державою частки вартості валового внутрішнього продукту, фінансовий гарант виконання державою її суспільних функцій, інструмент регулювання економічного розвитку	Мельник П. В. [59]

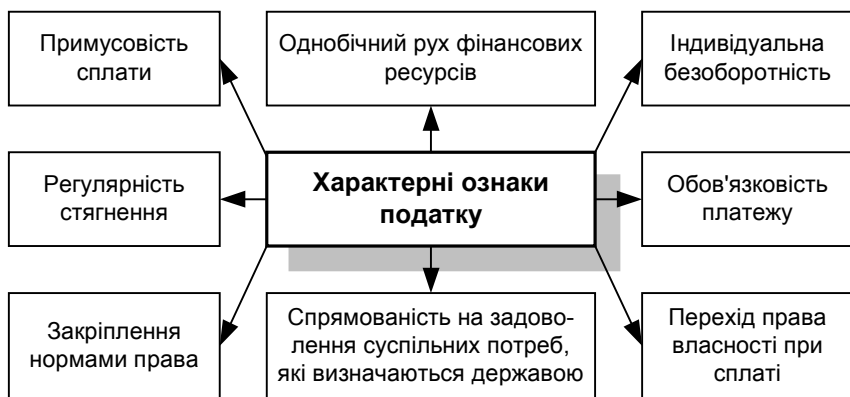

Рис. 1.2. Характерні ознаки податку [49]

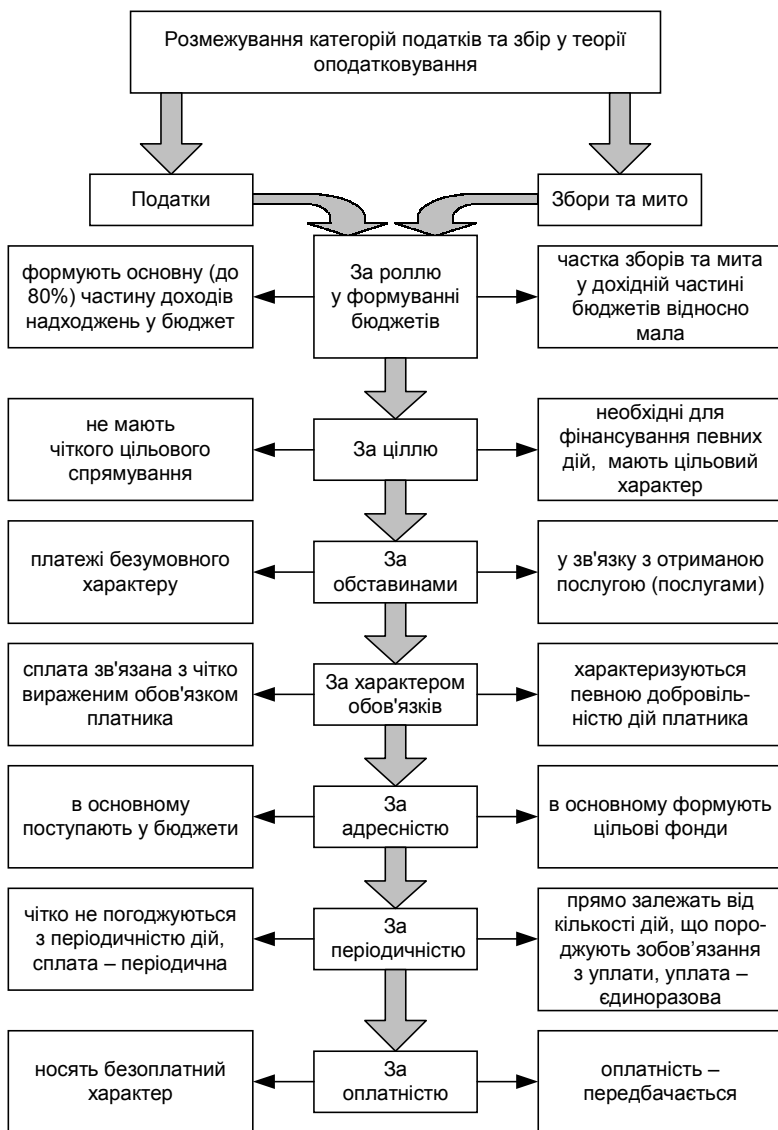

Рис. 1.3. Розмежування категорій «податок» і «збір» у теорії оподаткування [64]

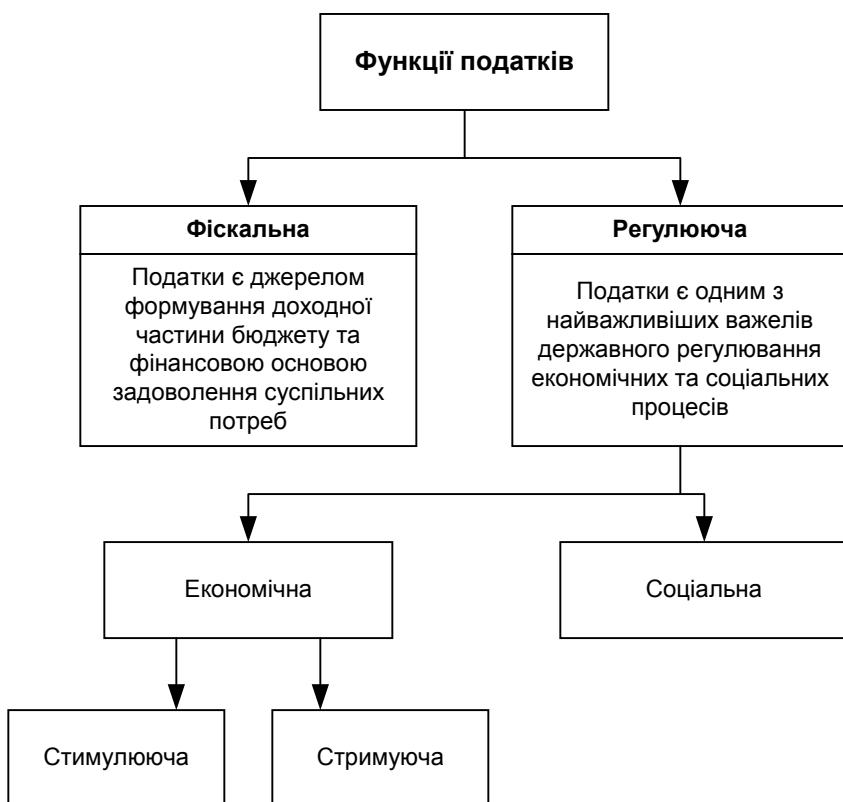

Рис. 1.4. Основні функції податків

Таблиця 1.2

Податки на різних етапах історичного розвитку

Історичні періоди	Спосіб виробництва	Основні джерела доходів	Основні напрями державних витрат	Основні джерела фінансування	Форми оподаткування	Роль податків
Давні роботодавницькі держави (Єгипет, Греція, Рим)	Роботодавницький	Сільське господарство	Високі непродуктивні витрати на утримання верховної влади, збройні сили, видошища. Незначні продуктивні витрати – на інфраструктуру	Данина, домени, податки	Непряме оподаткування торгівлі й імпорту товарів. Епізодичне пряме натуральне чи грошове оподаткування	Мобілізація доходів
Середньовічна Європа	Феодалний	Сільське господарство, ремісництво	Високі непродуктивні витрати на утримання голови і державного апарату, збройні сили. Відносно невисокі продуктивні витрати – на інфраструктуру	Домені, регалії, податки	Прямі різноманітні, але однотипні в натуральній і грошовій формі податки на землю, індивідумів. Непряме оподаткування торгівлі	Мобілізація доходів, регулювання окремих сторін господарського життя
Класичний капіталістичний період	Капіталістичний	Промислове виробництво	Продуктивні витрати на інфраструктуру, у т. ч. промислово. Непродуктивні – не утримання державного апарату, збройні сили	Податки, монополії	Пряме грошове оподаткування доходів фізичних осіб. Акцизи та інші непрямі податки на торгівлю	Мобілізація і перерозподіл доходів, регулювання економічних процесів на мікрорівні
Сучасний період – розвинені держави	Змішана економіка	Надання послуг, промислове виробництво	Високі продуктивні витрати на формування людського капіталу (освіта, охорона здоров'я), НДДКР, інформаційну і промислово-інфраструктуру. Високі непродуктивні витрати – на соціальне забезпечення, вирішення екологічних проблем. Відносно невисокі витрати – на утримання державного апарату, національну оборону	Податки	Непряме універсальне оподаткування споживання. Пряме грошове оподаткування доходів фізичних і юридичних осіб. Обов'язкові відрахування на соціальне страхування	Мобілізація і перерозподіл доходів, інструмент мікро- і макроекономічного регулювання

1.2. Елементи податку

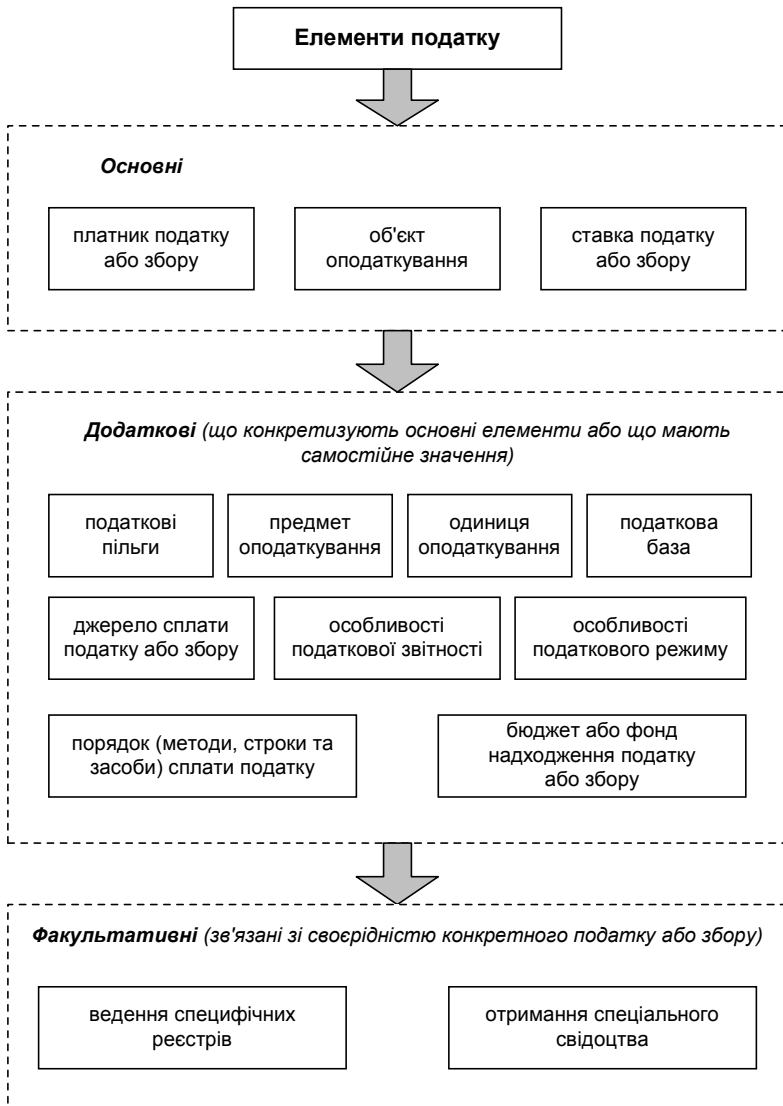

Рис. 1.5. Ієрархія елементів податку [64]

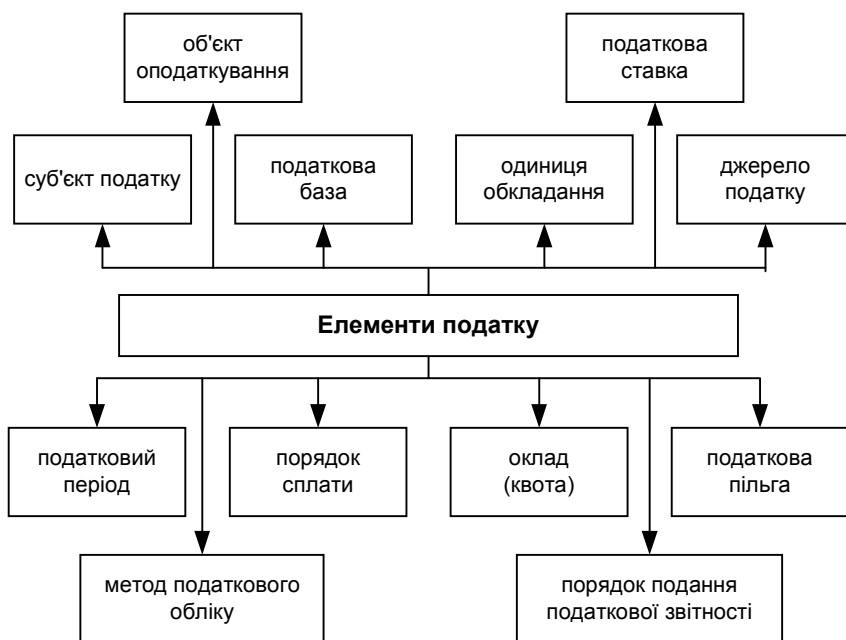

Рис. 1.6. Елементи податку

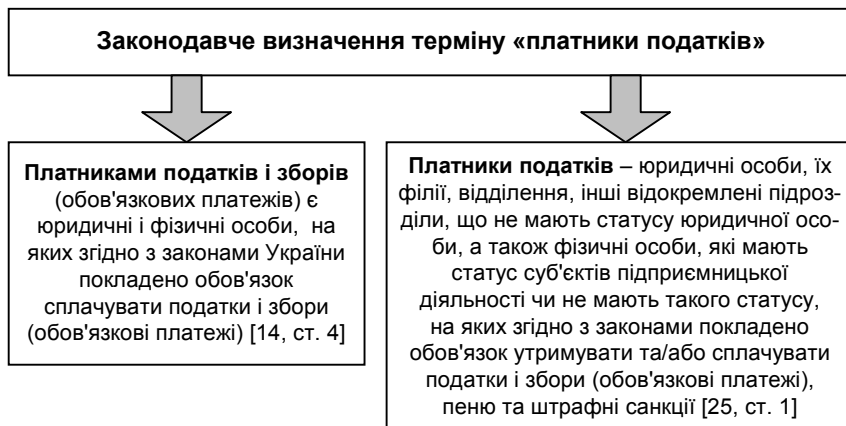

Рис. 1.7. Визначення терміну «платники податків» в чинному законодавстві

Рис. 1.8. Класифікація платників податків

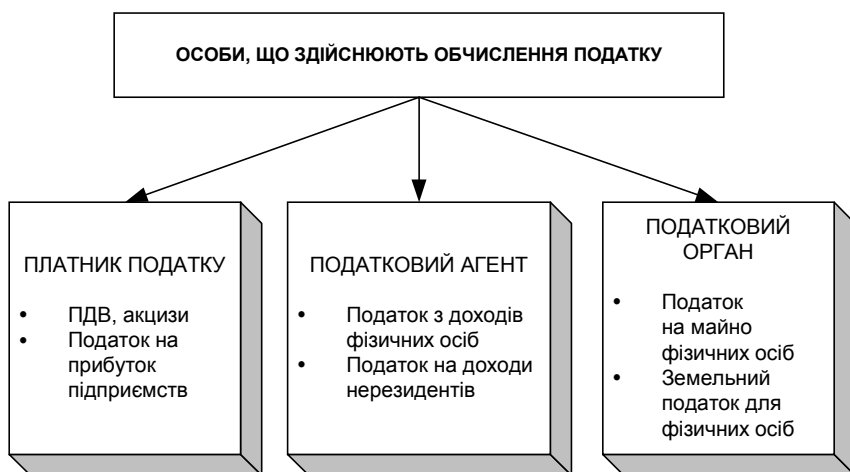

Рис. 1.9. Особи, що здійснюють обчислення податкових зобов'язань

1. СУТНІСТЬ І ВИДИ ПОДАТКІВ

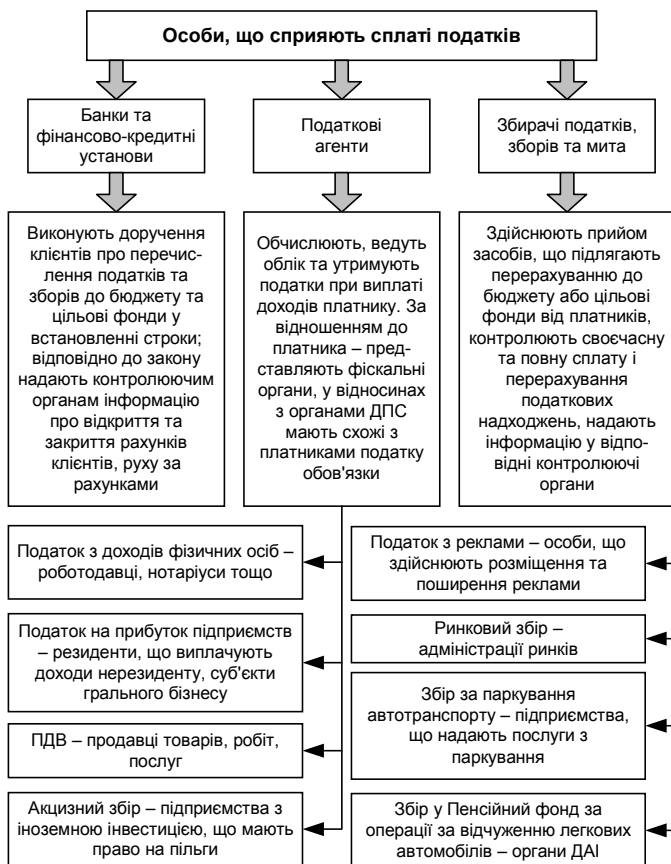

Рис. 1.10. Класифікація осіб, що сприяють сплаті податків та зборів [64]

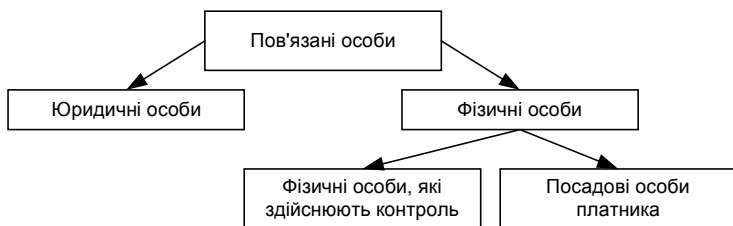

Рис. 1.11. Класифікація пов'язаних осіб

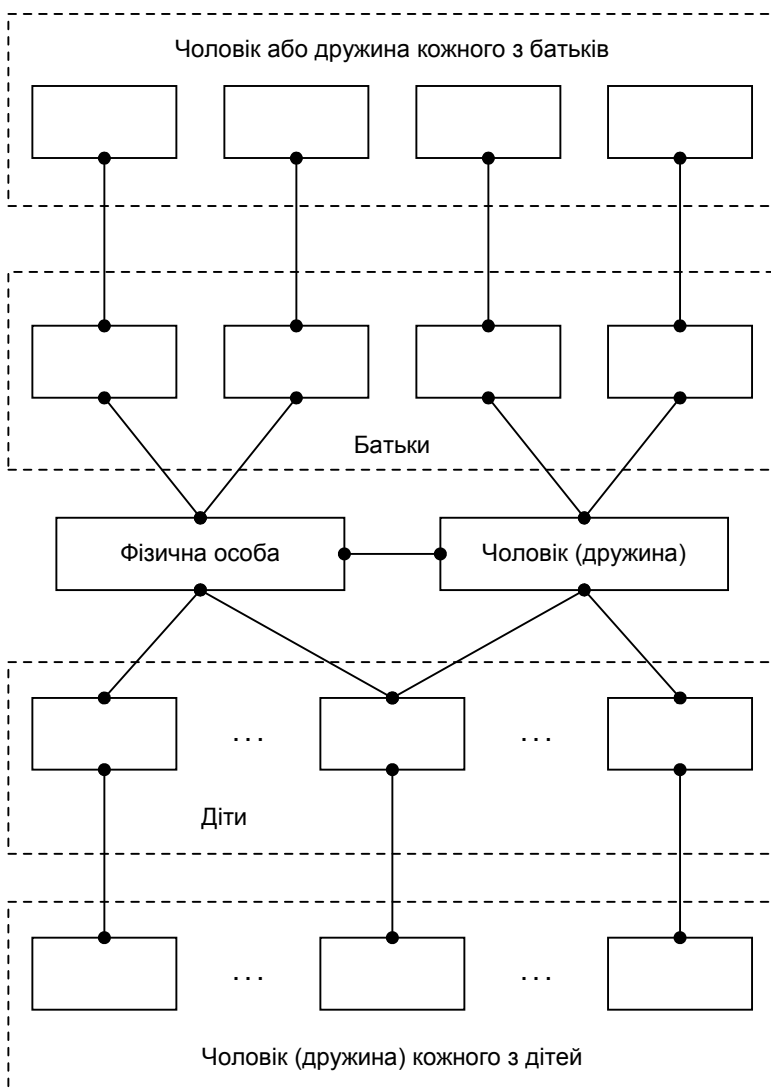

Рис. 1.12. Члени сім'ї фізичної особи, які відносяться до пов'язаних осіб

1. СУТНІСТЬ І ВИДИ ПОДАТКІВ

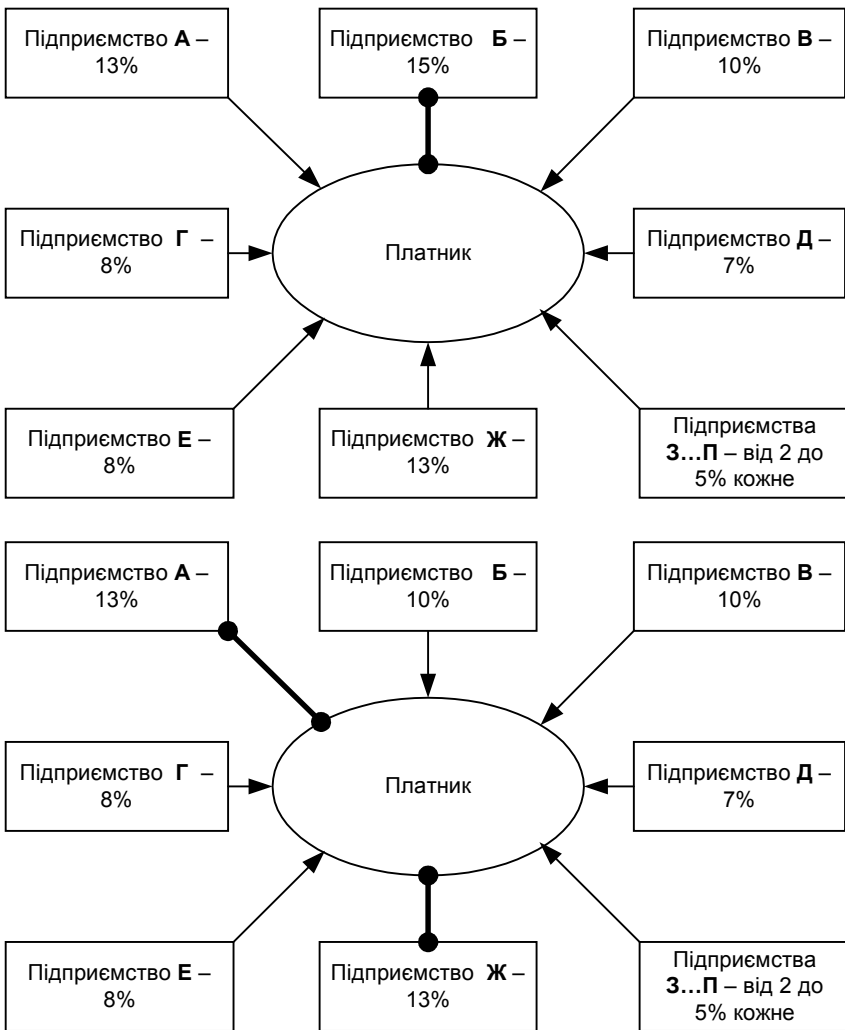

Рис. 1.13. Варіанти пов'язаних юридичних осіб за критерієм найбільшої частки в уставному фонді

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

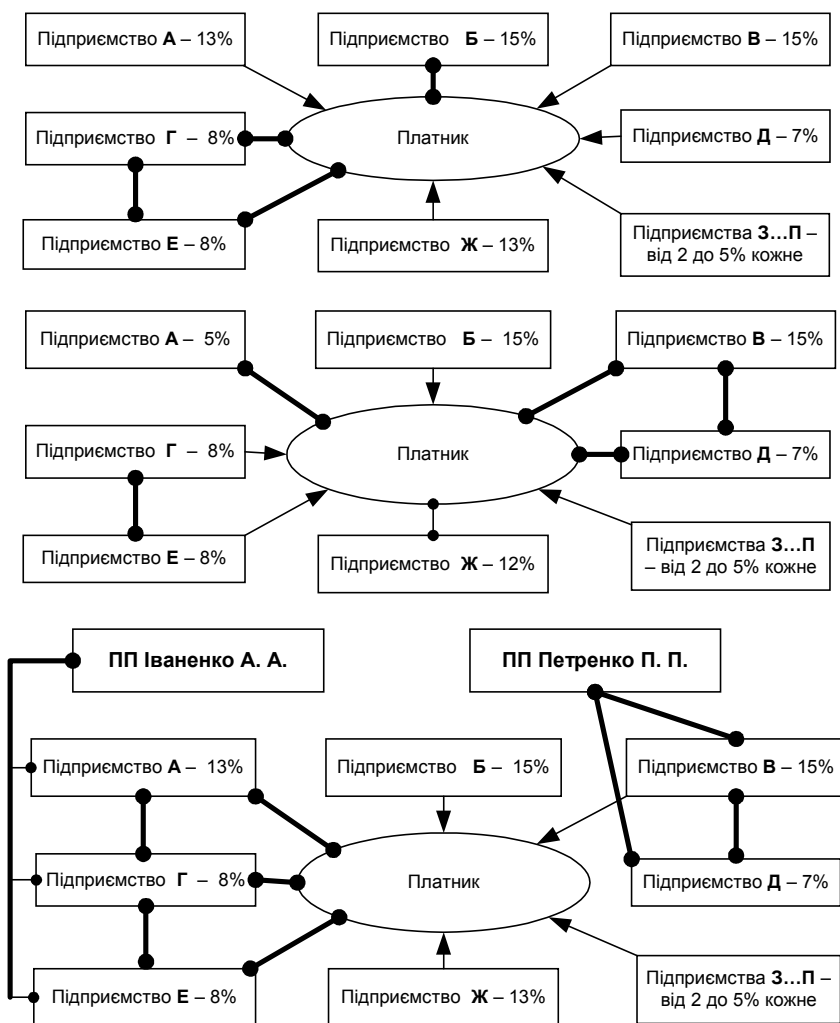

Рис. 1.14. Складні варіанти зв'язаних юридичних осіб за критерієм найбільшої частки в уставному фонді зв'язаних між собою засновників

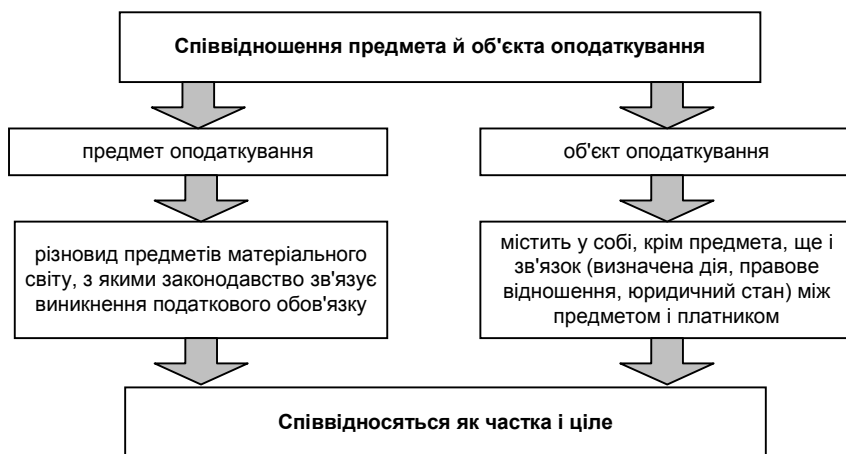
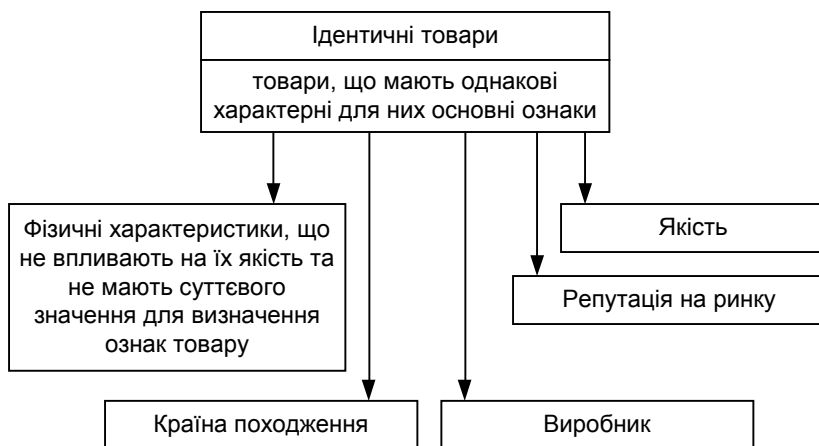

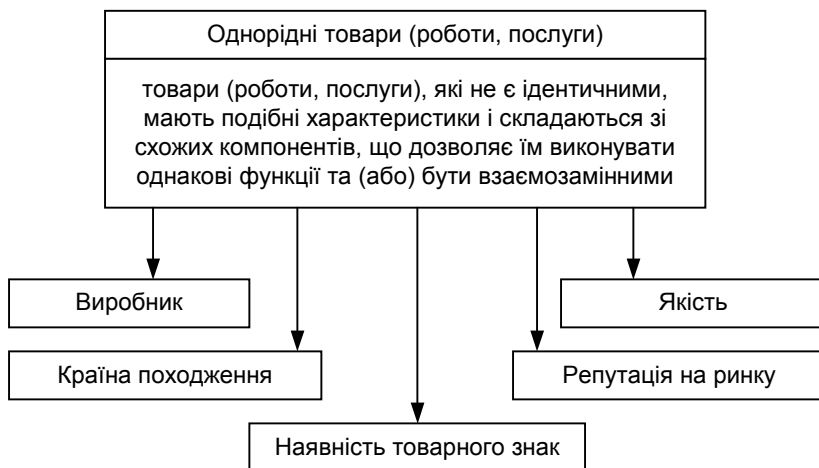
Рис. 1.15. Співвідношення між предметом і об'єктом оподаткування

Рис. 1.16. Види об'єктів оподаткування

**Рис. 1.18. Фактори, що приймаються до уваги
при визначенні ідентичності товарів**

**Рис. 1.19. Фактори, що приймаються до уваги
при визначенні однорідних товарів**

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

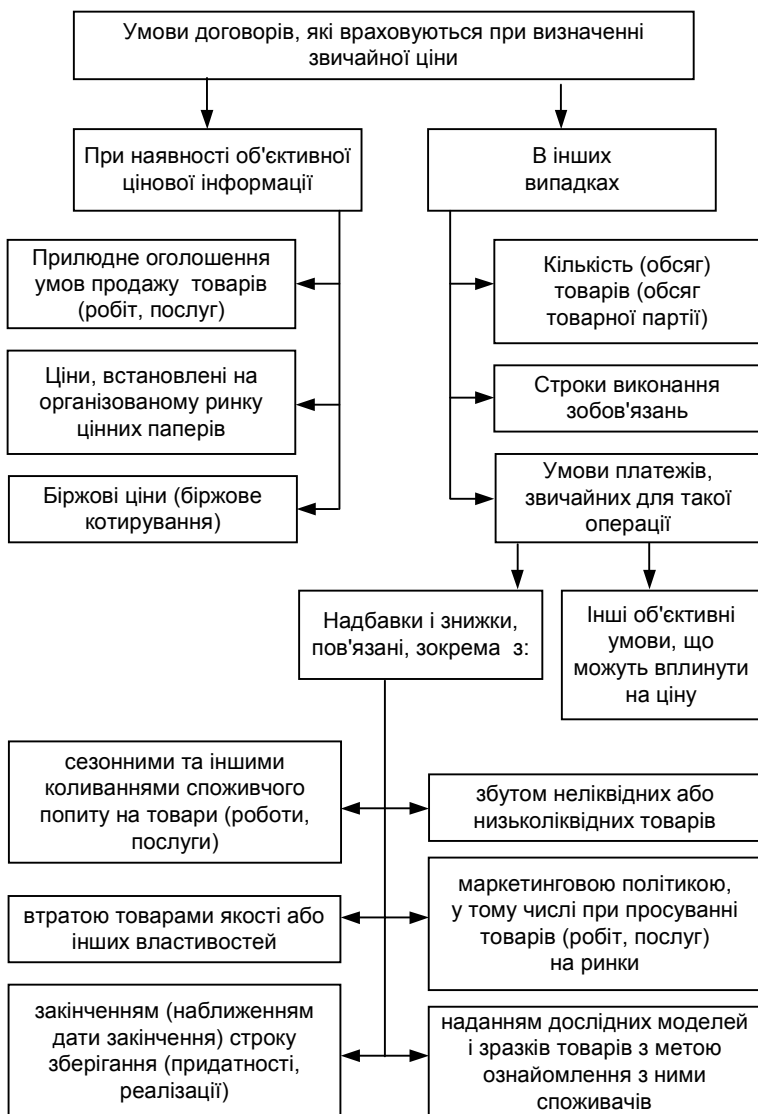

Рис. 1.20. Умови договорів, які враховуються при визначенні звичайної ціни на основі цін ідентичних або однорідних товарів

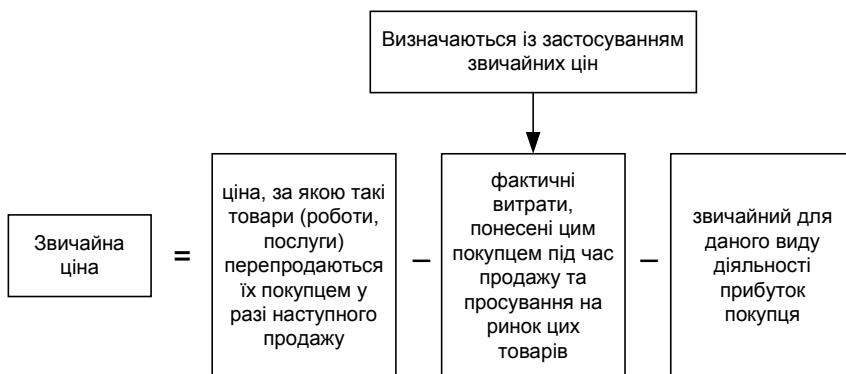

Рис. 1.21. Визначення звичайної ціни на продукцію природних монополій за методом «ціни перепродажу» («наступного продажу»)

Рис. 1.22. Визначення звичайної ціни на продукцію природних монополій за методом «витрати плюс» (витратний метод)

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

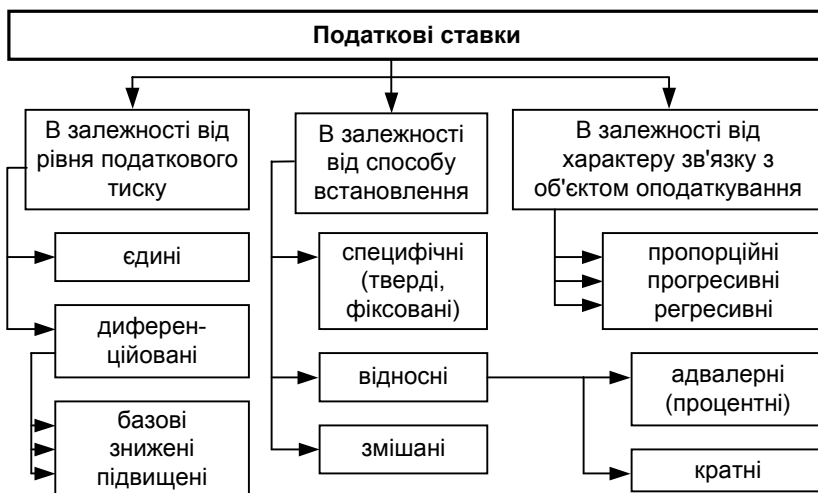

Рис. 1.23. Класифікація ставок податків і зборів

Таблиця 1.3

Величини індексів інфляції за період з 1998 по 2004 рік

Місяць	У відсотках до індексу інфляції попереднього місяця по роках:						
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Січень	101,3	101,5	104,6	101,5	101,0	101,5	101,4
Лютий	100,2	101,0	103,3	100,6	98,6	101,1	100,4
Березень	100,2	101,0	102,0	100,6	99,3	101,1	100,4
Квітень	101,3	102,3	101,7	101,5	101,4	100,7	100,7
Травень	100,0	102,4	102,1	100,4	99,7	100,0	100,7
Червень	100,0	100,1	103,7	100,6	98,2	100,1	100,0
Липень	99,1	99,0	99,9	98,3	98,5	99,9	
Серпень	100,2	101,0	100,0	99,8	99,8	98,3	
Вересень	103,8	101,4	102,6	100,4	100,2	100,6	
Жовтень	106,2	101,1	101,4	100,2	100,7	101,3	
Листопад	103,0	102,9	100,4	100,5	100,7	101,9	
Грудень	103,3	104,1	101,6	101,6	101,4	101,5	
Всього за рік	120,0	119,2	125,8	106,1	99,4	108,2	
Середньомісячний темп зростання	101,6	101,5	101,9	100,5	99,9	100,7	
Середньорічний темп зростання	110,6	122,7	128,2	112,0	100,8	105,2	

Рис. 1.24. Класифікація методів оподаткування за характером податкових ставок [64]

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

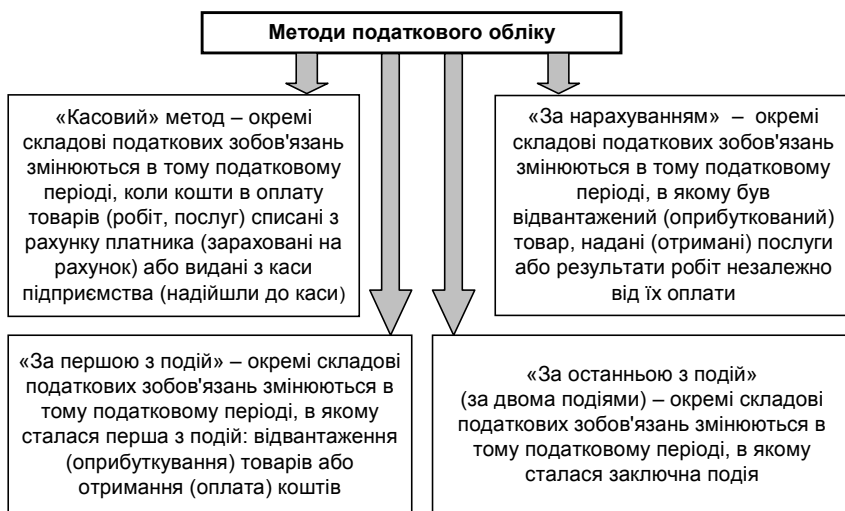

Рис. 1.25. Методи податкового обліку

Рис. 1.26. Класифікація пільг за формами їх надання

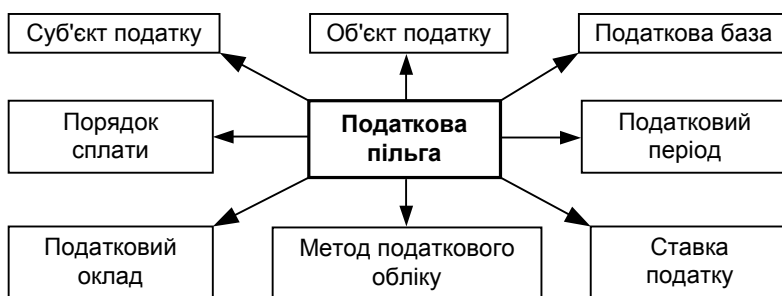

Рис. 1.27. Зв'язок пільги з іншими елементами податку

1.3. Класифікація податків

Рис. 1.28. Форми, методи та способи обчислення та справляння податків

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

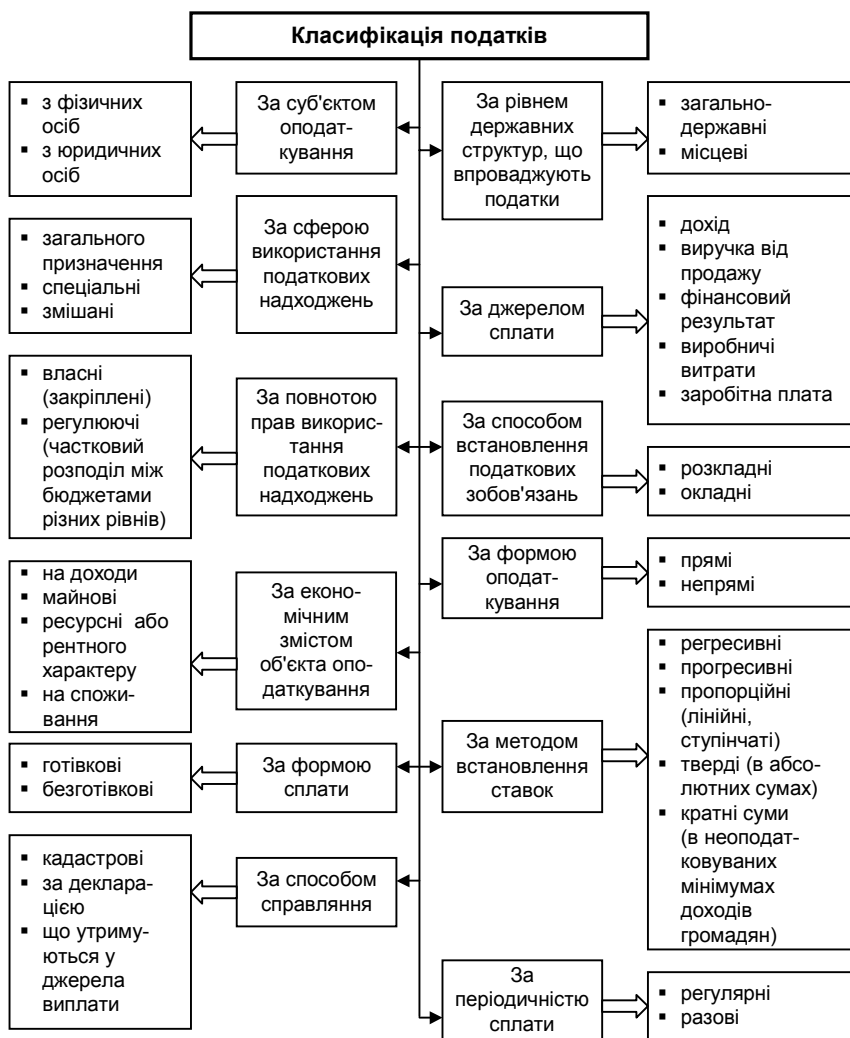

Рис. 1.29. Класифікація податків

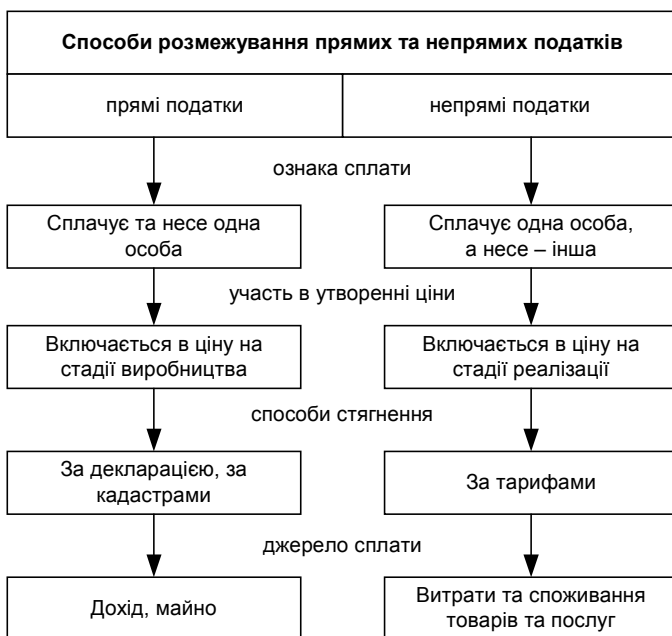

Рис. 1.30. Способи розмежування прямих та непрямих податків

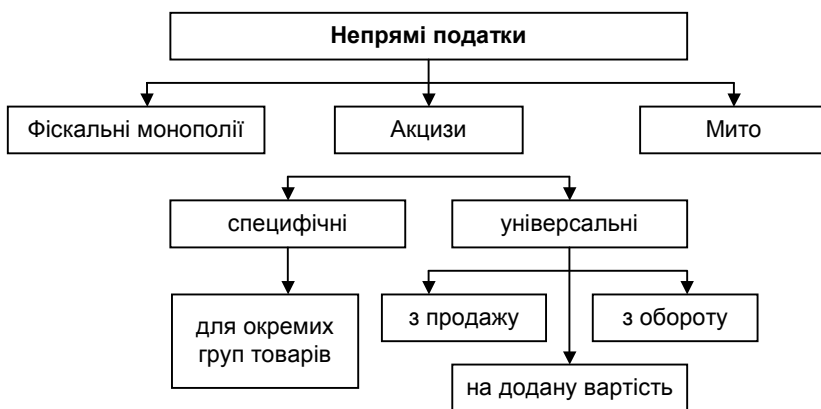

Рис. 1.31. Класифікація непрямих податків [49]

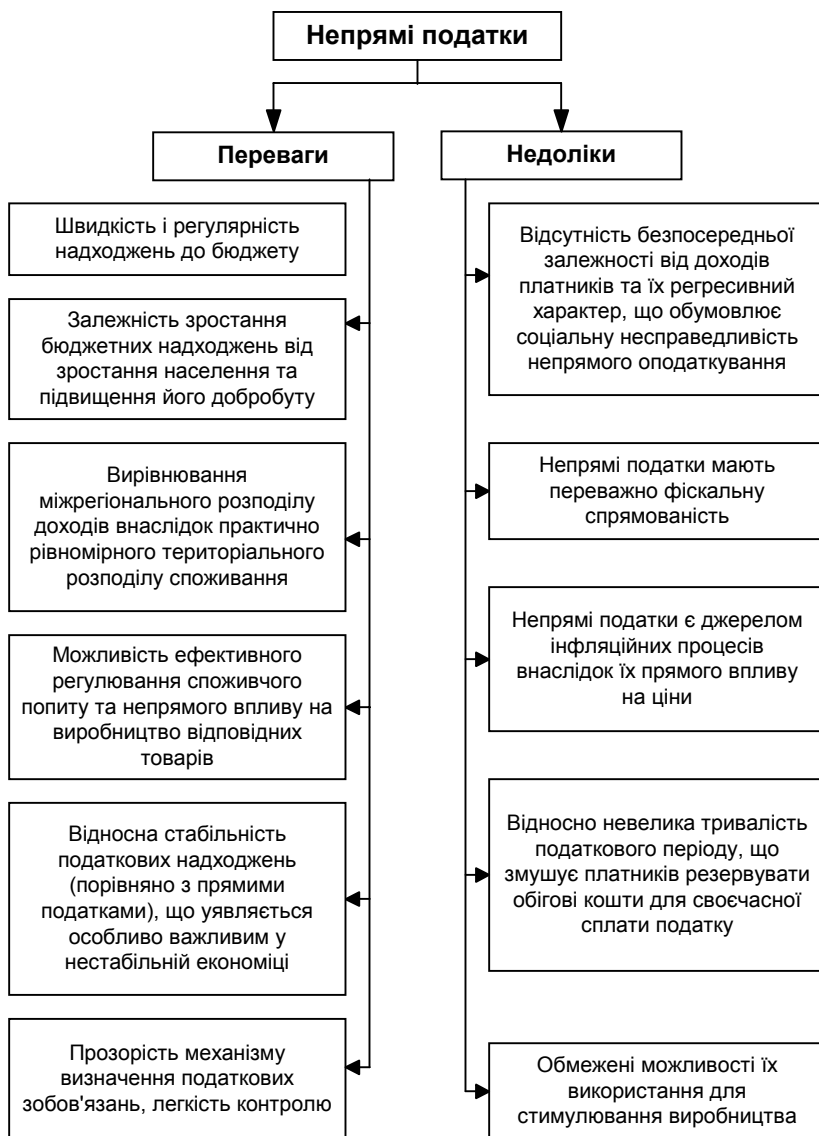

Рис. 1.32. Переваги та недоліки непрямих податків

Таблиця 1.4

Взаємозв'язок частки непрямих податків у загальних податкових надходженнях та розмірів ВВП на душу населення [59]

Обсяг ВВП на душу населення (дол. США)	Кількість країн, що включені в групу	Частка непрямих податків на споживання в загальних податкових надходженнях
Країни, що розвиваються		
100 і нижче	20	68
101 – 200	11	64
201 – 500	19	64
501 – 850	9	50
Розвинені країни (вище 850)	15	32

Рис. 1.33. Переваги та недоліки прямого оподаткування

2. ПОДАТКОВІ ВІДНОСИНИ І ПОДАТКОВА СИСТЕМА

2.1. Податкові відносини

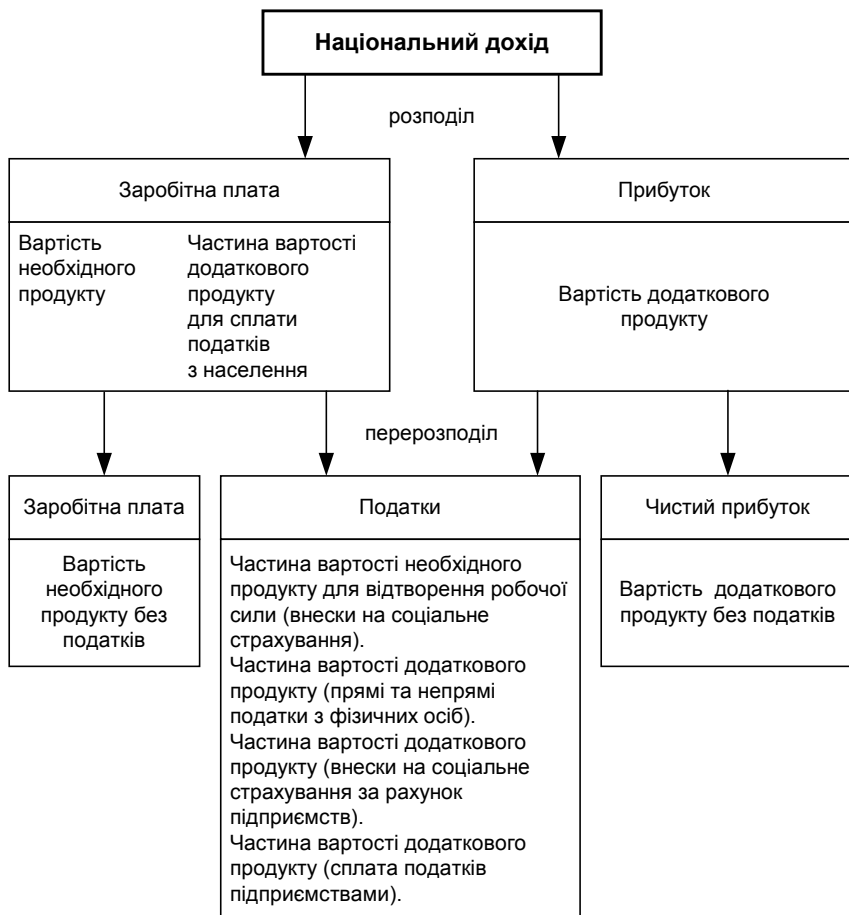

Рис. 2.1. Схема розподільних відносин

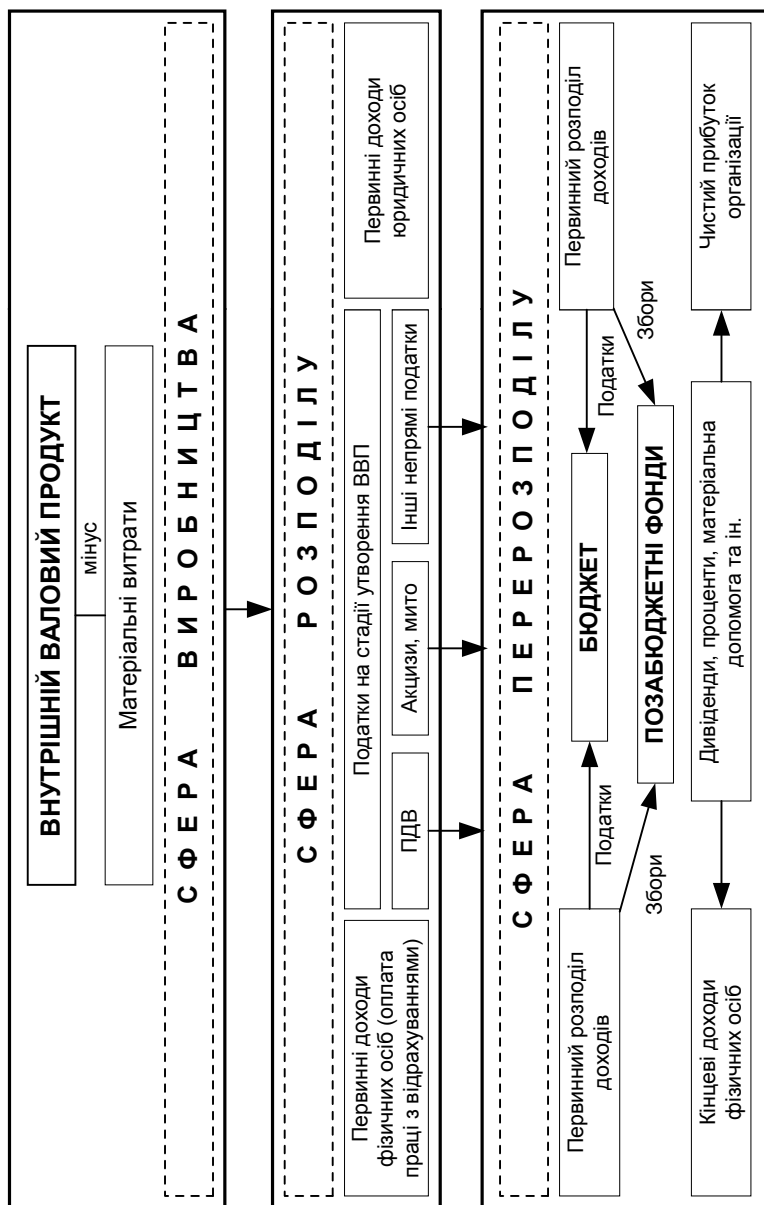

Рис. 2.2. Податки в розподілі і перерозподілі валового внутрішнього продукту [61]

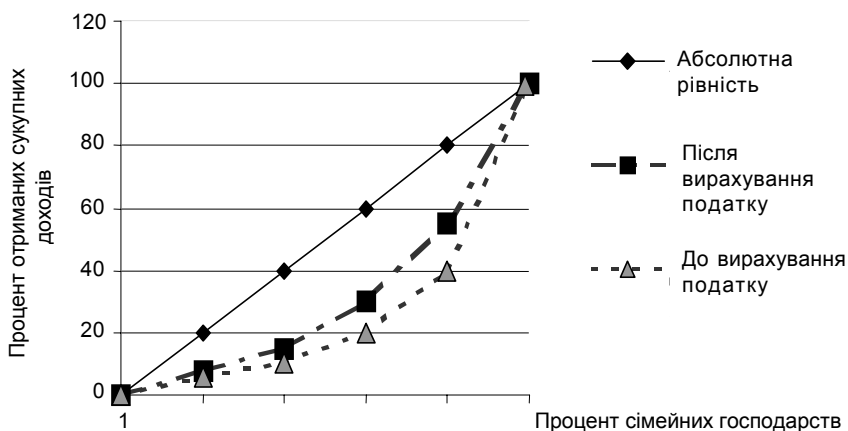

Рис. 2.3. Крива Лоренца

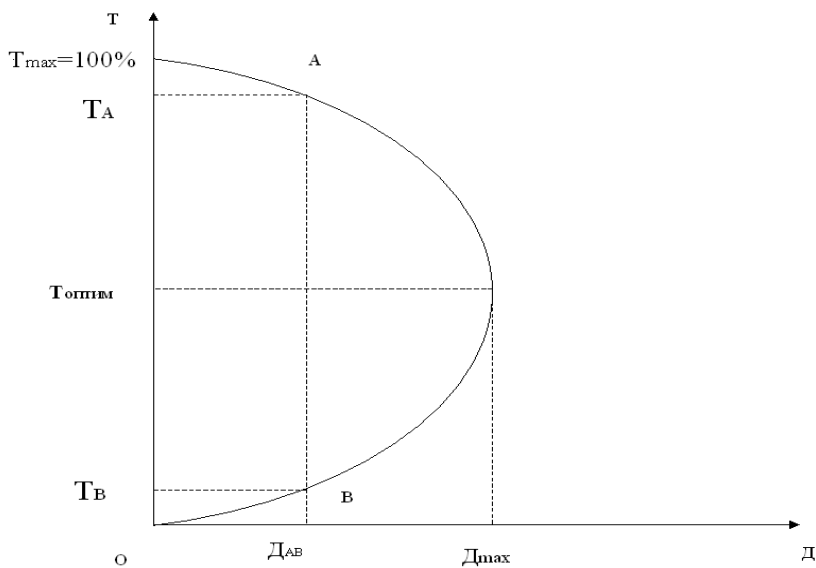

Рис. 2.4. Крива Лаффера. Форма 1

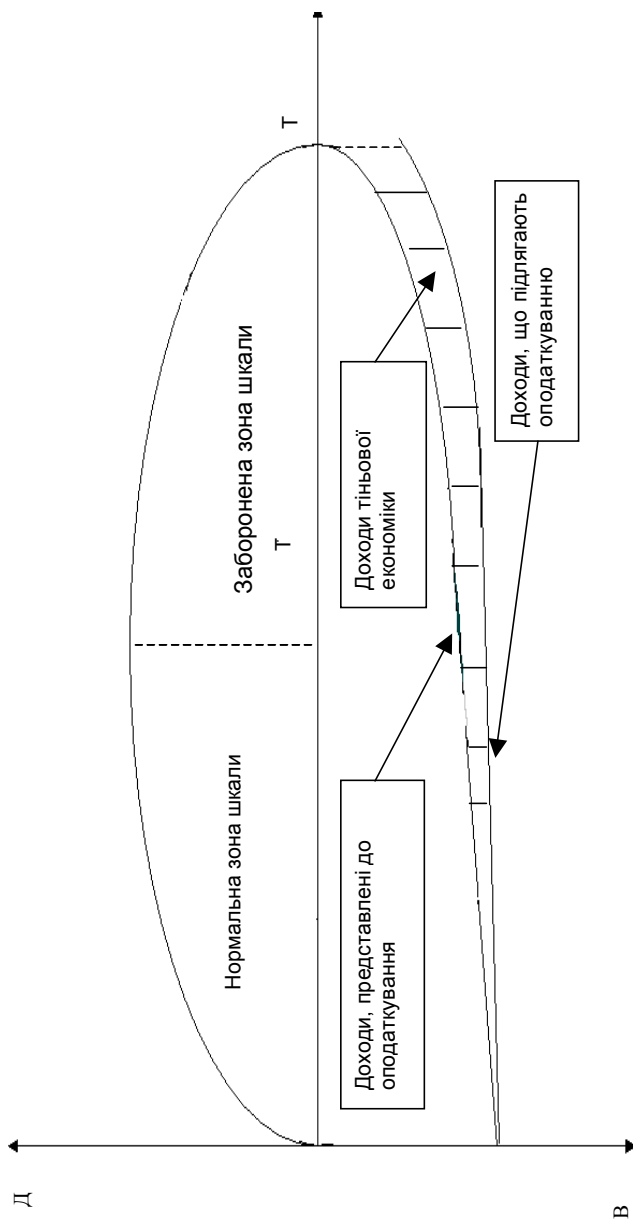

Рис. 2.5. Крива Лаффера. Форма II

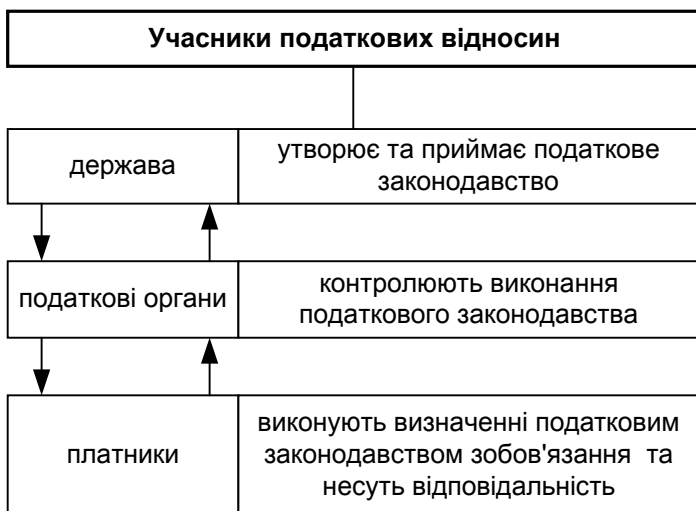

Рис. 2.6. Учасники податкових відносин

2.2. Принципи оподаткування

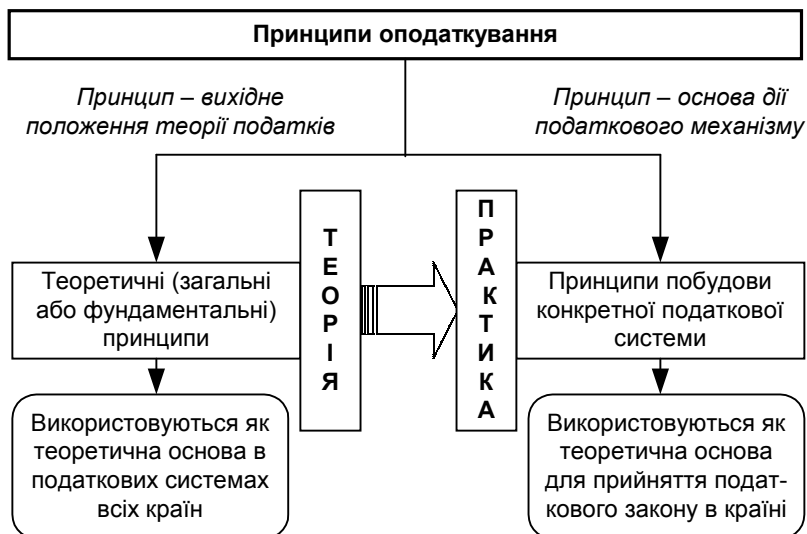

Рис. 2.7. Класифікація принципів оподаткування [53]

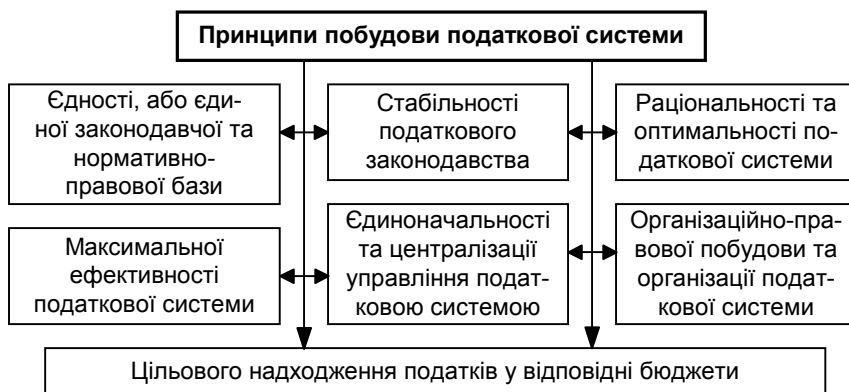

Рис. 2.8. Основні принципи побудови податкової системи

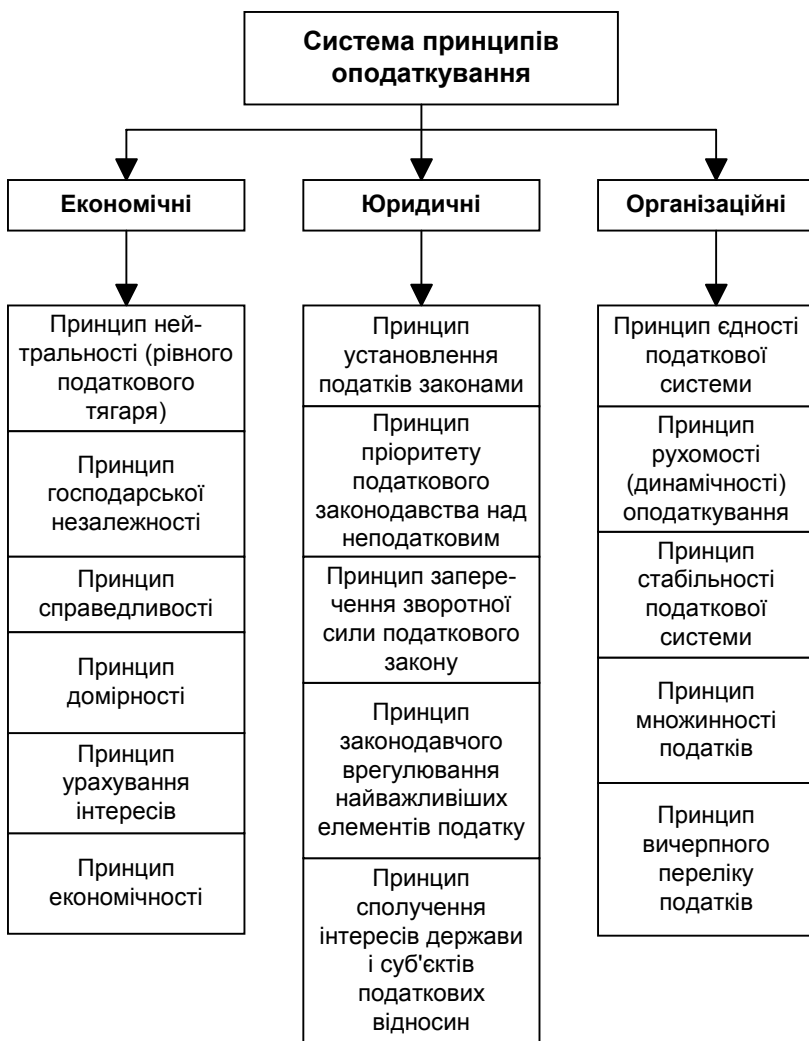

Рис. 2.9. Система принципів оподаткування

Рис. 2.10. Принципи, сформульовані в Законі України «Про систему оподаткування»

2.3. Система оподаткування

Таблиця 2.1

Визначення терміна «система оподаткування»

Сукупність податків і зборів (обов'язкових платежів) у бюджеті і державні цільові фонди, що стягуються у встановленому законами України порядку	Закон України «Про систему оподаткування» [14]
Сукупність податків, зборів і платежів, законодавчо закріплених у даній державі; принципів, форм і методів їх встановлення, зміни або скасування; дій, що забезпечують їхню сплату, контроль і відповідальність за порушення податкового законодавства	Кучерявенко Н. П. та ін. [64, с. 42]
Сукупність податків, зборів та інших платежів до бюджету і державних цільових фондів; принципів, форм і методів їх встановлення, зміни чи відміни; дій, які забезпечують їх сплату, контроль і відповідальність за порушення податкового законодавства	Крисоватий А. І., Десятнюк О. М. [55, с. 50]
Сукупність встановлених в країні податків і зборів та обов'язкових платежів, які взаємопов'язані між собою, органічно доповнюють один одного та мають різну цілеспрямованість	Данілов О. Д., Фліссак Н. П. [48, с. 18]

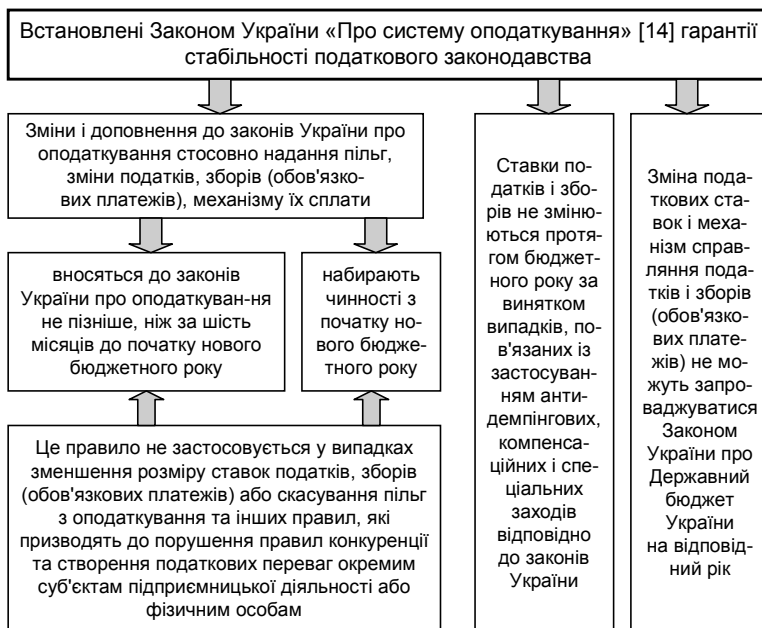

Рис. 2.11. Встановлені законодавством гарантії стабільності податкової системи

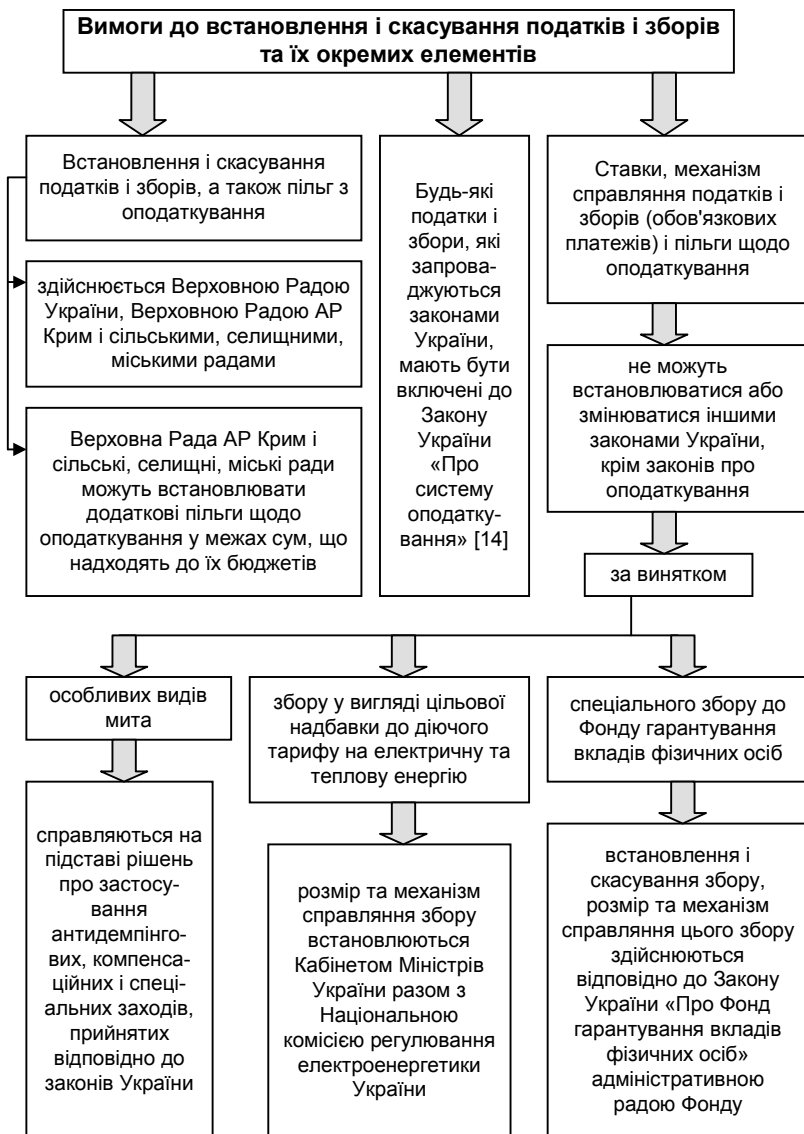

Рис. 2.12. Порядок встановлення та скасування податків і зборів в Україні

Рис. 2.13. Обов'язки фінансових установ та платників у зв'язку з веденням обліку платників в органах податкової служби

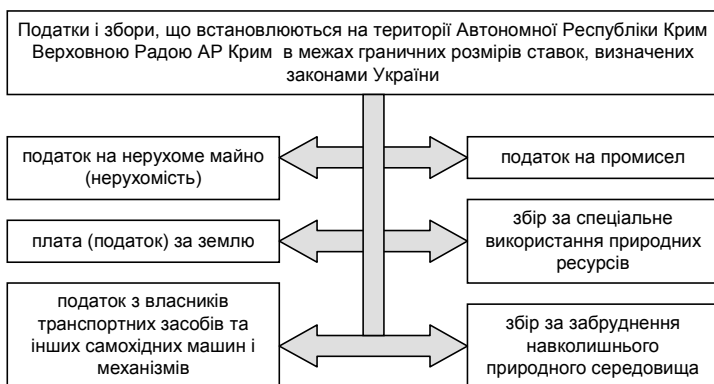

Рис. 2.14. Загальнодержавні податки і збори, що встановлюються Верховною Радою АР Крим на території республіки в межах граничних розмірів ставок, визначених законами України

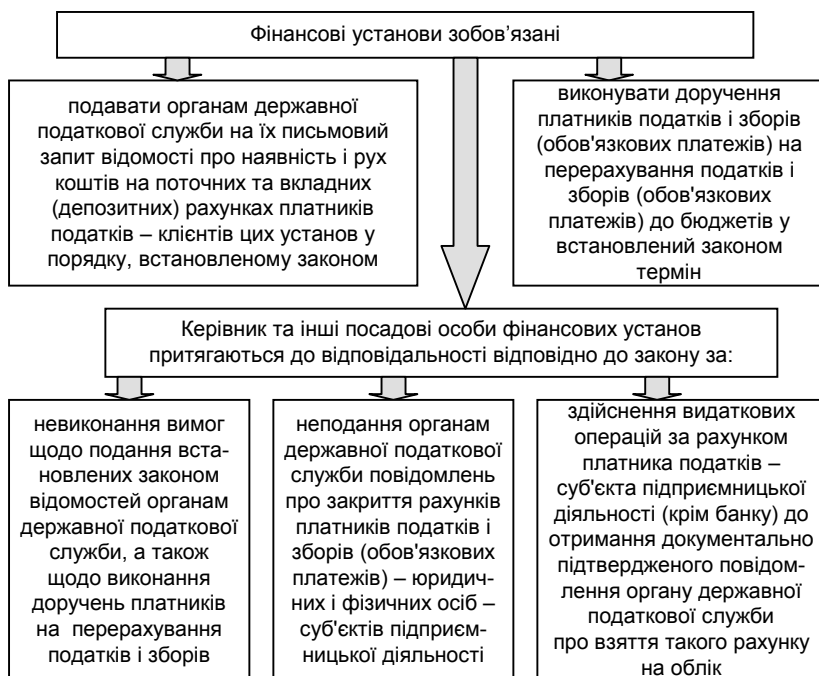

Рис. 2.15. Обов'язки та відповідальність фінансових установ у відносинах з податковими органами та платниками податків

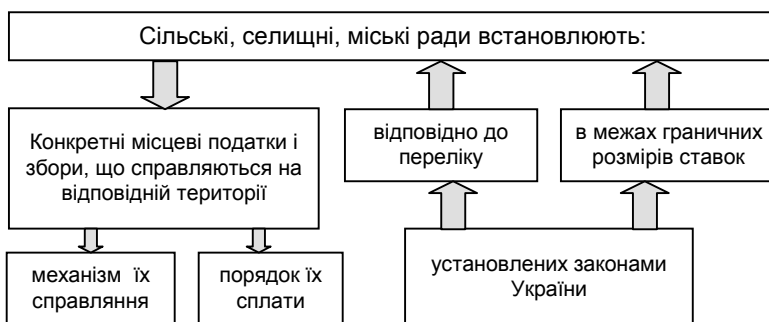

Рис. 2.16. Повноваження сільських, селищних, міських рад щодо місцевих податків і зборів

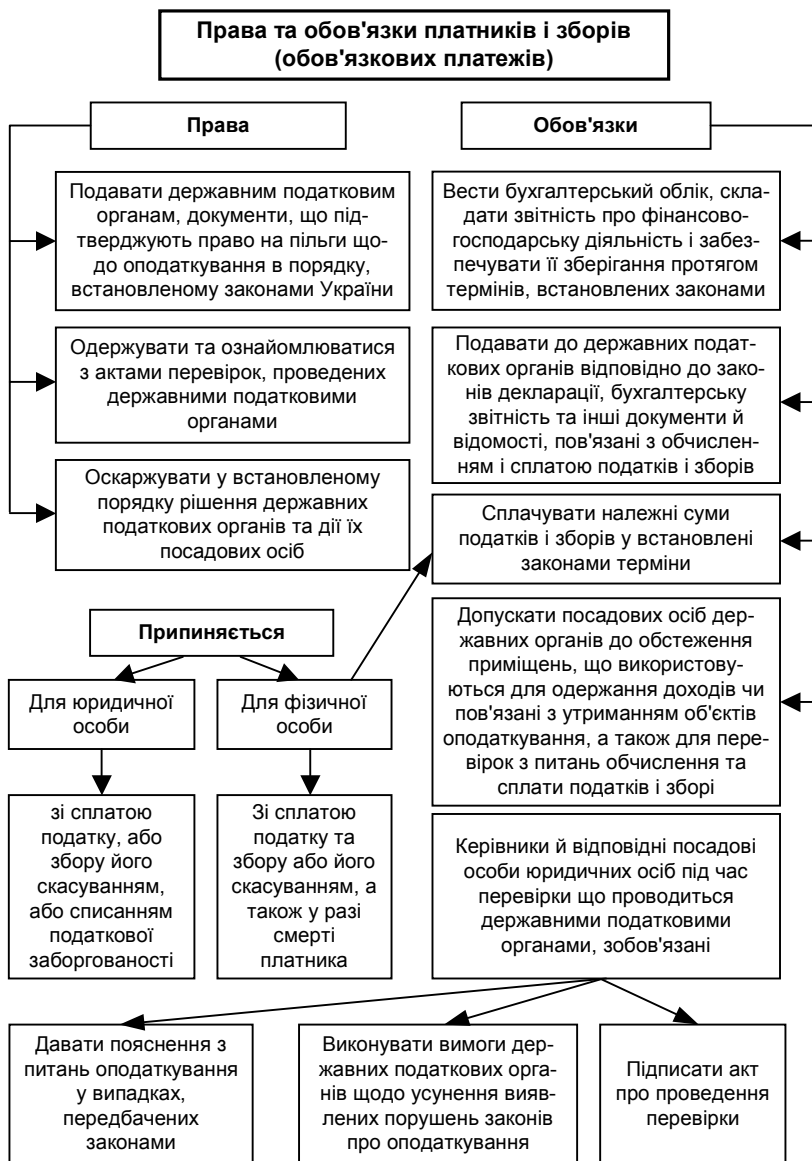

Рис. 2.17. Права та обов'язки платників податків в Україні [49]

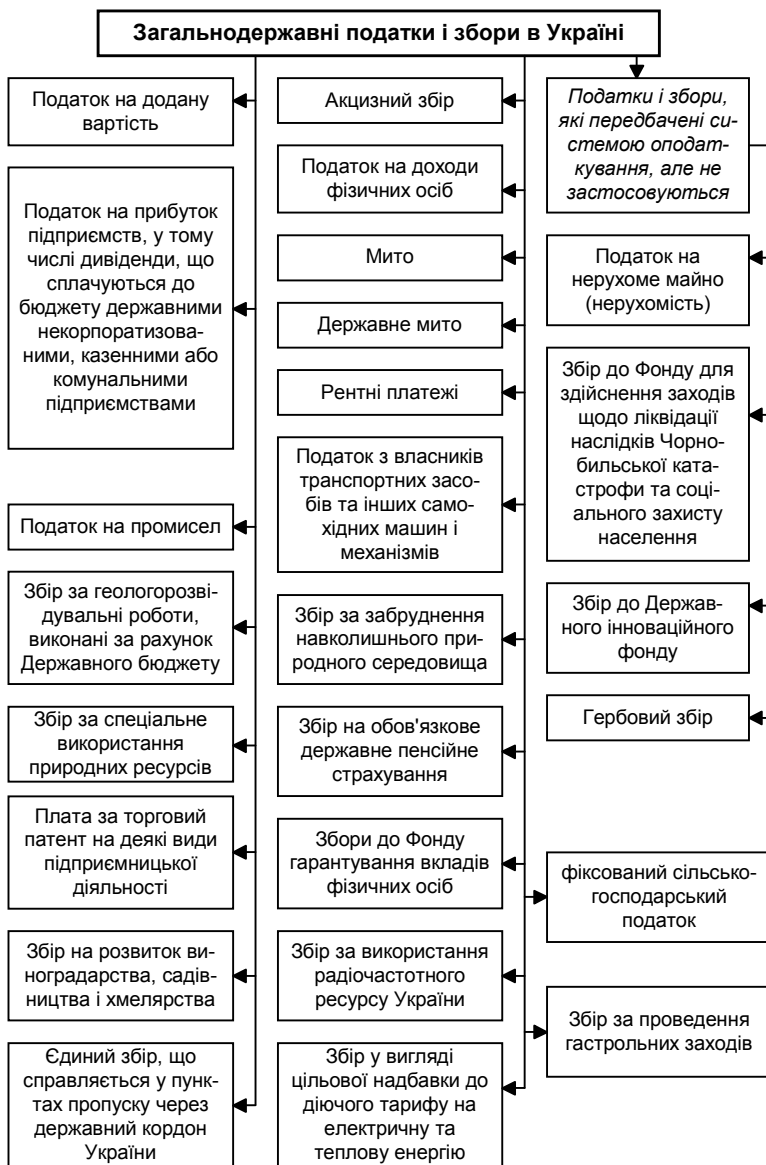
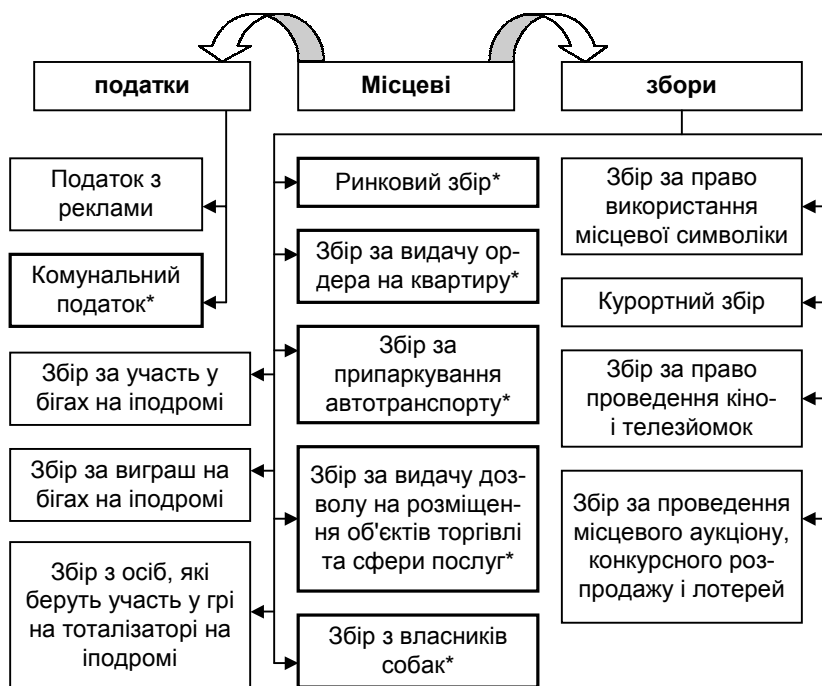

Рис. 2.18. Перелік загальнодержавних податків і зборів в Україні

Примітка: * – місцеві податки і збори, які є обов'язковими для встановлення сільськими, селищними та міськими радами за наявності об'єктів оподаткування або умов, з якими пов'язане запровадження цих податків і зборів.

Рис. 2.19. Місцеві податки і збори, що справляються в Україні

Рис. 2.20. Показники якості податкової системи

$$\text{Сукупне податкове навантаження} = \frac{\text{Сукупні податкові платежі}}{\text{Валовий національний продукт}}$$

Рис. 2.21. Формула для розрахунку сукупного податкового навантаження

$$\text{Коефіцієнт еластичності податкової системи} = \frac{\text{Відносна зміна сукупних податкових надходжень}}{\text{Відносна зміна валового внутрішнього продукту}} \times 100$$

Рис. 2.22. Оцінка еластичності податкової системи

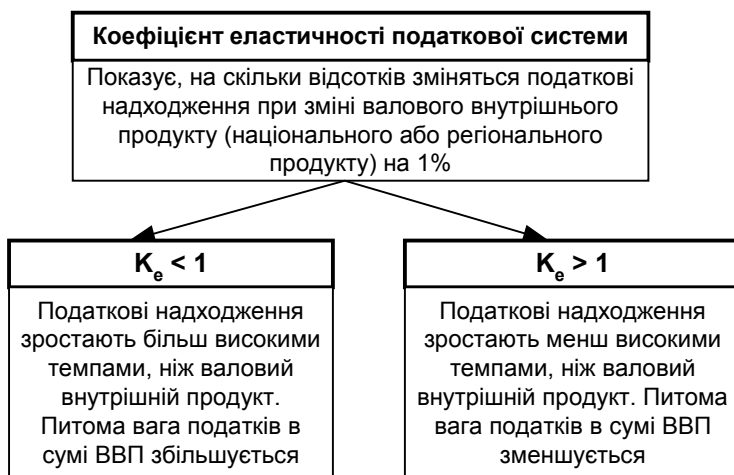

Рис. 2.23. Інтерпретація коефіцієнта еластичності податкової системи

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

$$\text{Коефіцієнт стабільності податкової системи} = \frac{\text{Дохід або матеріальне становище платника після внесення змін в податкове законодавство}}{\text{Дохід або матеріальне становище платника до внесення змін в податкового законодавство}}$$

Рис. 2.24. Формула для розрахунку коефіцієнту стабільності податкової системи

$$\text{Коефіцієнт збираності податків} = \frac{\text{Сума податків, що реально збирається, яка поступає у відповідний бюджет протягом визначеного періоду}}{\text{Планова або розрахункова сума податкових надходжень у відповідний бюджет за аналогічний період}}$$

Рис. 2.25. Формула для розрахунку коефіцієнту збираності податків

3. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

3.1. Загальна характеристика

Рис. 3.1. Класифікаційні ознаки податку на додану вартість

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 3.2. Загальна характеристика ПДВ

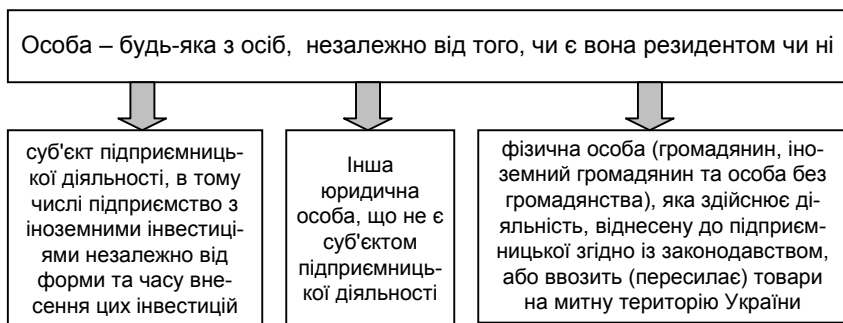

Рис. 3.3. Визначення категорії «особи» для цілей ПДВ

3. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

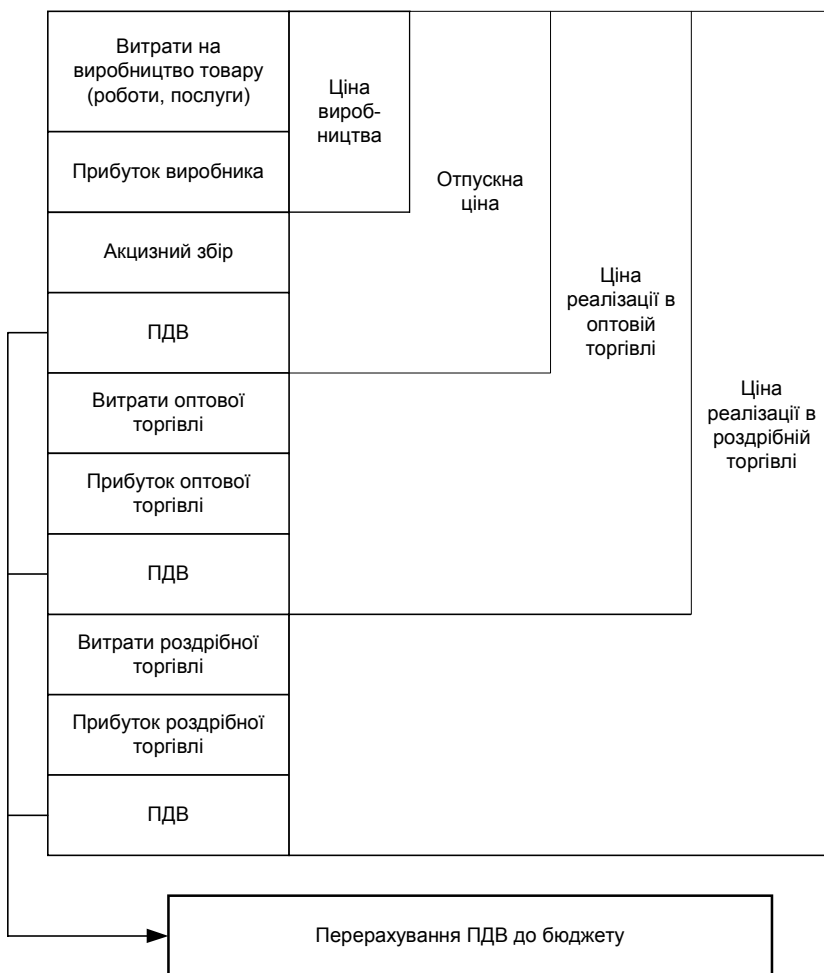

Рис. 3.4. Схема формування ціни товару та податкових зобов'язань з ПДВ

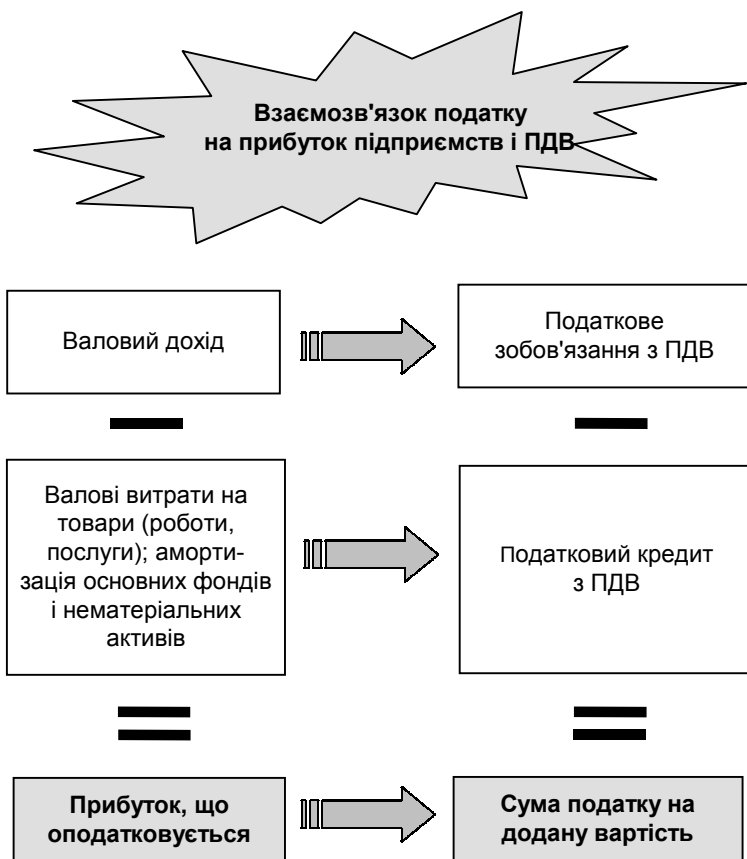

Рис. 3.5. Взаємозв'язок податку на прибуток підприємств і ПДВ

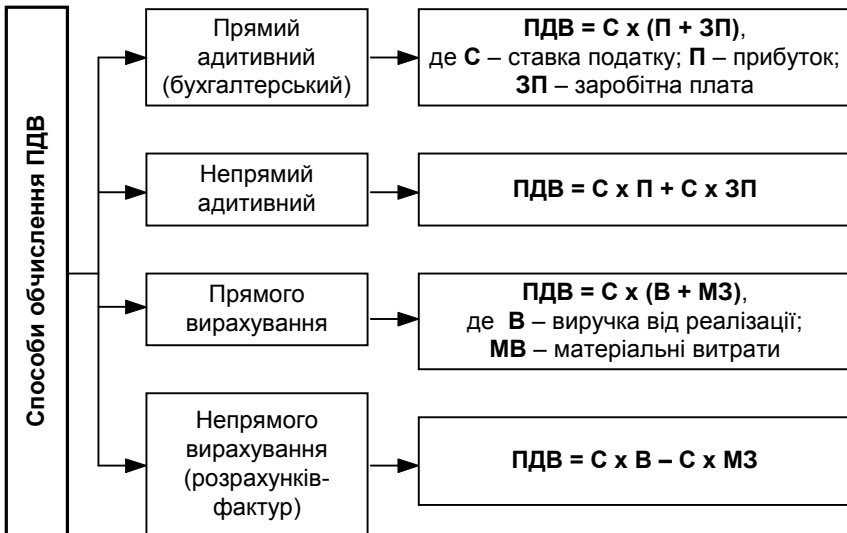

Рис. 3.6. Способи обчислення ПДВ, що використовуються в світовій практиці [49]

3.2. Суб'єкти оподаткування

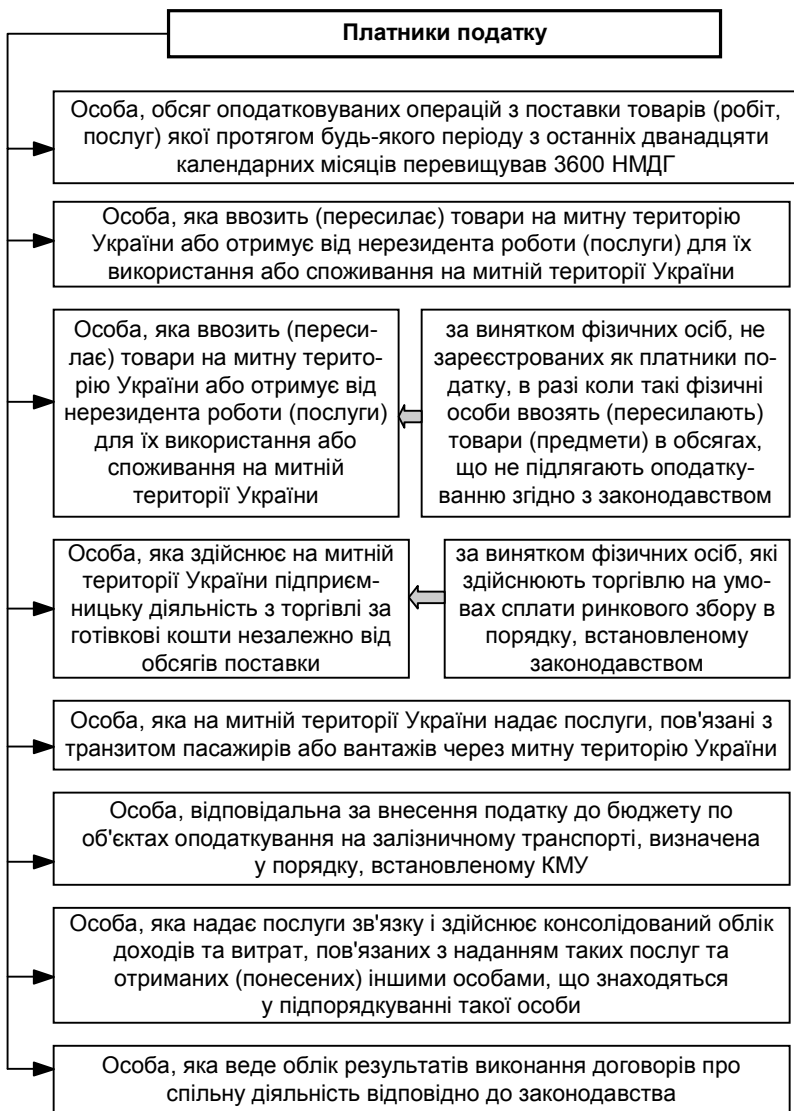

Рис. 3.7. Платники ПДВ

Рис. 3.8. Терміни подання заяви для реєстрації особи платником ПДВ

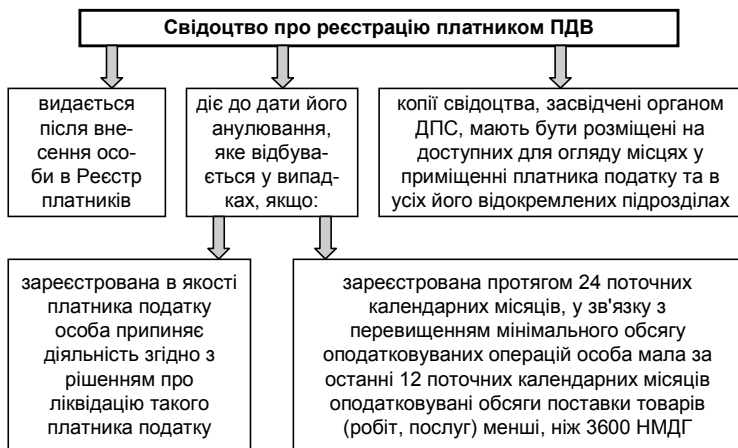
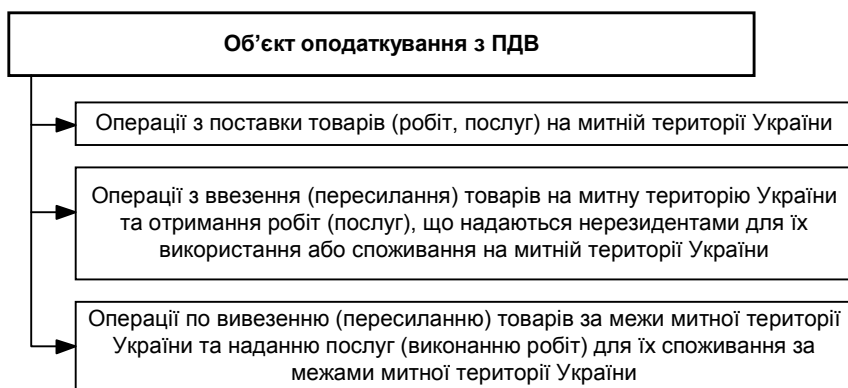

Рис. 3.9. Порядок видання, застосування та анулювання Свідоцтва платника ПДВ

Таблиця 3.1

Санкції в зв'язку з несвоєчасною реєстрацією платником ПДВ

Вид порушення	Розмір санкції
Особа, що підлягає реєстрації, але не зареєструвалася, не здійснювала оподатковуваних операцій після закінчення граничного строку, встановленого для реєстрації особи як платника ПДВ	20 НДМГ
Особа по закінченні граничного терміну, встановленого для реєстрації як платника, здійснювала оподатковувані операції без нарахування ПДВ	20 НДМГ без права включення до податкового кредиту сум сплаченого ПДВ, а при розрахунках готівкою – додатково фінансові санкції за порушення правил здійснення та обліку результатів такого продажу за готівку
Після закінчення граничного терміну, встановленого для реєстрації як платника, така особа здійснювала оподатковувані операції з нарахуванням ПДВ з видачею фіктивної накладної, чеку чи іншого товаросупроводжувального документу, в якому виділена сума ПДВ чи без такої видачі, без внесення сум ПДВ до бюджету	Штраф у розмірі подвійної суми отриманого ПДВ, але не менш 1000 НДМГ без права включення до податкового кредиту сум сплаченого ПДВ. Орган ДПС зобов'язаний звернутися до прокуратури з поданням про порушення кримінальної справи відносно посадових осіб платника в зв'язку з їх ухиленням від оподаткування

3.3. Об'єкт і база оподаткування**Рис. 3.10. Об'єкт оподаткування з ПДВ**

Таблиця 3.2

**Відмінності у визначеннях поставки (продажу) товарів і послуг
(результатів робіт) в податковому обліку з ПДВ та з податку на прибуток**

ПДВ [15, п. 1.4 ст. 1]	Податок на прибуток [16, п. 1.31 ст. 1]
Поставка товарів – будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за компенсацію незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів та операції з передачі майна орендодавцем (лізингодавцем) на баланс орендаря (лізингоотримувача) згідно з договорами фінансової оренди (лізингу) або надання майна згідно з будь-якими іншими договорами, умови яких передбачають відстрочення оплати та передачу права власності на таке майно не пізніше дати останнього платежу. Не належать до продажу операції з передачі товарів у межах договорів комісії (консигнації), поруки, доручення, схову (відповідального зберігання), довірчого управління, оперативної оренди (лізингу), інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачу права власності на такі товари іншій особі	Продаж товарів – будь-які операції, що здійснюються згідно з договорами купівлі-продажу, міни, поставки та іншими цивільно-правовими договорами, які передбачають передачу прав власності на такі товари за плату або компенсацію, незалежно від строків її надання, а також операції з безоплатного надання товарів. Не вважаються продажем операції з надання товарів у межах договорів комісії, схову (відповідального зберігання), доручення, інших цивільно-правових договорів, які не передбачають передачу прав власності на такі товари
Поставка послуг (робіт) – будь-які операції цивільно-правового характеру з надання послуг (результатів робіт), надання права на користування або розпорядження товарами, у тому числі нематеріальними активами, а також з надання будь-яких інших, ніж товари, об'єктів власності за компенсацію, а також операції з безоплатного надання послуг (робіт). Продаж послуг (результатів робіт), зокрема, включає надання права на користування або розпорядження товарами у межах договорів оренди (лізингу), продаж, ліцензування або інші способи передачі права на патент, авторське право, торговий знак, інші об'єкти права інтелектуальної, у тому числі промислової, власності	Продаж результатів робіт (послуг) – будь-які операції цивільно-правового характеру з надання результатів робіт (послуг), з надання права на користування або на розпорядження товарами, у тому числі нематеріальними активами та іншими ніж товари, об'єктами власності за компенсацію, а також операції з безоплатного надання результатів робіт (послуг). Продаж результатів робіт (послуг) включає, зокрема, надання права на користування товарами у межах договорів лізингу (оренди), продаж, передачу права на підставі авторських або ліцензійних договорів, а також інші способи передачі об'єктів авторського права, патентів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної, в тому числі промислової, власності

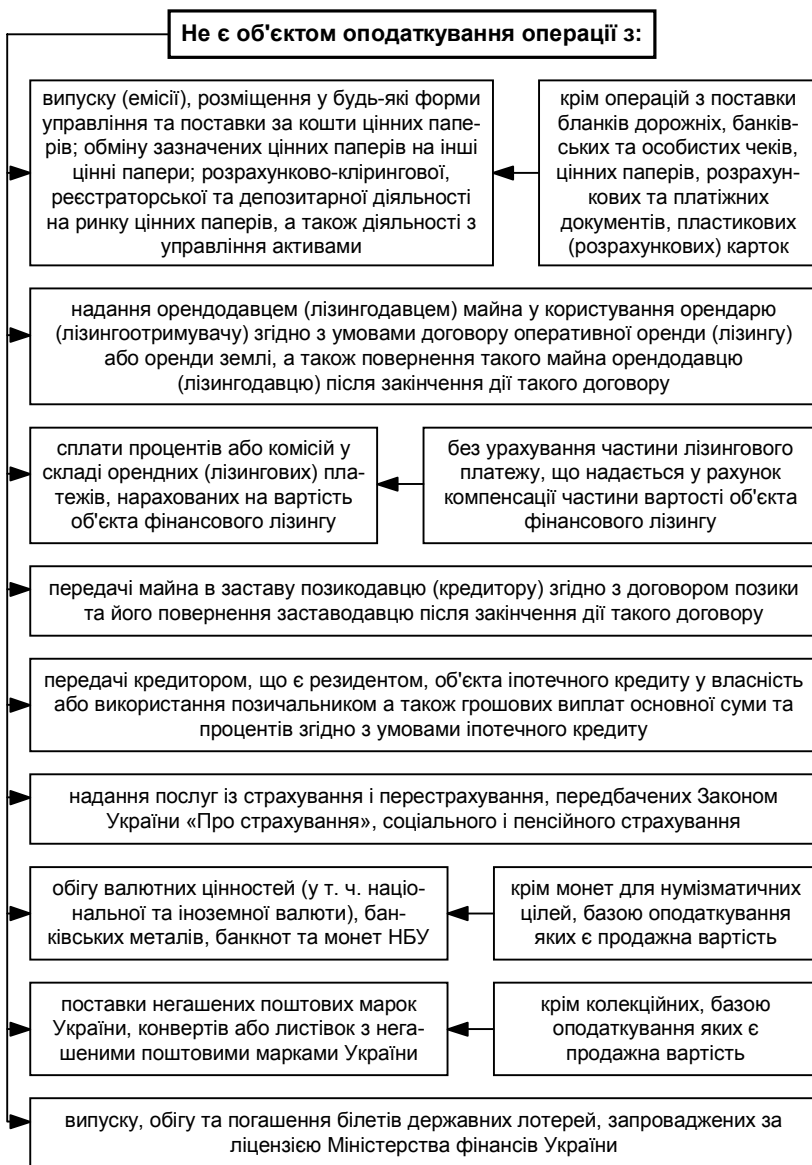

Рис. 3.11. Операції, що не є об'єктом оподаткування (1)

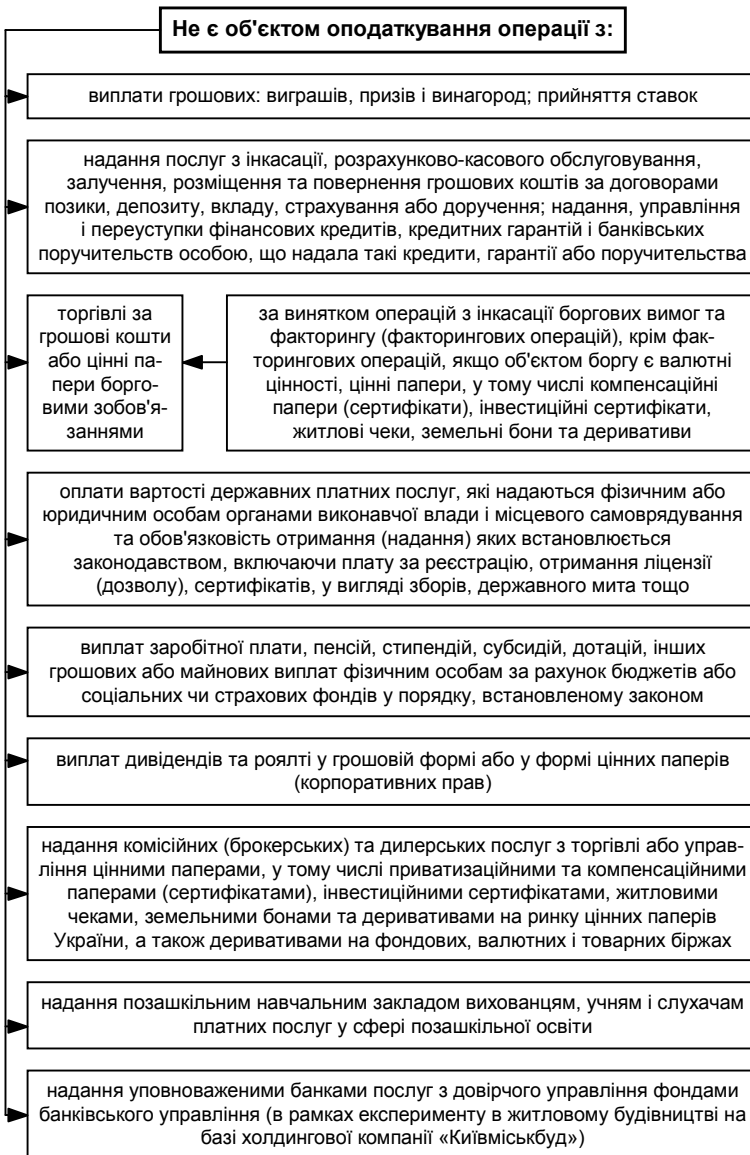

Рис. 3.11. Операції, що не є об'єктом оподаткування (2)

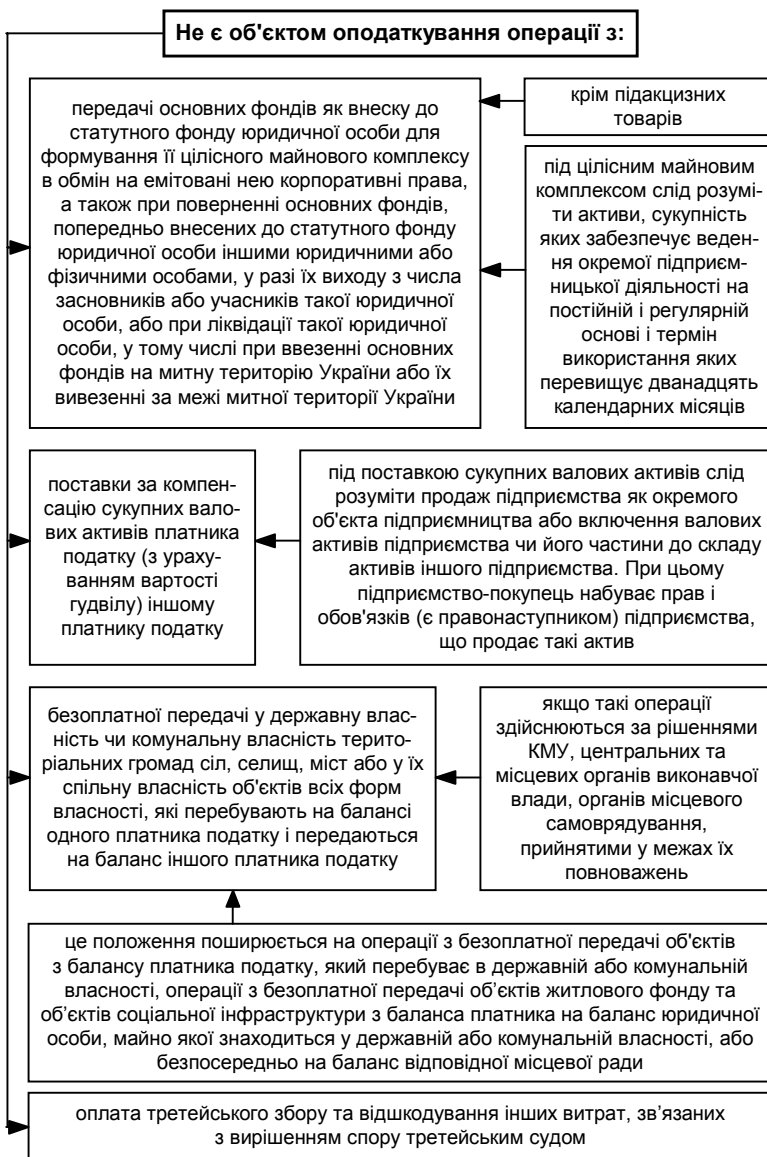

Рис. 3.11. Операції, що не є об'єктом оподаткування (3)

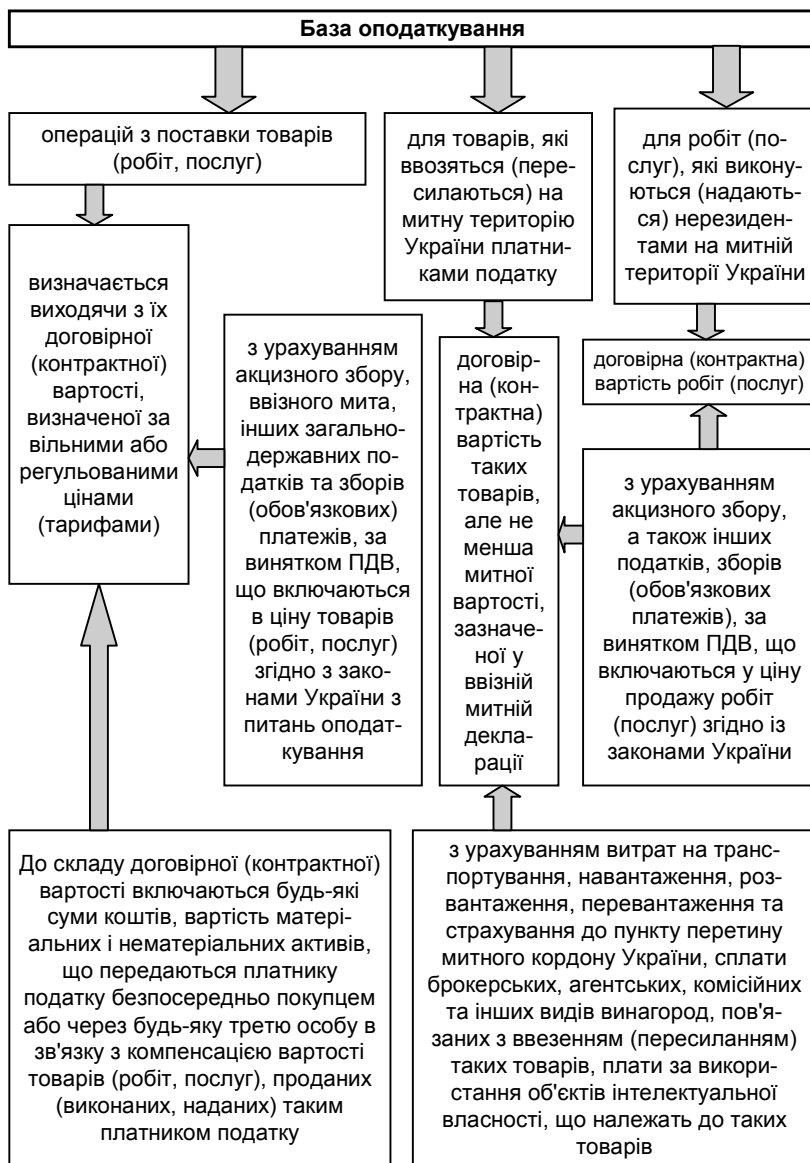

Рис. 3.12. Загальні правила визначення бази оподаткування

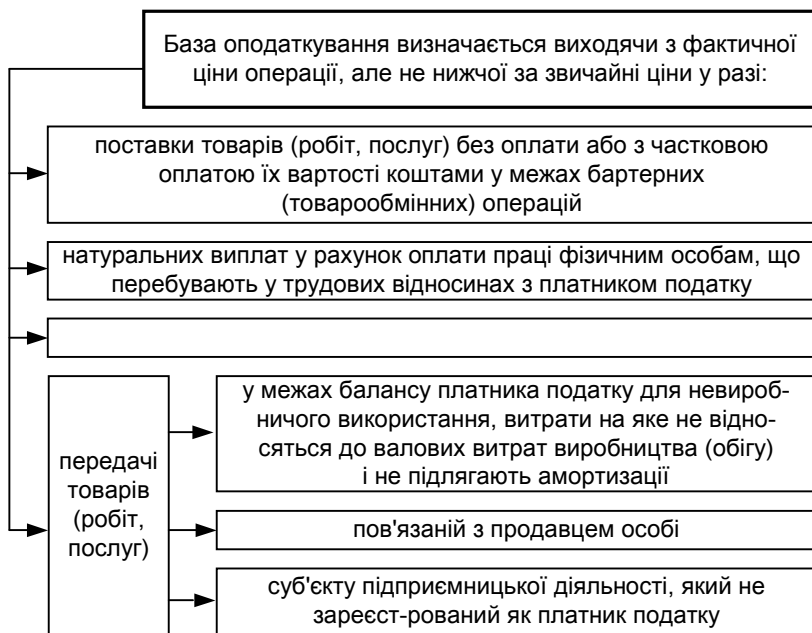

Рис. 3.13. Випадки використання звичайних цін при визначенні бази оподаткування з ПДВ

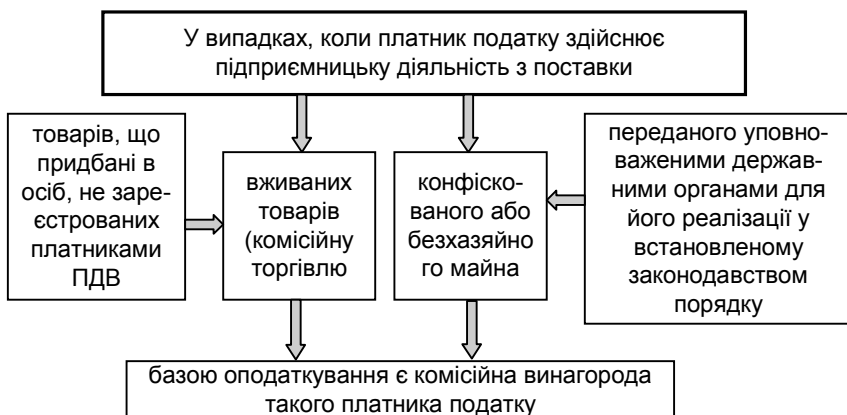

Рис. 3.14. База оподаткування при комісійній торгівлі

Рис. 3.15. Особливості податкового обліку операцій з продажу товарів у рамках посередницьких договорів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 3.16. Особливості податкового обліку операцій з придбання товарів (робіт, послуг) у рамках посередницьких договорів

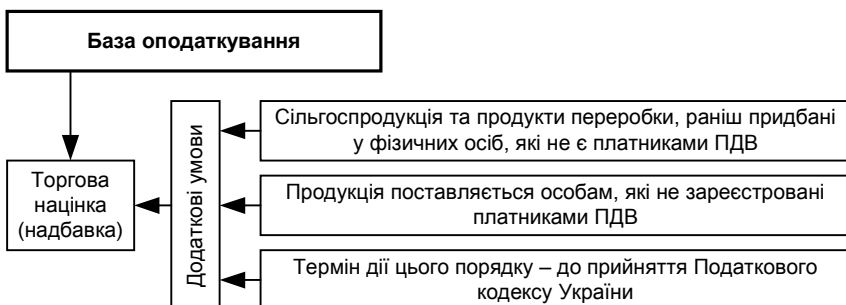

Рис. 3.17. Спеціальний порядок визначення бази оподаткування операцій з продажу сільськогосподарської продукції

Рис. 3.18. Податковий облік операцій з продажу товарів (робіт, послуг) під забезпечення боргових зобов'язань

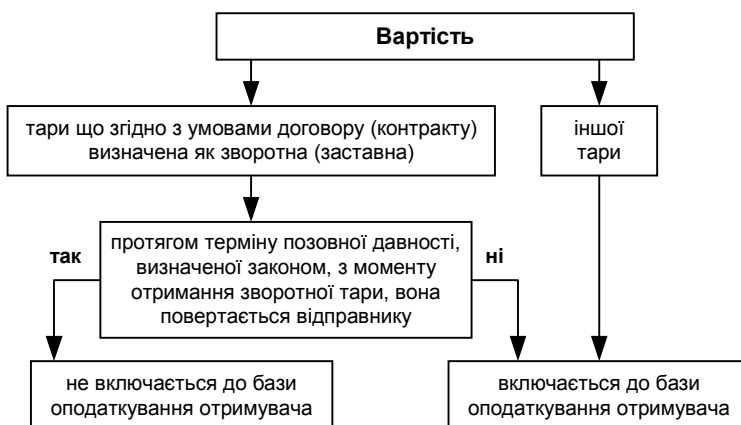

Рис. 3.19. Особливості включення вартості тари в базу оподаткування

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

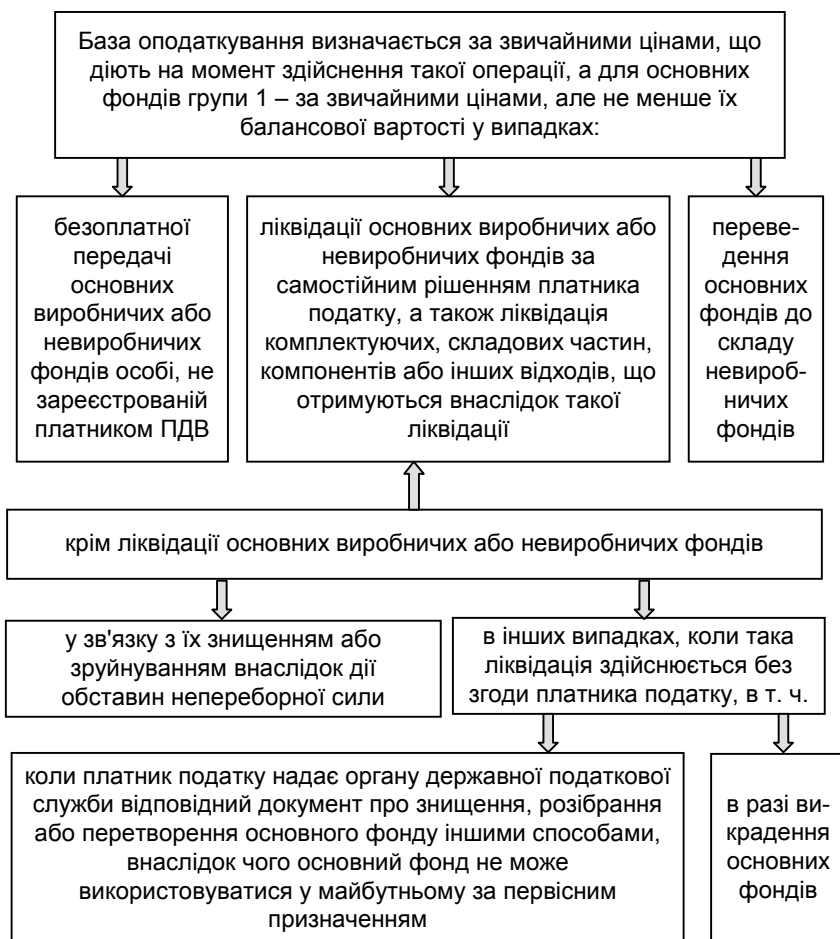

Рис. 3.20. Особливості визначення бази оподаткування при здійсненні деяких операцій з основними виробничими й невикористовуваними фондами

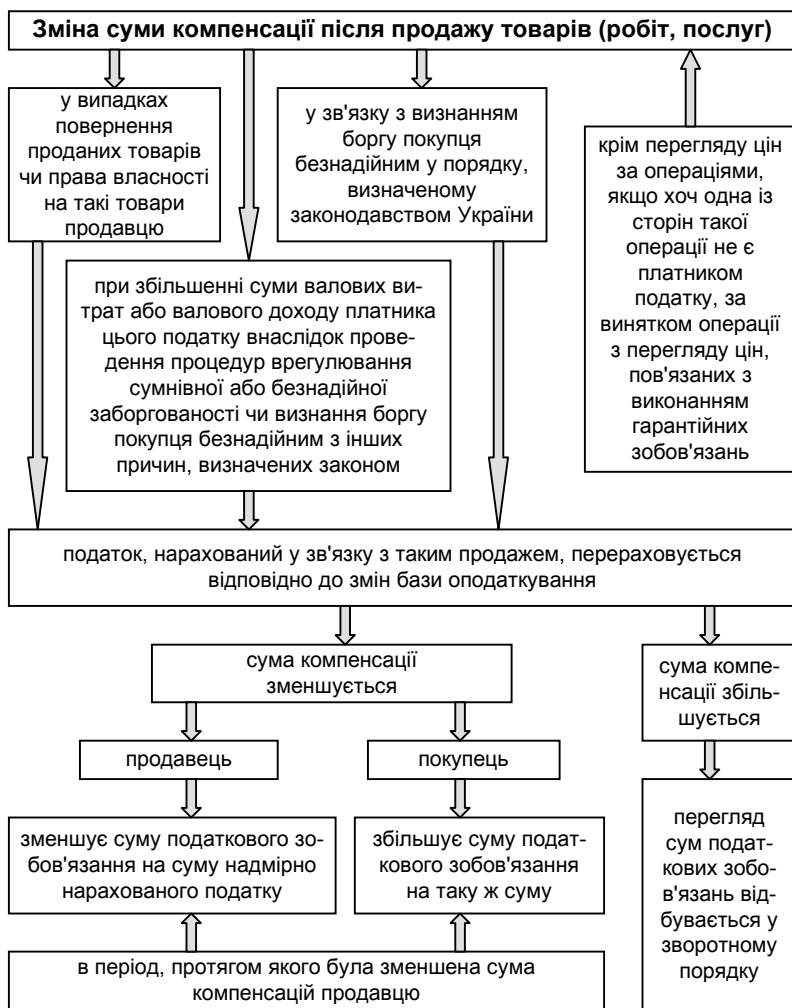

Рис. 3.21. Податкові наслідки зміни суми компенсації за продаж товарів (робіт, послуг)

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 3.22. Особливості визначення бази оподаткування та сплати ПДВ по операціях з давальницькою сировиною

3.4. Податкові ставки

Таблиця 3.3
Динаміка базових ставок ПДВ країн Євросоюзу [94]

Країна	1999	2000	2001	2002	2003
Австрія	20	20	20	20	20
Бельгія	21	21	21	21	21
Великобританія	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5
Данія	25	25	25	25	25
Фінляндія	22	22	22	22	22
Франція	20,6	20,6	19,6	19,6	19,6
Німеччина	16	16	16	16	16
Греція	18	18	18	18	18
Ірландія	21	21	21	21	21
Італія	20	20	20	20	20
Люксембург	15	15	15	15	15
Нідерланди	17,5	17,5	19	19	19
Португалія	17	17	17	17	19
Іспанія	16	16	16	16	16
Швеція	25	25	25	25	25

3. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Рис. 3.23. Види ставок податку на додану вартість

Примітка: ¹ Спеціальний режим оподаткування для сільгосптоваровиробників вводить за вибором платника, починаючи з 01.01.2005 р.

Рис. 3.24. Варіанти застосування нульової ставки ПДВ

Примітка: ¹ В 2004 році при експорті цих товарів нульова ставка не застосовується, а сплачені суми ПДВ відносяться до валових витрат (балансової вартості відповідної групи основних фондів) [29].

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 3.25. Операції, що оподатковуються за нульовою ставкою як операції з продажу товарів за межі митної території України

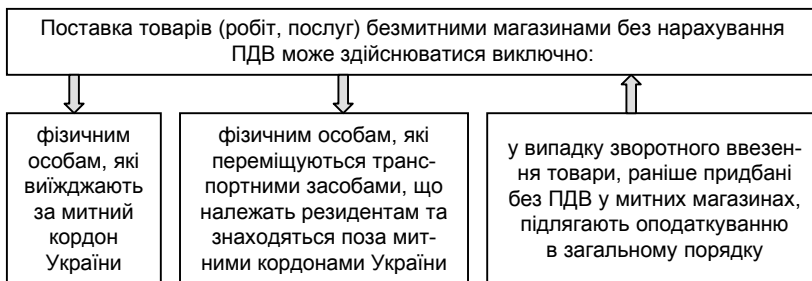

Рис. 3.26. Особливості застосування нульової ставки при продажу товарів (робіт, послуг) безмитними магазинами

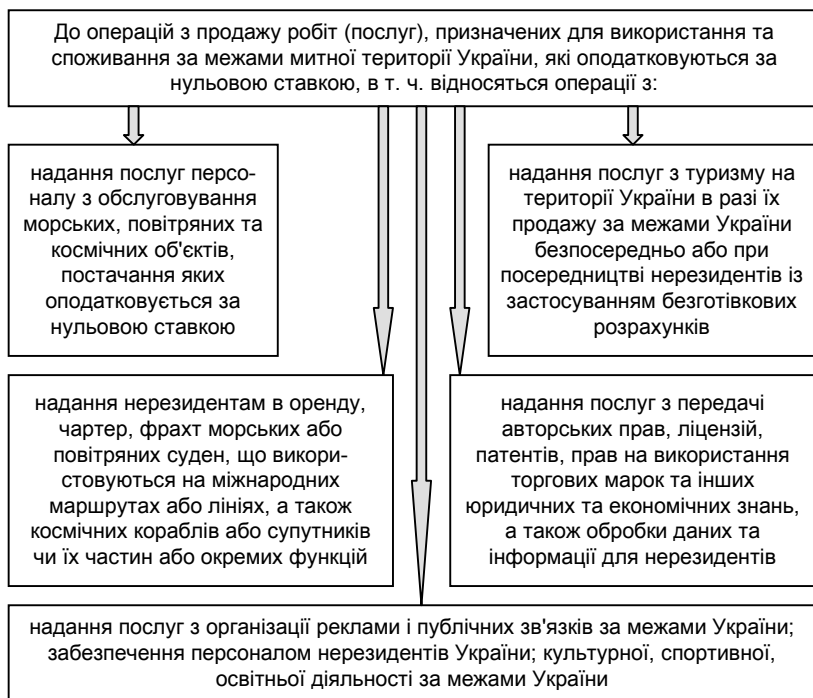

Рис. 3.27. Операції, що оподатковуються за нульовою ставкою як операції з поставки робіт (послуг), призначених для використання та споживання за межами митної території України

3.5. Правила податкового обліку з ПДВ

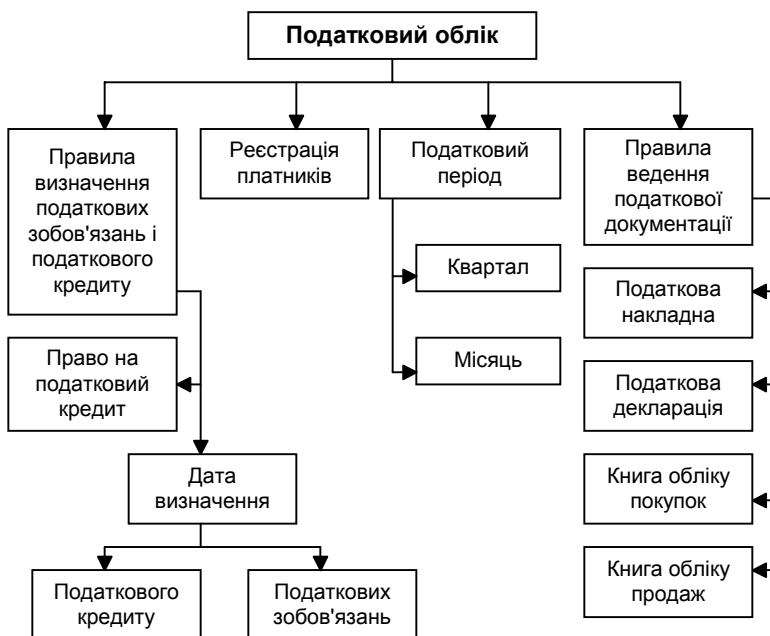

Рис. 3.28. Система податкового обліку з ПДВ

Рис. 3.29. Вимоги щодо ведення окремого податкового обліку за різними видами операцій

3. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

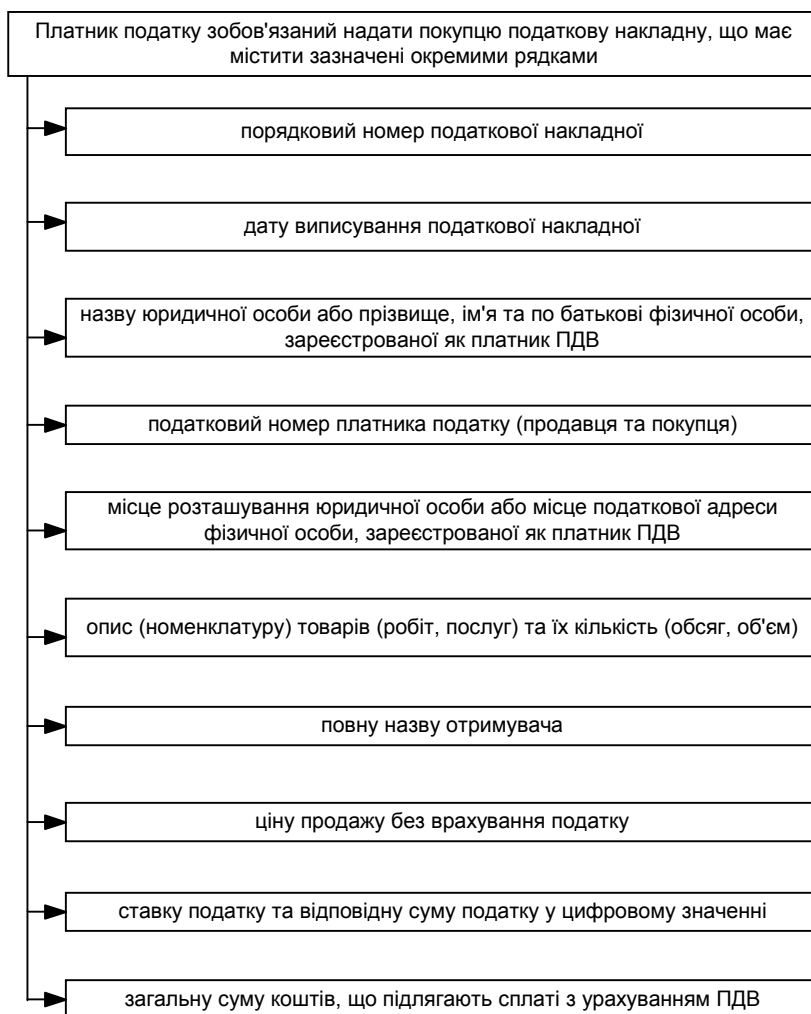

Рис. 3.30. Обов'язкові реквізити податкової накладної

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

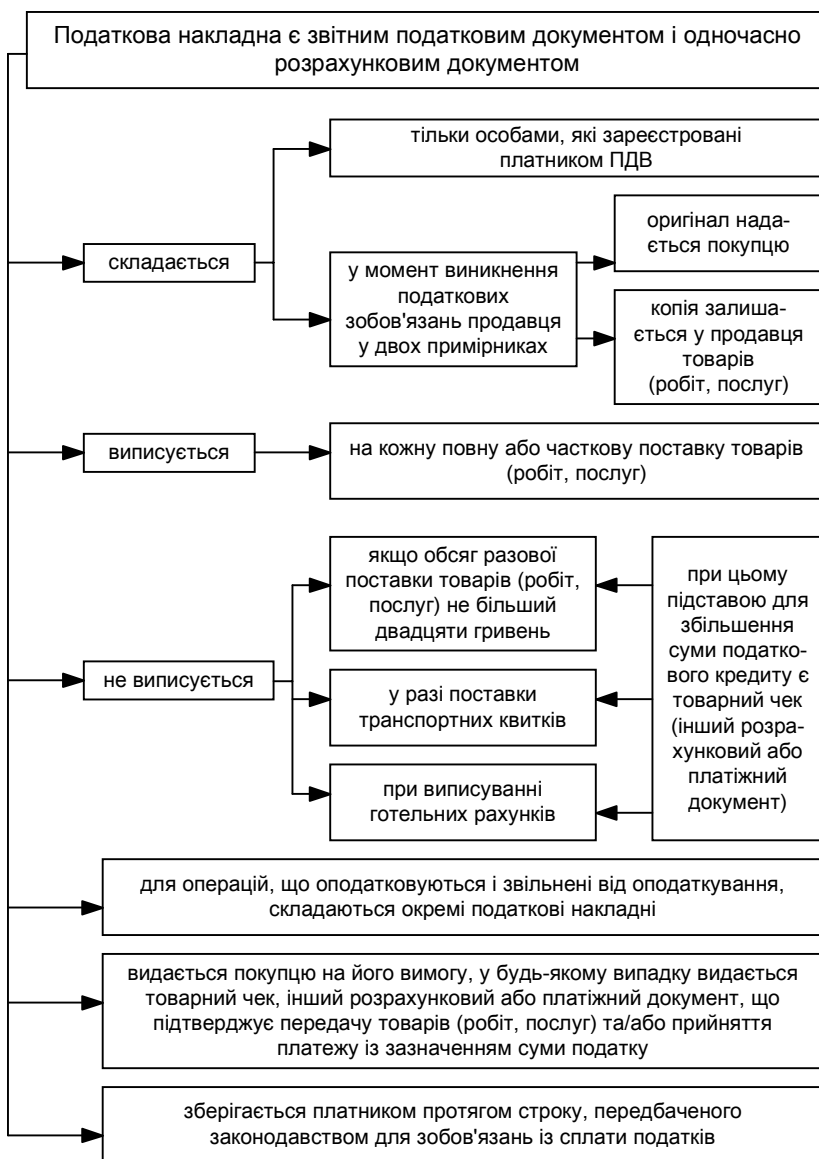

Рис. 3.31. Порядок застосування податкової накладної

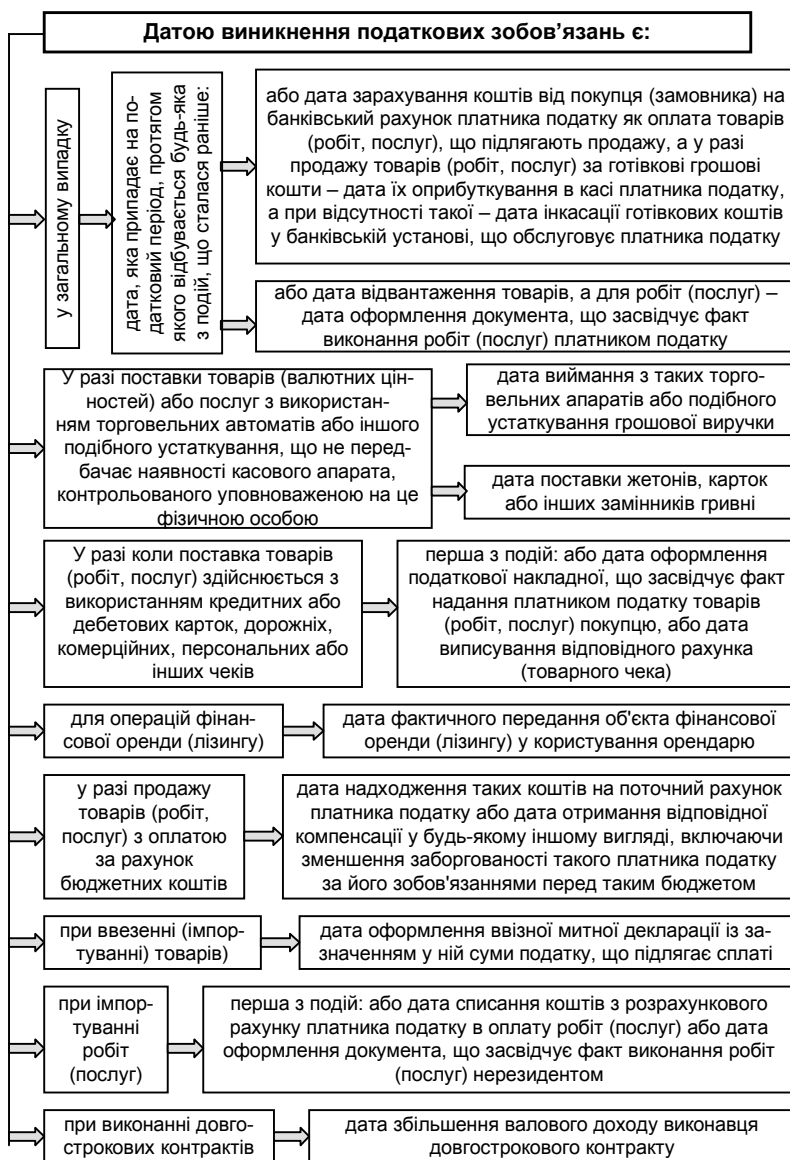

Рис. 3.32. Правила визначення дати виникнення податкових зобов'язань

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

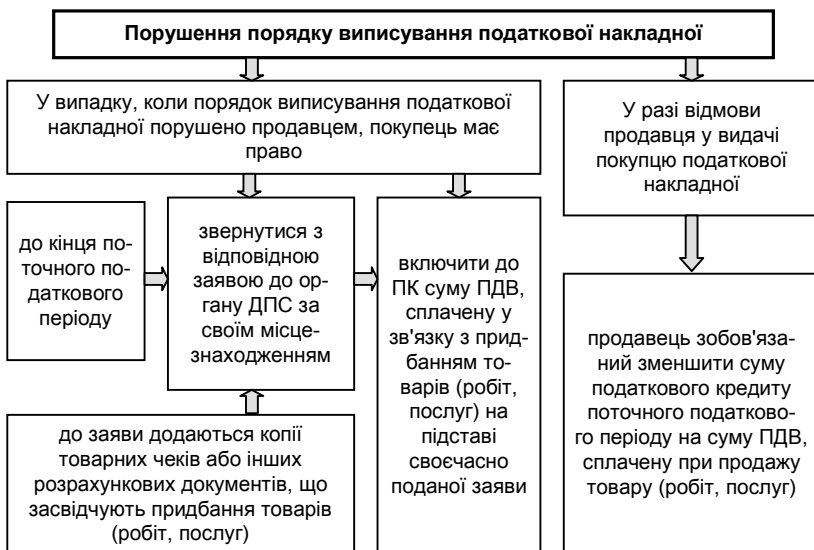

Рис. 3.33. Наслідки порушення продавцем порядку виписування податкової накладної

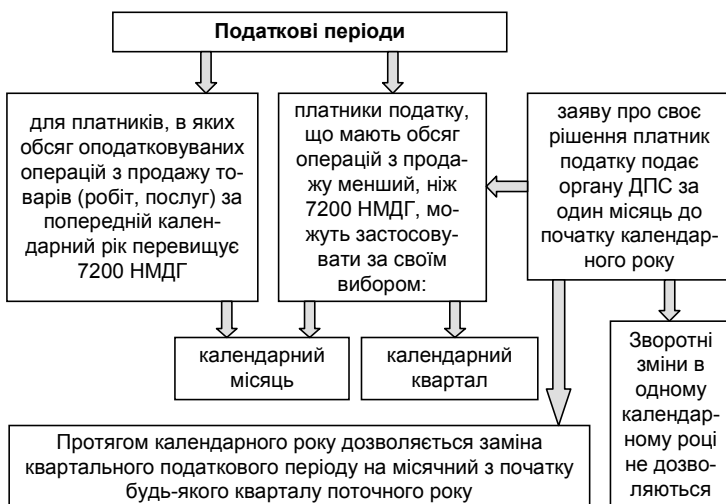

Рис. 3.34. Податкові періоди з ПДВ

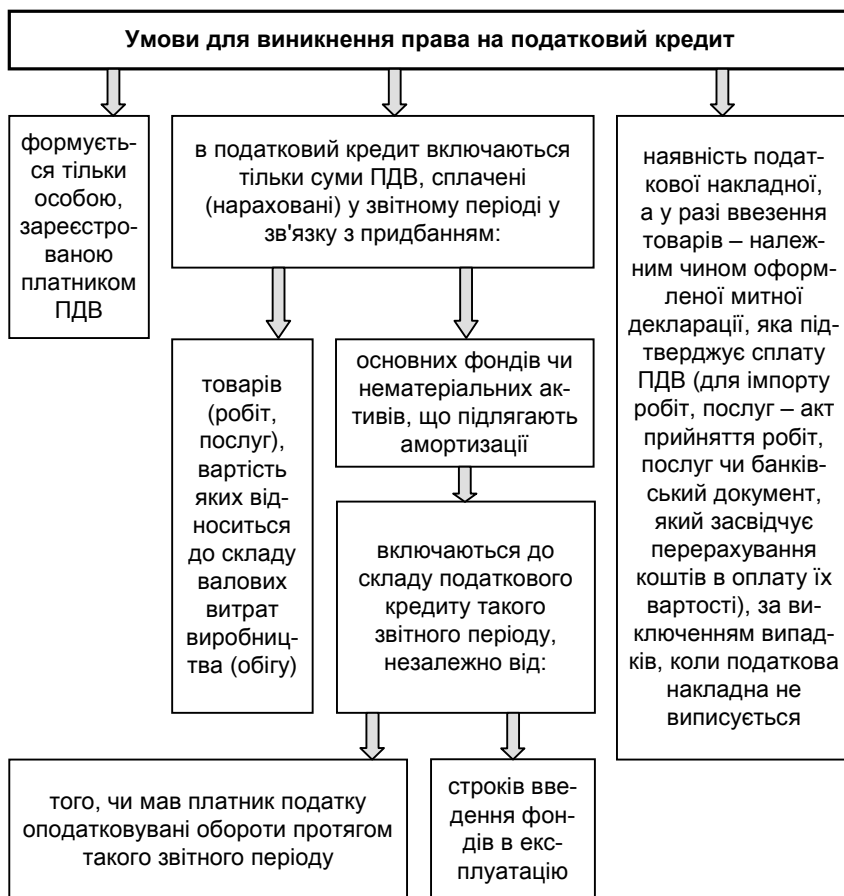

Рис. 3.35. Умови для виникнення права на податковий кредит

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

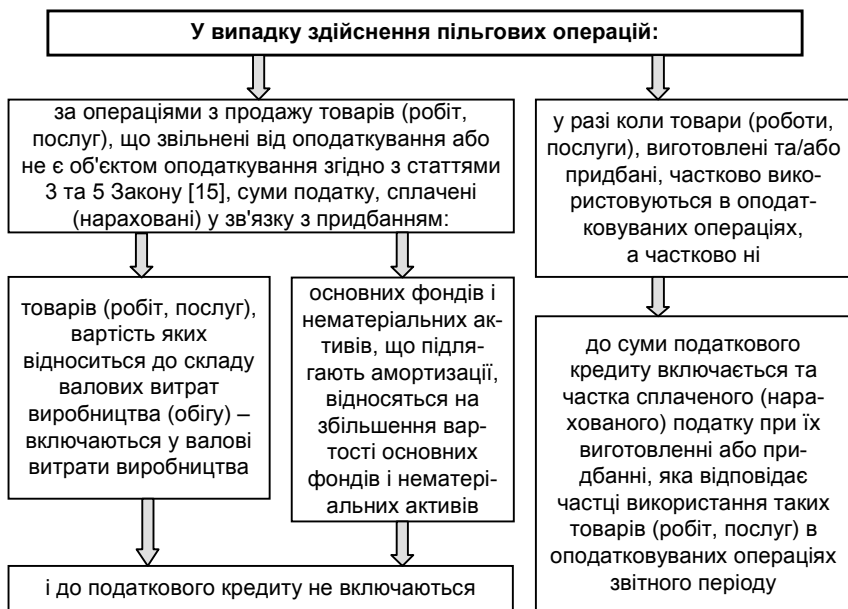

Рис. 3.36. Формування податкового кредиту при здійсненні пільгових операцій

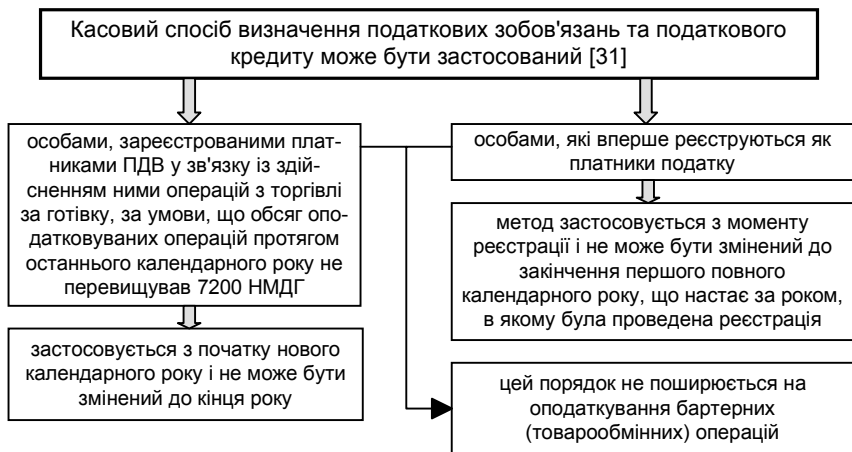

Рис. 3.37. Сфера застосування касового способу податкового обліку за рішенням платника

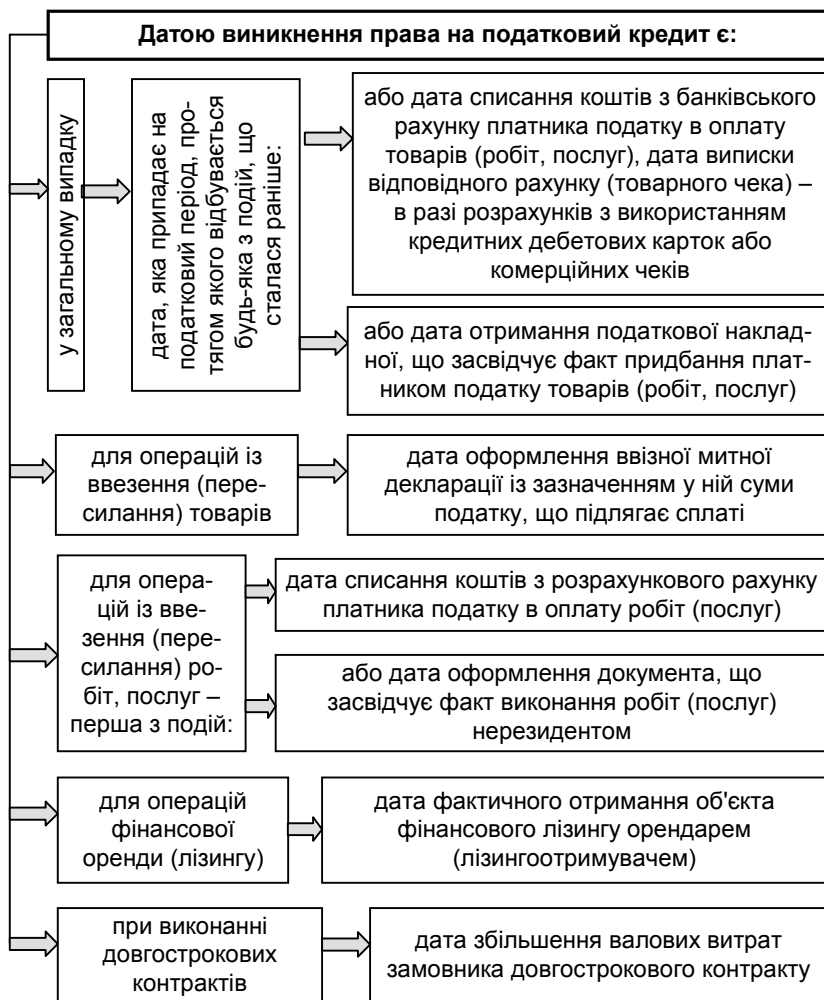

Рис. 3.38. Правила визначення дати виникнення права на податковий кредит

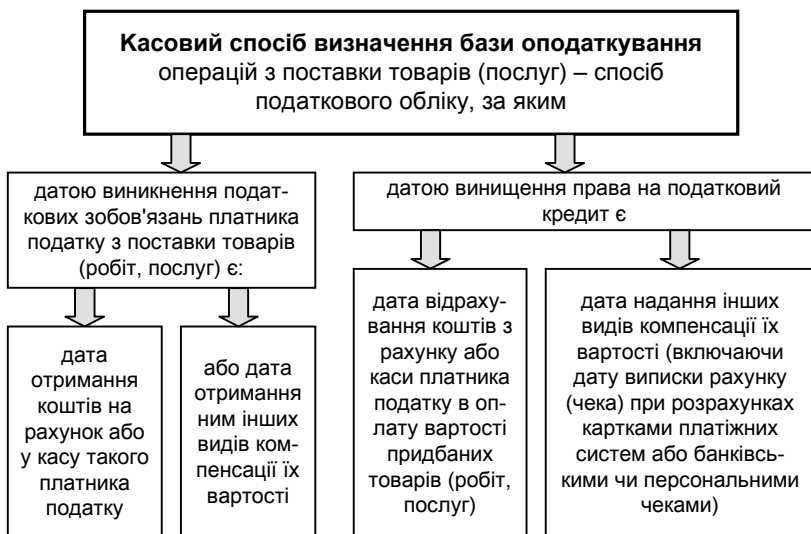

Рис. 3.39. Визначення дати виникнення податкових зобов'язань і права на податковий кредит при касовому способі податкового обліку

3.6. Порядок обчислення та сплати

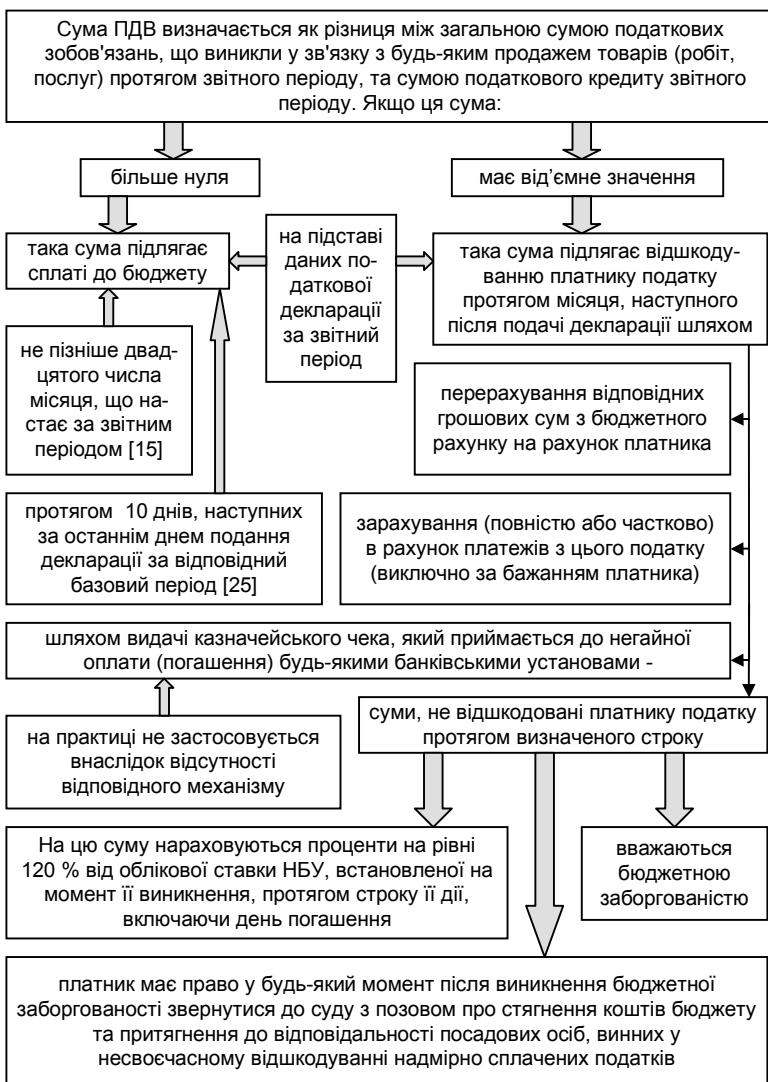

Рис. 3.40. Порядок визначення суми податку, що підлягає сплаті (відшкодуванню)

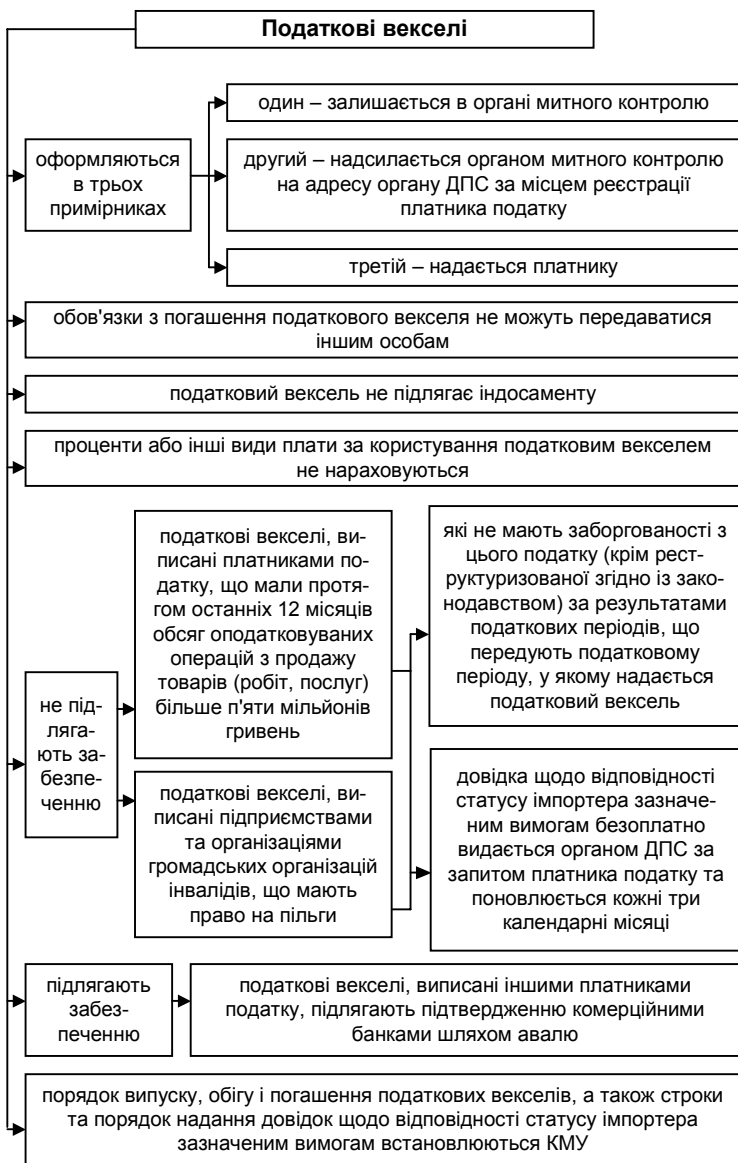

Рис. 3.41. Вимоги до застосування податкових векселів

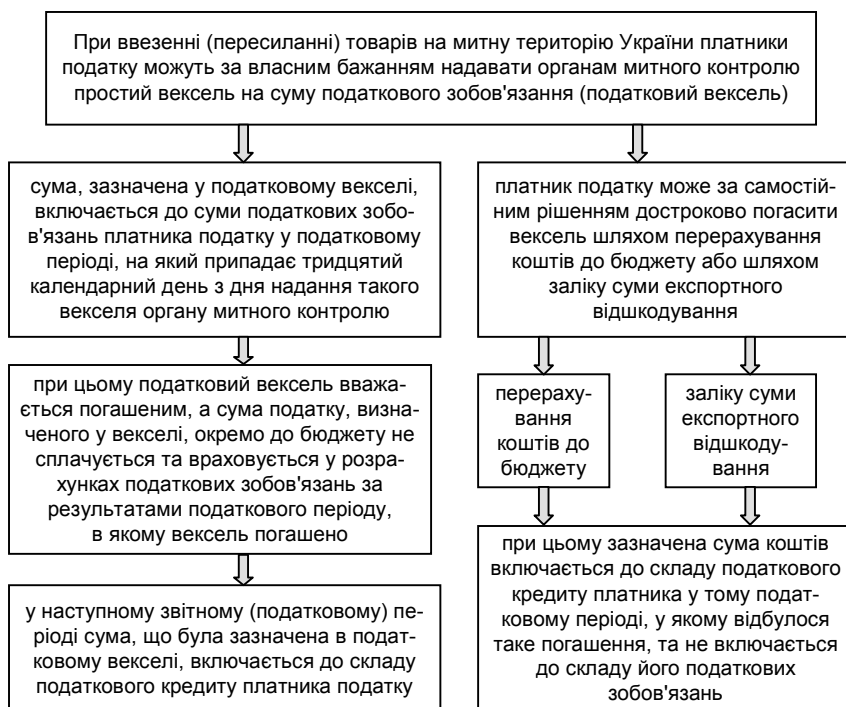

Рис. 3.42. Особливості податкового обліку податкових векселів

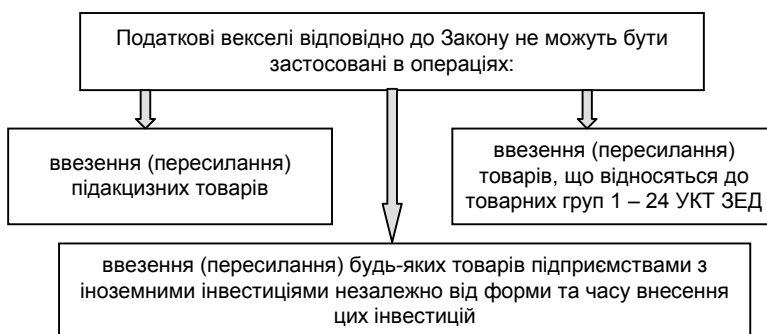

Рис. 3.43. Операції, в яких не можуть бути застосовані податкові векселі

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 3.44. Умови для застосування податкового векселя терміном 180 днів

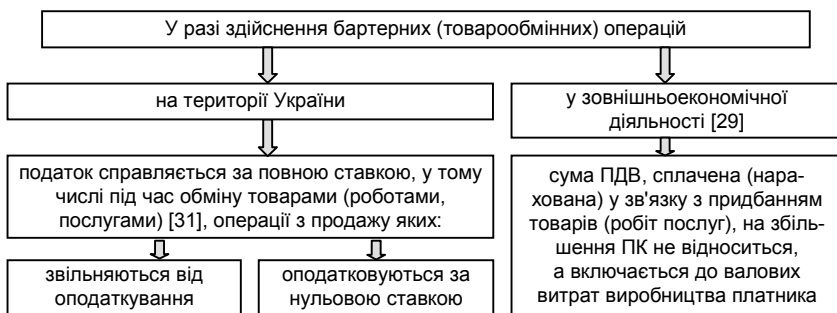

Рис. 3.45. Особливості справляння ПДВ при здійсненні товарообмінних (бартерних) операцій

3.7. Податкові пільги

Рис. 3.46. Класифікація видів пільг з ПДВ

Таблиця 3.4

**Пільги у вигляді звільнення від оподаткування операцій
з продажу товарів (робіт, послуг)**

Звільняються від оподаткування операції з:	Норма Закону [15]	Особливості застосування
1	2	3
поставки вітчизняних продуктів дитячого харчування молочними кухнями та спеціалізованими магазинами і куточками, які виконують функції роздаточних пунктів	пп. 5.1.1	у порядку і за переліком продуктів, встановленими КМУ
поставки (передплати) і доставки періодичних видань друкованих засобів масової інформації вітчизняного виробництва; поставки книжок вітчизняного виробництва; поставки учнівських зошитів, підручників та навчальних посібників вітчизняного виробництва	пп. 5.1.2	на перше півріччя 2004 року дію пільги було зупинено, за виключенням операцій з продажу учнівських зошитів, підручників та навчальних посібників вітчизняного виробництва [29]
надання послуг з вищої, середньої, професійно-технічної та початкової освіти закладами освіти, які мають спеціальний дозвіл (ліцензію) на надання таких послуг та послуг з виховання та освіти дітей будинками культури в сільській місцевості, дитячими музичними та художніми школами, школами мистецтв	пп. 5.1.3	згідно з переліком, встановленим КМУ
поставки товарів спеціального призначення для інвалідів	пп. 5.1.4	за переліком, встановленим КМУ

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Продовження табл. 3.4

1	2	3
послуг з доставки пенсій та грошової допомоги населенню	пп. 5.1.5	
поставки послуг з реєстрації актів громадянського стану державними органами, уповноваженими здійснювати таку реєстрацію згідно із законодавством	пп. 5.1.6	
поставки лікарських засобів та виробів медичного призначення, зареєстрованих в Україні у встановленому законодавством порядку, в тому числі поставки послуг з такого продажу аптечними установами	пп. 5.1.7	у 2004 році дію пільги зупинено, крім продажу лікарських засобів та виробів медичного призначення, допущених до застосування в Україні за переліком, що визначається КМУ [29]
поставки послуг з охорони здоров'я згідно з переліком, встановленим КМУ, закладами охорони здоров'я, які мають спеціальний дозвіл (ліцензію) на надання таких послуг	пп. 5.1.8	у 2004 році дію пільги зупинено, крім послуг за переліком КМУ [29]
поставки путівок на санаторно-курортне лікування та відпочинок дітей у закладах за переліком, встановленим КМУ. Зазначена пільга не поширюється на продаж путівок нерезидентам	пп. 5.1.9	у 2004 році дію пільги зупинено, крім продажу путівок на санаторно-курортне лікування дітей у закладах за переліком, встановленим КМУ, та путівок на відпочинок дітей у літній період (з 1 липня до 1 вересня) [29]
поставки послуг з утримання дітей у дошкільних закладах, школах-інтернатах, кімнатах-розподільниках установ Міністерства внутрішніх справ України	пп. 5.1.10	в порядку та в межах норм, встановлених КМУ
поставки послуг з утримання осіб у будинках для престарілих та інвалідів	пп. 5.1.10	
поставки послуг з харчування та облаштування на нічліг осіб, які не мають житла, у спеціально відведених для цього місцях	пп. 5.1.10	
поставки послуг з харчування дітей у школах, професійно-технічних училищах та громадян у закладах охорони здоров'я	пп. 5.1.10	
поставки послуг з харчування, забезпечення речовим майном, комунально-побутовими та іншими послугами, що надаються спецконтингенту в установах пенітенціарної системи	пп. 5.1.10	в порядку, за переліком та в межах норм, встановлених КМУ
поставки послуг державними службами зайнятості України за переліком, встановленим КМУ	пп. 5.1.11	у 2004 році дію пільги зупинено [29]

3. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Продовження табл. 3.4

1	2	3
поставки послуг архівними установами України, пов'язаних з наданням документів Національного архівного фонду України юридичним і фізичним особам, а також продажу архівним установам України документів Національного архівного фонду України, які перебувають у власності юридичних або фізичних осіб відповідно до законодавства України	пп. 5.1.12	
поставки послуг з перевезення пасажирів міським і приміським пасажирським транспортом та автомобільним транспортом у межах району, тарифи на які регулюються у встановленому законом порядку	пп. 5.1.13	за винятком операцій з надання пасажирського транспорту в оренду (прокат)
поставки культових послуг та поставки предметів культового призначення релігійними організаціями	пп. 5.1.14	за переліком, встановленим КМУ
поставки послуг з поховання за переліком, встановленим КМУ будь-яким платником податку	пп. 5.1.15	
передачі конфіскованого майна, знахідок, скарбів або майна, визнаних безхазяйними, у розпорядження державних органів або організацій, уповноважених здійснювати їх збереження або продаж згідно із законодавством	пп. 5.1.16	
поставки (продажу, передачі) земельних ділянок, земельних паїв, крім тих, що знаходяться під об'єктами нерухомості та включаються до їх вартості орендної плати за земельні ділянки, що перебувають у власності держави або територіальної громади, якщо така орендна плата повністю зараховується до відповідних бюджетів	пп. 5.1.17	
безкоштовної передачі рухомого складу однією залізницею або підприємством залізничного транспорту загального користування іншим залізницям або підприємствам залізничного транспорту загального користування державної форми власності	пп. 5.1.18	у порядку, встановленому КМУ
безоплатної приватизації житлового фонду, включаючи місця загального користування у багатоквартирних будинках, присадибних земельних ділянок та земельних паїв відповідно до законодавства, а також з поставки послуг (робіт), одержання яких згідно з законодавством є обов'язковою передумовою приватизації житла, присадибних земельних ділянок та земельних паїв, безоплатної передачі корпоративного права (частки, долі, паю, акції) емітованого переробним підприємством, у власність приватного сільськогосподарського підприємства, а також приватизації цілісних майнових комплексів	пп. 5.1.19	

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Продовження табл. 3.4

1	2	3
поставки житла (об'єктів житлового фонду, крім їх першої поставки)	пп. 5.1.20	
подання благодійної допомоги, а саме безоплатна передача товарів (робіт, послуг) з метою їх безпосереднього використання у благодійницьких цілях, а також операції з безоплатної передачі таких товарів (робіт, послуг) набувачам (суб'єктам) благодійної допомоги відповідно до законодавства	пп. 5.1.21	тільки особам, визначеним абзацами «а» і «б» підпункту 7.11.1 статті 7 Закону [16]. Не підлягають звільненню від оподаткування операції з подання благодійної допомоги у вигляді товарів (робіт, послуг), оподатковуваних акцизним збором, цінних паперів, нематеріальних активів та товарів (робіт, послуг), призначених для використання у підприємницькій діяльності за переліком КМУ
оплати вартості фундаментальних досліджень, науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, які здійснюються за рахунок Державного бюджету України	пп. 5.1.22	
поставки бібліотеками, що є у державній і комунальній власності, платних послуг фізичним і юридичним особам	пп. 5.1.22	
поставки товарів (робіт, послуг), за винятком підакцизних товарів, грального бізнесу, покупних товарів підприємствами та організаціями громадських організацій інвалідів	пп. 5.2.1	при додержанні спеціально встановлених умов
безкоштовної передачі продукції (робіт, послуг) власного виробництва допоміжними сільськими господарствами і лікувально-виробничими трудовими майстернями (цехами, дільницями) будинків-інтернатів та територіальних центрів по обслуговуванню самотніх громадян похилого віку (пенсіонерів)	пп. 5.2.3	за умови, що така передача здійснюється для забезпечення власних потреб зазначених закладів
поставки в сільській місцевості сільськогосподарськими товаровиробниками в період проведення польових робіт послуг з харчування механізаторів і тваринників продуктами власного виробництва в польових їдальнях	пп. 5.2.4	

3. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Продовження табл. 3.4

1	2	3
поставка в сільській місцевості сільськогосподарськими товаровиробниками послуг з ремонту шкіл, дошкільних закладів, інтернатів, закладів охорони здоров'я та подання матеріальної допомоги (в межах одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян на місяць на одну особу) продуктами харчування власного виробництва та послуг з обробки землі багатодітним сім'ям, ветеранам праці і війни, реабілітованим громадянам, інвалідам праці, інвалідам дитинства, самотніми особам похилого віку, особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та школам, дошкільним закладам, інтернатам, закладам охорони здоров'я	пп. 5.2.4	
поставка та безкоштовної передачі приладів, обладнання, матеріалів науковим установам та науковим організаціям, вищим навчальним закладам III-IV рівнів акредитації, внесеним до Державного реєстру наукових організацій, яким надається підтримка держави	пп. 5.2.5	за умови використання їх виключно для власних потреб
поставка товарів (робіт, послуг), передбачених для власних потреб дипломатичних представництв, консульських установ іноземних держав та представництв міжнародних організацій в Україні, а також для використання дипломатичним персоналом цих дипломатичних місій та членами їх сімей, які проживають разом з особами цього персоналу	п. 5.3	порядок звільнення та перелік операцій, що підлягають звільненню, встановлюються КМУ виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави
ввезення на митну територію України товарів морського промислу (риба, ссавці, мушлі, ракоподібні, водні рослини тощо, охолоджені, солоні, морожені, консервовані, перероблені в борошно або в іншу продукцію), видобутих (виловлених, вироблених) суднами, зареєстрованими у Державному судновому реєстрі України або Судновій книзі України	п. 5.4	пільга поширюється на операції з підкацизними товарами. В 2004 році дію пільги зупинено
ввезення (пересилання) на митну територію України відповідно до Закону України «Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» товарів (інвентарю, обладнання, екіпіровки та медико-біологічних засобів), які не виробляються в Україні або виробляються, але не відповідають технічним характеристикам світового рівня та вимогам міжнародних спортивних організацій, а також роботи і послуги, що виконуються (надаються) для підготовки та участі членів збірних команд України в Олімпійських та параолімпійських іграх	п. 5.8	ця норма діє протягом одного року до дня початку кожних наступних Олімпійських та Параолімпійських ігор. У 2004 році дію пільги призупинено крім організацій національних спортивних федерацій по олімпійських і параолімпійських видах спорту [29]

1	2	3
поставка послуг щодо будівництва, ремонту та облаштування баз олімпійської та параолімпійської підготовки, що виконуються відповідно до Закону України «Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні»	п. 5.9	у 2004 році дію пільги призупинено крім організації національних спортивних федерацій по олімпійських і паролімпійських видах спорту [29]
поставка послуг (в тому числі проживання, харчування), що надаються базами олім-пійської та параолімпійської підготовки відповідно до Закону України «Про підтримку олімпійського, параолімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні»	п. 5.10	
безоплатної передачі на митній території України організаціями, заснованими при участі ЄС, учасникам Української сторони товарів, робіт, послуг, що придбані за кошти ЄС або організацій, заснованих за допомогою ЄС	п. 5.13	застосовується, починаючи з 01.05.200 5 р.
ввезення (пересилання) товарів на митну територію України, а також виконання (надання) робіт, послуг (за кошти, надані ЄС) для їх використання чи споживання на митній території України організаціями, заснованими на участі ЄС, та/або учасниками наукового технологічного співробітництва)		

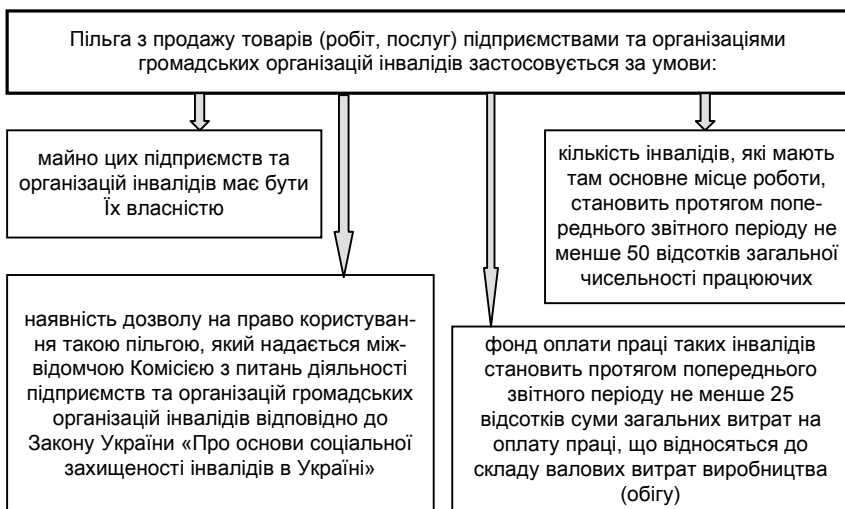

Рис. 3.47. Спеціальні умови для застосування пільги з ПДВ підприємствами та організаціями громадських організацій інвалідів

3. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

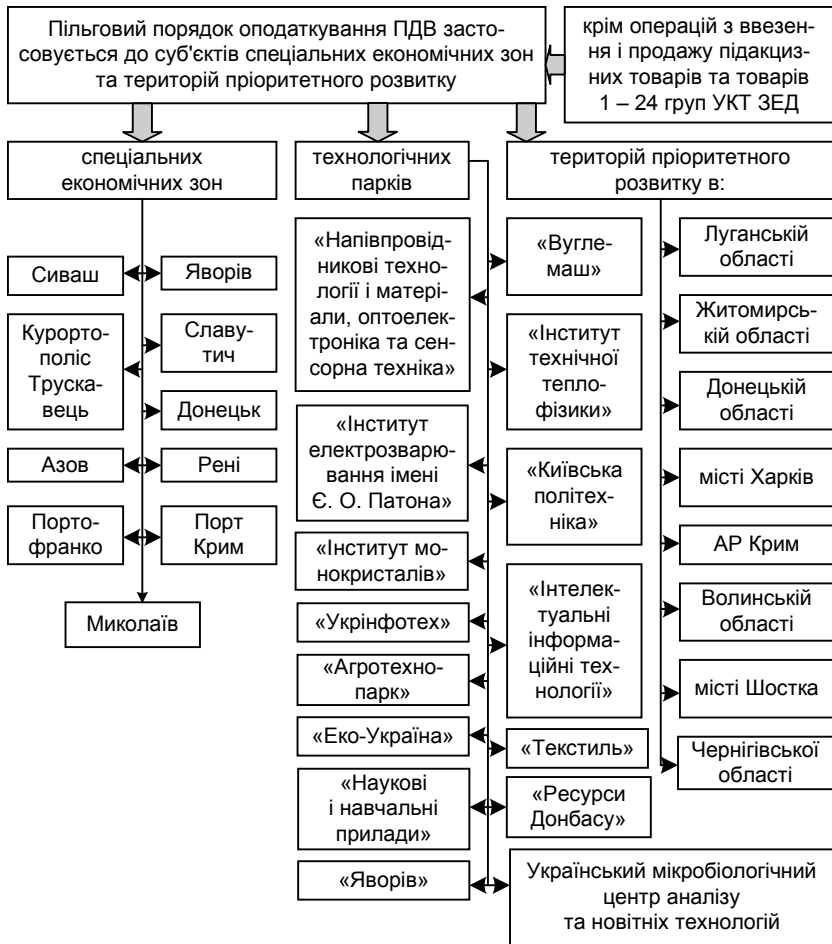

Рис. 3.48. Застосування пільгових режимів оподаткування в рамках спеціальних економічних зон та територій пріоритетного розвитку

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 3.49. Сфера застосування тимчасової пільги у вигляді касового способу визначення бази оподаткування

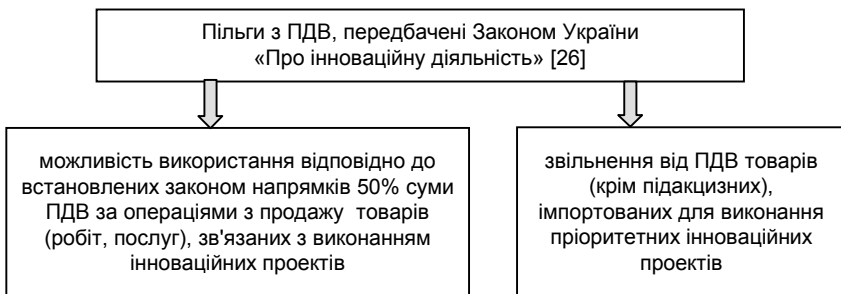

Рис. 3.50. Пільги з ПДВ, спрямовані на стимулювання інноваційної діяльності¹

¹ Дію пільг зупинено на 2004 рік Законом [29].

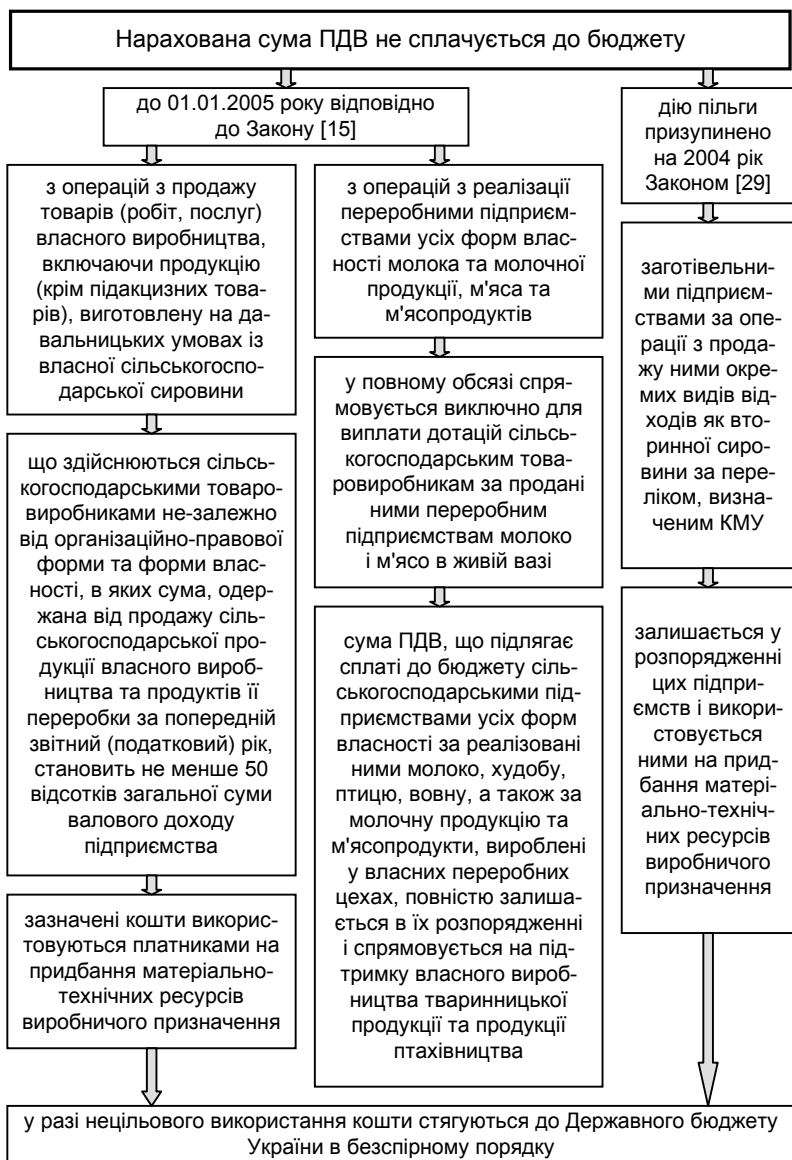

Рис. 3.51. Пільги у вигляді цільового використання нарахованих сум ПДВ

Таблиця 3.5

Тимчасові пільги з ПДВ у вигляді звільнення від оподаткування операцій з продажу товарів (робіт, послуг)

Звільнюються від оподаткування	Період дії	Стаття Закону [15]
1	2	3
проектно-конструкторські роботи, які виконуються вітчизняними розробниками за контрактами на будівництво суден підприємств суднобудівної промисловості, визначених відповідно до статті 1 Закону України «Про заходи щодо державної підтримки суднобудівної промисловості в Україні». <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]</i>	до 1 січня 2005 року	11.26
операції з поставки космічних комплексів, космічних ракет-носіїв, космічних апаратів, наземних сегментів космічних систем та їх агрегатів, систем і комплектуючих, що вироблені суб'єктами космічної діяльності	до 1 січня 2009 року	11.27
операції з поставки боєприпасів, їх елементів та виробів спецхімії за державними замовленнями та роботи, послуги і операції з матеріалами, одержаними внаслідок утилізації боєприпасів та виробів спецхімії, термін зберігання яких закінчився. <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]</i>	до 1 січня 2010 року	11.30
операції з виконання проектно-конструкторських робіт вітчизняними розробниками за контрактами підприємств концерну «Бронетехніка України» – виконавців державного оборонного замовлення та міжнародних контрактів для виготовлення та модернізації броньованих бойових машин на реалізацію броньованих бойових машин.	до 1 січня 2006 року	1.32
<i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]</i>		
операції з поставки товарів, визначених пунктом «о» статті 19 Закону України «Про Єдиний митний тариф видавництвам і підприємствам поліграфії на території України»	до 1 січня 2009 року	11.37

Закінчення табл. 3.5

1	2	3
операції з виконання робіт та поставки послуг у видавничій діяльності, діяльності з виготовлення та розповсюдження видавництвами, видавничими організаціями, підприємствами поліграфії, розповсюджувачами книжкової продукції, виробленої в Україні, операції з виробництва та/або поставки паперу і картону, вироблених в Україні для виготовлення книжкової продукції, а також операції з поставки книжкової продукції, виробленої в Україні, крім послуг реклами, розміщення матеріалів рекламного та еротичного характеру і видань рекламного та еротичного характеру	до 1 січня 2009 року	11.38
операції з виконання робіт та поставки послуг суб'єктами підприємницької діяльності – резидентами України, які одночасно здійснюють видавничу діяльність, діяльність з виготовлення, розповсюдження книжкової продукції та виробництва паперу і картону. При цьому валовий дохід такого суб'єкта підприємницької діяльності, отриманий від видавничої діяльності, діяльності з виготовлення, розповсюдження книжкової продукції та виробництва паперу і картону, має становити не менше 100 відсотків від загальної суми його валового доходу за перший звітний (податковий) період з часу створення такого суб'єкта підприємницької діяльності або не менше 50 відсотків від загальної суми його валового доходу за попередній звітний (податковий) рік	до 1 січня 2009 року	11.40

Таблиця 3.6

Тимчасові пільги з ПДВ при ввезенні товарів (робіт, послуг)

Зміст пільги	Період дії	Стаття Закону [15]	Особливості застосування
1	2	3	4
Звільняються від оподаткування операції з ввезення (пересилання) на митну територію України матеріалів, комплектуючих виробів та обладнання, що використовуються для підвищення безпеки робіт на вугільних шахтах, попередження вибухів метану, а також зменшення його викидів у довкілля	до 31 грудня 2008 року	5.11	1. Крім подакцизних товарів 2. За переліком КМУ 3. Тільки якщо такі товари не виробляються підприємствами на території України

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Продовження табл. 3.6

1	2	3	4
Звільняються від оподаткування операції з ввезення (пересилання) на митну територію України відповідно до Закону України «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні» товарів (у тому числі машинокомплектів), які використовуються для будівництва та виробничої діяльності підприємств по виробництву автомобілів, автобусів і комплектуючих виробів до них. <i>Дію пільги призупинено на 2004 рік Законом [29] (крім підприємств, що мають інвестиційні програми, затверджені КМУ до 01.01.2004 р.)¹</i>	На період до 1 січня 2008 року	11.18	1. Перелік таких товарів, а також порядок і обсяги ввезення цих товарів встановлюються КМУ. 2. У разі, якщо такі товари не виробляються підприємствами на території України
Звільняються від оподаткування операції з ввезення (пересилання) на митну територію України товарів (сировини, матеріалів, устаткування та обладнання)	На період виконання робіт щодо підготовки до зняття і зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему	11.23	1. Роботи мають виконуватися за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, що надається на безоплатній та безповоротній основі, або за рахунок коштів, які передбачаються в Державному бюджеті як внесок України до Чорнобильського фонду «Укриття» для реалізації міжнародної програми – Плану здійснення заходів на об'єкті «Укриття». 2. Пільги не поширюються на операції, що стосуються підакцизних товарів та товарів 1 – 24 груп УКТ ЗЕД
Звільняються від обкладення податком на додану вартість операції з ввезення (пересилання) на митну територію України матеріалів, устаткування і комплектуючого обладнання, що використовуються для будівництва суден – для підприємств суднобудівної промисловості, визначених відповідно до статті 1 Закону України «Про заходи щодо державної підтримки суднобудівної промисловості в Україні». <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]¹</i>	До 1 січня 2005 року	11.26	1. Крім підакцизних товарів. 2. Якщо такі товари не виробляються підприємствами на території України або ті, що виробляються, не відповідають сертифікаційним вимогам міжнародних класифікаційних товарів чи вимогам замовників суден, визначеним умовами контрактів. 3. Перелік та обсяги цих товарів щороку затверджуються КМУ відповідно до контрактів, укладених цими підприємствами

3. ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Продовження табл. 3.6

1	2	3	4
Звільняються від оподаткування операції з ввезення суб'єктами космічної діяльності на митну територію України товарів, які використовуються для виробництва космічної техніки (включаючи агрегати, системи та їх комплектуючі для космічних комплексів, космічних ракет-носіїв, космічних апаратів та наземних сегментів космічних систем)	до 1 січня 2009 року	11.28	1. Крім підакцизних товарів. 2. Перелік підприємств, товарів, порядок і обсяги їх ввезення визначаються КМУ. 3. За умови, якщо такі товари не виготовляються на території України
Звільняються від оподаткування: операції з ввезення (пересилання) на митну територію України товарів, які використовуються для розширення виробництва та виробничої діяльності підприємств з виготовлення боєприпасів, їх елементів, та виробів спеціалізації. <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]</i> ¹	До 1 січня 2010 року	11.30	1. Крім підакцизних товарів. 2. Обсяги ввезення цих товарів встановлюються КМУ
Звільняються від оподаткування операції з ввезення (пересилання) на митну територію України матеріалів, устаткування і комплектуючого обладнання, що використовуються для виробництва броньованих бойових машин. <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]</i> ¹	до 1 січня 2006 року	11.31	1. Крім підакцизних товарів. 2. За умови, якщо такі товари не виготовляються на території України або ті, що виробляються, не відповідають вимогам замовників броньованих бойових машин, визначеним умовами контрактів. 3. Перелік та обсяги цих товарів щороку затверджуються КМУ
Звільняються від оподаткування операції з ввезення (пересилання) на митну територію України матеріалів, комплектуючих виробів і обладнання, що використовуються для потреб розробки, виробництва авіаційної техніки та надання послуг, – для підприємств літакобудівної промисловості, визначених ст. 2 Закону України «Про державну підтримку літакобудівної промисловості в Україні». <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]</i> ¹	до 1 січня 2007 року	11.34	1. Крім підакцизних товарів. 2. За умови, якщо такі товари не виготовляються на території України або ті, що виробляються, не відповідають міжнародним класифікаційним вимогам чи вимогам замовників продукції (послуг), визначених умовами контрактів. 3. Перелік та обсяги цих товарів щороку затверджуються КМУ

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 3.6

1	2	3	4
Звільняються від оподаткування операції з ввезення на митну територію України товарів, визначених пунктом «о» ст. 19 Закону України «Про Єдиний митний тариф»	до 1 січня 2009 року	11.37	
Звільняються від оподаткування операції з ввезення НАН України імпортного наукового обладнання для виконання пріоритетних фундаментальних і прикладних досліджень за переліком КМУ	до 1 січня 2005 року	ст. 104 [29]	Пільга застосовується з 01.07.2004 р.

Примітка: ¹ Замість цих пільг підприємства означених галузей з 01.07.2004 р. отримали право на застосування податкових векселів з ПДВ з періодом погашення до 2-х років.

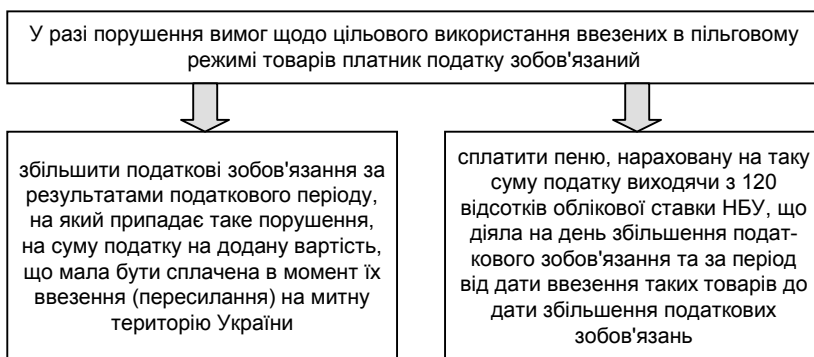

Рис. 3.52. Наслідки нецільового використання товарів, ввезених у пільговому режимі

Таблиця 3.7

**Тимчасові пільги з ПДВ у вигляді застосування
нульової ставки податку**

Оподатковуються ПДВ за нульовою ставкою	Період дії	Стаття Закону [29]	Особливості застосування
1	2	3	4
Операції з поставки автомобілів, автобусів і комплектуючих виробів до них власного виробництва резидентів, які здійснюють діяльність відповідно до Закону України «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні». <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств по виробництву автомобілів, автобусів і комплектуючих виробів до них з інвестицією, що мають інвестиційні програми, затверджені Кабінетом Міністрів України до моменту набрання чинності цим Законом) згідно із Законом [29].</i>	До 1 січня 2008 року	11.19	Ці виробники-резиденти зобов'язані мати затверджену Кабінетом Міністрів України інвестиційну програму
Операції з поставки товарів (сировини, матеріалів, устаткування та обладнання), виконання робіт та надання послуг на митній території України, що здійснюються в рамках міжнародної технічної допомоги. Суми податку на додану вартість, сплачені платником податку – виконавцем робіт, послуг за контрактом, укладеним з отримувачем міжнародної технічної допомоги (реципієнтом) або з особою-нерезидентом, яка уклала контракт з реципієнтом, відшкодовуються із бюджету протягом місяця, наступного після подання податкової декларації, за умов наявності належним чином оформлених документів та підтвердження їх матеріалами документальної перевірки	На період виконання робіт щодо підготовки до зняття і зняття енерго-блоків Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему	11.23	1. Роботи виконуються за рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, що надається на безоплатній та безповоротній основі, або за рахунок коштів, які передбачаються в державному бюджеті як внесок України до Чорнобильського фонду «Укриття» для реалізації міжнародної програми – Плану здійснення заходів на об'єкті «Укриття». 2. Пільги не поширюються на операції, що стосуються підакцизованих товарів та товарів 1 – 24 груп УКТ ЗЕД

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 3.7

1	2	3	4
Операції з поставки продукції, що вироблена підприємствами суднобудівної промисловості, визначених відповідно до статті 1 Закону України «Про заходи щодо державної підтримки суднобудівної промисловості в Україні», за рахунок коштів Державного бюджету України, оподатковуються податком на додану вартість за нульовою ставкою. <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]</i>	До 1 січня 2005 року	11.26	Перелік підприємств затверджено КМУ
Операції з поставки товарів (робіт, послуг), що використовуються підприємствами концерну «Бронетехніка України» – виконавцями державного оборонного замовлення та міжнародних контрактів для виготовлення та модернізації броньованих бойових машин, а також з продажу броньованих бойових машин і комплектуючих виробів до них, які реалізуються державному замовнику або замовнику за міжнародним контрактом. <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]</i>	До 1 січня 2006 року	11.32	Перелік підприємств, на які поширюється дія пільги, номенклатура і обсяги товарів, затверджуються КМУ
Операції з поставки продукції (послуг), яка вироблена зазначеними підприємствами літакобудівної промисловості, визначеними ст. 2 Закону України «Про державну підтримку літакобудівної промисловості в Україні». <i>Дію пільги зупинено на 2004 рік (крім підприємств, що уклали контракти до моменту набрання чинності цим Законом, якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту) згідно із Законом [29]</i>	До 1 січня 2007 року	11.34	За рахунок коштів Державного бюджету України

3.8. Бюджетне та експортне відшкодування

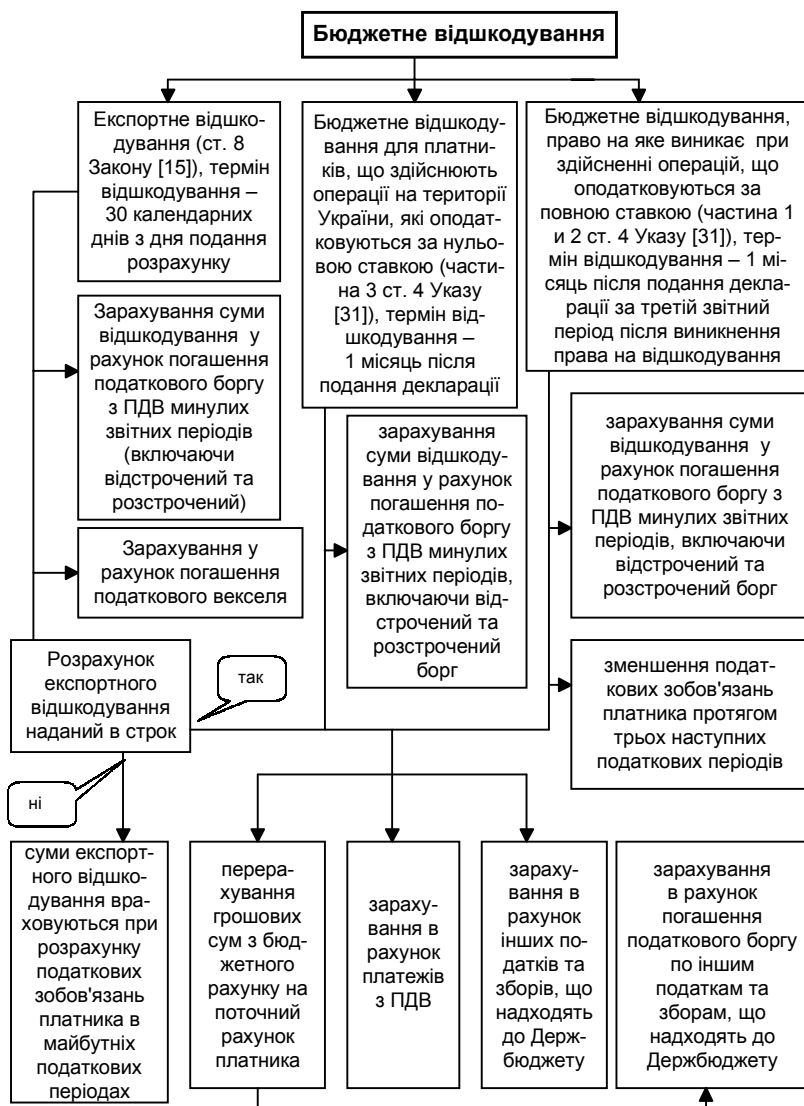

Рис. 3.53. Механізм бюджетного відшкодування ПДВ

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

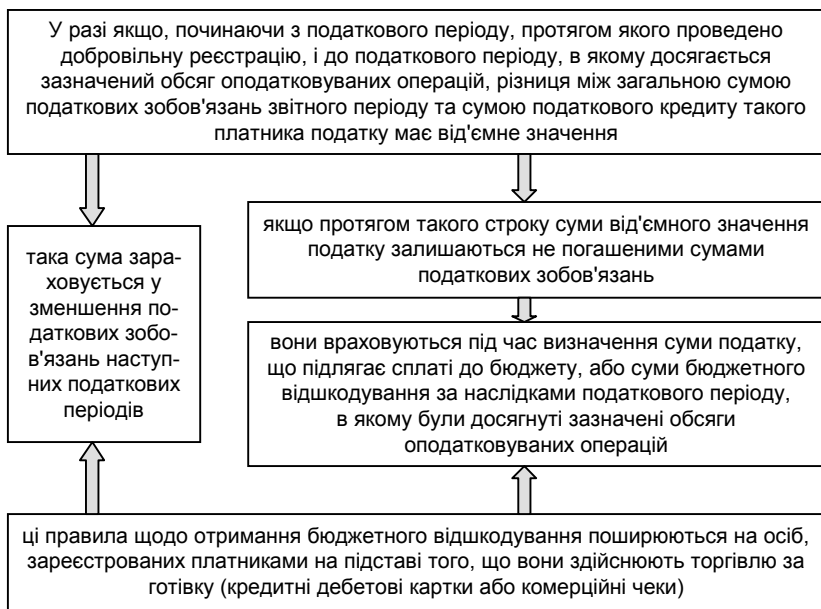

Рис. 3.54. Особливості бюджетного відшкодування ПДВ у випадку добровільної реєстрації платником [31]

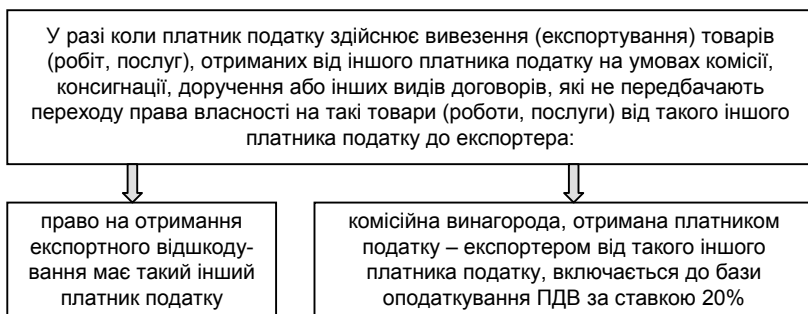

Рис. 3.55. Особливості експортного відшкодування при здійсненні посередницьких операцій у зв'язку з експортом

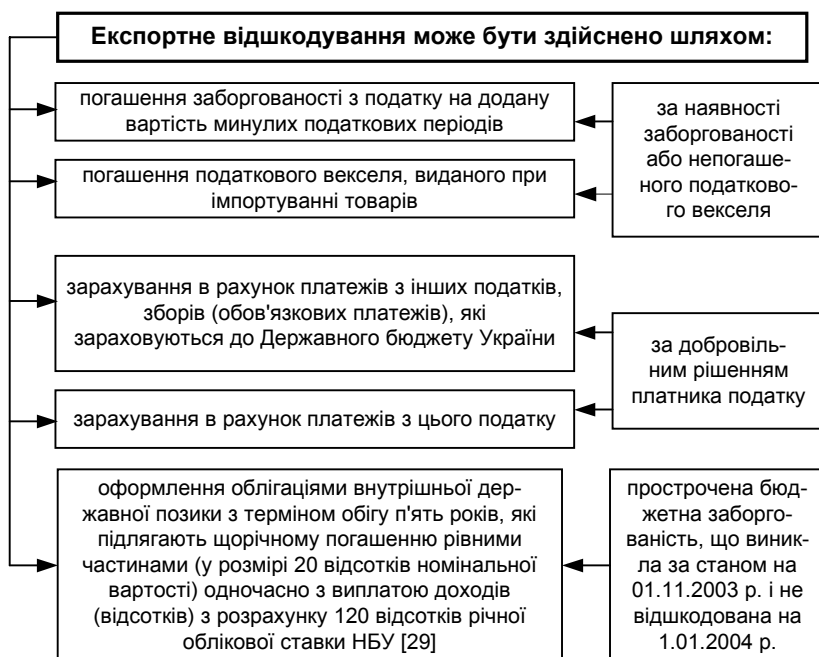

Рис. 3.56. Варіанти здійснення експортного відшкодування

Рис. 3.57. Наслідки завищення суми бюджетного відшкодування

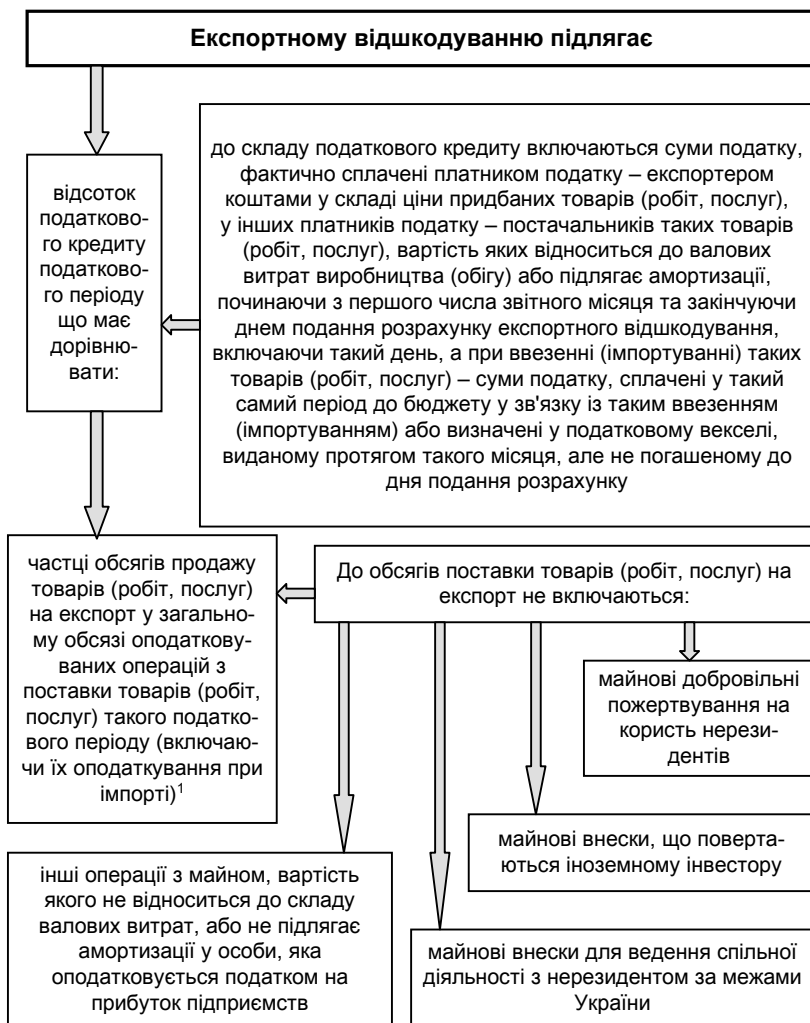

Рис. 3.58. Алгоритм розрахунку суми експортного відшкодування

¹ У 2004 році відсоток податкового кредиту податкового періоду розраховується як частка обсягів фактично отриманої валютної виручки за поставку товарів (робіт, послуг) на експорт у загальному обсязі експортних оподатковуваних операцій [29].

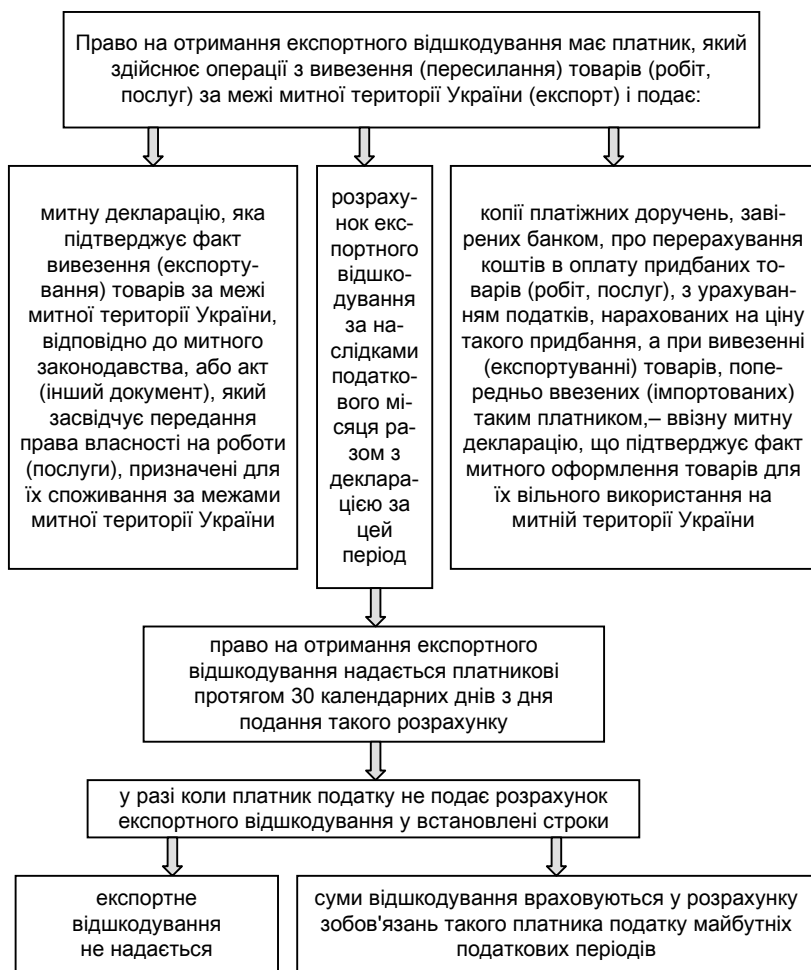

Рис. 3.59. Порядок подання документів для отримання експортного відшкодування

4. АКЦИЗНИЙ ЗБІР

4.1. Загальна характеристика

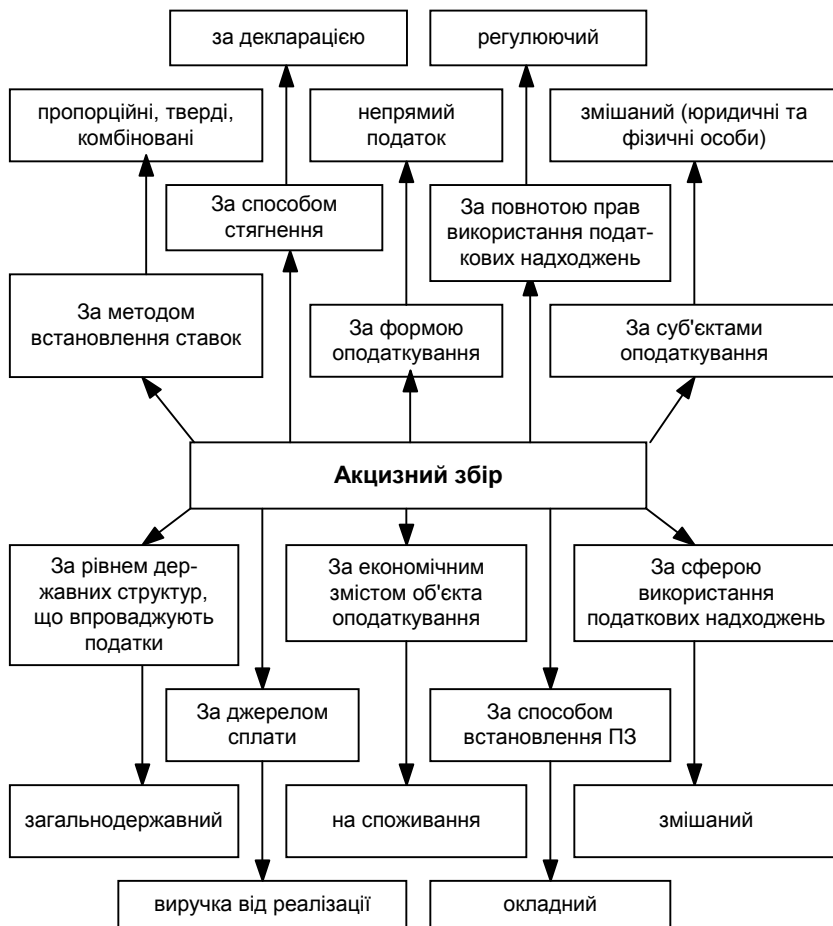

Рис. 4.1. Класифікаційні ознаки акцизного збору

4. АКЦИЗНИЙ ЗБІР

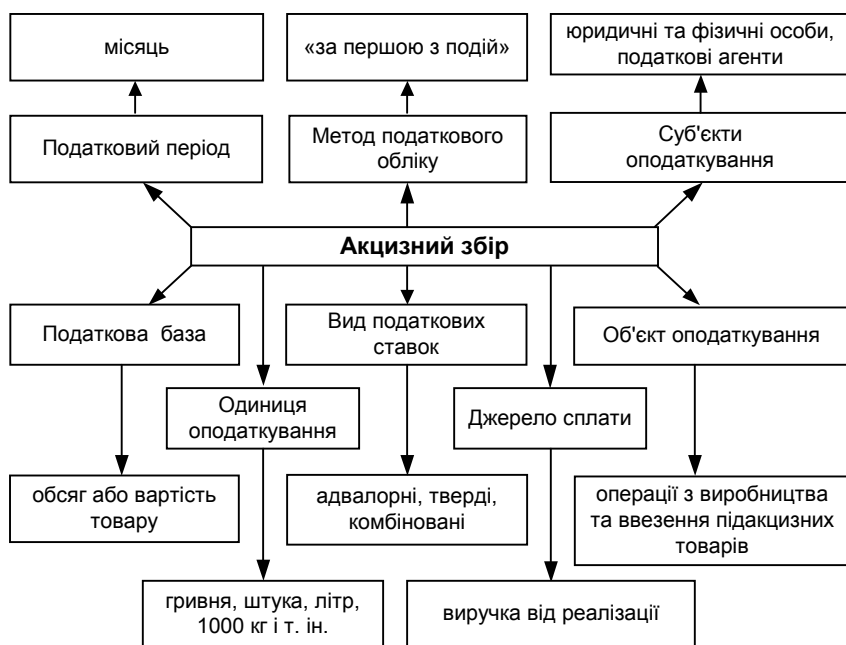

Рис. 4.2. Загальна характеристика акцизного збору

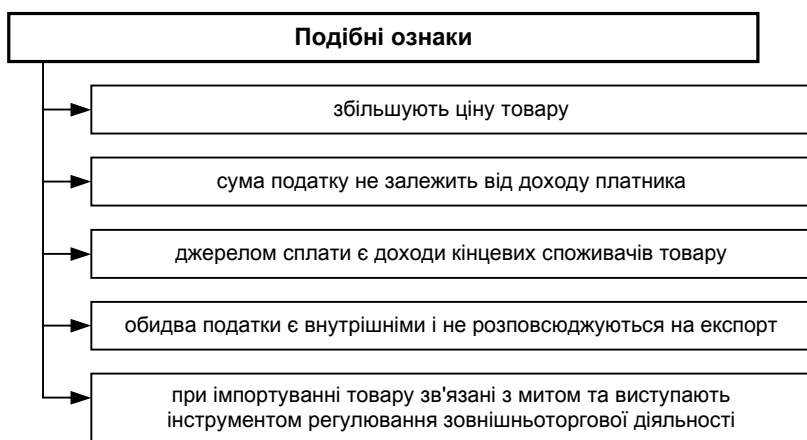

Рис. 4.3. Подібні ознаки ПДВ та акцизного збору

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Відмінні ознаки	
Податок на додану вартість	Акцизний збір
Об'єкт оподаткування	
Оборот від реалізації товарів, робіт, послуг	Оборот від реалізації підакцизних товарів, продукції
Ставка	
Стандартна ставка для всіх товарів	Диференційована по групах товарів
Механізм стягнення	
Багаторазово на кожному етапі продажу товару	Одноразово на початковому етапі процесу реалізації (виробники та імпортери підакцизних товарів)
Фіскальне значення	
Стабільність доходів бюджету	Дохід залежить від кон'юнктури ринку

Рис. 4.4. Відмінні ознаки ПДВ та акцизного збору

4.2. Суб'єкти оподаткування

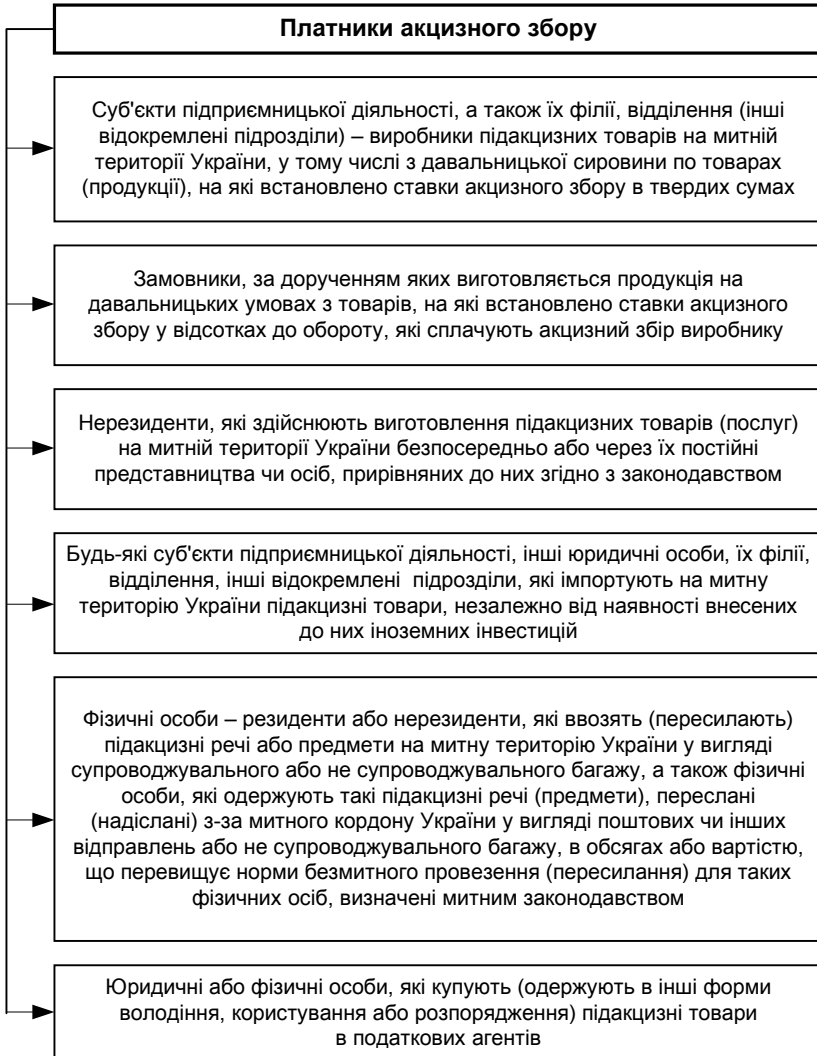

Рис. 4.5. Платники акцизного збору

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

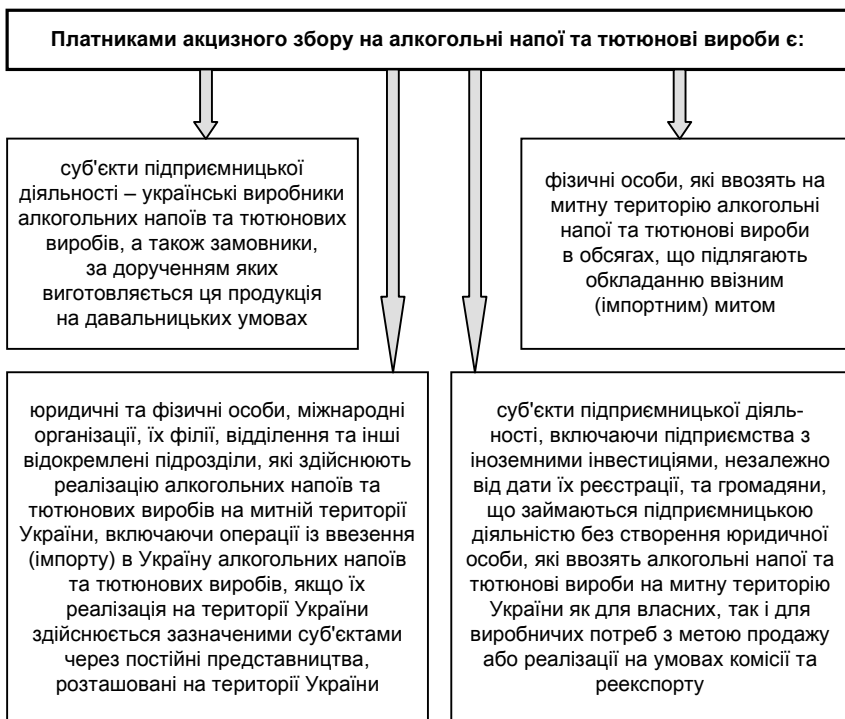

Рис. 4.6. Платники акцизного збору на алкогольні напої та тютюнові вироби

4. АКЦИЗНИЙ ЗБІР

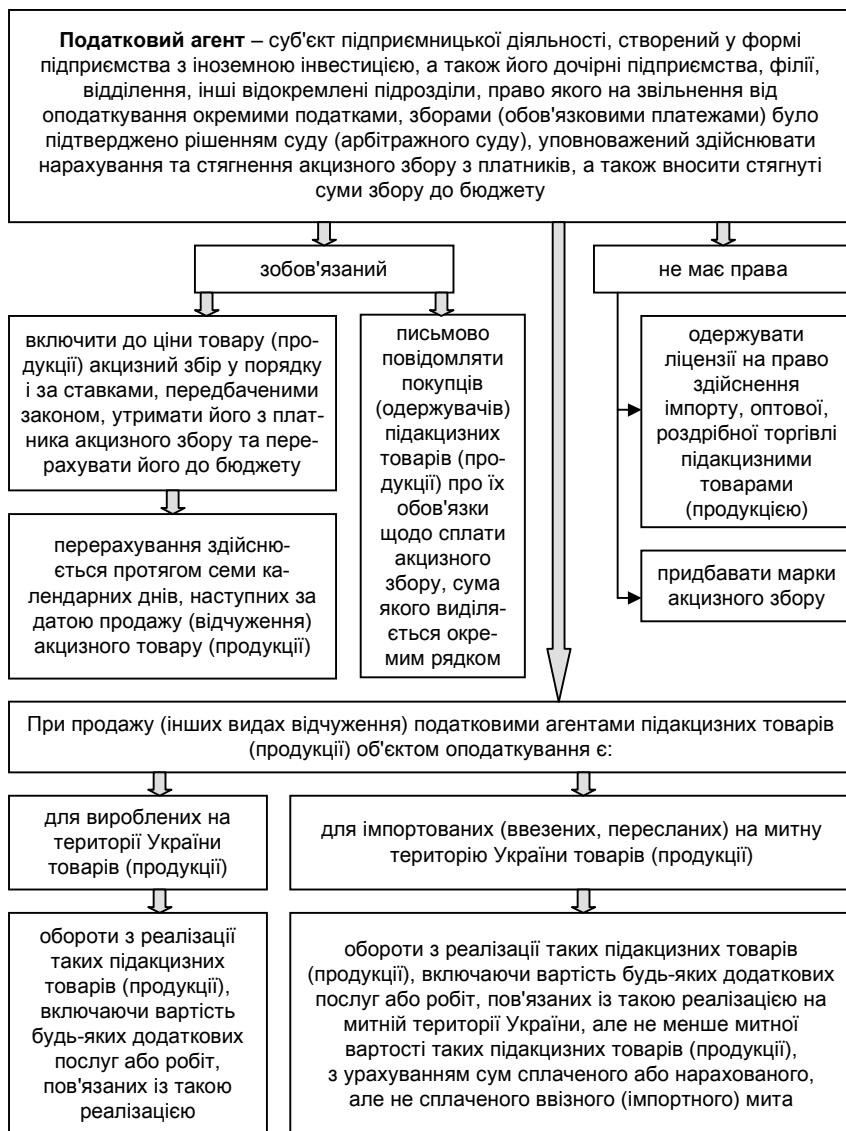

Рис. 4.7. Особливості справляння акцизного збору податковими агентами

4.3. Об'єкти і база оподаткування

Рис. 4.8. Об'єкти оподаткування акцизним збором

Рис. 4.9. Види ставок і база оподаткування акцизним збором

4.4. Податкові ставки

Таблиця 4.1

Ставки акцизного збору на спирт етиловий та алкогольні напої

Код виробів згідно з ГС	Опис товару згідно з ГС	Ставки акцизного збору у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції) [23, 29]
22.04 (крім 22.04 10, 22.04 21 10 00, 22.04 29 10 00)	Вина виноградні натуральні з вмістом цукру не більш як 0,3 г/100 см ³ (сухи) та марочні кріплені	0,25 грн за 1 л
22.04 (крім 22.04 10, 22.04 21 10 00, 22.04 29 10 00)	Вина виноградні натуральні з вмістом цукру більш як 0,3 г/100 см ³ (напівсухі, напівсолодкі)	0,92 грн за 1 л
22.04 30	Вина виноградні з доданням спирту та міцні (кріплені), крім марочних кріплених	0,10 грн за 1 об'ємний відсоток спирту в 1 л
22.04 (крім 22.04 10, 22.04 21 10 00, 22.04 29 10 00)	Тільки виноматеріали (виноградне сусло) для виробництва коньячного спирту та ігристих вин	0
22.04 10 22.04 21100 22.04 29100	Вина ігристі, вина газовані	1,6 грн за 1 л
2205	Вермути та інші вина виноградні натуральні з доданням рослинних або ароматичних екстрактів	2,6 грн за 1 л
2206	Зброджені плодові та ягідні напої (сидр, перрі та інші) з доданням спирту, напої змішані, які містять алкоголь та суміші алкогольних напоїв з безалкогольними (крім зброджених плодових ягідних напоїв (сидру, перрі та інших) без додання спирту)	0,10 грн за 1 об'ємний відсоток спирту в 1 літрі (тимчасово до 01.01.2006 р. – 0,07 грн за 1 об'ємний відсоток спирту в 1 л
2206	Тільки зброджені плодові та ягідні напої (сидр, перрі та інші) без додання спирту	1,2 грн за 1 л
2207	Спирт етиловий неденатурований із вмістом спирту не менш як 80 відсотків об'єму; спирт етиловий та інші спиртні напої, денатуровані, будь-якої міцності	17,4 грн за 1 л 100-відсоткового спирту
2208 (крім 2208 10 900 – тільки спирт коньячний)	Спирт етиловий неденатурований із вмістом спирту менш як 80 відсотків об'єму, міцні спиртні напої, лікери та інші алкогольні напої, складові спиртові напівфабрикати, що використовуються для виготовлення напоїв	
2208 10 900	Тільки спирт коньячний	16,0 грн за 1 л 100-відсоткового спирту

Таблиця 4.2

Ставки акцизного збору на тютюнові вироби

Код товару (продукції) з УКТ ЗЕД	Опис товару (продукції) згідно з УКТ ЗЕД	Ставки акцизного збору у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції)	Ставки акцизного збору у процентах до обороту з реалізації товару (продукції) [21,29]
2401	Тютюнова сировина Тютюнові відходи	0	0
2402 10 00 00	сигари, включаючи сигари з відрізними кінцями, та сигарили (тонкі сигари), з вмістом тютюну	20 грн за 100 шт.	5%
2402 20 90 10	сигарети без фільтру з тютюну (цигарки)	5 грн за 1000 шт.	5%
2402 20 90 20	сигарети з фільтром з тютюну	11,5 грн за 1000 шт.	5%
2403 (крім 2403 99 10 002403 10)	Тютюн та замінники тютюну, інші, промислового виробництва; тютюн «гомогенізований» або «відновлений»; тютюнові екстракти та есенції	0	0
2403 10	Тютюн для паління, з вмістом або без вмісту замінників у будь-якій пропорції	10 грн за 1 кг	5%
2403 99 10 00	Жувальний і нюхальний тютюн	10 грн за 1 кг	5%

Таблиця 4.3

Ставки акцизного збору на деякі транспортні засоби

Код виробів за ГС	Опис товару згідно з ГС	Ставки акцизного збору у твердих сумах з одиниці товару (продукції)
1	2	3
Транспортні засоби з поршневим двигуном внутрішнього згорання із запалюванням від іскри та з кривошипно-шатунним механізмом:		
87. 87.03 21 100	з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 1000 куб. см, нові	0,2 євро за 1 куб. см
87.03 21 90	з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 1000 куб. см, що були у користуванні:	

4. АКЦИЗНИЙ ЗБІР

Продовження табл. 4.3

1	2	3
87.03 21 901	до 5 років включно	0,4 євро за 1 куб. см
87.03 21 903	понад 5 років	0,6 євро за 1 куб. см
87.03 22 110, 87.03 22 190	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 1000 куб. см, але не більш як 1500 куб. см, нові: автомобілі, обладнані для проживання; інші	0,2 євро за 1 куб. см
87.03 22 90	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 1000 куб. см, але не більш як 1500 куб. см, що були у користуванні:	
87.03 22 901	до 5 років включно	0,4 євро за 1 куб. см
87.03 22 903	понад 5 років	0,6 євро за 1 куб. см
87.03 23 110, 87.03 23 190	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 1500 куб. см, але не більш як 2200 куб. см, нові: автомобілі, обладнані для проживання; інші	0,3 євро за 1 куб. см
87.03 23 110, 87.03 23 190	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 2200 куб. см, але не більш як 3000 куб. см, нові: автомобілі, обладнані для проживання; інші	0,6 євро за 1 куб. см
87.03 23 90	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 1500 куб. см, але не більш як 2200 куб. см, що були у користуванні:	
87.03 23 901	до 5 років включно	0,6 євро за 1 куб. см
87.03 23 903	понад 5 років	0,9 євро за 1 куб. см
87.03 23 90	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 2200 куб. см, але не більш як 3000 куб. см, що були у користуванні:	
87.03 23 901	до 5 років включно	1,2 євро за 1 куб. см
87.03 23 903	понад 5 років	1,8 євро за 1 куб. см
87.03 24 100	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 3000 куб. см, нові	1,0 євро за 1 куб. см
87.03 24 100	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 3000 куб. см, нові	1,0 євро за 1 куб. см
87.03 24 90	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 3000 куб. см, що були у користуванні:	

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 4.3

1	2	3
87.03 24 901	до 5 років включно	2,0 євро за 1 куб. см
87.03 24 903	понад 5 років	3,0 євро за 1 куб. см
Інші автомобілі з двигуном внутрішнього згоряння (дизельні та напівдизельні двигуни, що працюють на пальному з низьким цетановим числом):		
87.03 31 100	з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 1500 куб. см, нові	0,2 євро за 1 куб. см
87.03 31 90	з робочим об'ємом циліндрів двигуна не більш як 1500 куб. см, що були у користуванні:	
87.03 31 901	до 5 років включно	0,4 євро за 1 куб. см
87.03 31 903	понад 5 років	0,6 євро за 1 куб. см
87.03 32 110, 87.03 32 190	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 1500 куб. см, але не більш як 2500 куб. см, нові: автомобілі, обладнані для проживання; інші	0,3 євро за 1 куб. см
87.03 32 90	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 1500 куб. см, але не більш як 2500 куб. см, що були у користуванні:	
87.03 32 901	до 5 років включно	0,6 євро за 1 куб. см
87.03 32 903	понад 5 років	0,9 євро за 1 куб. см
87.03 33 110, 87.03 33 190	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 2500 куб. см, нові: автомобілі, обладнані для проживання; інші	0,8 євро за 1 куб. см
87.03 33 90	з робочим об'ємом циліндрів двигуна більш як 2500 куб. см, що були у користуванні:	
87.03 33 901	до 5 років включно	1,6 євро за 1 куб. см
87.03 33 903	понад 5 років	2,4 євро за 1 куб. см
87.03 90	Інші (з електродвигуном, інші)	100 євро за 1 шт.
87.03 10	Автомобілі, спеціально призначені для руху по снігу; спеціальні автомобілі для перевезення гравців у гольф та інші подібні транспортні засоби	0,6 євро за 1 куб. см
87.11 40 000, 87.11 50 000, 87.11 90 000	Мотоцикли (включаючи мопеди) і велосипеди з встановленим допоміжним двигуном, з колясками або без них, з об'ємом циліндрів двигуна більш як 500 куб. см, але не більш як 800 куб. см; більш як 800 куб. см; інші	0,2 євро за 1 куб. см
87.16 10 990	Причепи і напівпричепи житлові, масою більш як 3500 кг	100 євро за 1 шт.

Таблиця 4.4

Ставки акцизного збору на деякі товари (продукцію)

Код виробів за ГС	Опис товару згідно з ГС	Ставки акцизного збору у твердих ставках з одиниці товару (продукції) [12]
2203 00	Пиво солодове	0,23 грн. за 1 л
	Легкі дистиляти:	
2710 00 110	для специфічних процесів переробки	12 євро за 1000 кг
2710 00 150	для хімічних перетворень в процесах, не зазначених у позиції 2710 00 110	12 євро за 1000 кг
	Спеціальні бензини:	
2710 00 210	уайт-спірит	12 євро за 1000 кг
2710 00 250	інші	20 євро за 1000 кг
	Бензини моторні:	
2710 00 310	бензини авіаційні	20 євро за 1000 кг
2710 00 370	паливо бензинове реактивне	20 євро за 1000 кг
2710 00 390	інші легкі фракції	20 євро за 1000 кг
	Середні дистиляти:	
2710 00 410	для специфічних процесів переробки	20 євро за 1000 кг
	для хімічних перетворень в процесах, не зазначених у позиції 2710 00 410	12 євро за 1000 кг
	для інших цілей:	
	гас (керосин):	
2710 00 510	паливо реактивне	12 євро за 1000 кг
2710 00 550 – 2710 00 590	інший	20 євро за 1000 кг
2710 00 330 – 2710 00 350	Тільки бензини моторні (ГСТУ 320.00149943.015-2000) сумішеві з вмістом не менш як 5 відсотків високооктанових кисневмісних добавок за ТУУ 30183376.001 або етил-трет-бутилового ефіру (ЕТБЕ) А-76Ек, А-80Ек, А-92Ек, АІ-93Ек, А-95Ек, А-98Ек	60 євро за 1000 кг
2710 00 330-2710 00 350	Бензини моторні: А-72, А-76, А-80, А-90, А-91, А-92, АІ-93, А-95, А-96, А-98 та бензини моторні інших марок	60 євро за 1000 кг
2710 00 610 2710 00 650 2710 00 690	Важкі дистиляти (дизельне пальне)	30 євро за 1000 кг
3811 19 00 00	Високооктанові кисневмісні домішки до бензинів (ТУУ 30183376.001 - 2000)	0

4.5. Порядок обчислення та сплати

Рис. 4.10. Визначення дати продажу товарів податковими агентами

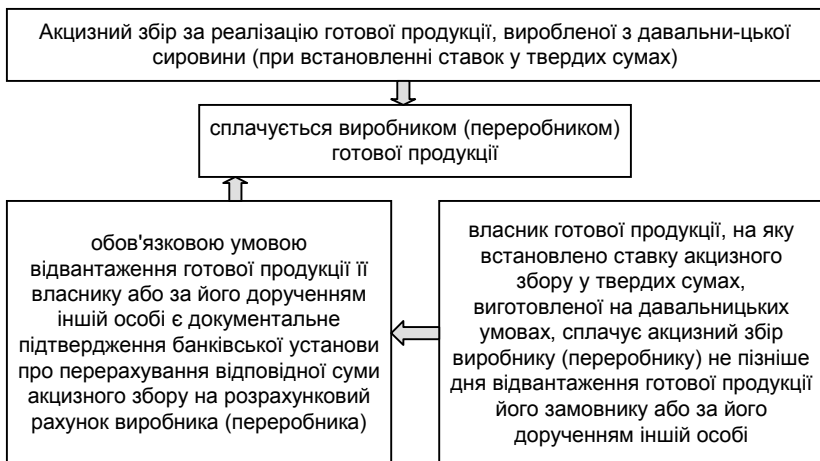

Рис. 4.11. Особливості сплати акцизного збору з підакцизної продукції, виготовленої з давальницької сировини

4. АКЦИЗНИЙ ЗБІР

Рис. 4.12. Обов'язки замовника та виконавця виготовленні алкогольних напоїв або тютюнових виробів з давальницької сировини

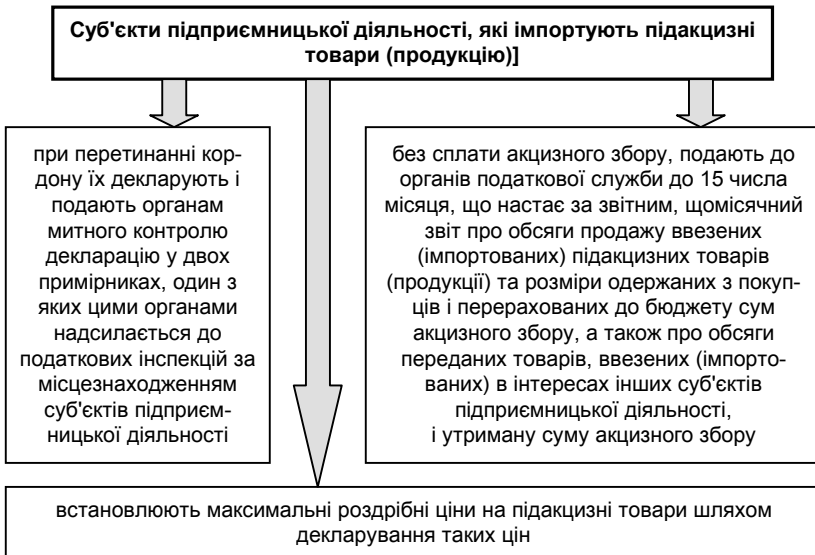

Рис. 4.13. Особливості декларування імпорту підакцизних товарів

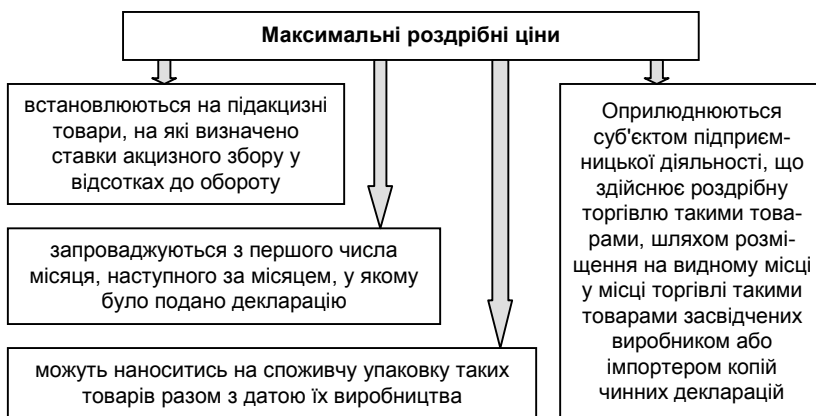

Рис. 4.14. Вимоги до встановлення та оприлюднення максимальних роздрібних цін

Рис. 4.15. Порядок декларування максимальних роздрібних цін на підакцизні товари

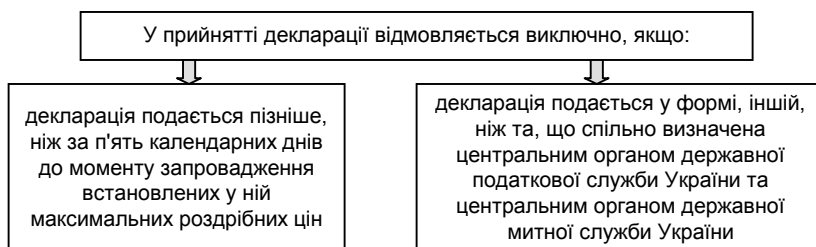

Рис. 4.16. Підстави для відмови в прийнятті декларації про встановлення максимальних роздрібних цін

Таблиця 4.5

Відповідальність за порушення порядку декларування максимальних роздрібних цін на підакцизні товари

Вид порушення	Розмір штрафу	Мінімальна сума штрафу
Торгівля тютюновими виробами при відсутності завіреної виробником чи імпортером декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари	200% вартості отриманої партії товару	1700 грн
Здійснення роздрібною торгівлі тютюновими виробами за цінами, що перевищують ті, що були задекларовані	100% вартості тютюнових виробів, що знаходяться у продавця	1000 грн

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

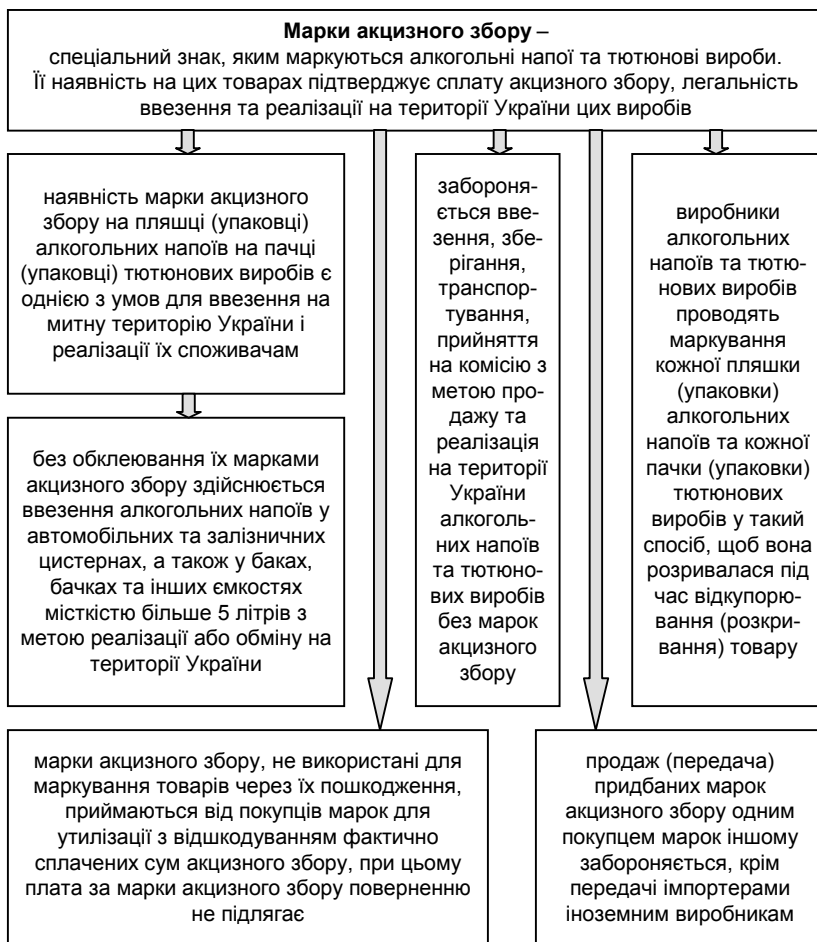

Рис. 4.17. Загальні вимоги щодо застосування акцизних марок

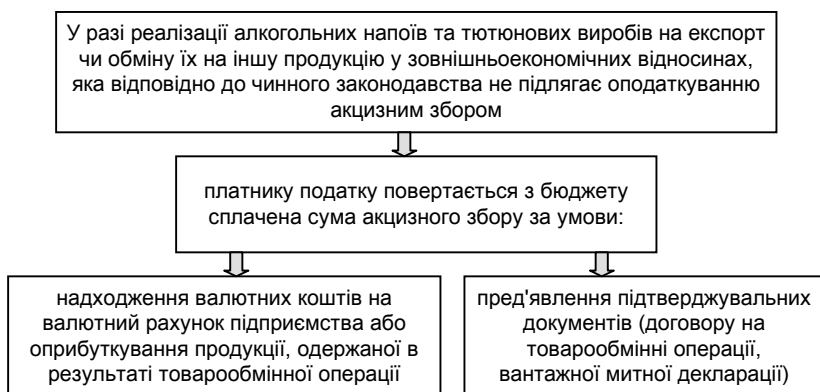

Рис. 4.18. Механізм відшкодування акцизного збору при експорті алкогольних напоїв та тютюнових виробів

Рис. 4.19. Строки одержання марок акцизного збору при імпорті алкогольних напоїв та тютюнових виробів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

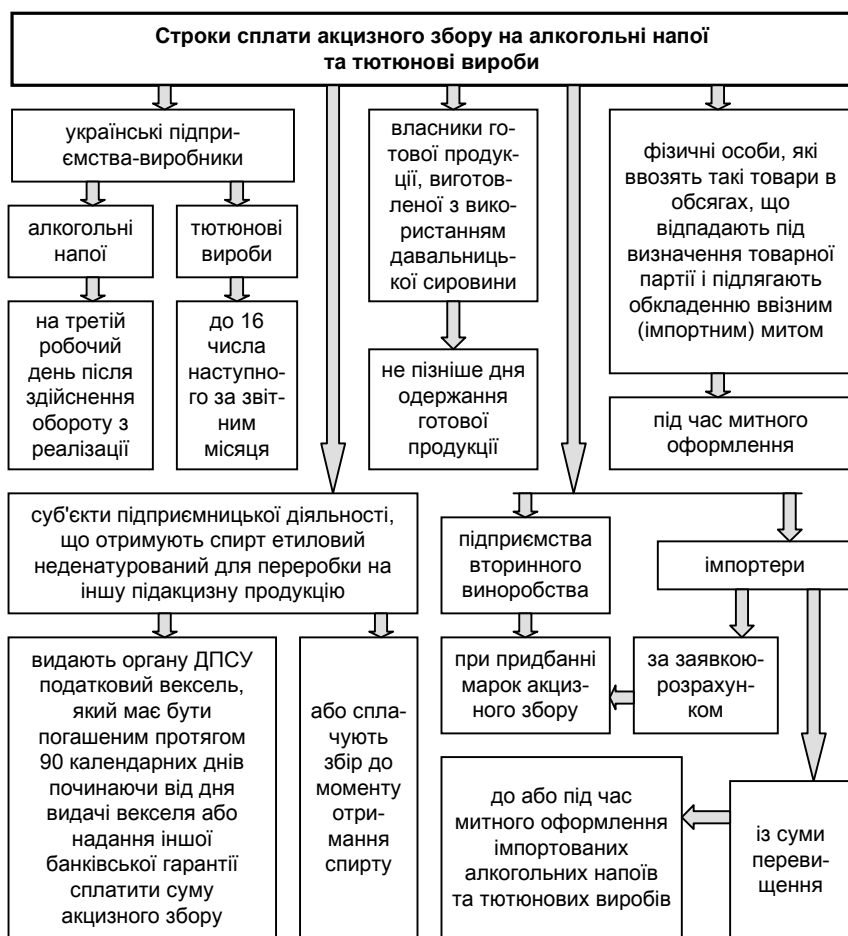

Рис. 4.20. Строки сплати акцизного збору на алкогольні напої та тютюнові вироби

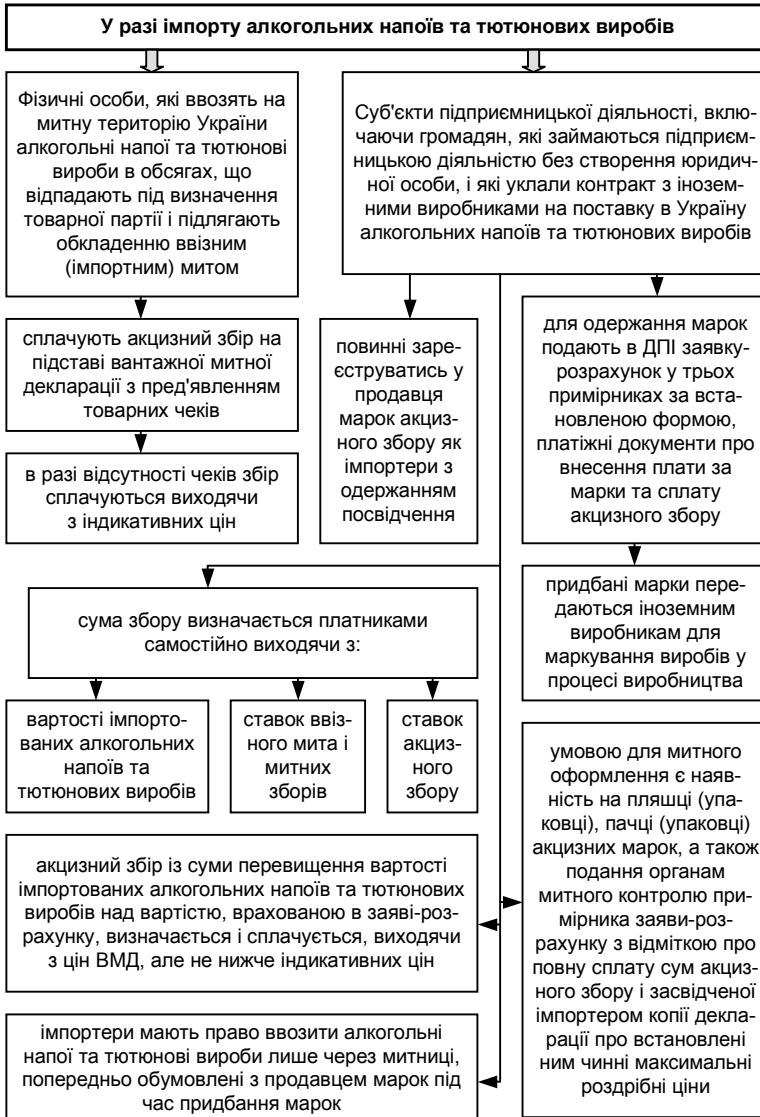

Рис. 4.21. Порядок справляння акцизного збору при ввезенні алкогольних напоїв та тютюнових виробів

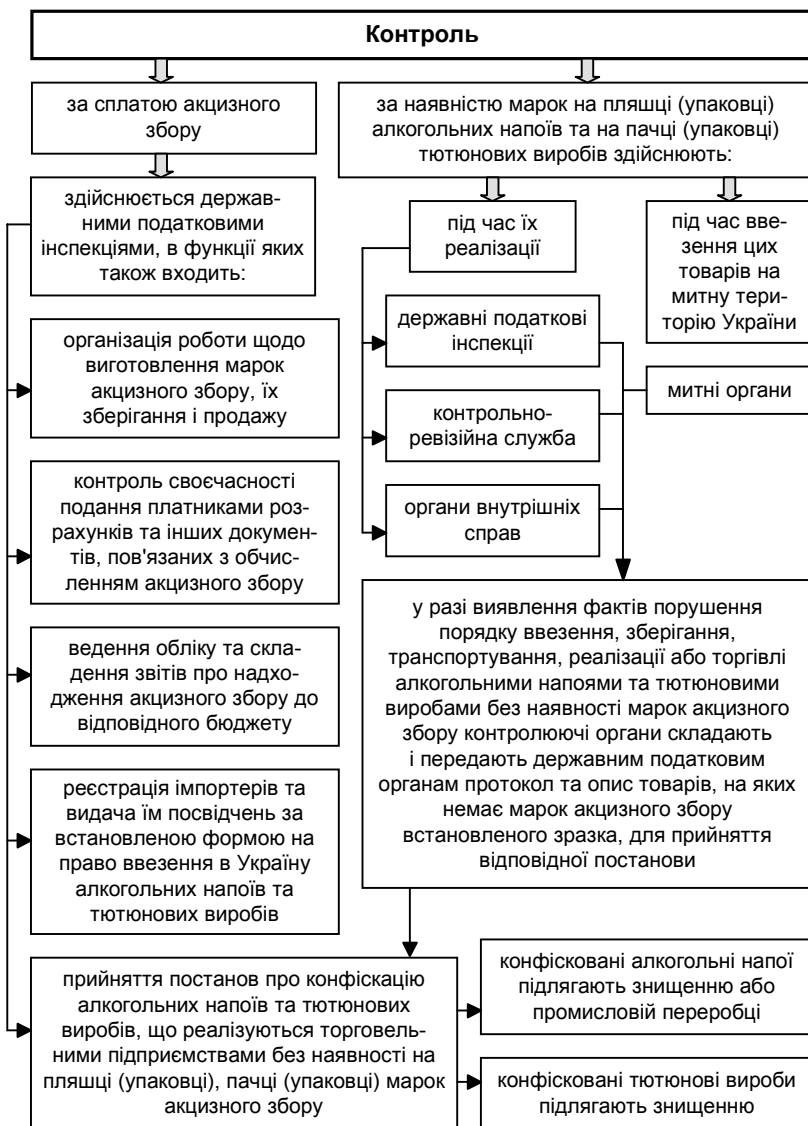

Рис. 4.22. Організація контролю за справлянням акцизного збору на алкогольні напої та тютюнові вироби

4.6. Податкові пільги

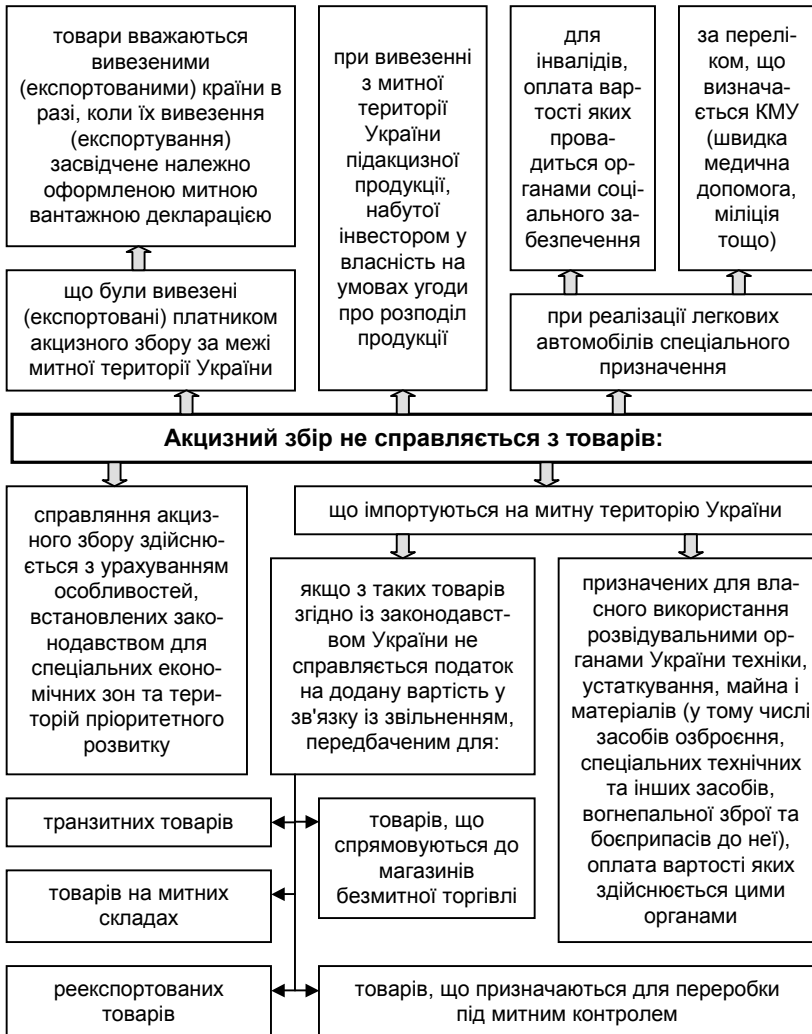

Рис. 4.23. Система пільг з акцизного збору відповідно до Декрету [35]

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 4.24. Пільги з акцизного збору на алкогольні напої та тютюнові вироби

5. МИТО

5.1. Ознаки та види мита

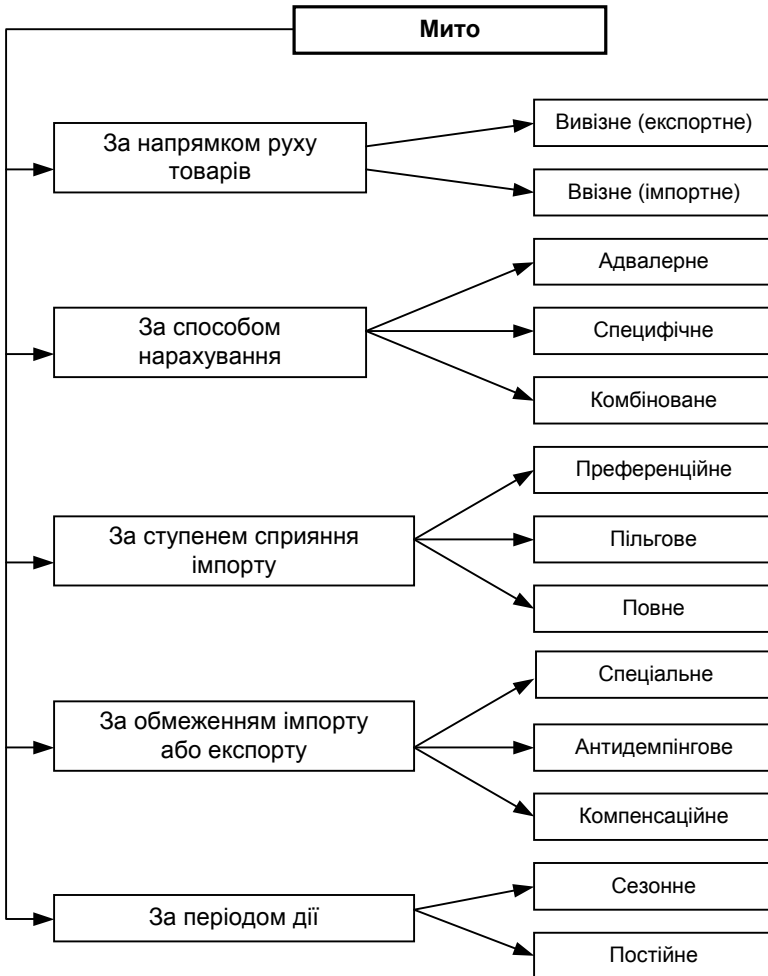

Рис. 5.1. Класифікаційні ознаки та види мита

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

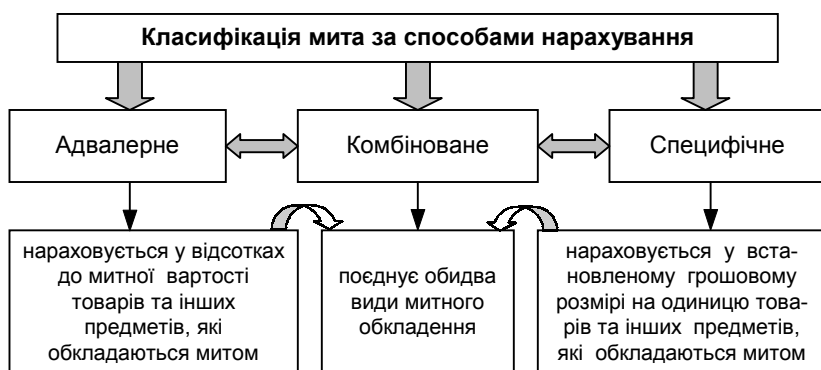

Рис. 5.2. Способи нарахування мита

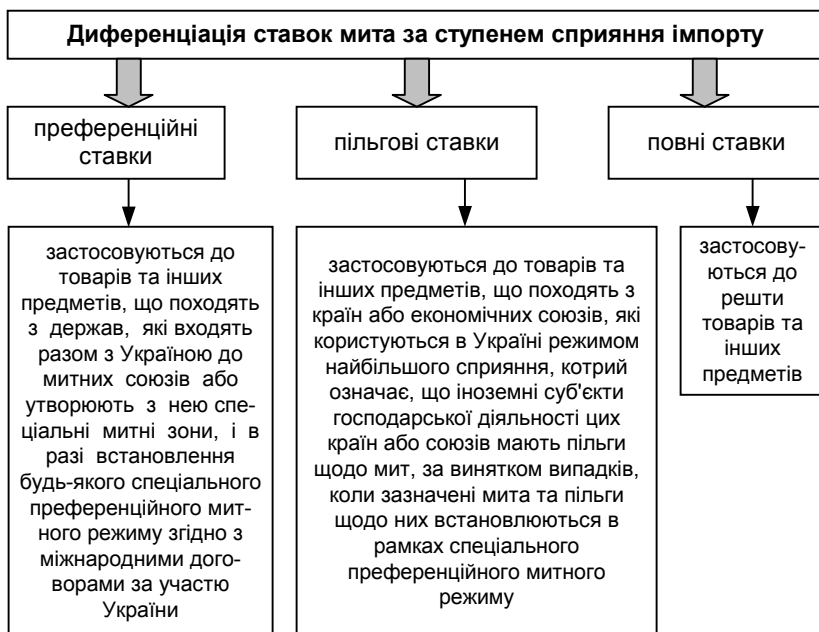

Рис. 5.3. Диференціація ставок мита за ступенем сприяння імпорту

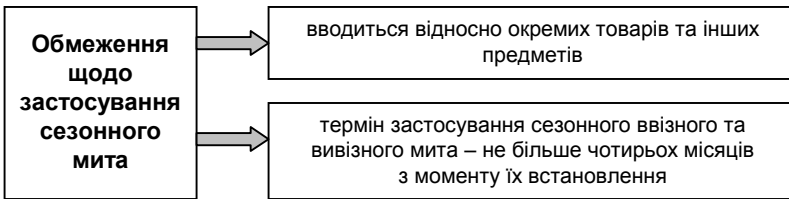

Рис. 5.4. Обмеження щодо застосування сезонного мита

Рис. 5.5. Класифікація особливих видів мита

Рис. 5.6. Підстави для застосування спеціального мита

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

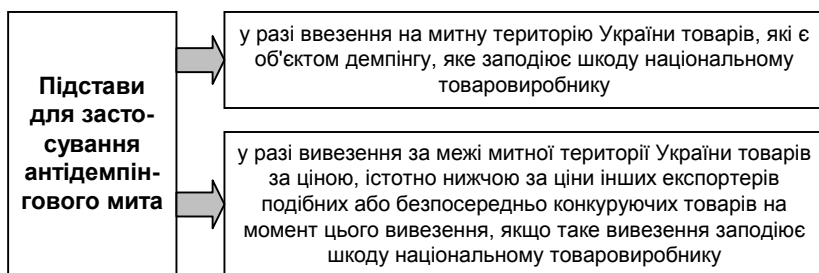

Рис. 5.7. Підстави для застосування антидемпінгового мита

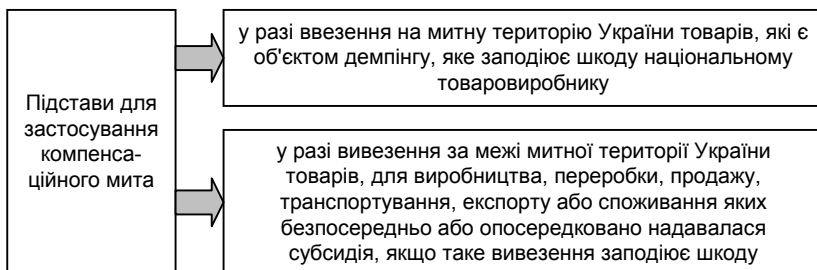

Рис. 5.8. Підстави для застосування компенсаційного мита

5.2. Митна вартість

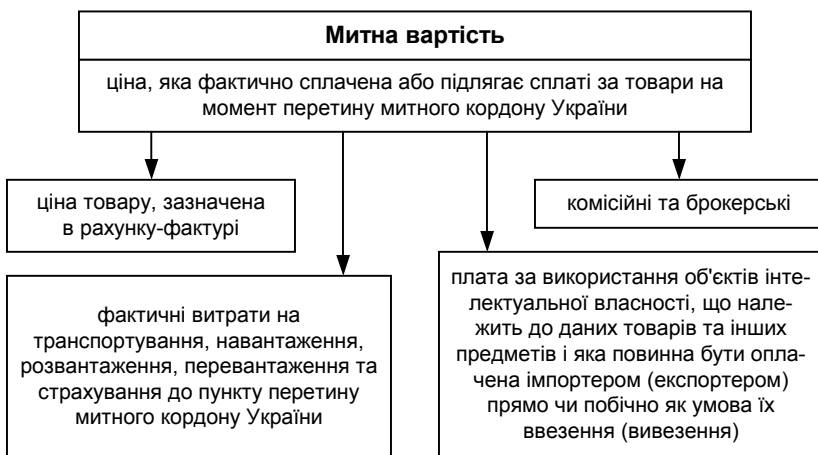

Рис. 5.9. Складові митної вартості

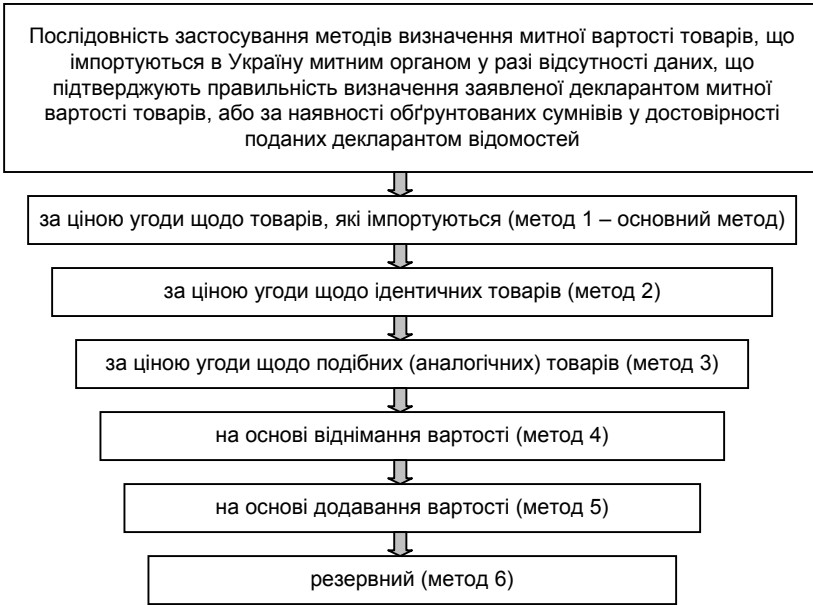

Рис. 5.10. Послідовність використання методів визначення митної вартості товарів, що імпортуються

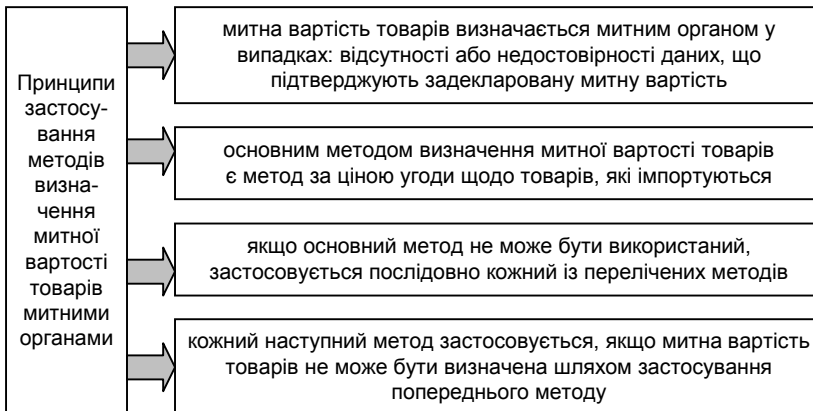

Рис. 5.11. Принципи застосування митними органами методів визначення митної вартості товарів

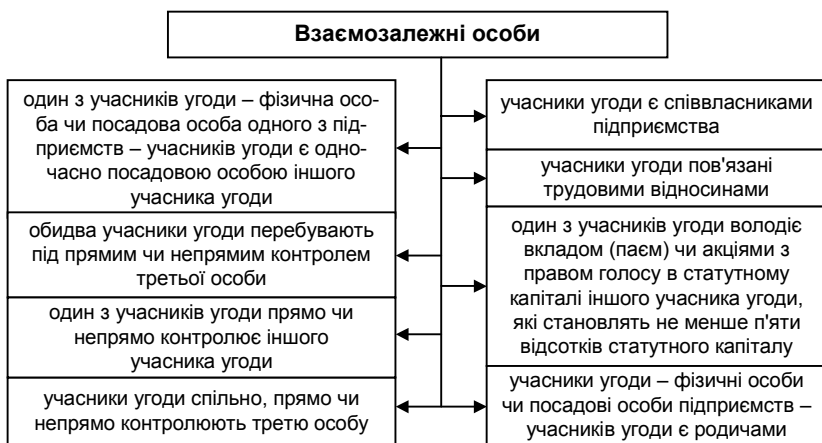

Рис. 5.12. Критерії віднесення осіб до взаємозалежних

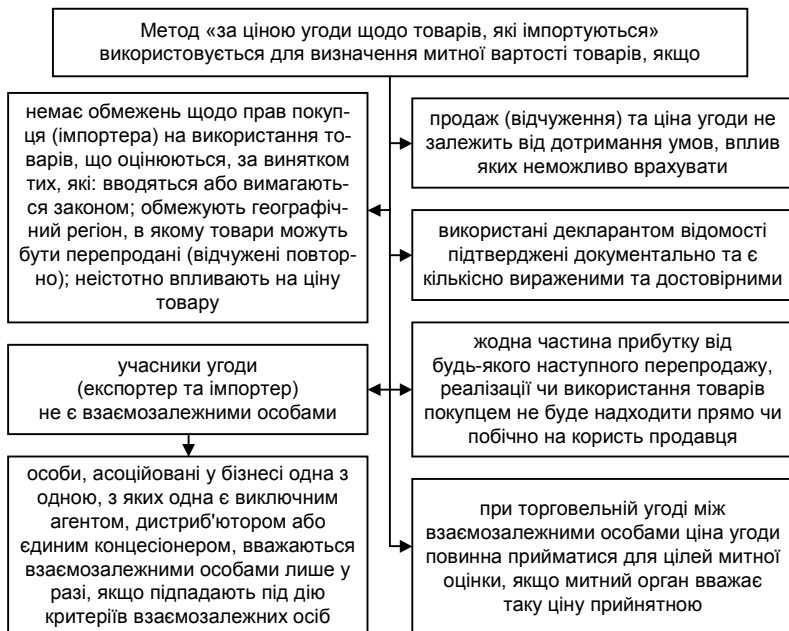

Рис. 5.13. Умови застосування методу «за ціною угоди щодо товарів, які імпортуються»

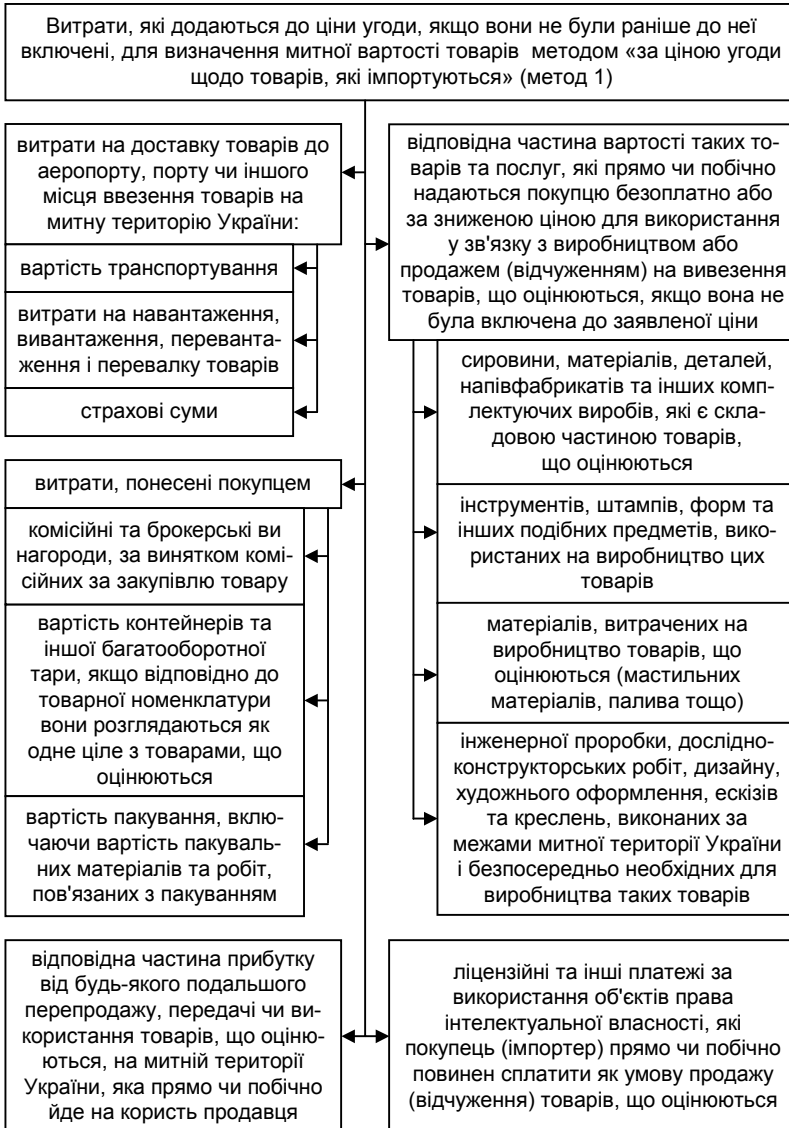

Рис. 5.14. Витрати, що додаються до ціни угоди для визначення митної вартості товару при використанні метода 1

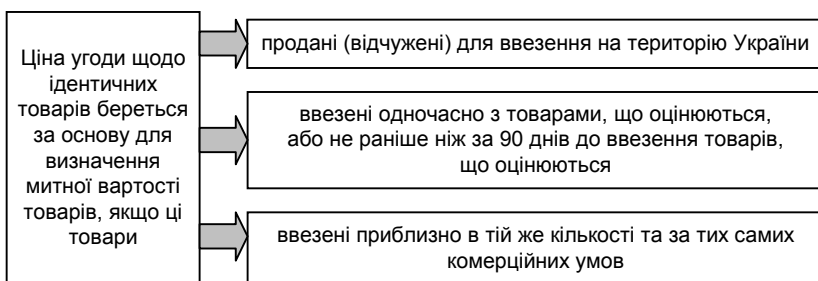

Рис. 5.15. Умови, що визначають можливість застосування методу оцінки митної вартості товарів за ціною угоди щодо ідентичних товарів (метод 2)

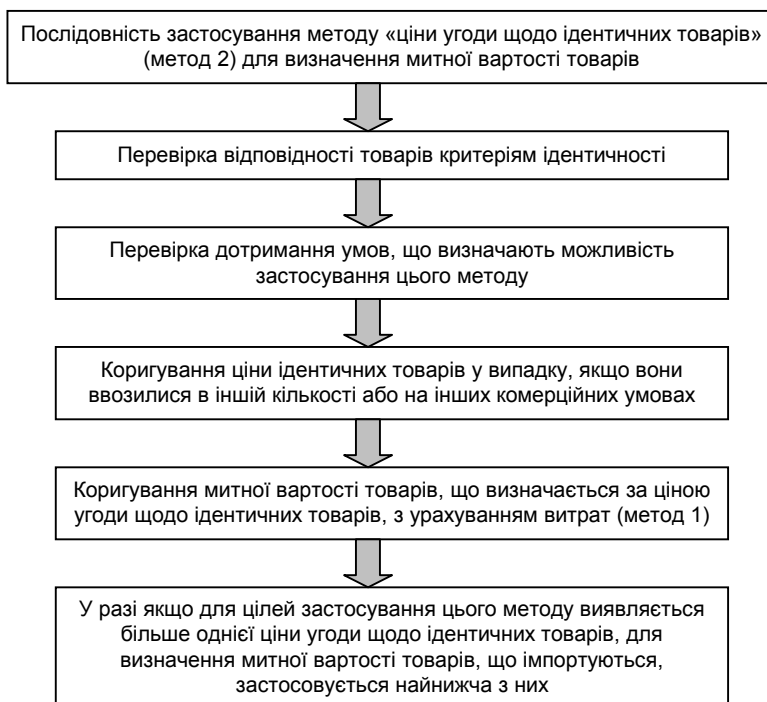

Рис. 5.16. Послідовність застосування методу «ціни угоди щодо ідентичних товарів»

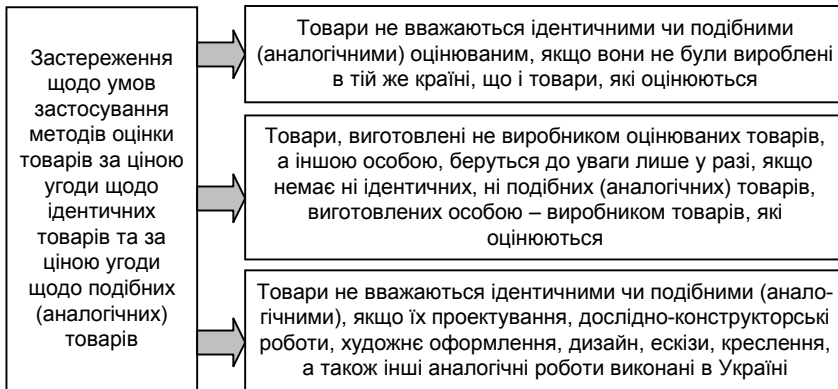

Рис. 5.17. Застереження щодо визначення митної вартості товарів за методами 2 та 3

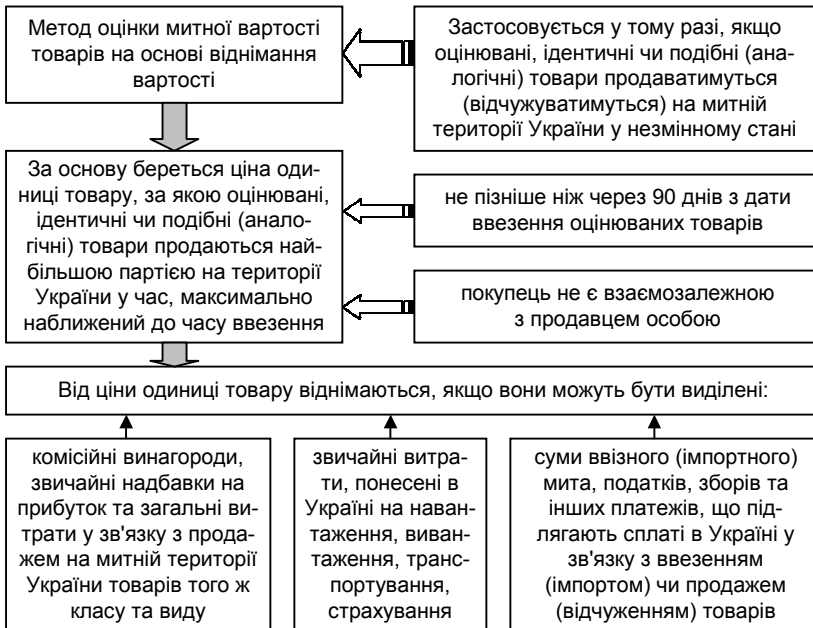

Рис. 5.18. Схема визначення митної вартості товарів за методом 4

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

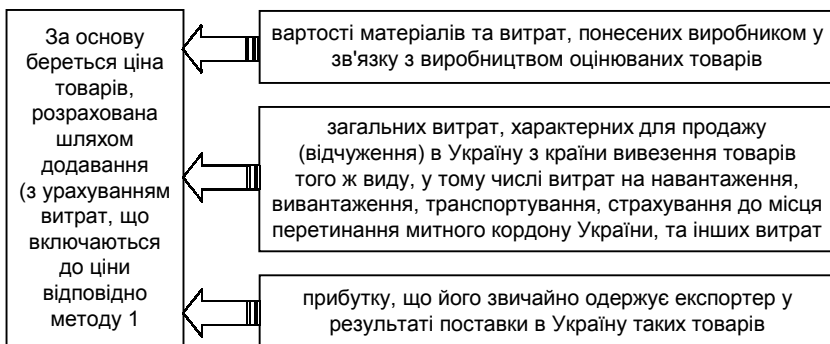

Рис. 5.19. Особливості застосування методу оцінки на основі додавання вартості (метод 5)

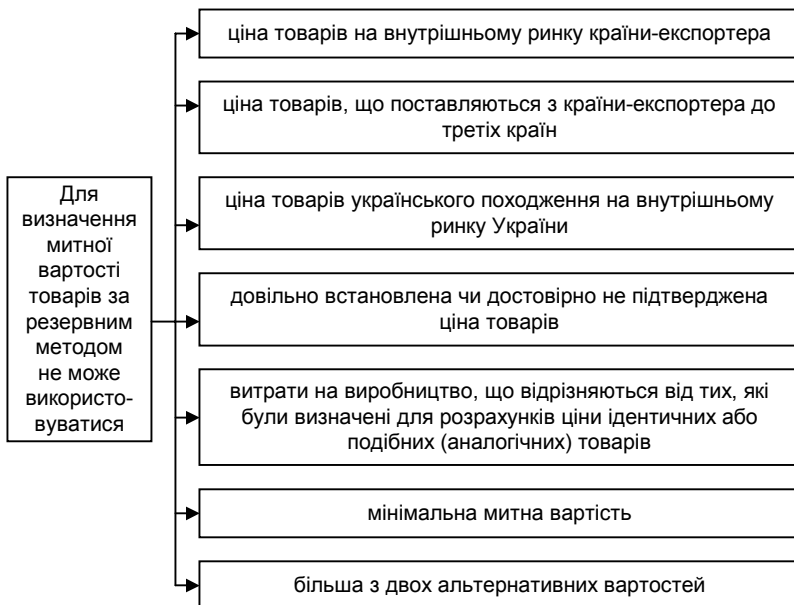

Рис. 5.20. Обмеження щодо використання цінової інформації за резервним методом (метод 6)

5.3. Країна походження товару

Рис. 5.21. Критерії визначення країни походження товарів

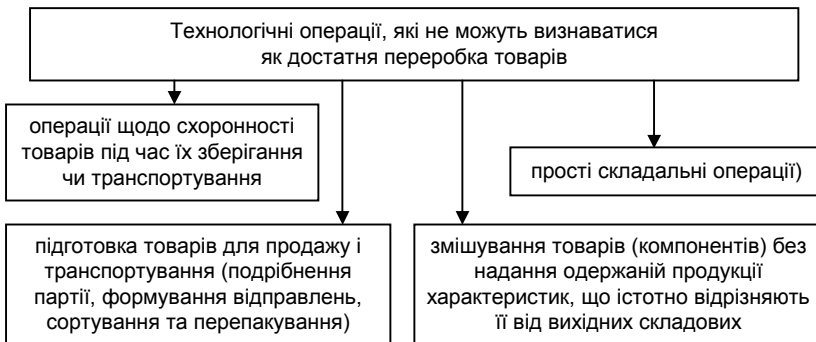

Рис. 5.22. Операції, які не є достатньою переробкою товарів

Рис. 5.23. Ознаки критерію достатньої переробки згідно з Митним кодексом України

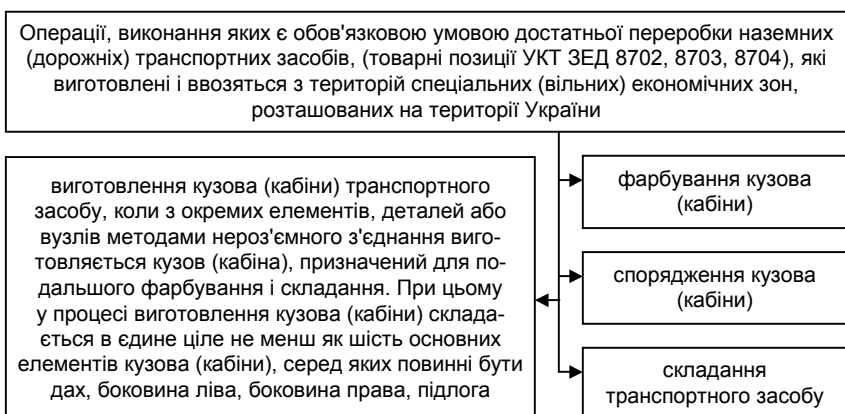

Рис. 5.24. Критерій достатності переробки транспортних засобів

5.4. Митні пільги

Рис. 5.25. Види митних пільг

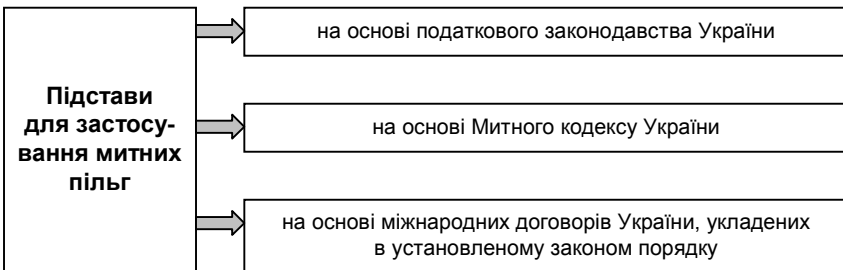

Рис. 5.26. Підстави для застосування митних пільг

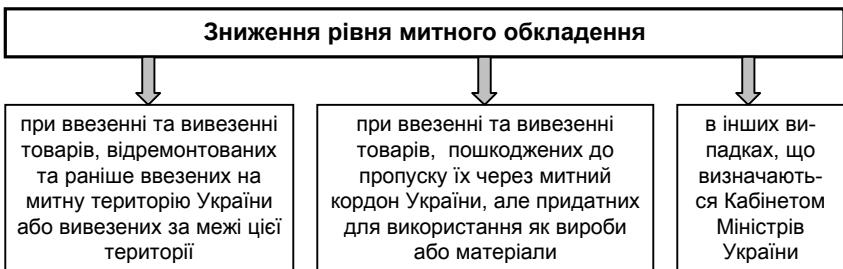

Рис. 5.27. Варіанти зниження рівня митного обкладення

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

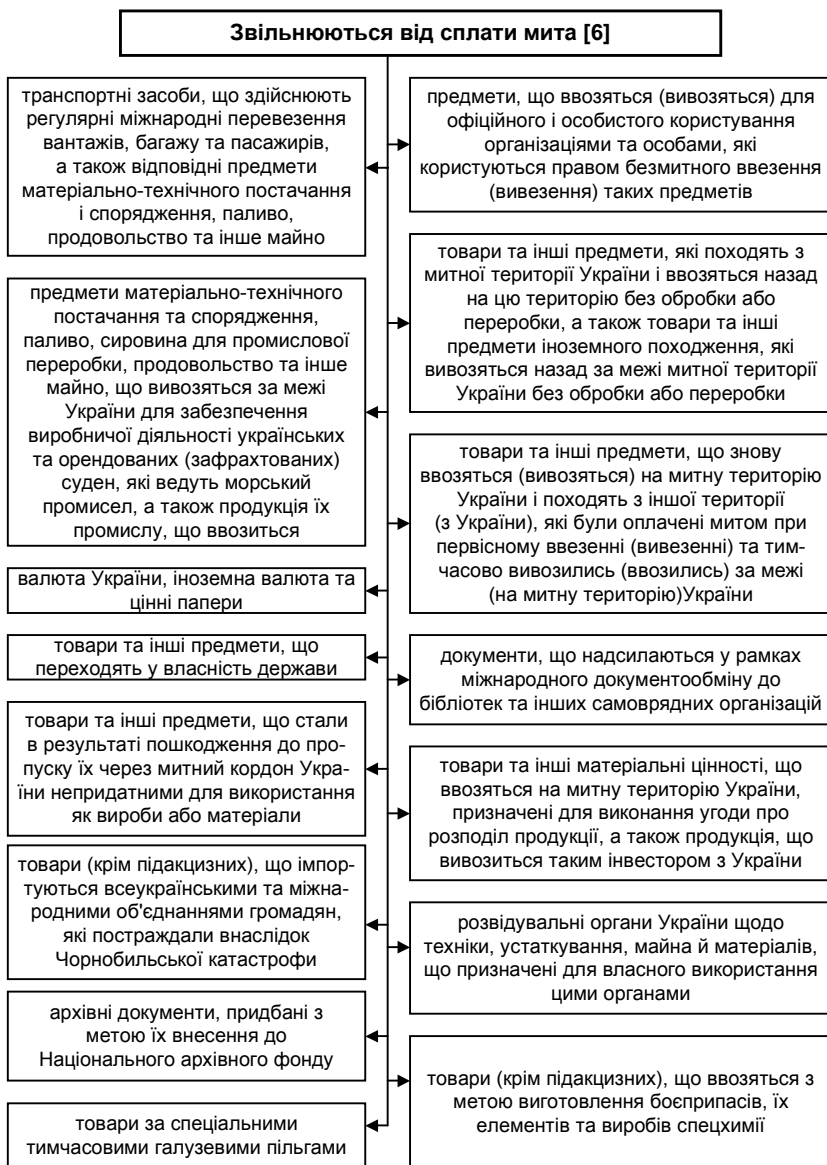

Рис. 5.28. Види пільг у вигляді звільнення від сплати мита

5. МИТО

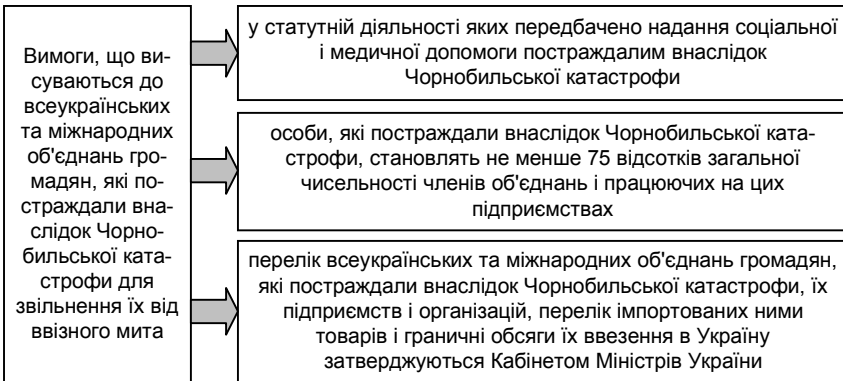

Рис. 5.29. Вимоги, що висуваються для звільнення від ввізного мита до всеукраїнських та міжнародних об'єднань громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи

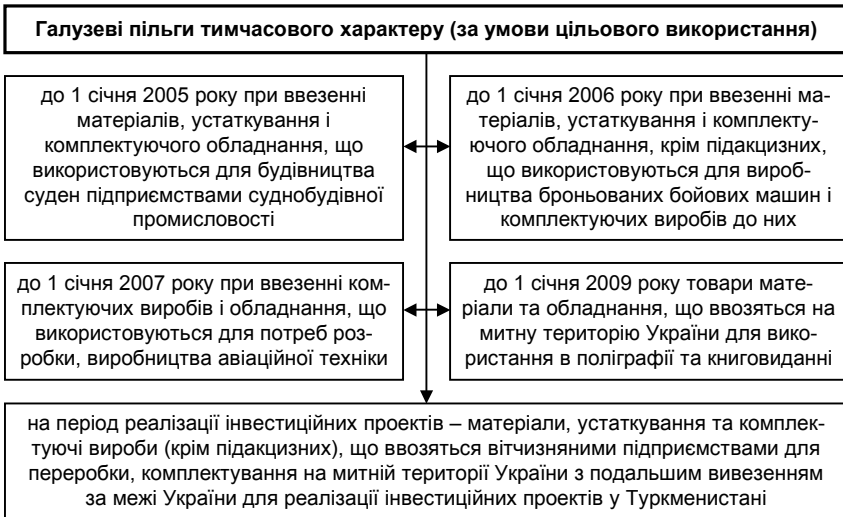

Рис. 5.30. Перелік галузевих пільг тимчасового характеру

Рис. 5.31. Види тарифних преференцій

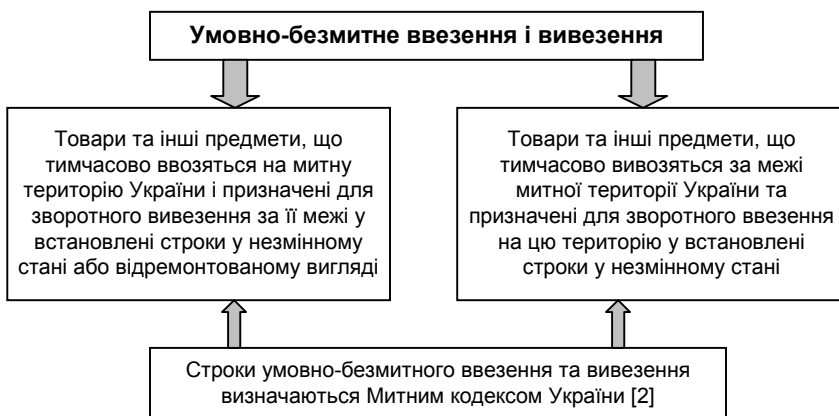

Рис. 5.32. Варіанти умовно-безмитного ввезення і вивезення товарів

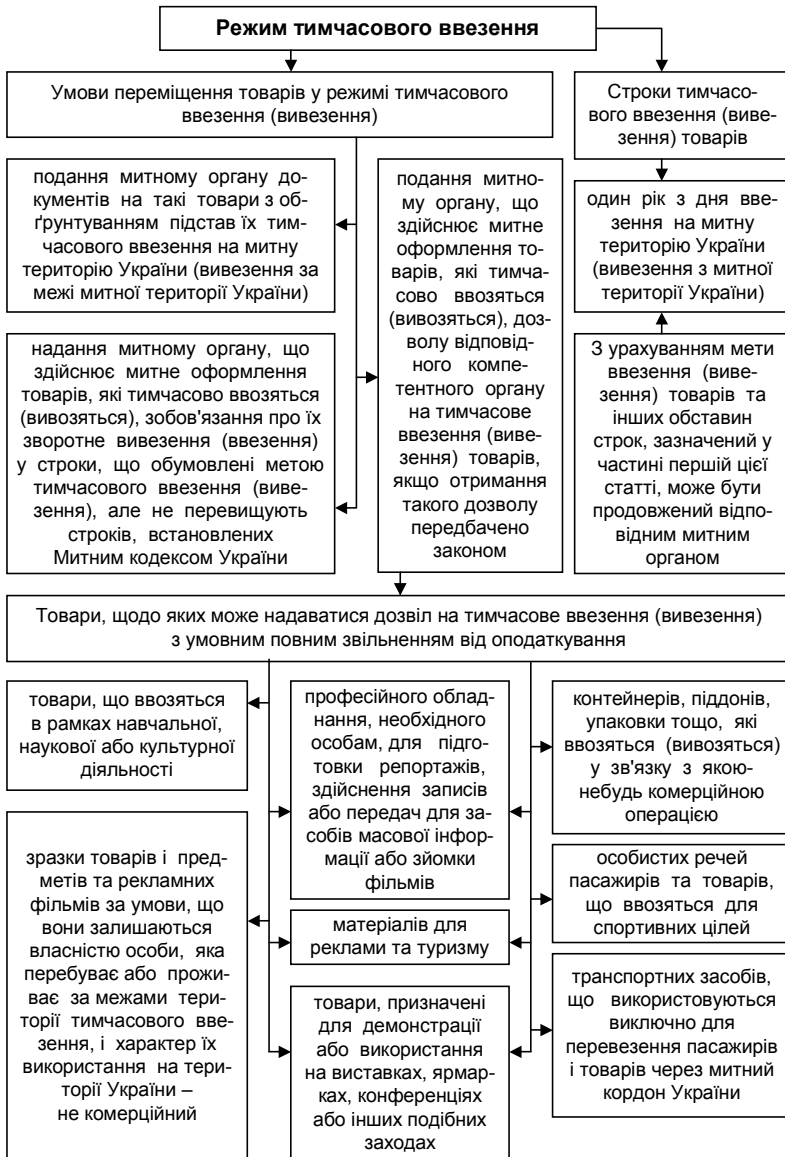

Рис. 5.33. Особливості режиму тимчасового ввезення (вивезення)

Таблиця 5.1

Розмір плати за митне оформлення товарів і транспортних засобів поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, установленим для митних органів

Назва операції	За одну годину роботи посадової особи митного органу під час митного оформлення однієї партії товару або одного транспортного засобу, доларів США
Митне оформлення товарів і транспортних засобів поза місцем розташування митних органів	
у робочий час	20
у надурочний, нічний час і вихідні дні	40
у святкові та неробочі дні	50
Митне оформлення товарів і транспортних засобів у місцях розташування митних органів поза робочим часом, установленим для митних органів	
у надурочний, нічний час і вихідні дні	40
у святкові та неробочі дні	50

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

6.1. Загальна характеристика

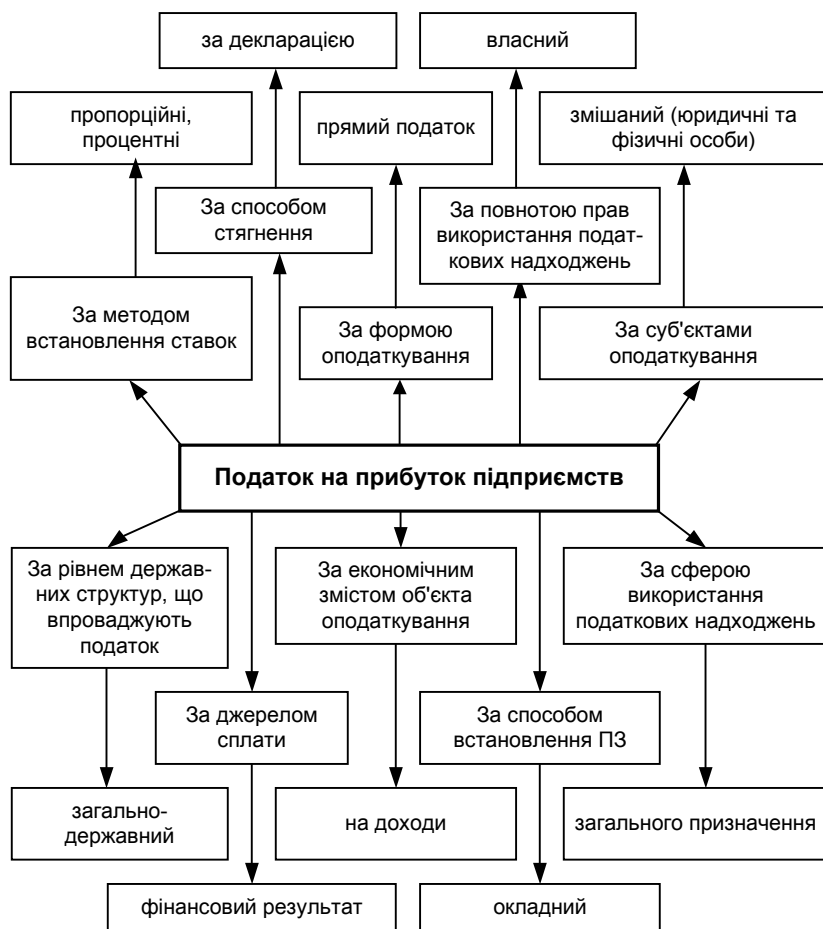

Рис. 6.1. Класифікаційні ознаки податку на прибуток підприємств

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

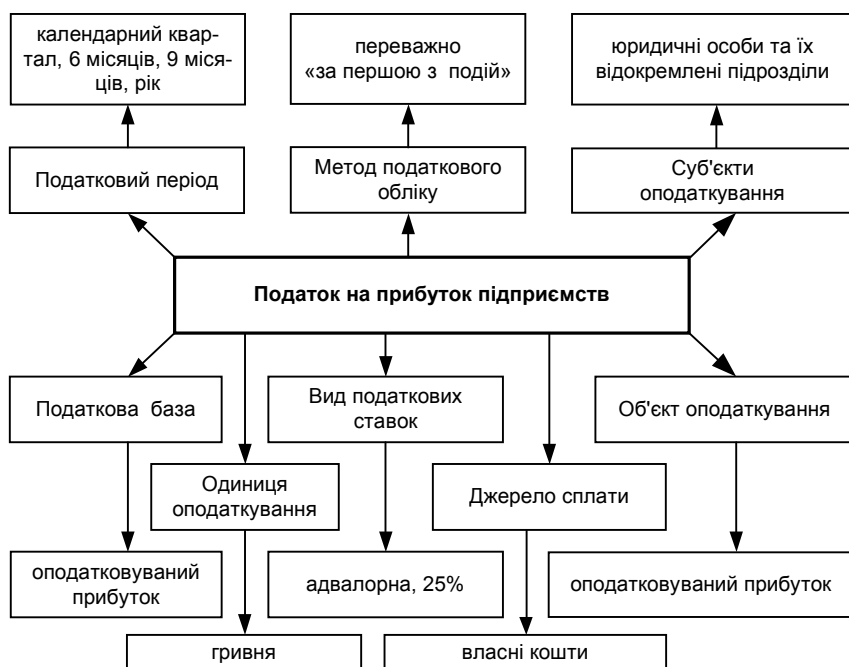

Рис. 6.2. Загальна характеристика податку на прибуток підприємств

Таблиця 6.1

Динаміка об'єкту та базових ставок податку на прибуток (дохід) підприємств в Україні у 1991 – 2004 рр.

Роки	Об'єкт податку	Базова ставка податку, %
1991	Прибуток	35
1992	Дохід	18
01.01.93 – 01.03.93	Прибуток	30
01.04.93 – 31.12.93	Дохід	18
1994	Дохід	22
01.01.95 – 30.06.97	Прибуток	30
01.07.97	Прибуток	30
01.01.04	Прибуток	25

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

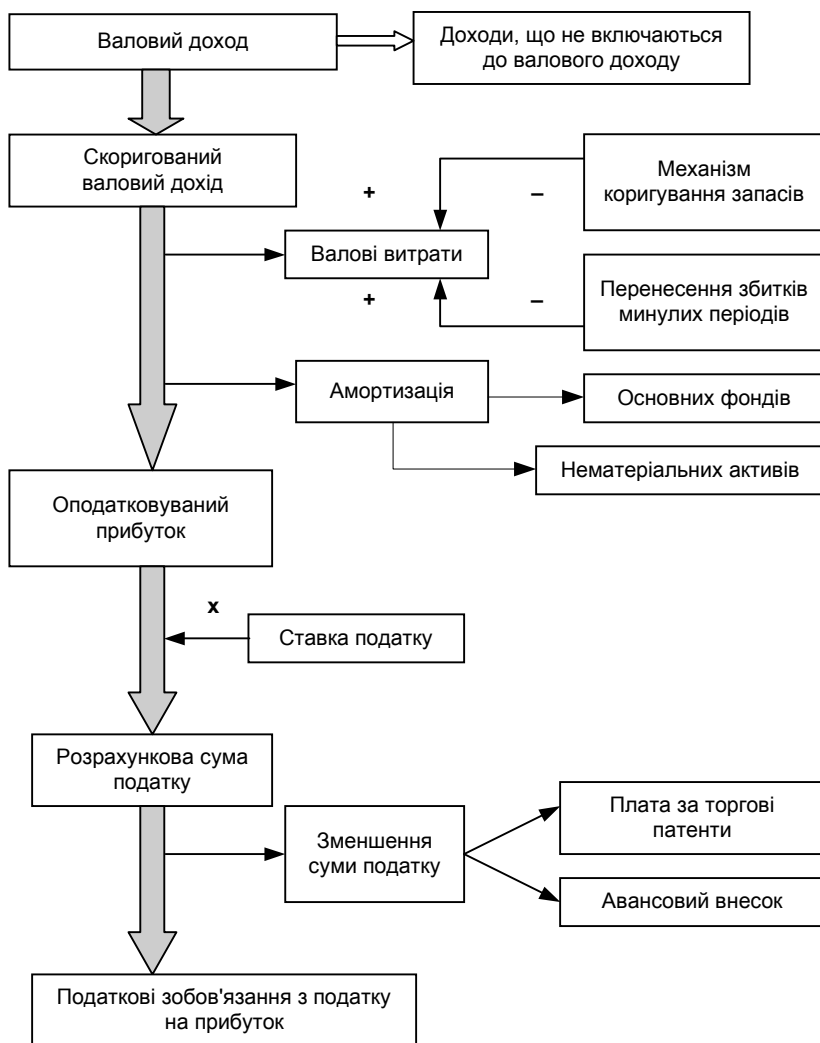

Рис. 6.3. Загальна схема обчислення податку на прибуток

6.2. Суб'єкти оподаткування

Рис. 6.4. Класифікація платників податку на прибуток

Рис. 6.5. Розрахунок суми податку на прибуток філії при консолідованій сплаті податку

6.3. Валовий дохід

Рис. 6.6. Складові валового доходу

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

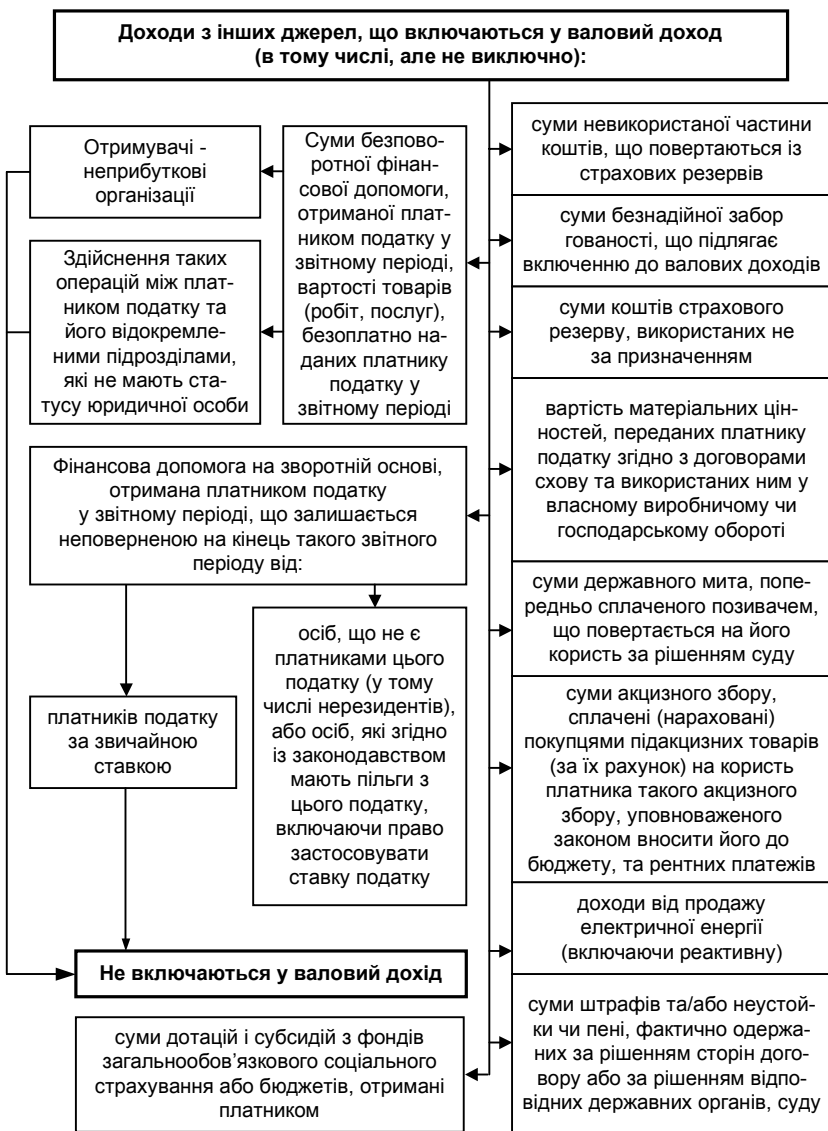

Рис. 6.7. Структура інших доходів, що включаються у валовий дохід платника

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

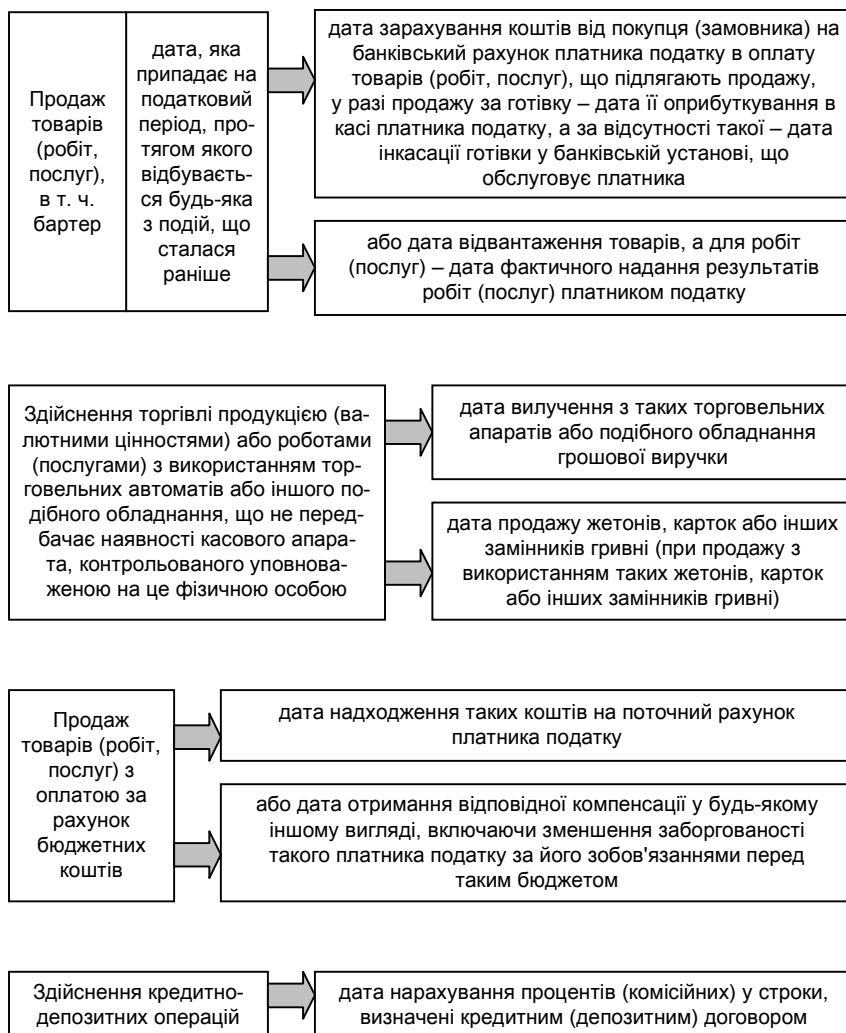

Рис. 6.8. Правила визначення дати збільшення валового доходу

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

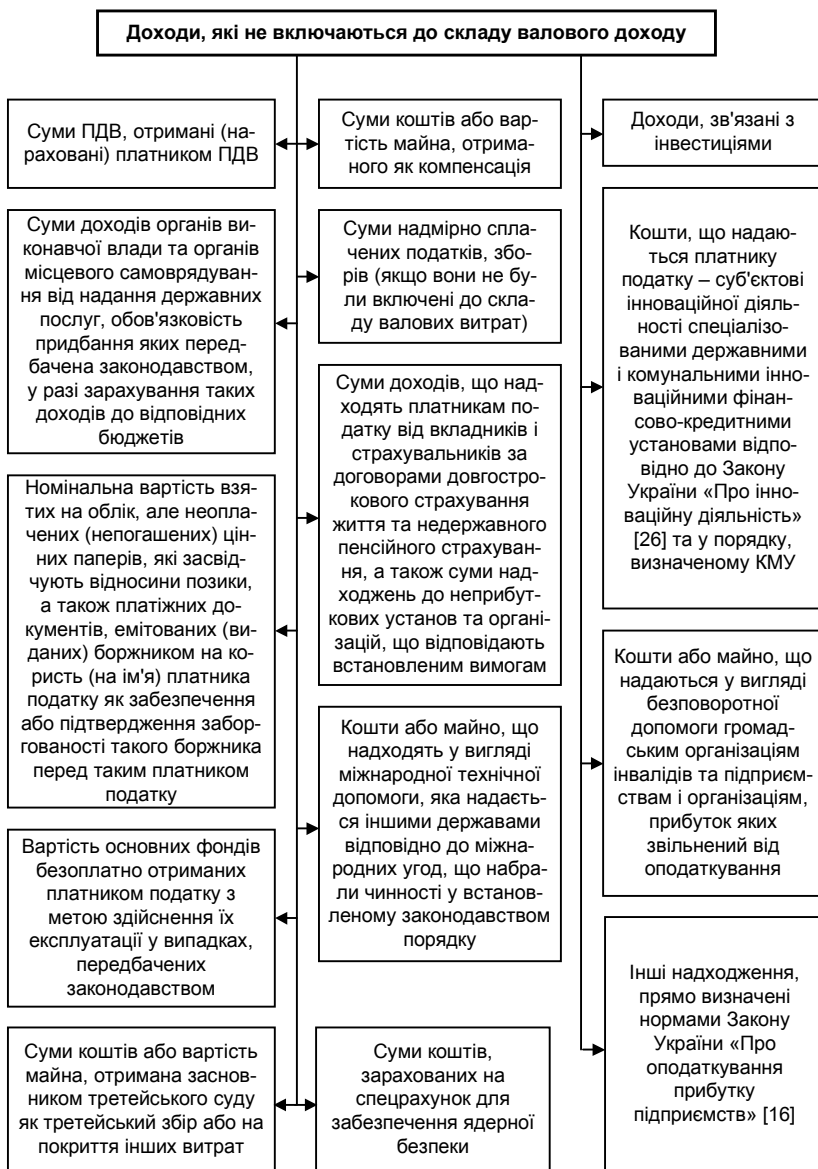

Рис. 6.9. Структура доходів, які не включаються у валовий дохід

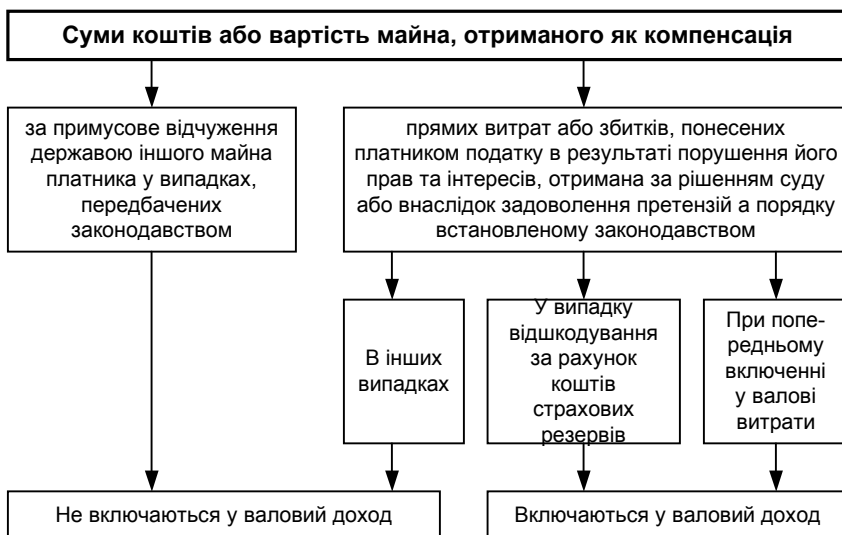

Рис. 6.10. Особливості включення до валового доходу компенсацій, отриманих згідно законодавству або за рішенням суду

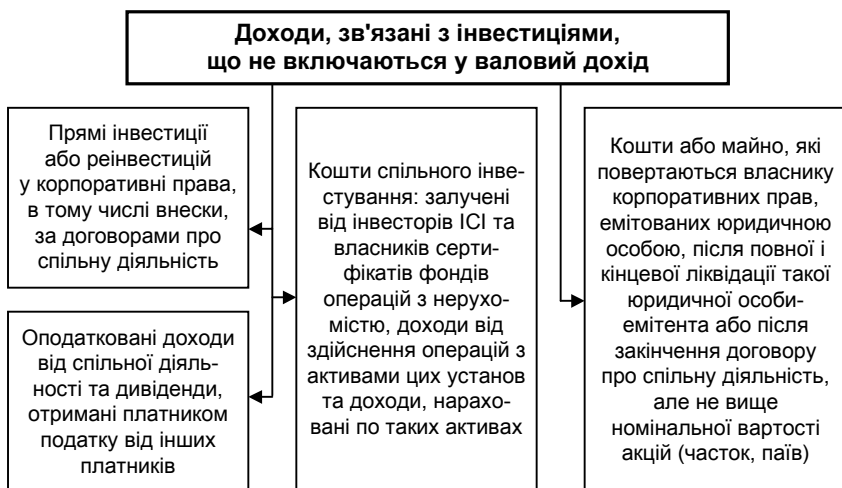

Рис. 6.11. Доходи, зв'язані з інвестиціями, що не включаються у валовий дохід

Рис. 6.12. Класифікація інвестицій

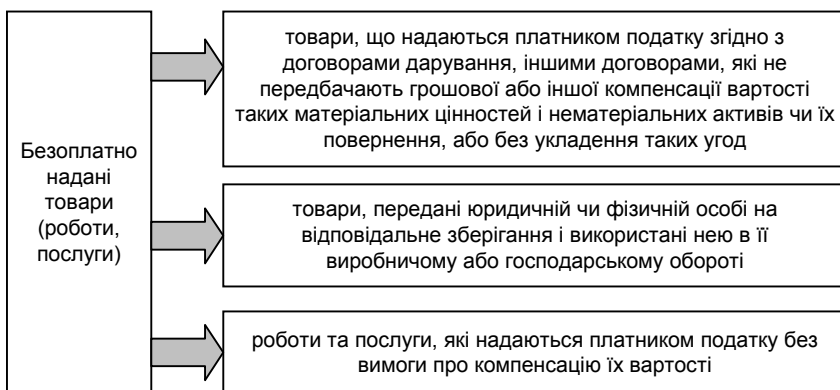

Рис. 6.13. Класифікація безоплатно наданих товарів

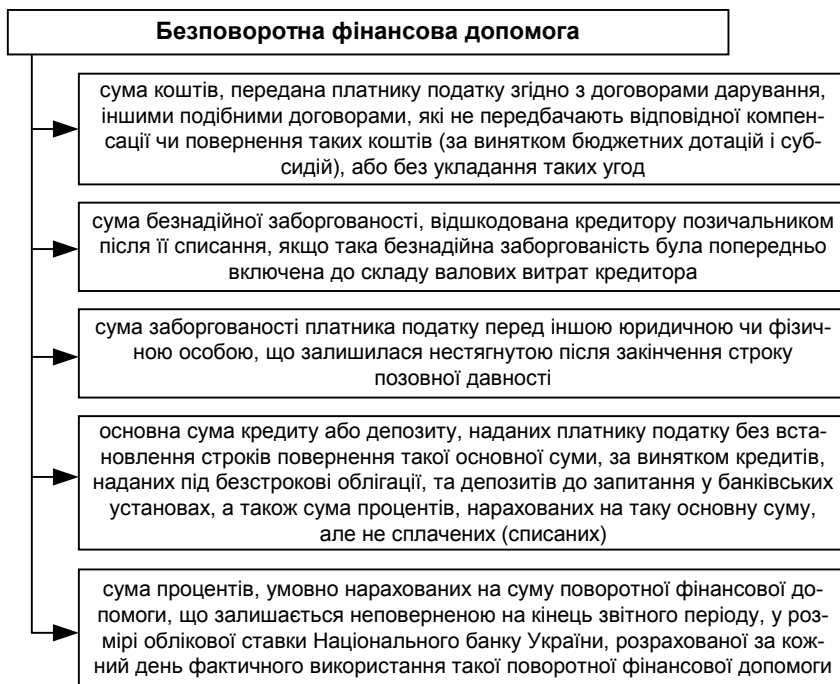

Рис. 6.14. Різновиди безповоротної фінансової допомоги

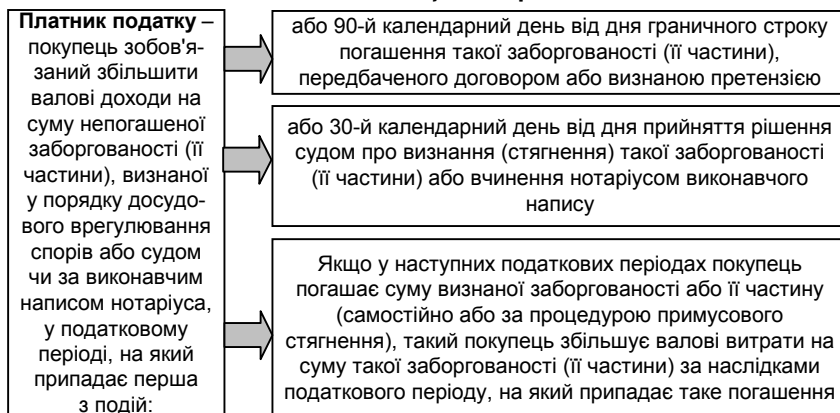

Рис. 6.15. Механізм збільшення валового доходу покупця на суму непогашеної заборгованості

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 6.16. Випадки, коли безоплатно отримані основні фонди не включаються у валовий дохід

6.4. Валові витрати

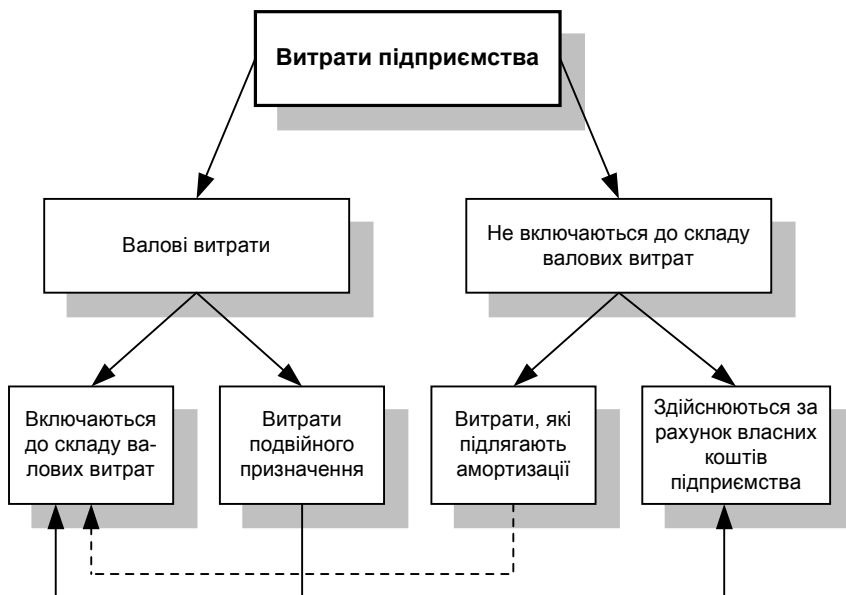

Рис. 6.17. Варіанти податкового обліку витрат підприємства

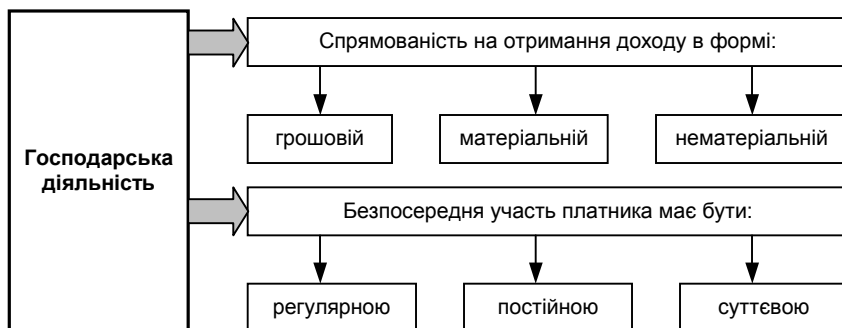

Рис. 6.18. Ключові ознаки господарської діяльності

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

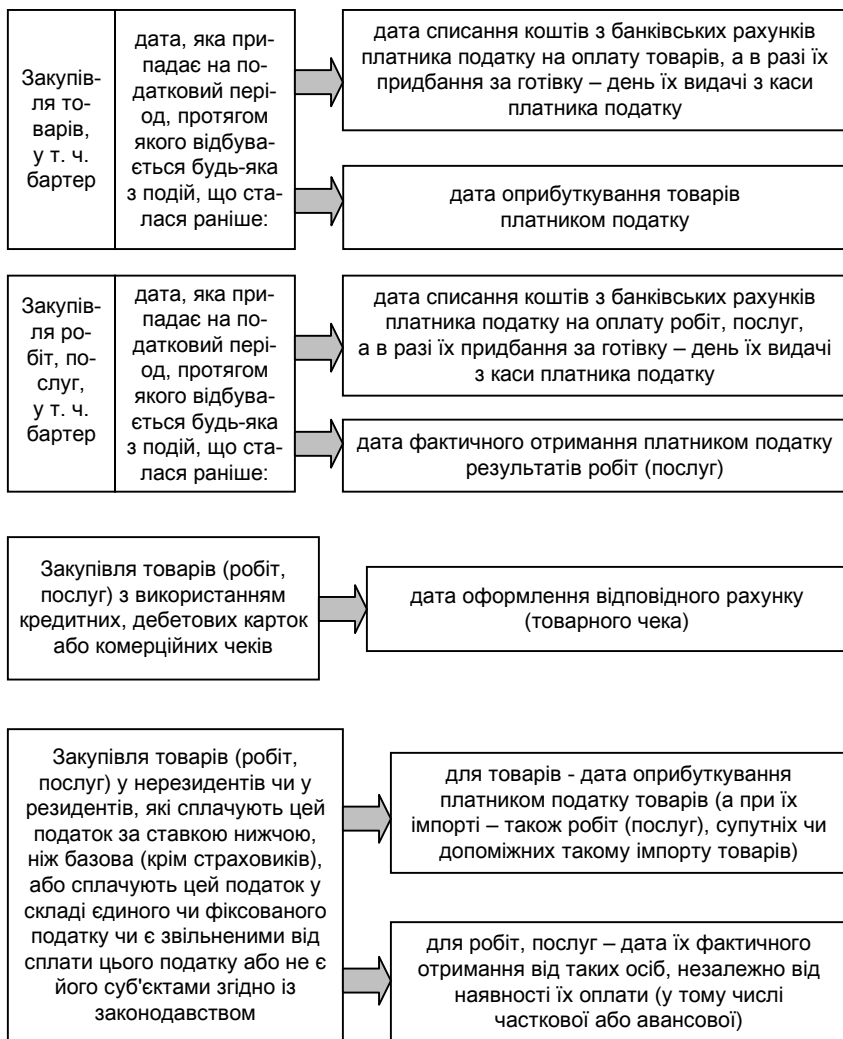
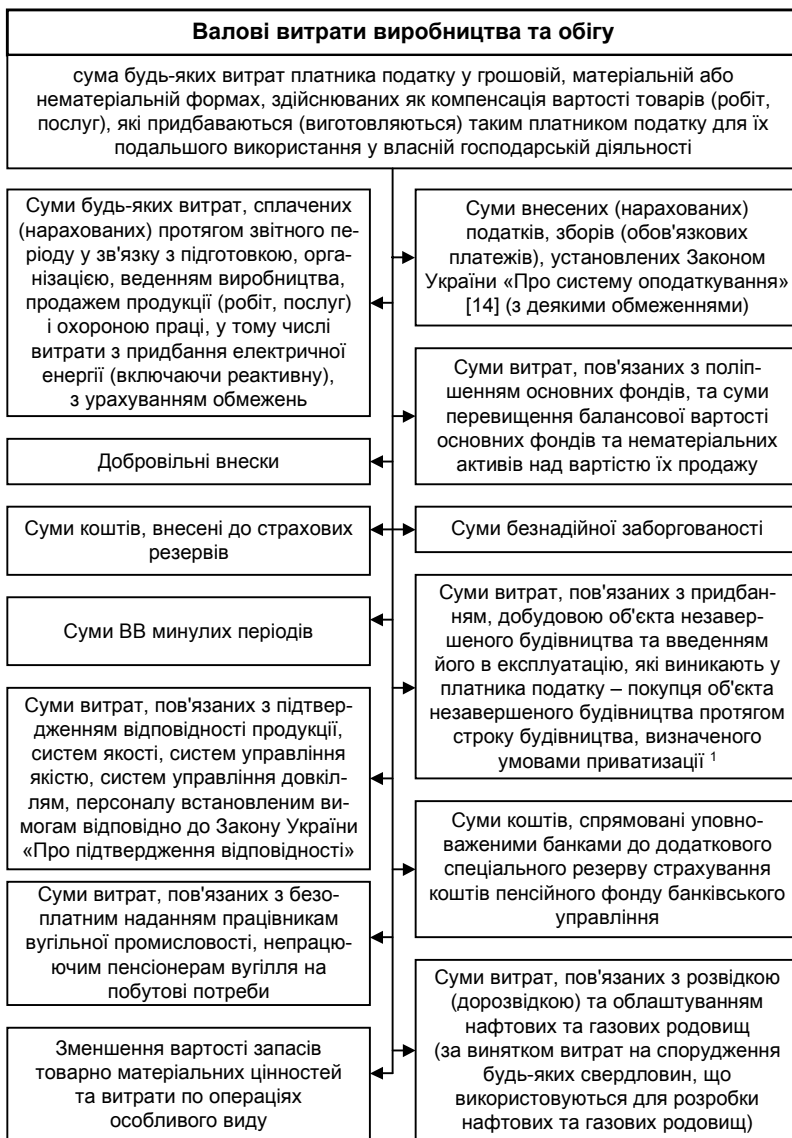

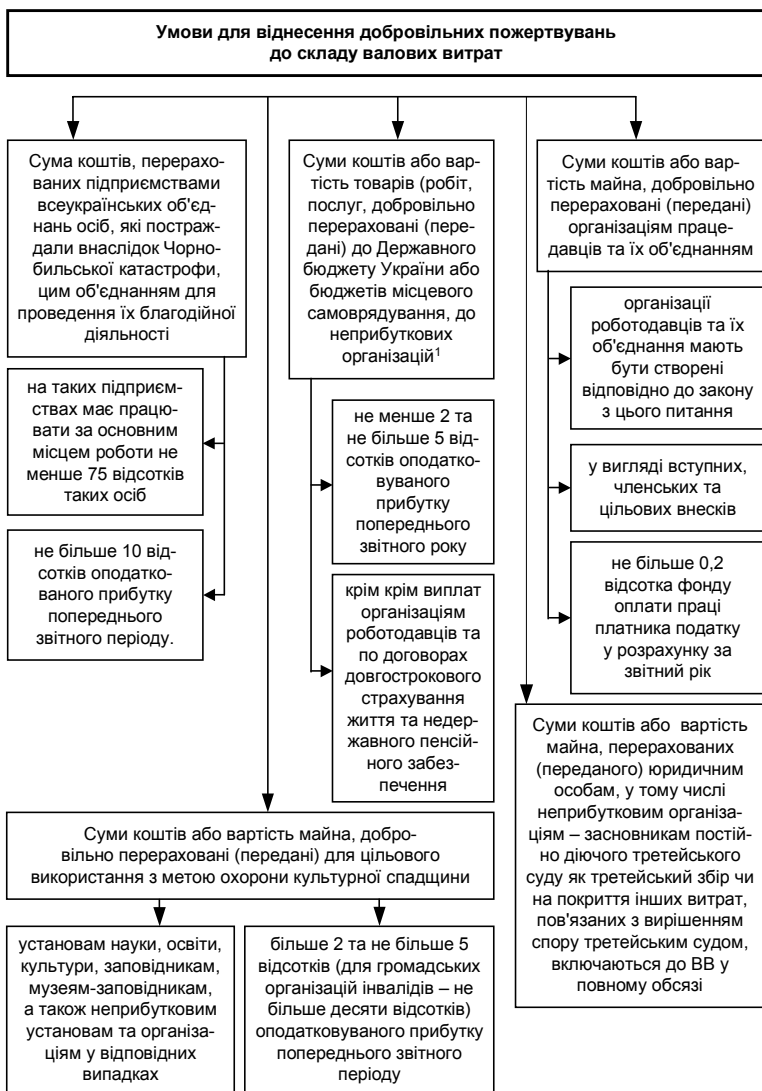
Рис. 6.19. Правила визначення дати збільшення валових витрат

Примітка. ¹ По об'єктах, що були придбані до 01.01.2004 р.

Рис. 6.20. Витрати, що включаються до складу валових витрат

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Примітка. ¹ Дію цієї норми призупинено на 2004 рік Законом [29]

Рис. 6.21. Умови для віднесення добровільних пожертвувань до складу валових витрат

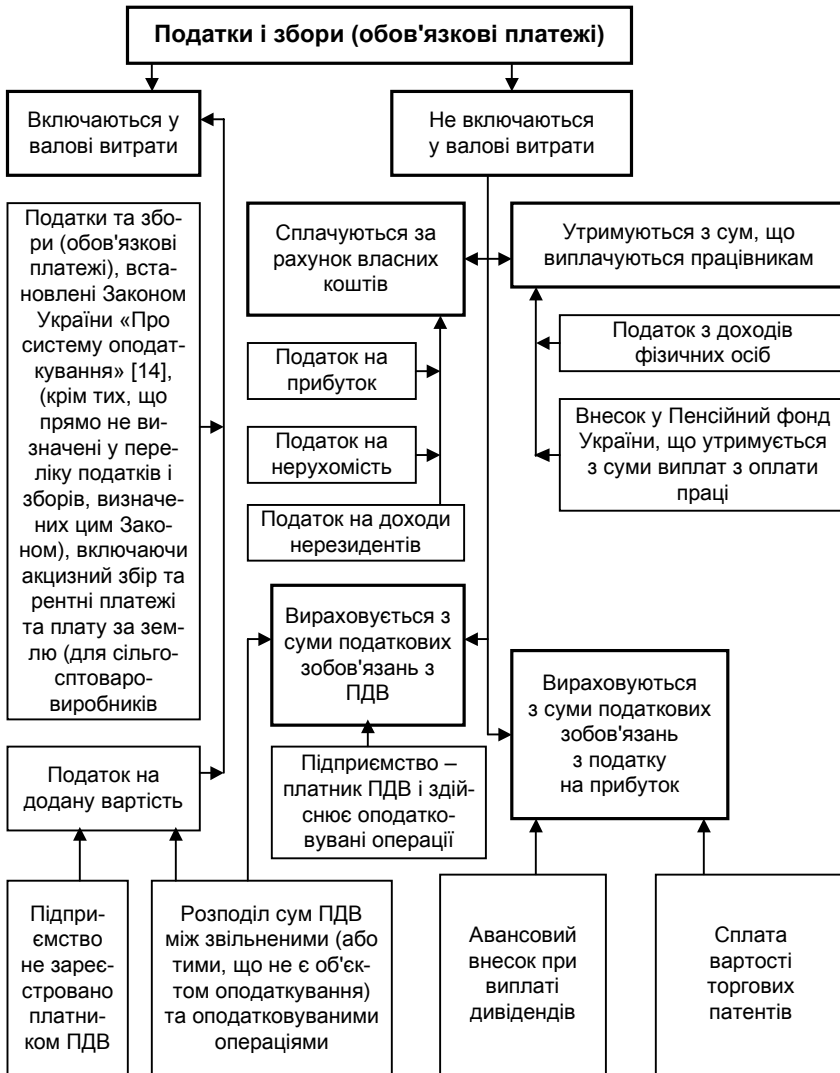

Рис. 6.22. Відображення податків і зборів (обов'язкових платежів) в податковому обліку з податку на прибуток

Таблиця 6.2

Варіанти віднесення сум ПДВ до валових витрат

Ситуація	Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» [16]	Закон України «Про податок на додану вартість» [15]
1	2	3
1. Підприємство не зареєстроване платником ПДВ	«...до складу ВВ виробництва (обігу) входять суми ПДВ, сплачених у складі ціни придбання товарів (робіт, послуг), вартість яких відноситься до ВВ такого платника податку» (пп. 5.3.3 ст. 5)	Не врегульовано
2. Підприємство зареєстроване платником ПДВ, але здійснює операції з продажу товарів (робіт, послуг), звільнених від оподаткування або таких, що не є об'єктом оподаткування згідно зі ст. 3 і ст. 5 Закону [15]	Не врегульовано	«...суми податку, сплачені (нараховані) у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг), вартість яких відноситься до складу ВВ виробництва (обігу), та основних фондів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації, відносяться відповідно до складу ВВ виробництва (обігу) та на збільшення вартості основних фондів і нематеріальних активів і до ПК не включаються" (пп. 7.4.2 ст. 7)
3. Підприємство зареєстроване платником ПДВ і одночасно здійснює операції, які оподатковуються ПДВ, а також звільнені від оподаткування і не є об'єктом оподаткування	«...ПДВ, сплачений у складі витрат на придбання товарів (робіт, послуг), які відносяться до складу ВВ, та основних фондів і нематеріальних активів, що підлягають амортизації, включається відповідно до ВВ, або балансова вартість відповідної групи основних фондів збільшується на суму, що не включена до складу ПК такого платника податку (пп. 5.3.3 ст. 5)	«У разі, коли товари (роботи, послуги), що виготовлені та/або придбані, частково – використовуються в оподатковуваних операціях, а частково – ні, до суми ПК включається та частка сплаченого (нарахованого) податку при їх виготовленні або придбанні, яка відповідає частці використання таких товарів (робіт, послуг) в оподатковуваних операціях звітного періоду» (пп. 7.4.3 ст. 7)

Закінчення табл. 6.2

1	2	3
4. Здійснення бартерних операцій у зовнішньоекономічній діяльності	Не врегульовано	У разі вивезення (експорту) товарів (робіт, послуг) за межі митної території України шляхом бартерних (товарообмінних) операцій сума ПДВ, сплачена (нарахована) у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг), на збільшення ПК не відноситься, а включається до ВВ виробництва платника податку [29]

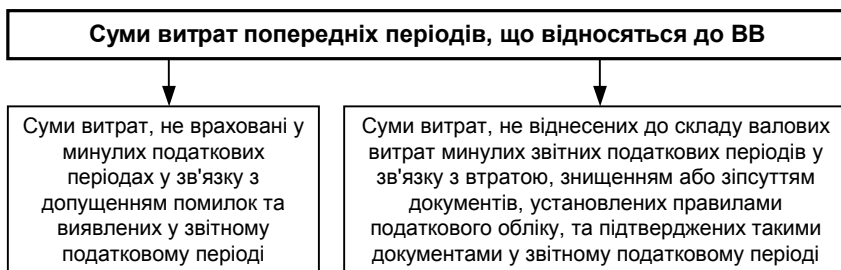

Рис. 6.23. Особливості віднесення витрат минулих періодів до валових витрат

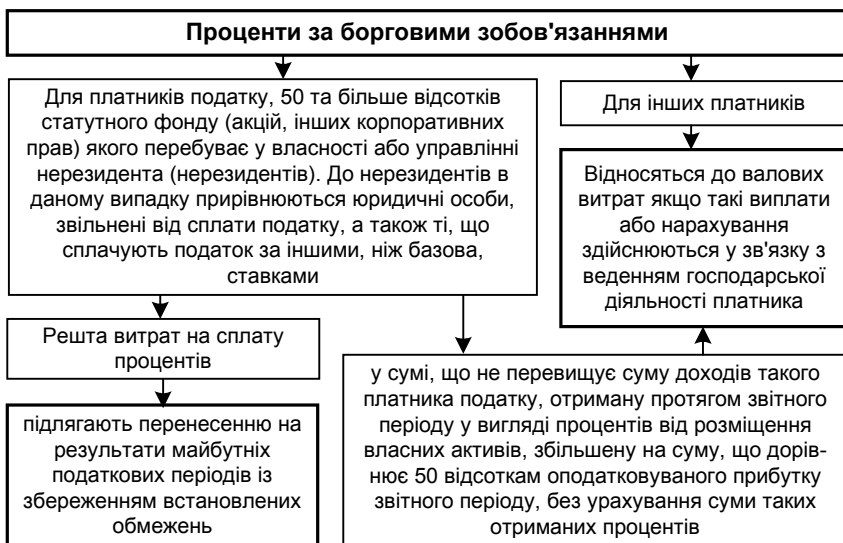

Рис. 6.24. Податковий облік процентів за борговими зобов'язаннями

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

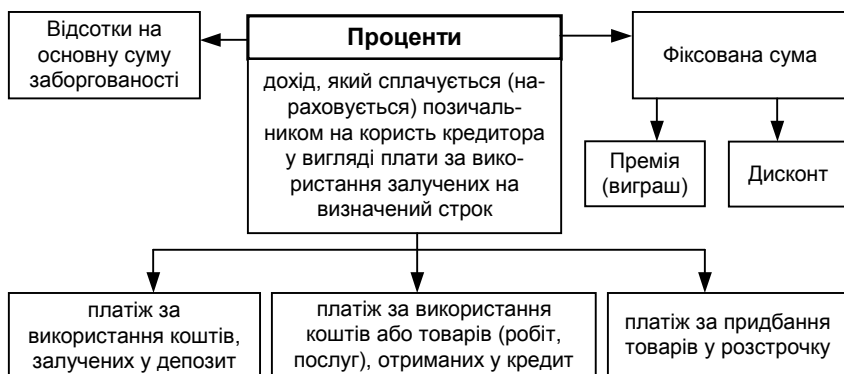

Рис. 6.25. Види процентів

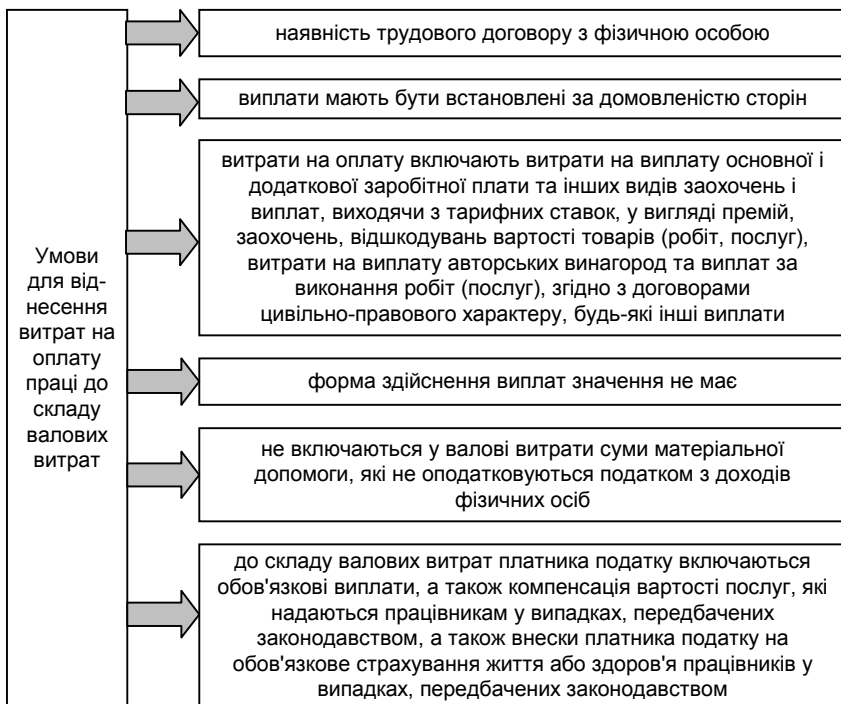

Рис. 6.26. Особливості віднесення виплат з оплати праці до валових витрат

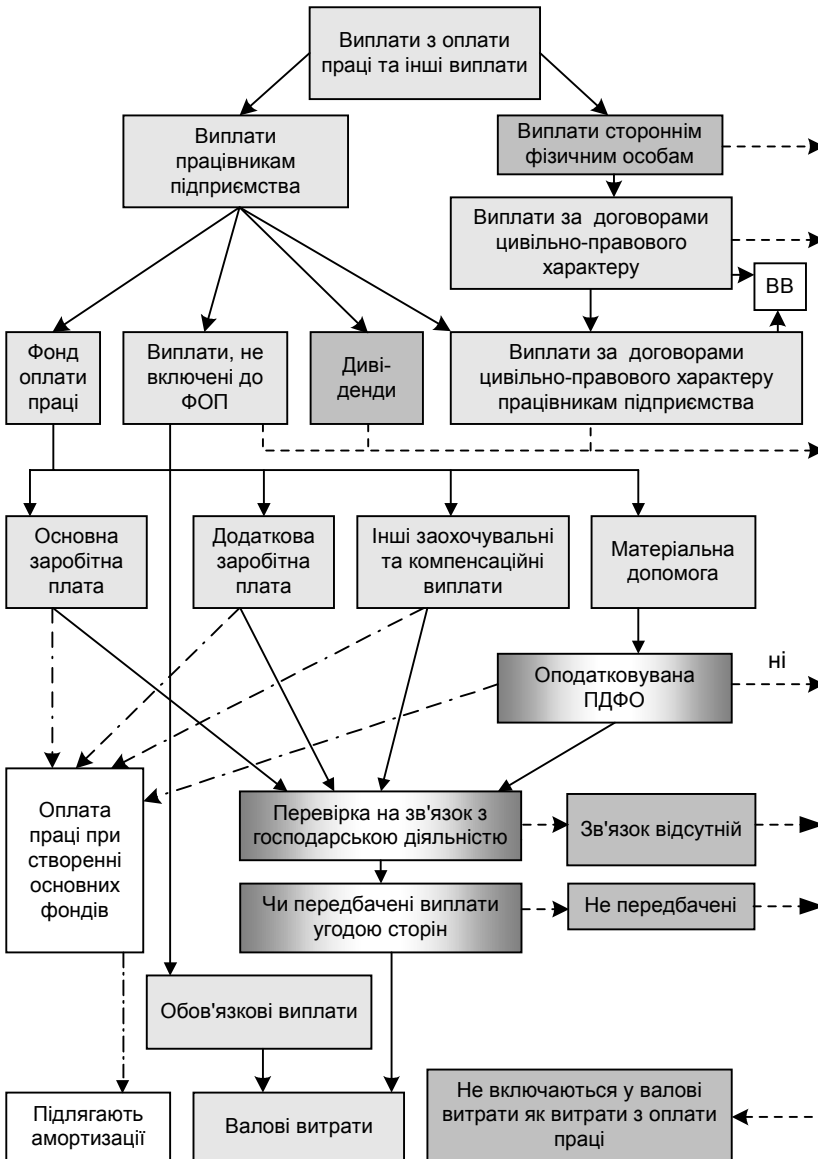

Рис. 6.27. Схема податкового обліку витрат з оплати праці

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

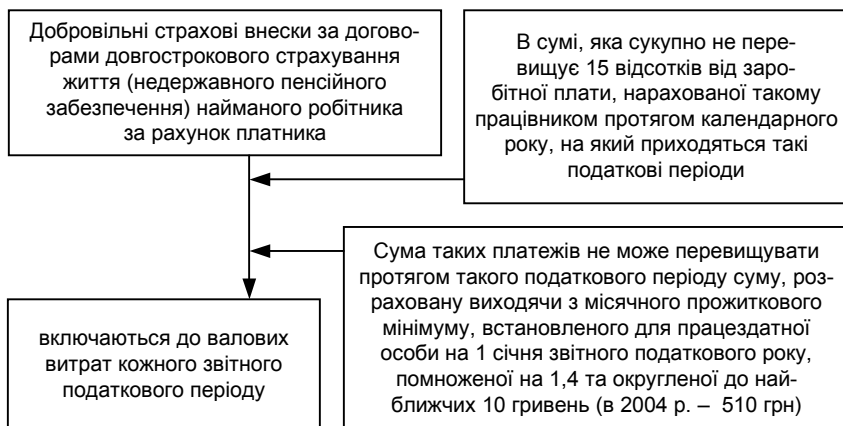

Рис. 6.28. Умови віднесення до валових витрат внесків за договорами добровільного страхування життя працівників

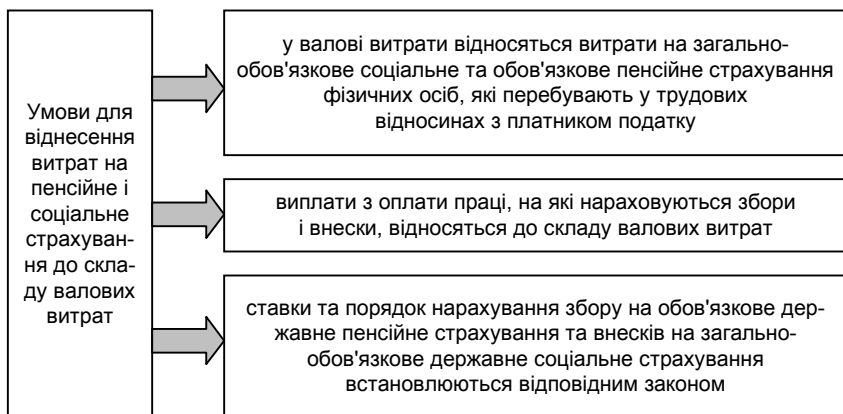

Рис. 6.29. Умови віднесення до валових витрат сум внесків на соціальні заходи

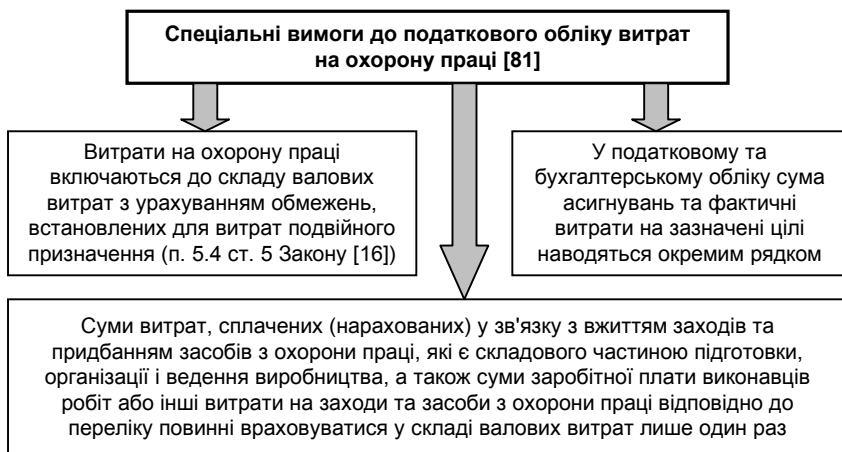

Рис. 6.30. Умови для віднесення витрат на охорону праці до валових витрат

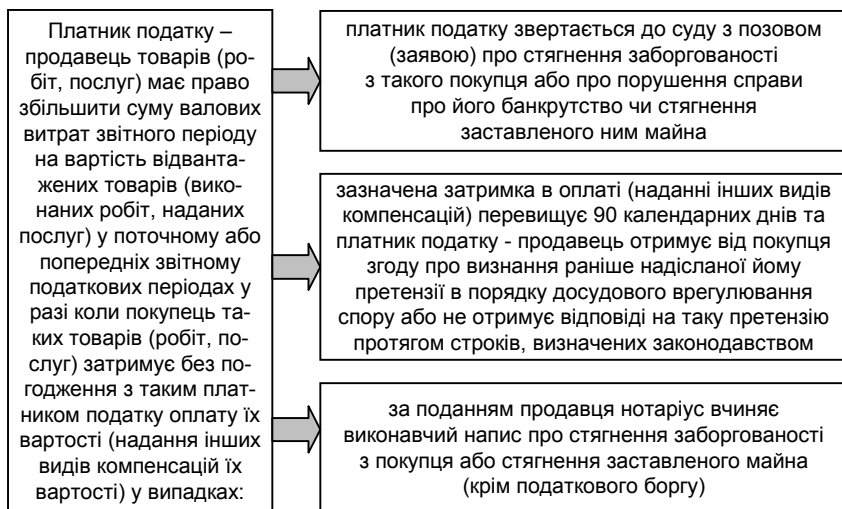

Рис. 6.31. Умови збільшення валових витрат при затримці оплати вартості товарів (робіт, послуг)

Рис. 6.32. Заходи з охорони праці, витрати на здійснення яких відносяться до валових витрат

Рис. 6.33. Напрямки приведення основних фондів у відповідність з вимогами нормативно-правових актів з охорони праці за якими відповідні витрати включаються до валових витрат

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Платник податку - продавець зобов'язаний збільшити валовий дохід відповідного податкового періоду на суму заборгованості (її частини), попередньо віднесеної ним до складу валових витрат або відшкодованої за рахунок страхового резерву, у разі коли протягом такого податкового періоду відбувається будь-яка з таких подій:

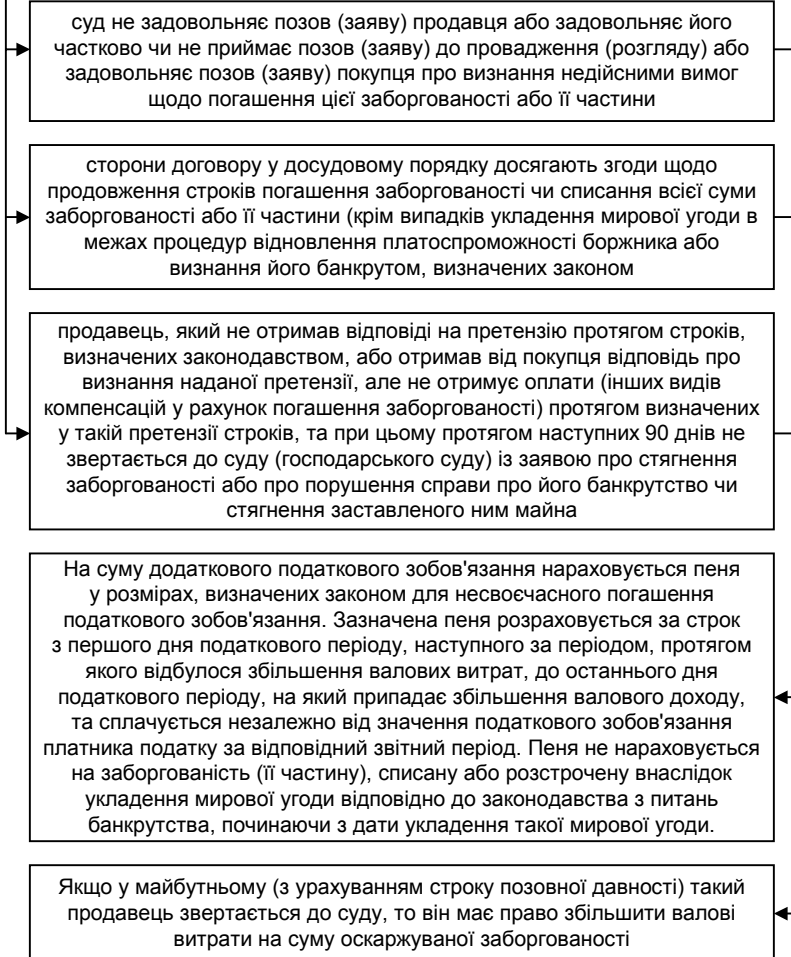

Рис. 6.34. Випадки збільшення валових витрат продавця у зв'язку з врегулюванням безнадійної заборгованості

Рис. 6.35. Види заборгованості, що в оподаткуванні визнається безнадійною

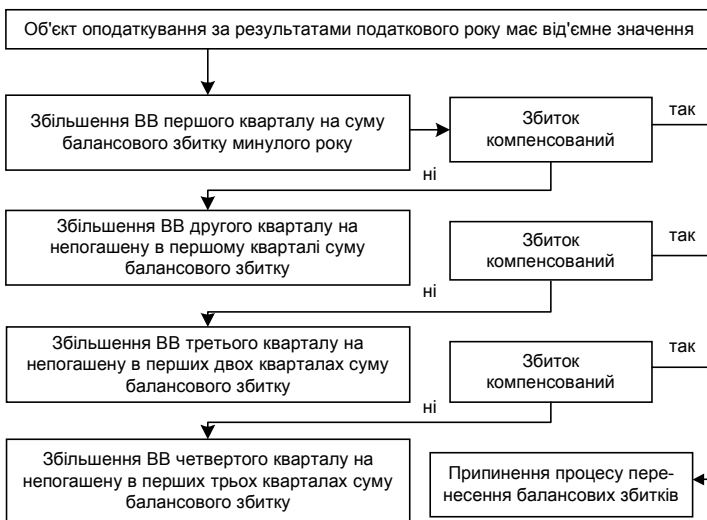

Рис. 6.36. Механізм перенесення балансових збитків

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 6.37. Механізм податкового обліку приросту (убутку) запасів

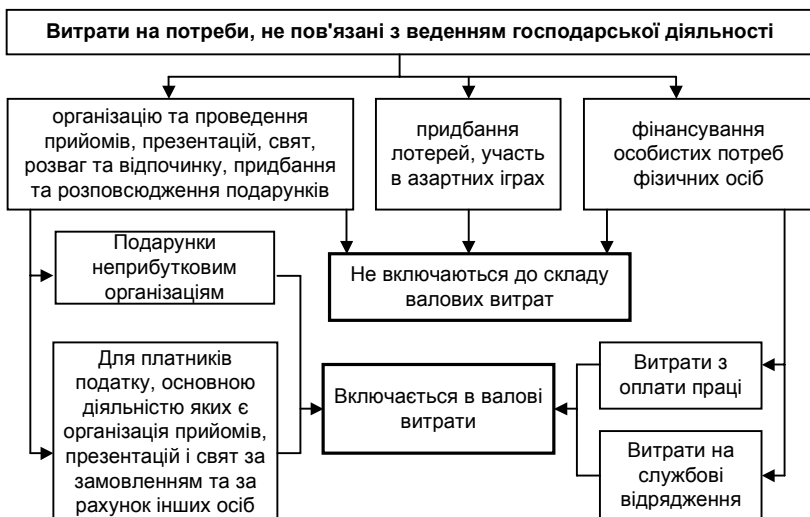

Рис. 6.38. Податковий облік витрат, не пов'язаних з веденням господарської діяльності

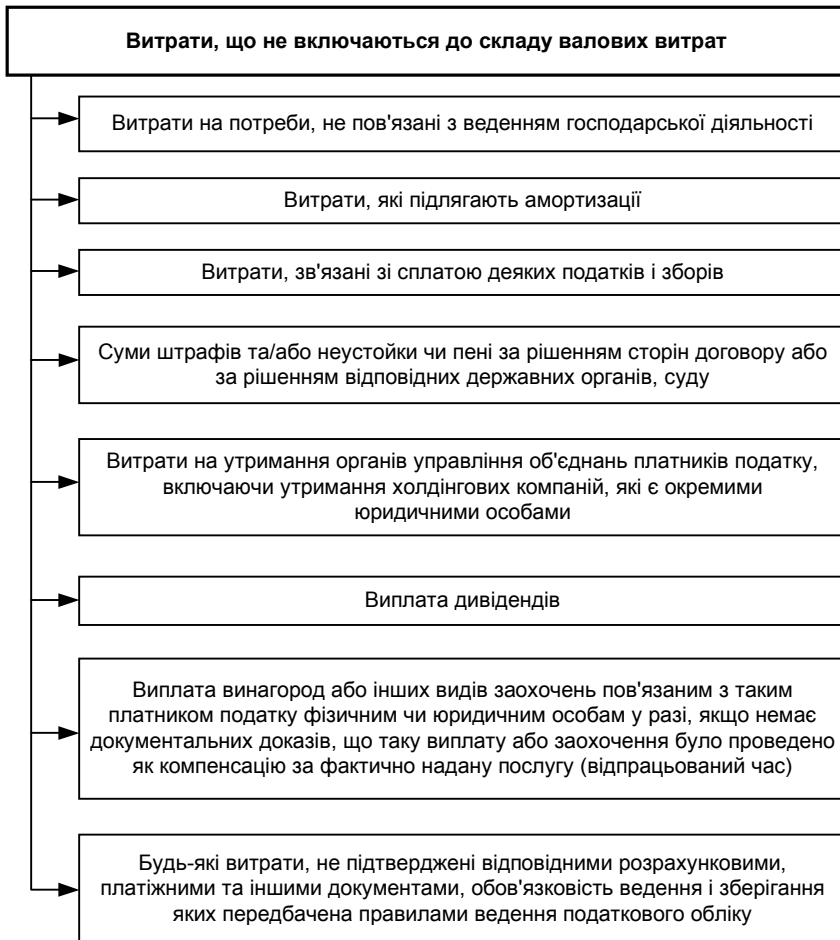

Рис. 6.39. Витрати, що не відносяться до складу валових витрат

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

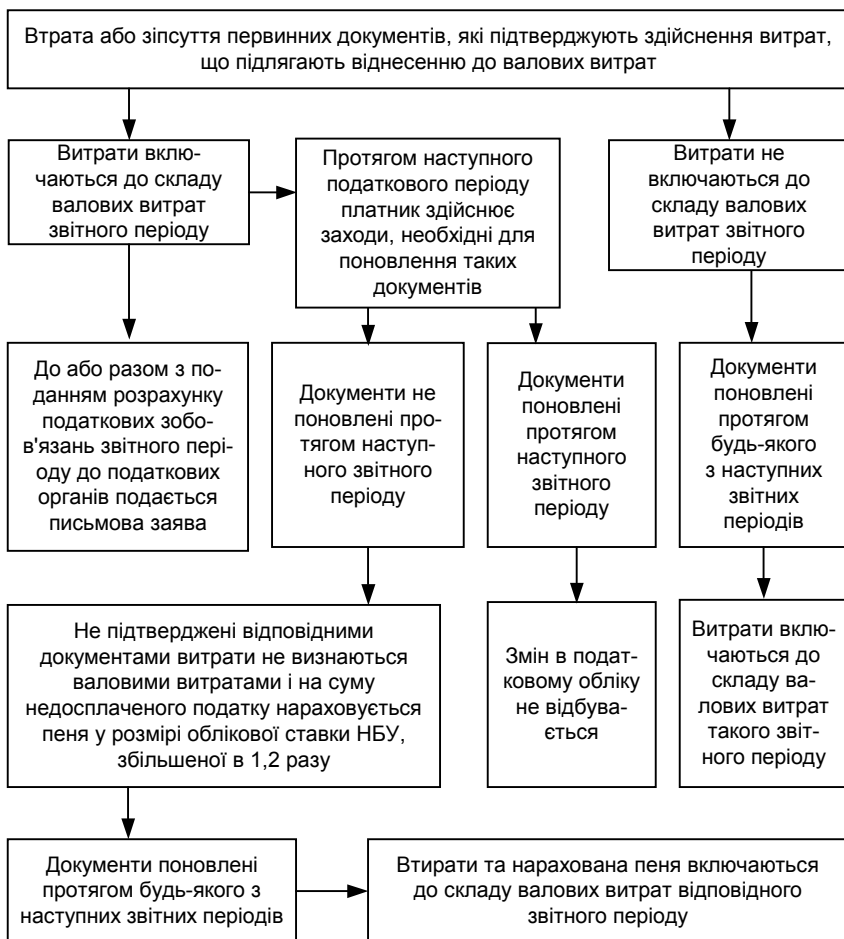

Рис. 6.40. Механізм відображення в податковому обліку поновлення документів, які підтверджують здійснення витрат

6.5. Витрати подвійного призначення

Рис. 6.41. Склад витрат подвійного призначення

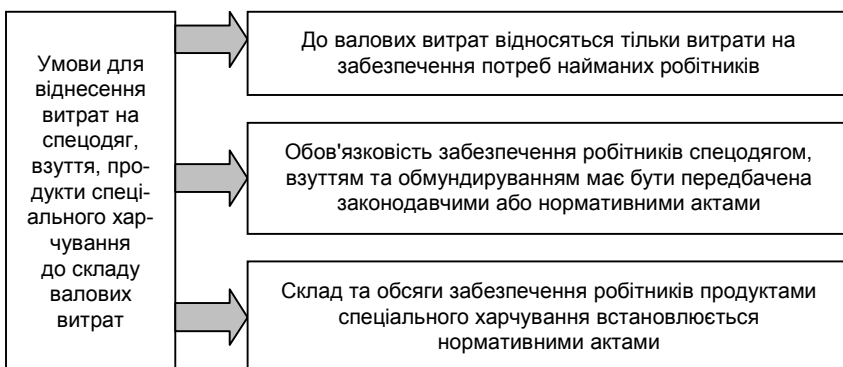

Рис. 6.42. Умови для віднесення до валових витрат вартості спецодягу, взуття та продуктів спеціального харчування

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

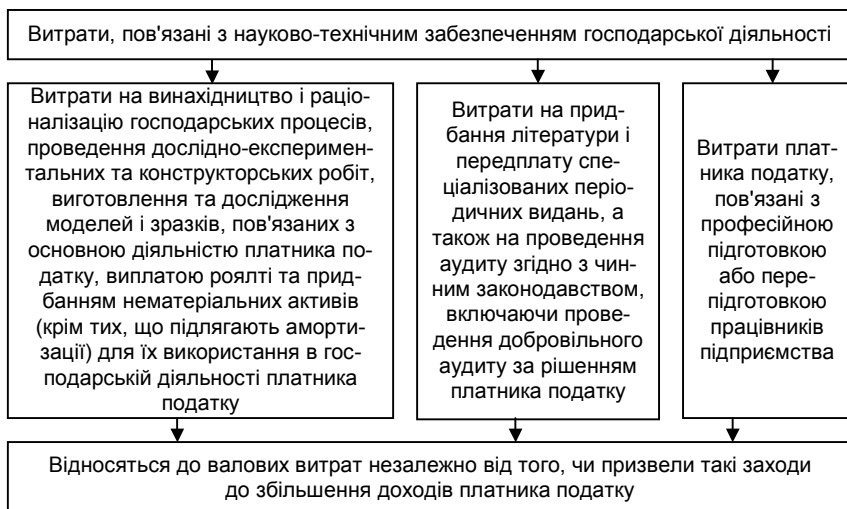

Рис. 6.43. Склад витрат на науково-технічне забезпечення господарської діяльності, що включаються у валові витрати

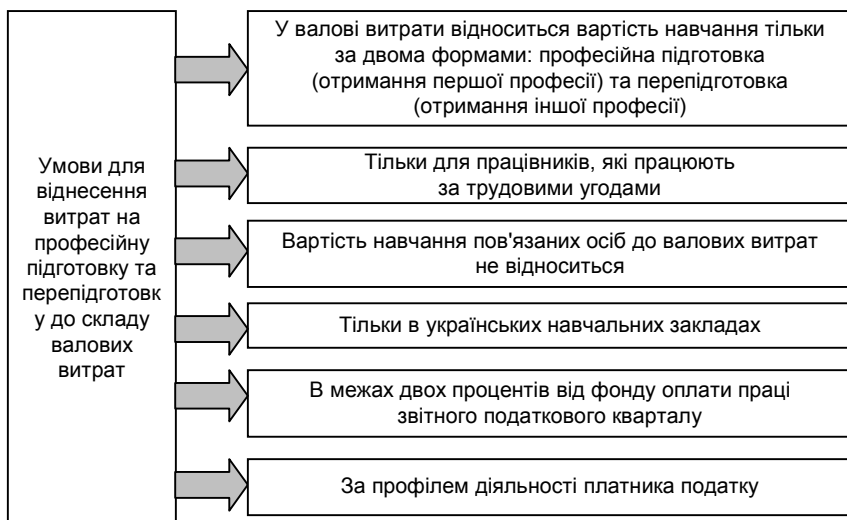

Рис. 6.44. Умови для віднесення до валових витрат вартості професійної підготовки та перепідготовки робітників

Рис. 6.45. Умови для віднесення витрат, пов'язаних з виконанням гарантійних зобов'язань, до складу валових витрат

Таблиця 6.3

Вимоги законодавства щодо гарантійних строків у випадках, якщо такі терміни не зазначені на упаковці або в супровідних документах

Вид товару (спосіб продажу)	Особливості встановлення гарантійного терміну
Сезонні товари (одяг, хутряні вироби, взуття та ін.)	Обчислюється з початку відповідного сезону
Товари, які продаються по зразках	Гарантійні терміни обчислюються з дня доставки товару споживачу, а якщо товар вимагає спеціальної установки (підключення) чи складання – із дня їхнього здійснення. Якщо день доставки, установки (підключення) чи зборки товару, а також передачі нерухомого майна установити неможливо або якщо майно знаходилося в споживача до укладення договору купівлі-продажу – із дня укладення такого договору
Товари, які продаються поштою	
Інші варіанти продажу товарів, при яких момент укладення договору купівлі-продажу і момент передачі товару споживачу не співпадають	
Товари, на які гарантійні терміни не встановлені	Протягом шести місяців, а щодо нерухомого майна – протягом трьох років із дня передачі товарів споживачу

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

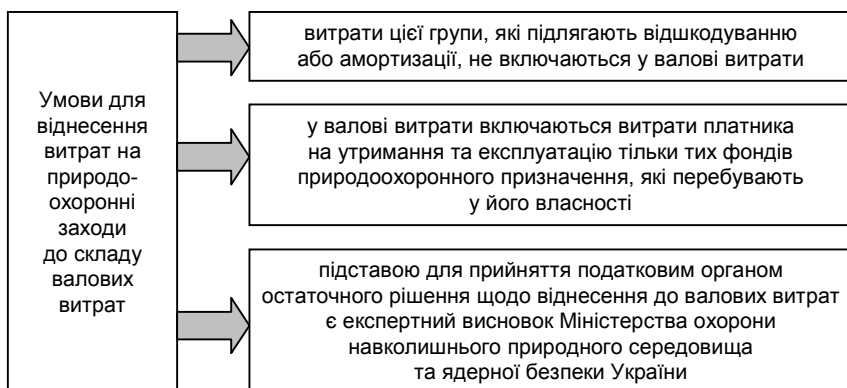

Рис. 6.46. Умови для віднесення витрат на екологічні заходи до складу валових витрат

Рис. 6.47. Особливості податкового обліку витрат рекламного характеру

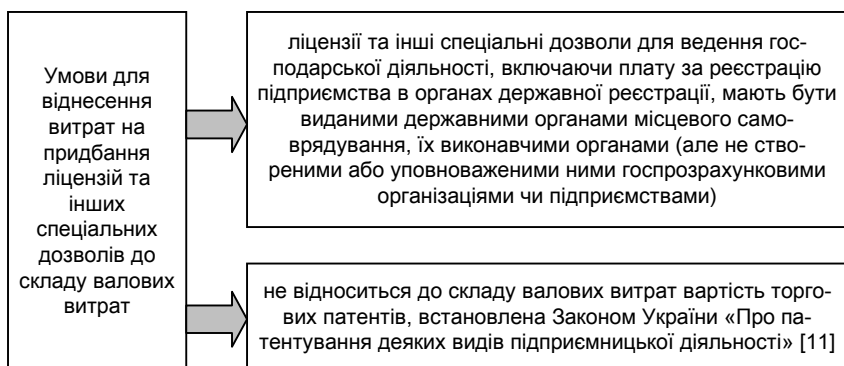

Рис. 6.48. Особливості податкового обліку витрат на придбання ліцензій та спеціальних дозволів

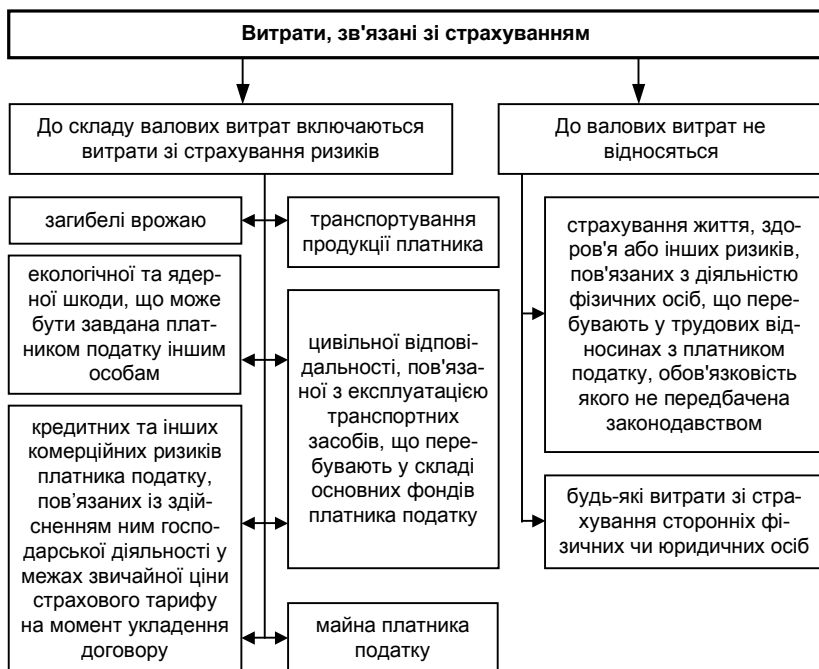

Рис. 6.49. Умови віднесення витрат на страхування до валових витрат

Таблиця 6.4

Граничні норми добових для службових відряджень

Країна відрядження	Норми добових			
	Без харчування	З одноразовим харчуванням	З двохрановим харчуванням	З трьохразовим харчуванням
Україна	18-00	14-40	10-80	7-20
Інші країни	280-00	224-00	154-00	98-00

Таблиця 6.5

Особливості віднесення до валових витрат та відшкодування транспортних витрат, які були понесені під час службових відряджень

Вид витрат	Особливості віднесення до валових витрат	Особливості відшкодування
1	2	3
Витрати на проїзд до місця відрядження та назад	Відносяться до ВВ та відшкодовуються у фактичному розмірі (при відсутності обмежень зі сторони керівництва підприємства обмеження по виду транспорту). Для робітників підприємств, що отримують бюджетне фінансування, передбачені обмеження по класу (категорії) білетів	
Додаткові витрати у зв'язку із придбанням проїзного квитка більш вищого класу	Підстави для включення до валових затрат відсутні	Відшкодовуються у кожному окремому разі з дозволу керівника підприємства, згідно представленим проїзним документам
Витрати на проїзд транспортом загального користування (крім таксі) до станції, пристані, аеропорту, якщо вони знаходяться межами населеного пункту та від цих пунктів до пункту зазначення	Законом [16] не передбачені, але можуть розглядатися як частина витрат на проїзд до місця відрядження та назад	Відшкодовуються у фактично понесеному розмірі
Витрати на проїзд міським транспортом загального користування (крім таксі) за місцем відрядження	Обов'язковою умовою (крім документального підтвердження) є попереднє письмове узгодження маршруту пересування з керівником. Вид транспорту для переміщення по країні відрядження визначається робітником самостійно, якщо не визначений керівником підприємства.	
Виплата вартості таксі та оренди автотранспорту	Віднесення до валових витрат не передбачено	Відшкодовуються при закордонному відрядженні з дозволу керівника підприємства та при наявності підтверджуючих документів

Продовження табл. 6.5

1	2	3
Витрати на попереднє замовлення білетів	Відшкодування та включення до складу валових витрат передбачено тільки при закордонних відрядженнях, але у разі, якщо такі витрати оформляються як комісійний збір, – на практиці проблем не виникає	
Витрати у зв'язку з поверненням білету	Віднесення до валових витрат прямо не передбачено	Дозволено відшкодування таких витрат тільки при відрядженнях у межах України з дозволу керівника підприємства тільки з поважних причин (рішення про відміну відрядження, відкликання з відрядження та ін.)
Витрати з перевезення багажу	Віднесення до валових витрат у фактичній сумі	При відрядженнях у межах України відшкодування таких витрат не передбачено, при закордонних відрядженнях відшкодовуються у фактичній сумі
Оплата послуг камери зберігання багажу	Віднесення до валових витрат та відшкодування не передбачено	
Плата за користування постільною білизною	Передбачено у складі витрат на проїзд, тому включаються до валових витрат у фактично понесеній сумі	Відшкодовуються згідно підтверджуючих документів (квитанцій, полісів) або у складі вартості білету
Страхові платежі на транспорті.	Відносяться до валових витрат незалежності від того, включені вони у проїзні документи, або чи оформлені окремим полісом.	
Оплата аеропортових зборів	Відшкодовується робітнику та відноситься до валових витрат тільки при відрядженнях за кордон	
Витрати на паливно-мастильні матеріали при проїзді на службовому автомобілі	До валових витрат відносяться витрати на ПММ по вантажним та спеціальним автомобілям як витрати на проїзд до місця відрядження та назад. По легковим автомобілям відносяться до валових витрат – у порядку, встановленому п. 5.4.10 ст. 5 Закону [16]	Відшкодовуються (незалежно від типу автомобілю) тільки при закордонних відрядженнях у відповідності з діючими нормами за кілометр пробігу по затвердженому маршруту

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 6.5

1	2	3
Витрати, пов'язані зі стоянкою та паркуванням службового автомобілю під час відрядження	До валових витрат відносяться витрати по вантажним та спеціальним автомобілям. По легковим автомобілям відносяться до валових витрат – у порядку, встановленому п. 5.4.10 ст. 5 Закону [16]	Відшкодовуються тільки при закордонних відрядженнях у фактично понесеному розмірі
Витрати на технічне обслуговування службового автомобілю у відрядженні	Включаються до валових витрат на основі пп. 5.2.1 Закону [16]	
Збори за проїзд по ґрунтовим, шосейним дорогам та на водних переправах	При закордонних відрядженнях відшкодовуються та відносяться до валових витрат як збори, які підлягають сплаті у зв'язку із здійсненням витрат, пов'язаних з правилами в'їзду та перебування у місці відрядження	

Таблиця 6.6

Віднесення до валових витрат та відшкодування витрат, пов'язаних із проживанням відрядженого робітника

Вид витрат	Особливості віднесення до валових витрат	Особливості відшкодування
1	2	3
Витрати на наймання житлового приміщення, у т. ч. витрати на наймання житлового приміщення під час змушеної зупинки в дорозі	При відрядженнях у межах України та за кордоном відшкодовується та включається до валових витрат у розмірі фактично понесених витрат. При відрядженнях робітників підприємств, які фінансуються за рахунок коштів бюджету – відшкодовуються та включаються до валових витрат у межах диференційованих по країнах норм. У разі змушеної зупинки – за нормами країни, де здійснена така зупинка	
Витрати на наймання житлового приміщення, перевищуючі норми, встановлені для держслужбовців	Віднесення до валових витрат не передбачено	Відшкодовуються з дозволу керівника підприємства
Плата за бронювання місця в готелі	У переліку витрат, які відносяться до валових витрат згідно із п. 5.4.8 Закону [16] прямо не передбачено, але все ж таки відноситься до валових витрат у складі витрат на проживання	Відшкодування у розмірі 50% вартості місця (без додаткових послуг) за добу передбачено для робітників підприємств з бюджетним фінансуванням при відрядженнях за кордон та по Україні, а для інших відряджених – тільки при відрядженнях по Україні

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Закінчення табл. 6.6

1	2	3
Витрати на харчування, які включаються в готельні рахунки	Відшкодування та віднесення до валових витрат – у розмірі фактичних витрат. Для робітників підприємств, які мають бюджетне фінансування, - сплачуються за рахунок добових, окрема компенсація не відноситься до валових витрат	
Прання одягу	Відшкодовується та включається до валових витрат у розмірі фактично понесених витрат. Для робітників підприємств із бюджетним фінансуванням – не більше 10% норм добових витрат	
Чистка одягу		
Ремонт та прасування одягу		
Чистка та починка взуття, а також прання, чистка, ремонт та прасування білизни		
Користування холодильником	Законом [16] не передбачено	Відшкодовується у розмірі фактично понесених витрат, крім робітників підприємств з бюджетним фінансуванням, для яких відшкодування здійснюється в межах норм на наймання житлового приміщення
Користування телевізором		

Таблиця 6.7

Особливості віднесення до валових витрат та розміщення інших витрат, понесених під час службових відряджень

Вид витрат	Особливості віднесення до валових витрат	Особливості відшкодування
1	2	3
Відшкодування комісійних при обміні валюти у закордонних відрядженнях	Законом [16] не передбачено	Відшкодовуються у фактичному розмірі
Оформлення закордонного паспорту на в'їзд (віз), обов'язкове страхування, інші документально оформлені витрати, що пов'язані з правилами в'їзду та перебування на місці відрядження, включаючи будь-які податки та збори, які підлягають сплаті у разі здійснення таких витрат	Відшкодування та віднесення до валових витрат – у розмірі фактичних витрат	

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 6.7

1	2	3
Оплата телефонних рахунків	Включаються до валових витрат у фактичному обсязі при наявності зв'язку з господарською діяльністю	Відшкодування у фактичному розмірі передбачене тільки при закордонних відрядженнях, а для робітників підприємств з бюджетним фінансуванням, – у розмірах, погоджених з керівником
Витрати на сплату ПДВ за придбані проїзні документи, користування у поїздах постільною білизною та наймання житлового приміщення	Включаються у тому разі, якщо підприємство не зареєстроване платником ПДВ або здійснює тільки неоподатковані або звільнені операції. В іншому разі – включаються до ПК	Відшкодовуються у фактично понесених розмірах
Витрати на усний на письмовий переводи	До валових витрат включаються у фактично понесеній сумі	Не передбачене

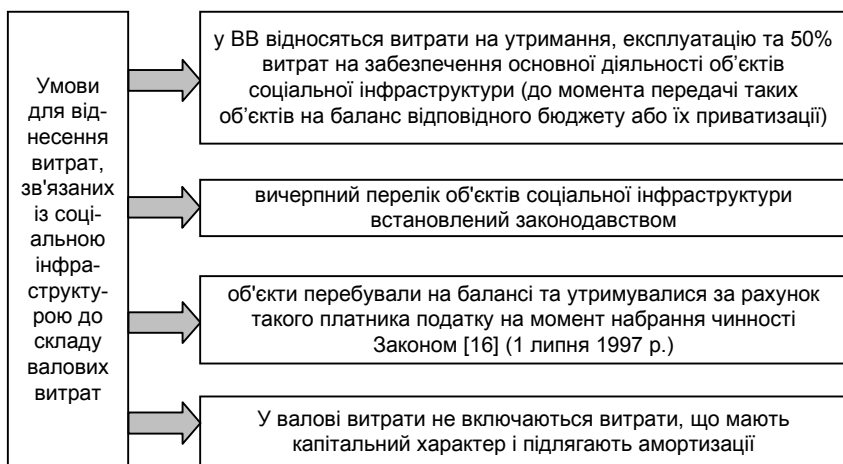

Рис. 6.50. Обмеження щодо віднесення витрат на соціальну інфраструктуру до валових витрат

Таблиця 6.8

Перелік об'єктів соціальної інфраструктури

Об'єкти	Додаткові вимоги
Дитячі ясла або садки	–
Заклади середньої та середньої професійно-технічної освіти та заклади підвищення кваліфікації працівників такого платника податку	–
Дитячі, музичні та художні школи, школи мистецтв	якщо вони не надають платних послуг та не займаються іншою комерційною діяльністю
Заклади охорони здоров'я, пункти безоплатного медичного обстеження, профілактики та допомоги працівникам	–
Спортивні зали і майданчики	що використовуються безоплатно для фізичного оздоровлення та психологічного відтворення працівників
Клуби і будинки культури	в разі якщо вони не використовуються для надання платних послуг та іншої комерційної діяльності (крім будинків відпочинку, туристичних баз та інших подібних закладів)
Приміщення, що використовуються платником податку для організації харчування працівників такого платника податку	–
Багатоквартирний житловий фонд, включаючи гуртожитки, одноквартирний житловий фонд в сільській місцевості та об'єкти житлово-комунального господарства	які перебувають на балансі юридичних осіб, щодо яких платником податку прийнято документально оформлене рішення про передачу на баланс місцевих рад
Дитячі табори відпочинку	за умови, що вони не здаються в оренду, не використовуються для надання платних послуг або іншої комерційної діяльності

Таблиця 6.9

Особливості віднесення витрат на утримання та експлуатацію деяких видів основних фондів до валових витрат

Вид витрат	Вид основної діяльності				
	надання платних послуг з туристичного обслуговування сторонніх громадян (організацій), %	надання приміщень в оренду (найм) стороннім організаціям (громадянам), %	надання платних послуг з транспортного обслуговування сторонніх громадян (організацій), %	спортивна діяльність, %	інші види діяльності, %
Витрати на утримання та експлуатацію (крім витрат на оплату праці) приміщень житлового фонду	100	100	–	–	–
Витрати на утримання та експлуатацію (крім витрат на оплату праці) легкових автомобілів, побутових літаючих апаратів, моторних човнів, катерів та яхт, призначених для відпочинку	100	–	100	100	–
Витрати на придбання ПММ для легкових автомобілів та оперативну оренду	100	50	100	100	50
Витрати на стоянку та паркування легкових автомобілів	100	–	100	100	–
Витрати на забезпечення основної діяльності пунктів медичного огляду	50	50	50	50	50

6.6. Амортизація основних фондів і нематеріальних активів

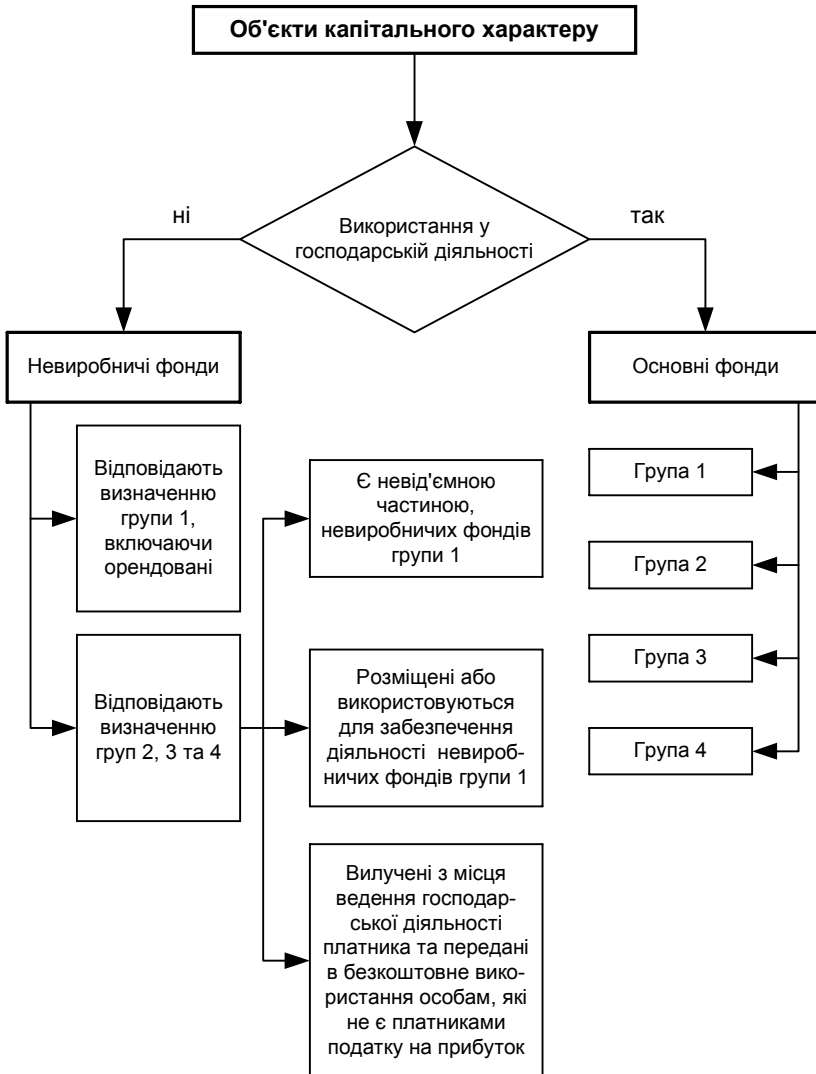

Рис. 6.51. Класифікація об'єктів капітального характеру

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

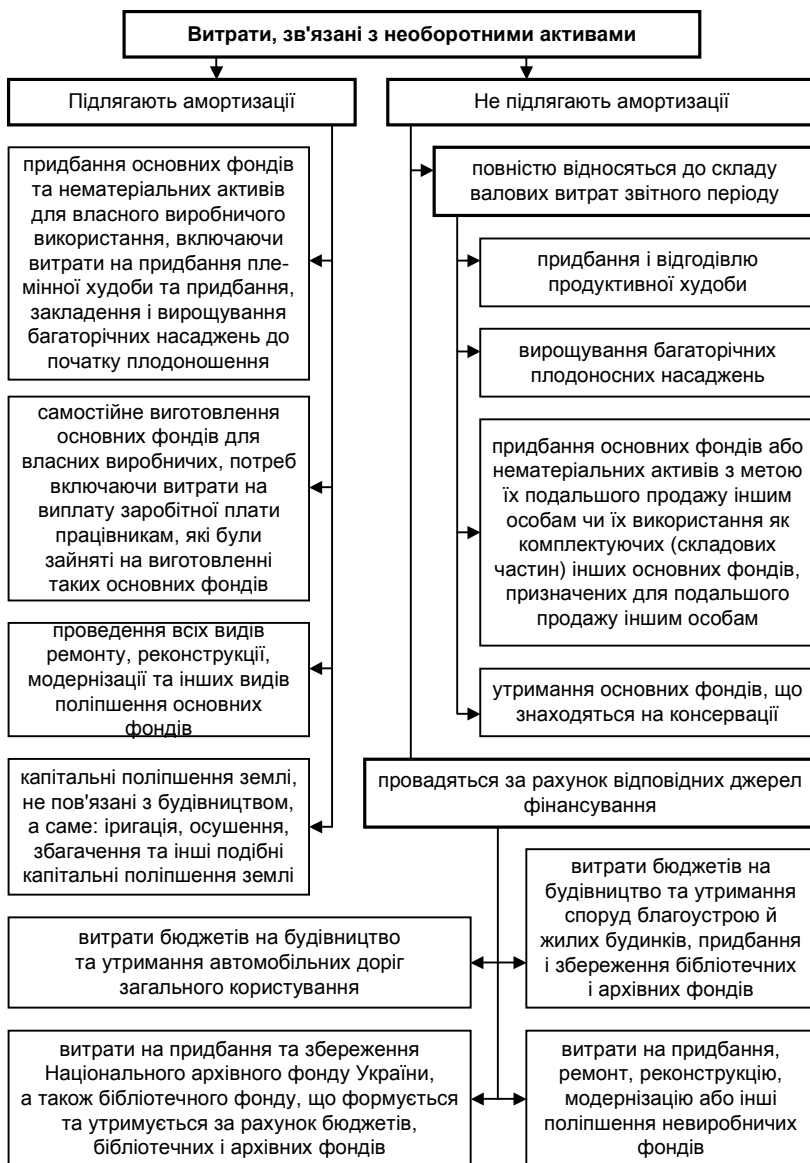

Рис. 6.52. Класифікація витрат, зв'язаних з необоротними активами

Таблиця 6.10

**Відмінності податкового і бухгалтерського обліку основних фондів
(основних засобів)**

№ п/п	Критерій	Податковий облік основних фондів (ОФ) [16]	Бухгалтерський облік основних засобів (ОЗ) [68]
1	2	3	4
1	Визначення: Призначення	Використання в господарській діяльності платника податків. Тобто об'єкти соціальної інфраструктури не відносяться до ОФ	Використання в процесі виробництва продукції, наданні послуг, виконання адміністративних, соціально-культурних функцій
	Термін використання	Період більш 365 календарних днів	Період більш 1 року або операційного циклу, якщо він більш 1 року, тобто якщо операційний цикл виробництва більш 1 року, то до ОЗ можуть не відноситись активи терміном використання більш 1 року, але менш операційного циклу
2	Вартість	Амортизації підлягають активи вартістю більше 1000 грн	Активи терміном використання більш 1 року, але з вартістю менше встановленою підприємством границі поділу на ОС і малоцінні необоротні матеріальні активи (МНМА) відносяться до МНМА й амортизують за спеціальними правилами
3	Облік	Об'єкти ОФ 1 групи враховуються за об'єктами; ОФ 2 – 4 групи враховуються в цілому по групі, за винятком 2002 р., у якому вівся облік за об'єктами ОФ усіх груп	Всі ОЗ за об'єктами
4	Безкоштовно отримані ОФ (ОЗ)	Не амортизуються і включаються за звичайною ціною у ВД	Амортизуються з одночасним включенням амортизації у витрати і доходу періоду
5	Обмін (бартер)	Оприбуткування: отримані за бартером ОФ оприбутковуються за вартістю придбання, але не вище звичайної ціни	При обміні подібними об'єктами ОЗ оприбутковуються по залишковій вартості переданого об'єкта, а якщо його залишкова вартість перевищує справедливий вартість, то по справедливій вартості зі списанням різниці у витрати звітного періоду. При обміні неподібними об'єктами ОЗ оприбутковуються по справедливій вартості переданого об'єкта, збільшеної (зменшеної) на суму коштів, передану (отриману) при обміні

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Продовження табл. 6.10

1	2	3	4
		Відвантаження: По ОФ 1 групи перевищення вартості отриманих за бартером товарів, робіт, послуг над балансовою вартістю переданого об'єкта включається у валові доходи (ВД), у зворотній ситуації різниця списується у валові витрати (ВВ); по ОФ 2-4 групи на суму отриманих за бартером товарів, робіт, послуг зменшується балансова вартість відповідної групи	При обміні подібними об'єктами доходи не визнаються; при обміні неподібними об'єктами дохід визнається по справедливій вартості переданих ОЗ
6	Відсотки за кредит для придбання ОФ (ОЗ)	Включаються у ВВ	Включаються в первісну вартість ОЗ
7	Ремonti, модернізації	Будь-які ремонти і модернізації включаються у ВВ у розмірі 10% від балансової вартості ОФ усіх груп на початок року, а в сумі перевищення пропорційно збільшують балансову вартість груп ОФ	Ремonti включаються у витрати звітного періоду. Модернізації й інші поліпшення, що збільшують первісну економічну вигоду від використання ОЗ, включаються у вартість ОЗ
8	Переоцінки	Не впливають на балансову вартість ОФ	На суму дооцінки збільшується, на суму уцінки зменшується балансова вартість ОЗ
9	Зменшення корисності	Не впливає на балансову вартість ОФ	На суму збільшення корисності збільшується, на суму зменшення корисності зменшується балансова вартість ОЗ
10	Ліквідація	ОФ 1 групи при ліквідації списуються у ВВ у сумі балансової вартості ОФ на момент ліквідації; по ОФ 2 – 4 групи амортизація при ліквідації продовжує нараховуватися	При ліквідації будь-яких ОЗ балансова вартість ОЗ списується у витрати звітного періоду

Закінчення табл. 6.10

1	2	3	4
11	Амортизація: Дата початку нарахування амортизації	Починають амортизуватися з наступного кварталу після дати введення в експлуатацію	На всі ОЗ амортизація починає нараховуватися з наступного місяця після дати введення в експлуатацію
	Дата закінчення нарахування амортизації	На ОФ 1 групи амортизація припиняє нараховуватися з наступного кварталу після вибуття; на ОФ 2-4 групи в залежності від причин виведення з експлуатації: при продажу ОФ на суму виручки зменшується балансова вартість групи з наступного кварталу після вибуття, і амортизація припиняє нараховуватися на цю суму; при ліквідації ОФ амортизація продовжує нараховуватися	При вибутті будь-яких ОЗ амортизація припиняє нараховуватися з наступного місяця після вибуття
	Методи амортизації	Амортизація обчислюється поквартально у визначених відсотках від балансової вартості відповідної групи ОФ і не залежить від терміну експлуатації і витрат на ліквідацію ОФ	Амортизація нараховується щомісячно за спеціальними методами і залежить від терміну експлуатації ОЗ і витрат з ліквідації ОЗ
12	Ремонтні витрати з оперативної оренди (лізингу) в орендаря	У межах 10% від балансової вартості всіх груп ОФ на початок року списуються у ВВ, у сумі, що залишилася, включаються в балансову вартість відповідної групи ОФ	Витрати, що приводять до збільшення майбутніх економічних вигод від первісного використання враховуються як капітальні інвестиції й амортизуються в орендаря, інші витрати списуються на витрати періоду

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

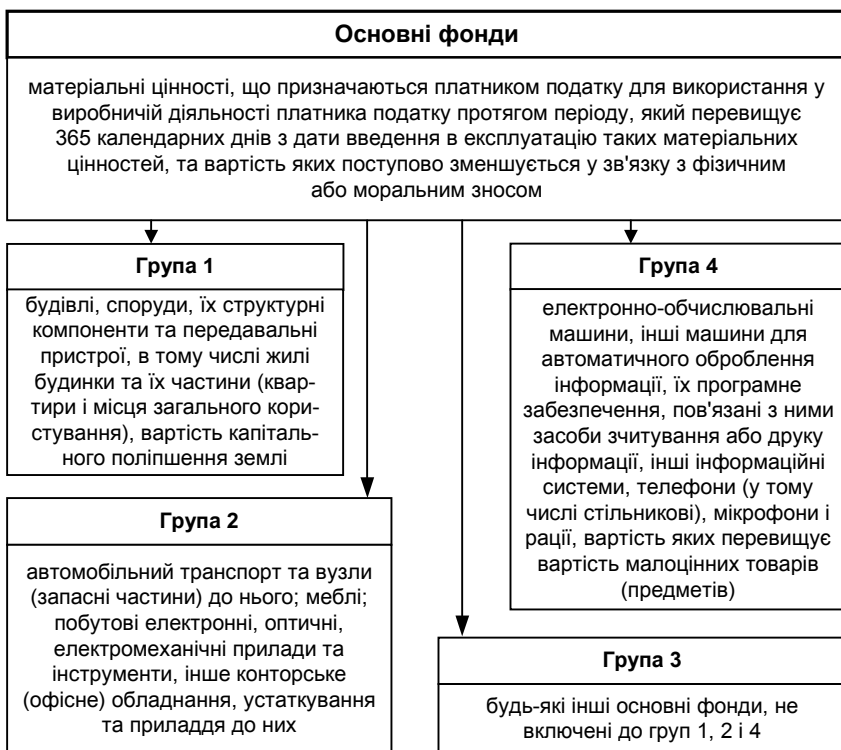

Рис. 6.53. Склад груп основних фондів

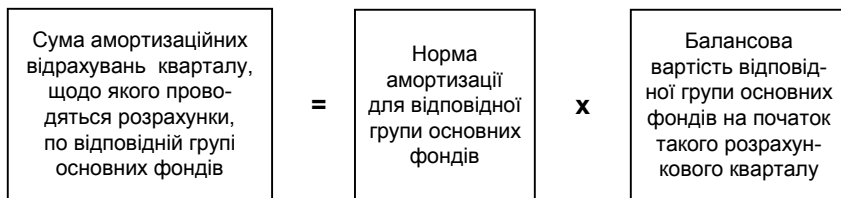

Рис. 6.54. Методика визначення суми амортизації по групах основних фондів

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

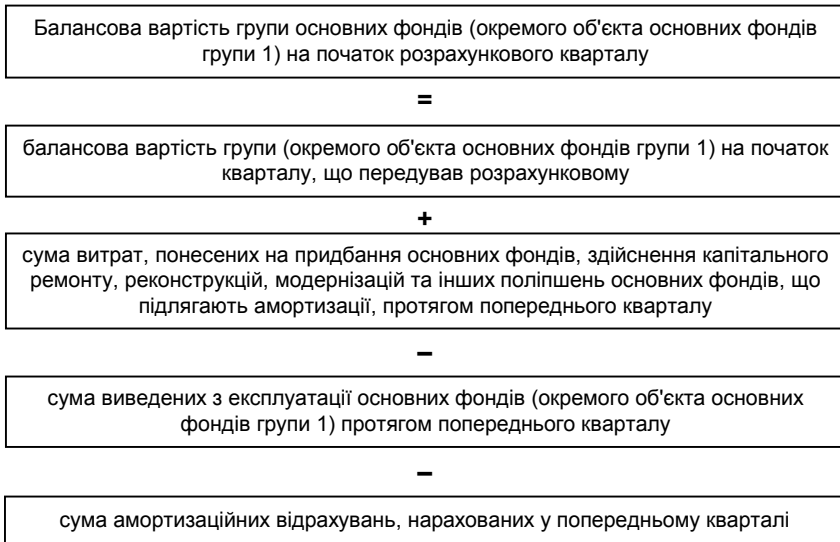

Рис. 6.55. Алгоритм розрахунку амортизації

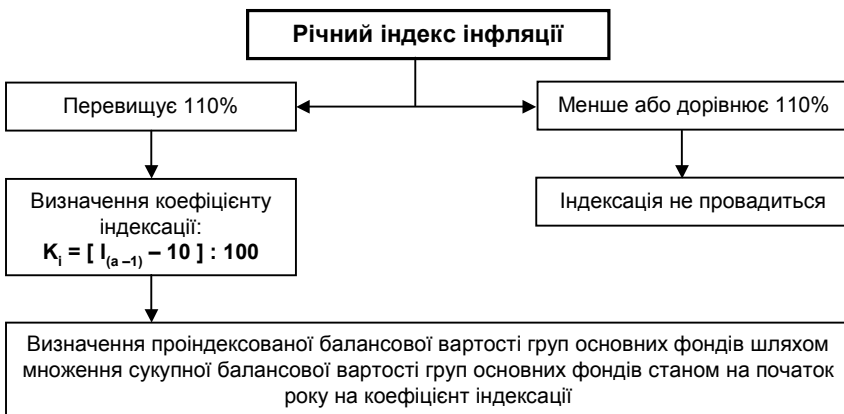

Рис. 6.56. Механізм індексації балансової вартості основних фондів

Таблиця 6.11

Особливості амортизації за різними групами основних фондів

Характеристики	Групи основних фондів				Нематеріальні активи
	1	2	3	4	
Облік балансової вартості	По кожному об'єкту	По групі в цілому			По кожному об'єкту
Метод амортизації	Метод залишку, що убуває				Лінійний метод
Амортизація проводиться до	Залишкової вартості 100 НМДГ	Досягнення балансовою вартістю групи нульового значення			
Початок нарахування амортизації	З кварталу, наступного за введенням в експлуатацію об'єкта основних фондів або нематеріального активу				
Базові норми амортизації (квартальні). Застосовуються з 1997 р.	1,25%	5,25%	3,75%	×	Виходячи з встановленого періоду експлуатації, але не більше 10 років
Нові норми амортизації (квартальні). Застосовуються з 2004 р. за дотримання спеціальних умов [29]	2%	10%	6%	15%	

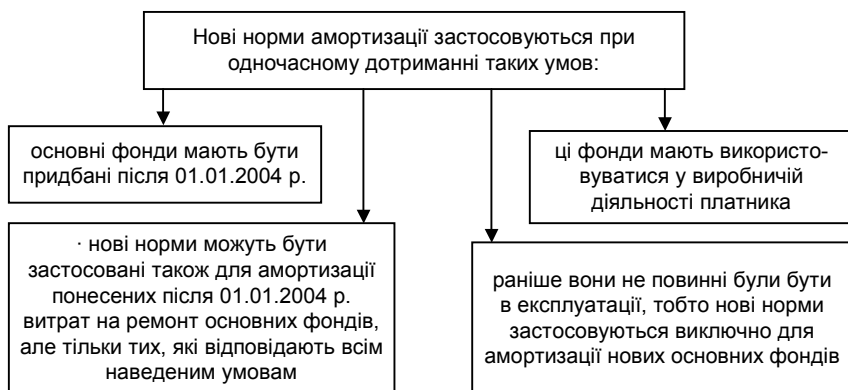

Рис. 6.57. Умови для застосування нових норм амортизації

Рис. 6.58. Умови для застосування норм амортизації, відмінних від встановлених Законом [16]

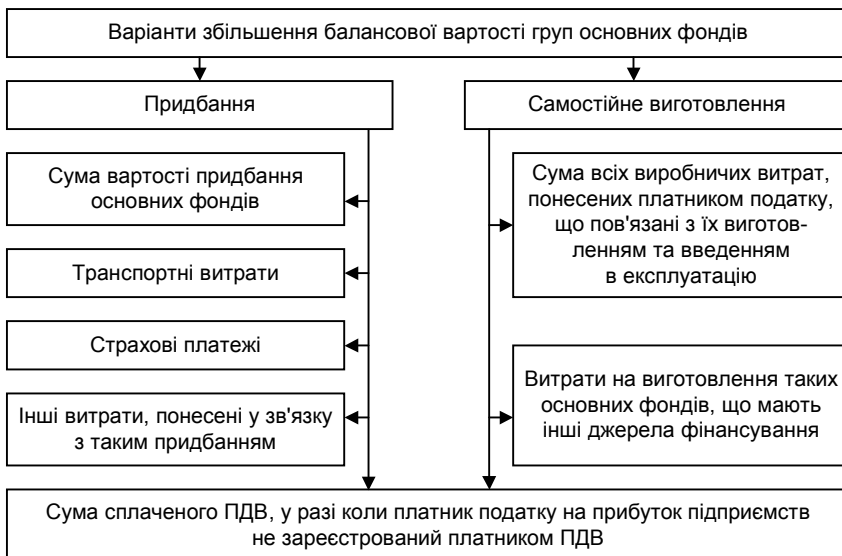

Рис. 6.59. Варіанти збільшення балансової вартості груп основних фондів у зв'язку з введенням нових об'єктів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

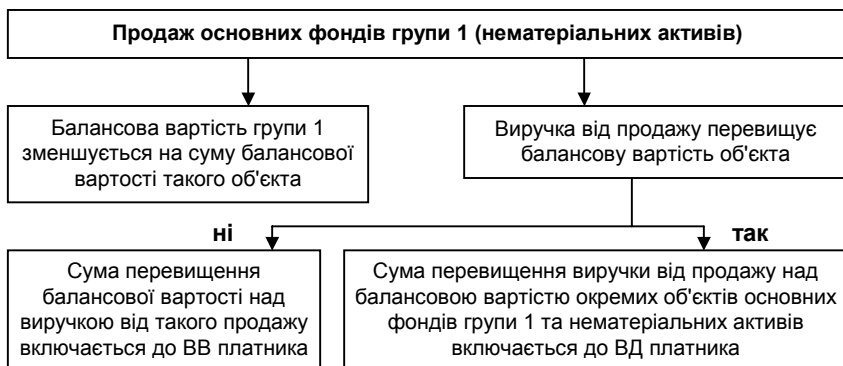

Рис. 6.60. Податковий облік операцій з продажу об'єктів основних фондів групи 1 та нематеріальних активів

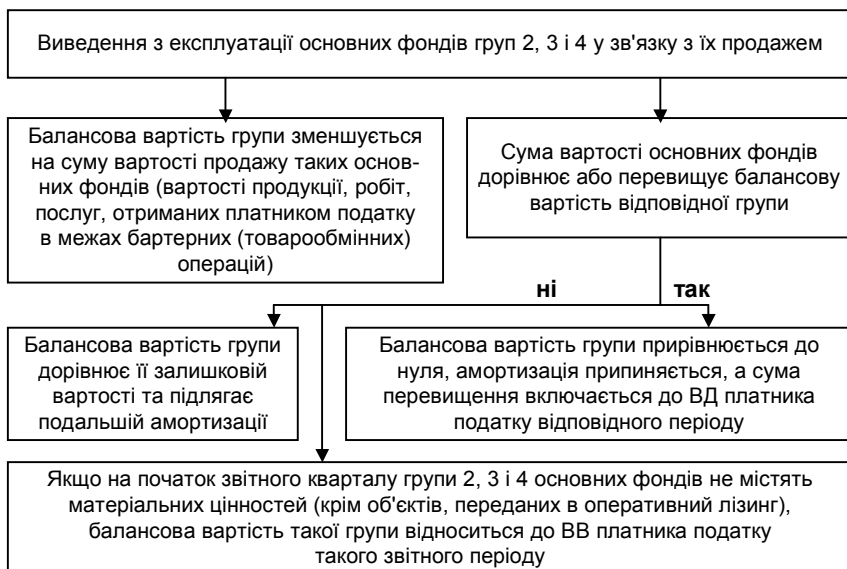

Рис. 6.61. Податковий облік операцій з продажу об'єктів основних фондів груп 2, 3 та 4

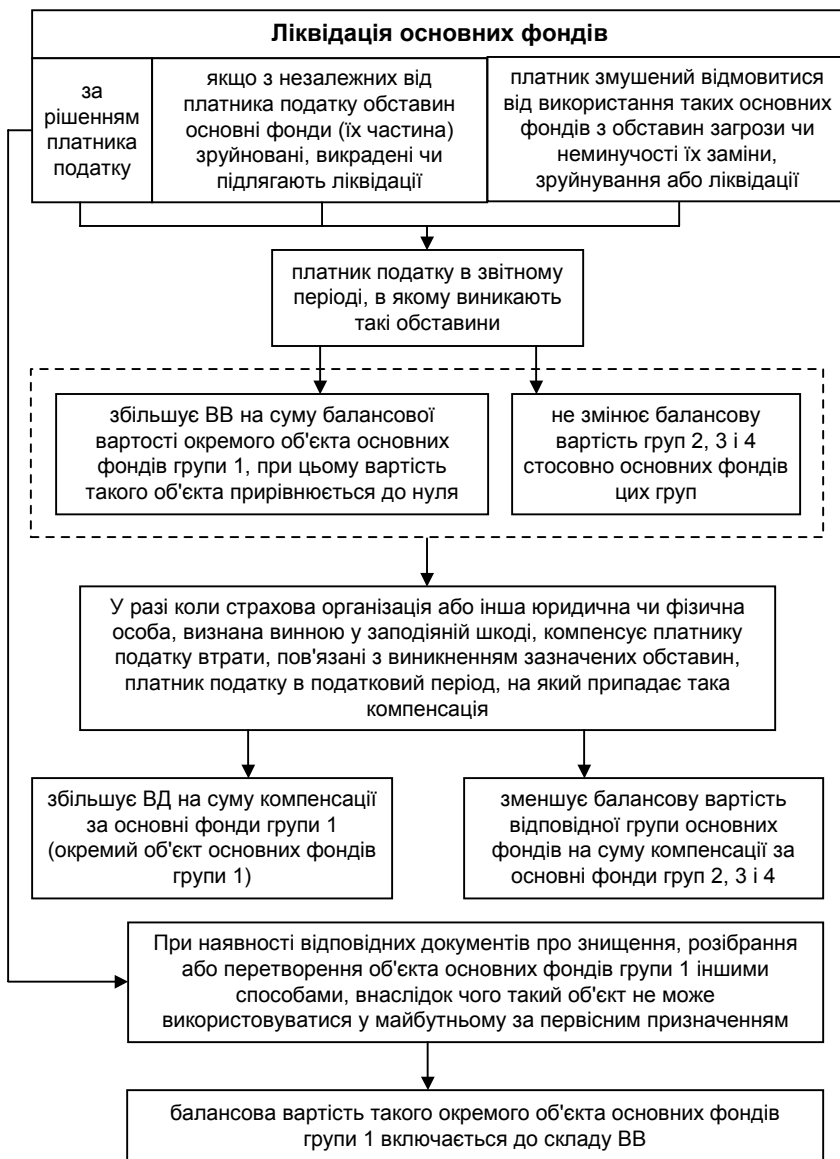

Рис. 6.62. Податковий облік операцій з ліквідації основних фондів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

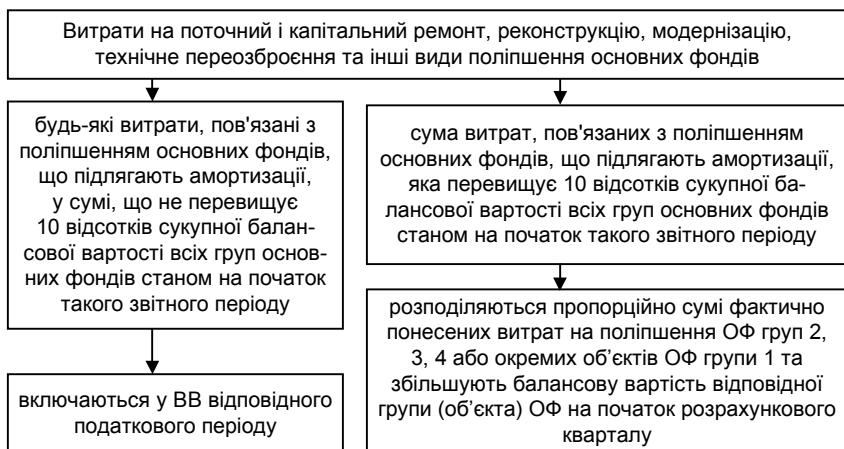

Рис. 6.63. Податковий облік витрат на поліпшення основних фондів

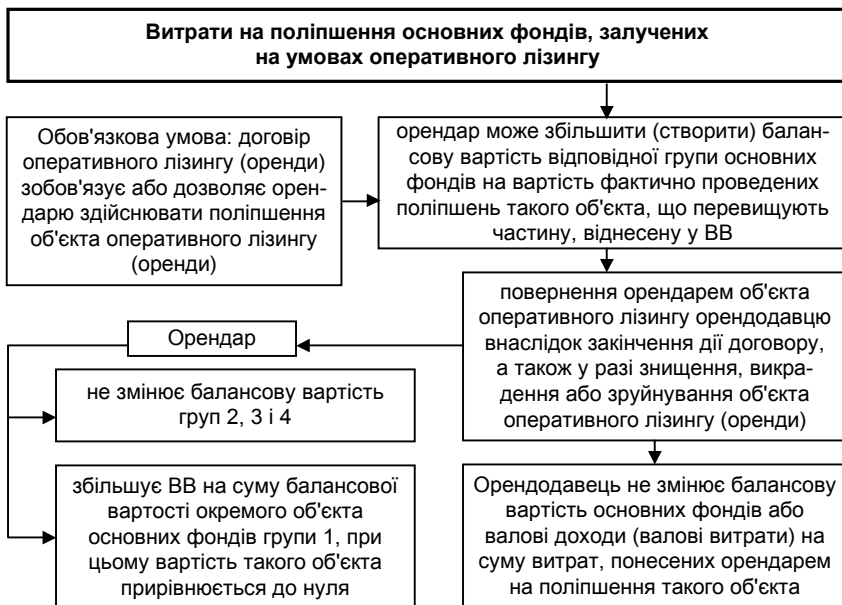

Рис. 6.64. Особливості обліку витрат на поліпшення орендованих основних фондів

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

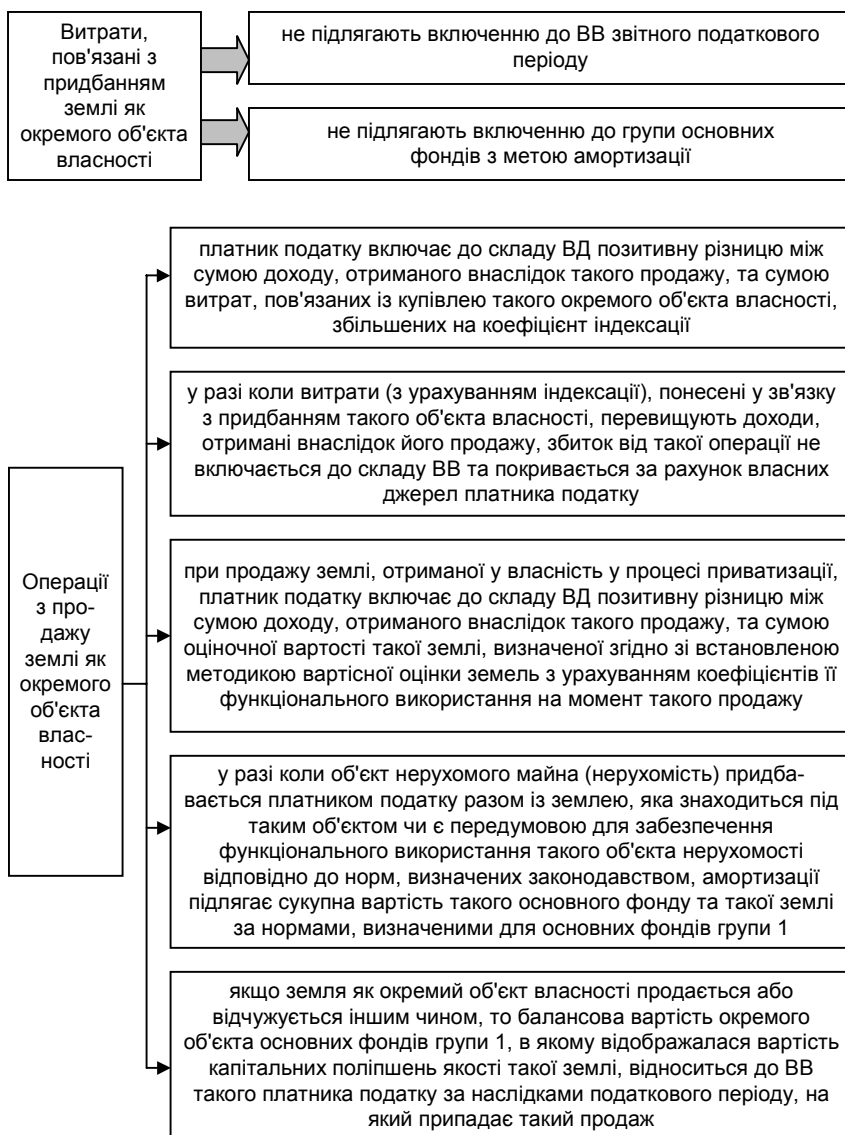

Рис. 6.65. Особливості податкового обліку операцій з землею як об'єктом власності

6.7. Ставки податку

Таблиця 6.12

Ставки податку на прибуток підприємств

Вид діяльності	База оподаткування	Ставка, %
1	2	3
Підприємницька діяльність (базова ставка)	Оподатковуваний прибуток	25
Страхова діяльність (для страховиків-резидентів), за виключенням довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного страхування	Оподатковуваний дохід від страхової діяльності	3
Діяльність за договорами довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного страхування	Оподатковуваний дохід від страхової діяльності за такими угодами	0
Страхова діяльність, у випадку порушення умов договорів довгострокового страхування життя	Оподатковуваний дохід від страхової діяльності зі страхування життя	3
Страхова діяльність у межах договорів страхування або перестрахування ризиків (у тому числі страхування життя) зі здійсненням виплат на користь нерезидентів при страхуванні або перестрахуванні ризику у страховиків та перестраховиків-нерезидентів, рейтинг фінансової надійності (стійкості) яких відповідає вимогам, встановленим КМУ на підставі прилюдного оголошення рейтингів таких компаній	Суми такого страхування або перестрахування	0
Страхова діяльність у межах договорів страхування або перестрахування ризиків (у тому числі страхування життя) зі здійсненням виплат на користь нерезидентів в інших випадках	Суми такого страхування або перестрахування	15 (сплачується резидентом, що виплачує такі доходи за власний рахунок)
Діяльність за договорами перестрахування	Доходи, одержані страховиком-цедентом від перестраховиків за вирахуванням здійснених страховиком-цедентом страхових виплат (страхового відшкодування) в межах відповідальності перестраховика	25
Нарахування та виплата дивідендів (авансовий внесок, внесок)	Сума нарахованих дивідендів	25 (сплачується без зменшення суми виплати)
Спільна діяльність на території України без створення юридичної особи	Фактично отриманий або умовно нарахований за звітний період дохід учасника спільної діяльності	25 (утримується з виплати частини прибутку уповноваженою особою)

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Закінчення табл. 6.12

1	2	3
Господарська діяльність нерезидентів	Доходи з джерелом їх походження з України	15 (утримується з суми доходів за рахунок нерезидента)
Доходи на безпроцентні (дисконтні) облігації чи казначейські зобов'язання (крім державних цінних паперів та процентів за отримані Україною позики)	Різниця між номінальною вартістю безпроцентних (дисконтних) цінних паперів, сплаченою (нарахованою) їх емітентом, та ціною їх придбання на первинному чи вторинному фондовому ринку	25 (утримується при виплаті доходів)
Фрахт	Базова ставка такого фрахту	6 (сплачується резидентом, що виплачує такі доходи за рахунок цих доходів)
Надання нерезидентами рекламних послуг резидентам на території України	Суми виплат за надані послуги	20 (за рахунок резидентів)

Таблиця 6.13

Динаміка базових ставок податку на доходи корпорацій країн Євросоюзу

Країна [94]	1998	2000	2001	2002	2003
Австрія	34	34	34	34	34
Бельгія	28 – 41	39	39	39	33
Великобританія	21 – 33,5	30	30	30	30
Данія	34	32	30	30	30
Фінляндія	28	29	29	29	29
Франція	33,33	33,33	33,33	33,33	33,33
Німеччина	30 – 45	30 – 40	25	25	25
Греція	35 – 40	40	40	40	35
Ірландія	25 – 32	24	20	16	12,5
Італія	37	37	36	36	34
Люксембург	30	30	30	22	22
Нідерланди	35	35	35	34,5	34,5
Португалія	34	34	32	30	30
Іспанія	30 – 35	35	35	35	35
Швеція	28	28	28	28	28

6.8. Оподаткування окремих господарських операцій

Рис. 6.66. Класифікація договорів, що передбачають відстрочку платежу

Таблиця 6.14

Загальні риси і відмінності товарного кредиту і продажу в розстрочку

Загальні ознаки	Розходження
1. Здійснення операцій вимагає укладення між партнерами спеціального договору	1. Перехід права власності на товари по договорах товарного кредиту відбувається в момент підписання договору або в момент фізичного одержання товарів покупцем. При торгівлі в розстрочку власність на товар переходить до покупця тільки після остаточного розрахунку (але право розпорядження товаром покупець одержує не в момент переходу права власності, а в момент здійснення першого внеску – задатку)
2. Продавцями можуть виступати як резиденти, так і нерезиденти	
3. Термін здійснення обох операцій повинний бути визначений у договорі	2. Здійснення операцій по товарному кредиту не залежить від того, кому саме: фізичній чи юридичній особі передається товар. Торгівля в розстрочку, при якій покупцями виступають фізичні особи – неплатники податку на прибуток, має додаткові обмеження в порівнянні з продажем товарів в розстрочку юридичним особам
4. Комплексний характер операцій. У рамках одного договору здійснюється купівля-продаж товару і надання послуги	
5. Обидві операції припускають наявність винагороди (у вигляді відсотків) за послугу	3. Операції товарного кредитування, у яких покупцями виступають виробники сільськогосподарської продукції, мають спеціальний режим оподаткування, відмінний від звичайного товарного кредиту, а податковий облік при торгівлі в розстрочку не залежить від сфери діяльності споживача
6. У загальному випадку ВД продавця збільшується по даті відвантаження товару, а ВВ покупця – по даті його оприбуткування	

Таблиця 6.15

**Особливості податкового обліку товарного кредиту з податку
на прибуток і ПДВ**

Об'єкт	Дати збільшення (виникнення)			
	Продавець		Покупець	
	Валовий дохід	Податкові зобов'язання ПДВ	Валові витрати	Податковий кредит
Товар	Дата відвантаження товарів покупцю	Дата відвантаження товарів покупцю	Дата оприбуткування товару, отриманого від продавця	Дата одержання податкової накладної, що засвідчує факт придбання платником товарів
Послуга	Перша з подій: дата фактичного надання послуг або дата надходження коштів на банківський рахунок від покупця	Перша з подій: дата оформлення документа про фактичне надання послуги або дата зарахування коштів на банківський рахунок від покупця	Перша з подій: дата фактичного одержання послуги або дата списання засобів з банківського рахунка покупця	Перша з подій: дата одержання податкової накладної, що засвідчує факт одержання покупцем послуги або дата списання засобів з банківського рахунка покупця

Таблиця 6.16

**Особливості податкового обліку безпроцентної фінансової допомоги
на поворотній основі**

Ситуація	Відображення в податковому обліку одержувача			
	Допомога отримана від платника податку на прибуток на звичайних підставах		Допомога отримана від платника єдиного податку	
	Валовий дохід	Валові витрати	Валовий дохід	Валові витрати
Отримана фінансова допомога на поворотній основі повернута в тому ж податковому періоді, коли вона отримана	–	–	–	–
Отримана фінансова допомога не повернута в тім же податковому періоді, коли вона отримана	Відсотки, що умовно нараховуються на суму фінансової допомоги	–	Основна сума фінансової допомоги на поворотній основі – у податковому періоді одержання допомоги	Основна сума фінансової допомоги на поворотній основі (чи відповідна її частина) – у податковому періоді повернення фінансової допомоги

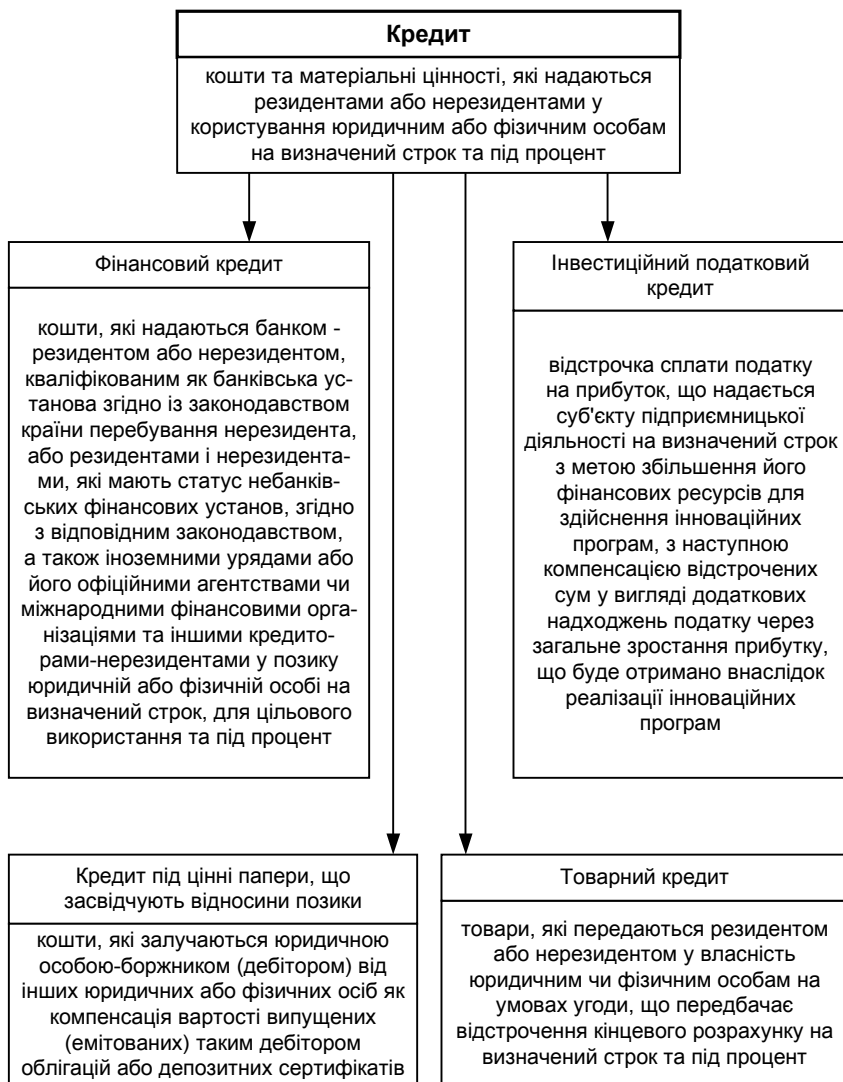

Рис. 6.67. Кредити та їх класифікація в оподаткуванні прибутку підприємств

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

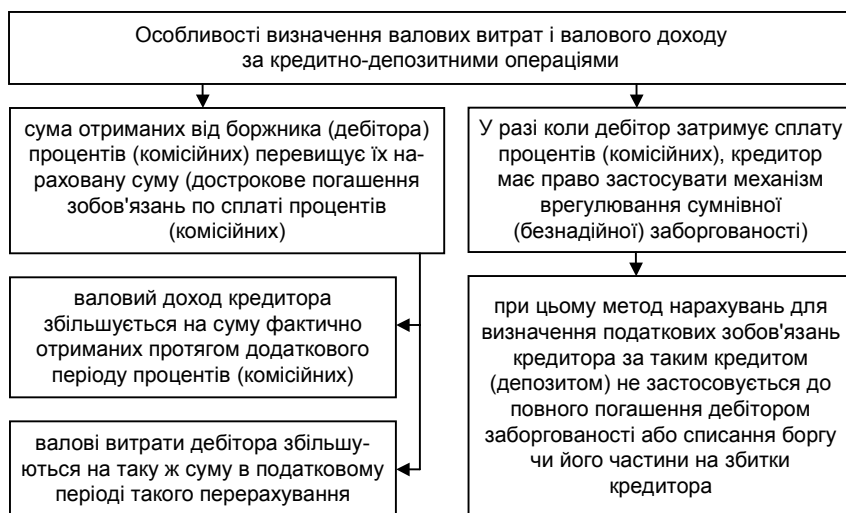

Рис. 6.68. Особливості податкового обліку кредитно-депозитних операцій

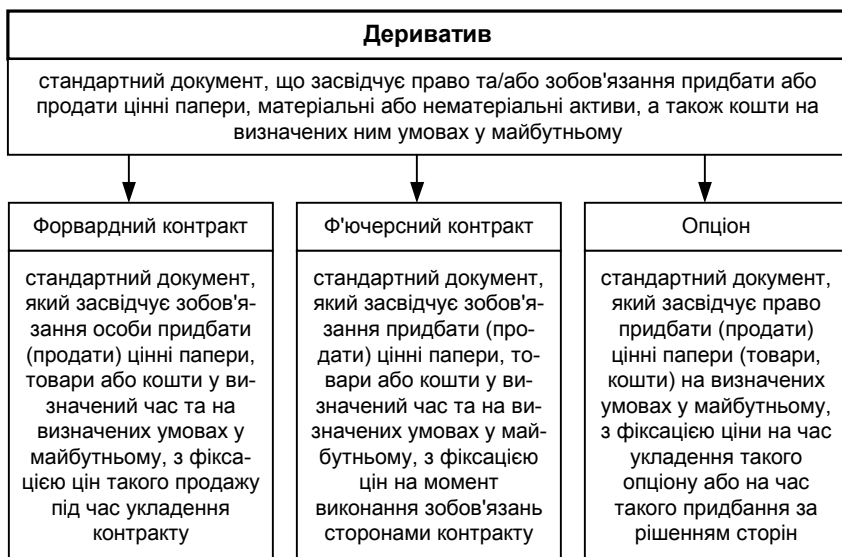

Рис. 6.69. Види деривативів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

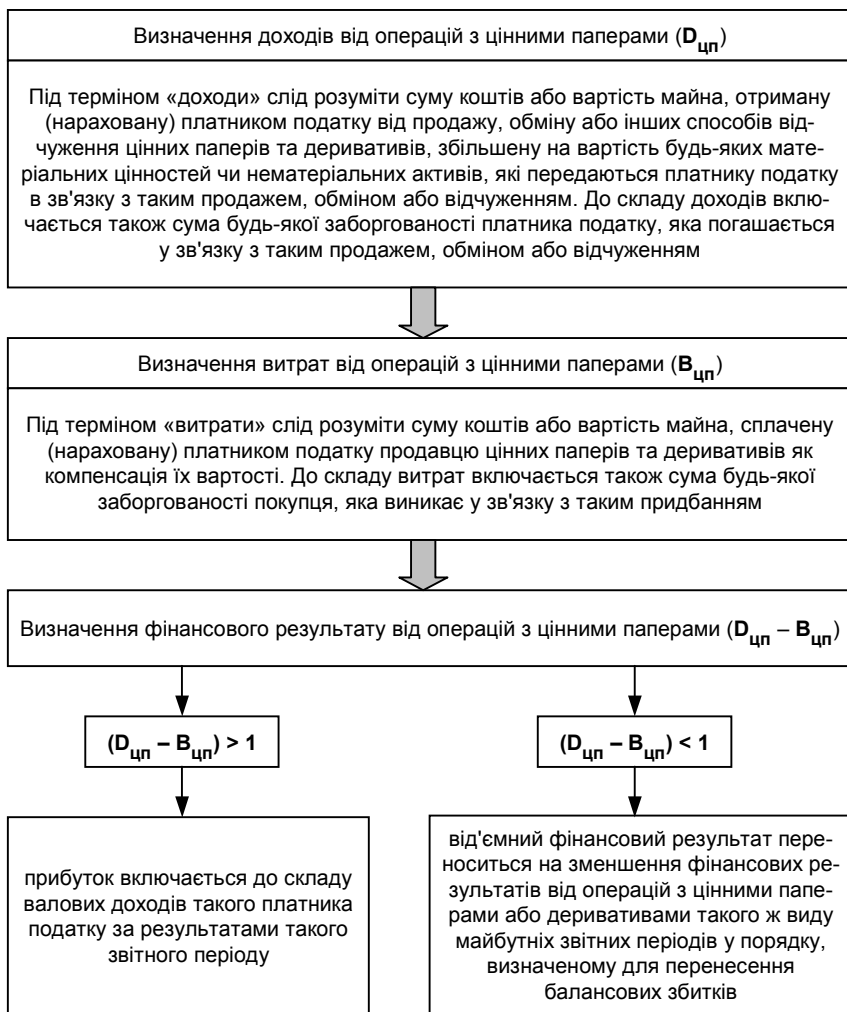

Рис. 6.70. Податковий облік фінансового результату від операцій з цінними паперами

Рис. 6.71. Операції, які не відносяться до торгівлі цінними паперами як виду професійної діяльності

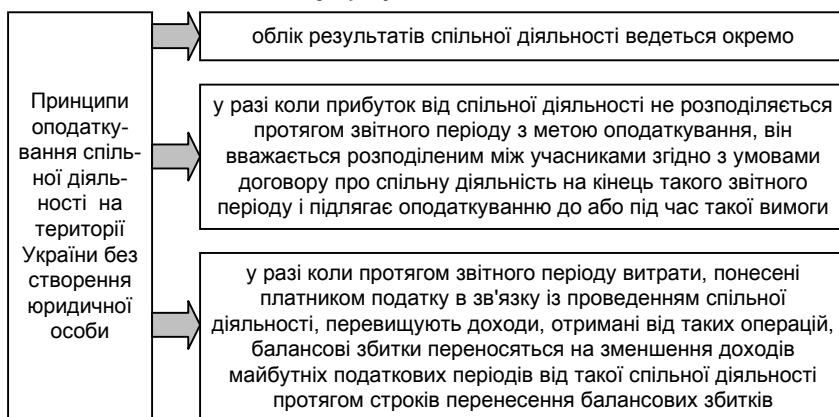

Рис. 6.72. Принципи оподаткування спільної діяльності без створення юридичної особи

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

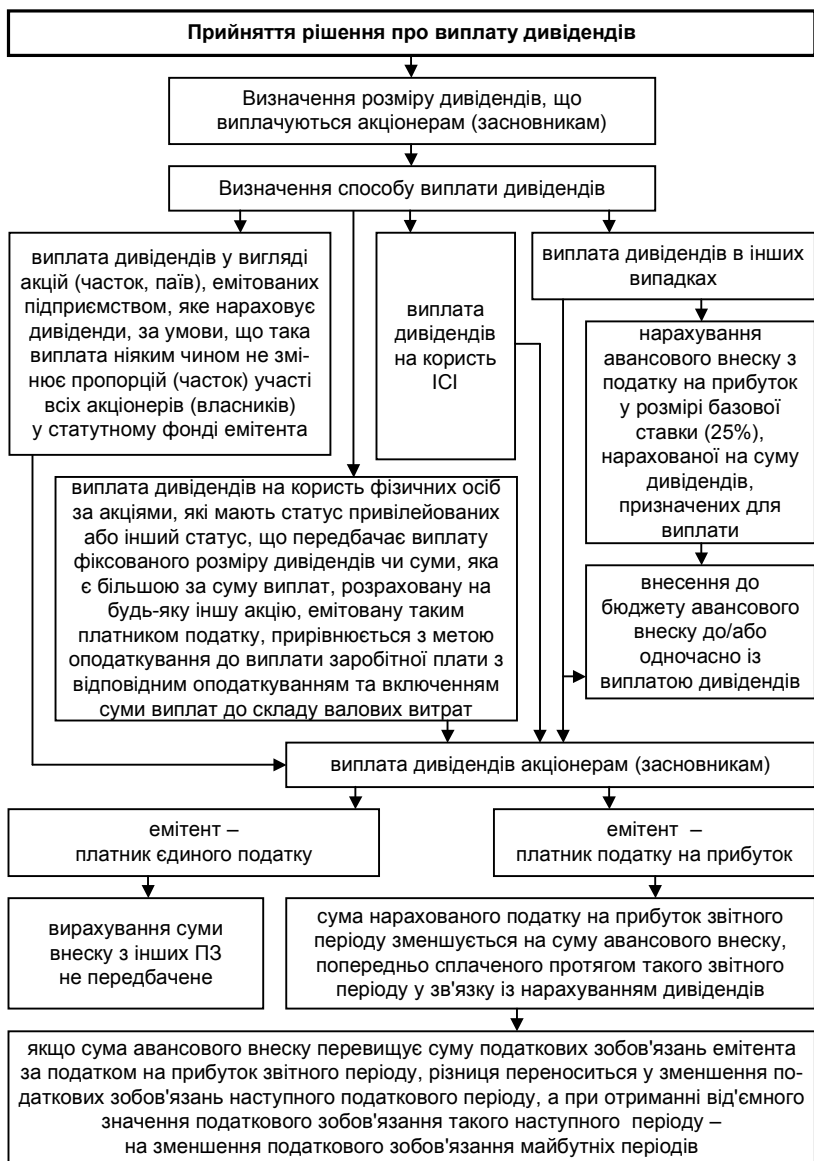

Рис. 6.73. Порядок виплати та оподаткування дивідендів

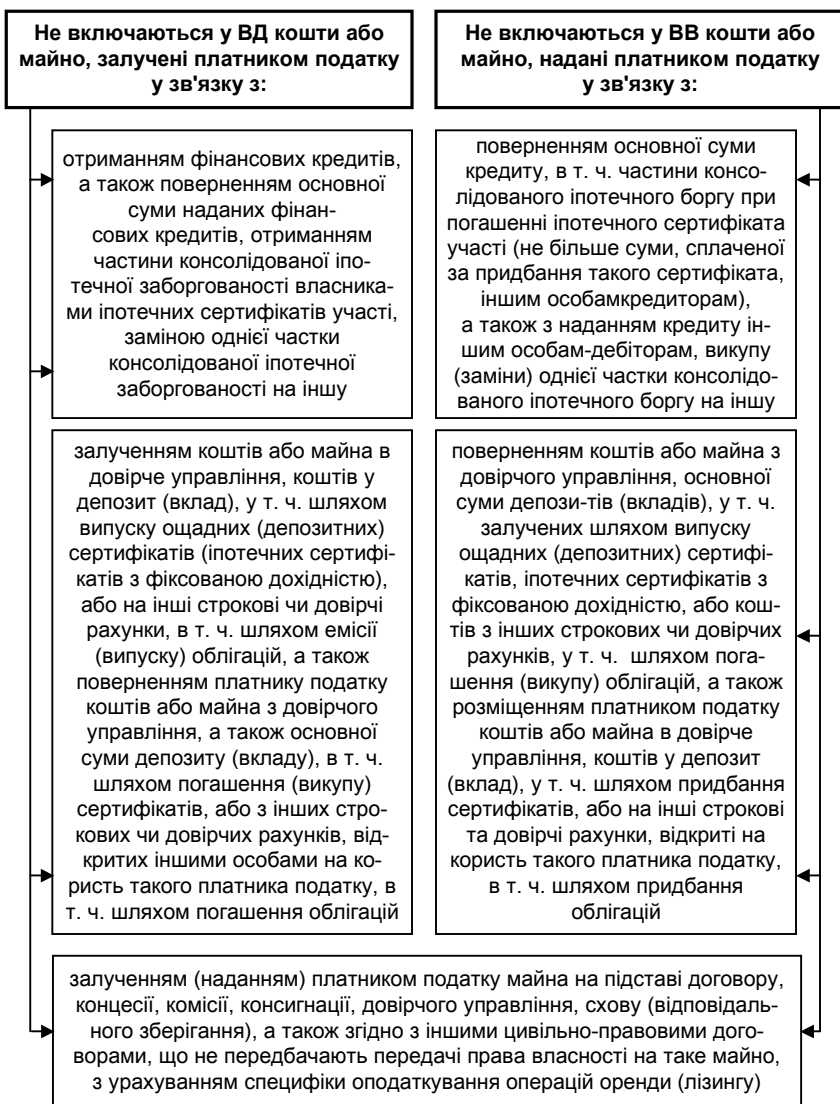

Рис. 6.74. Формування валових витрат та валового доходу за операціями з борговими вимогами та зобов'язаннями

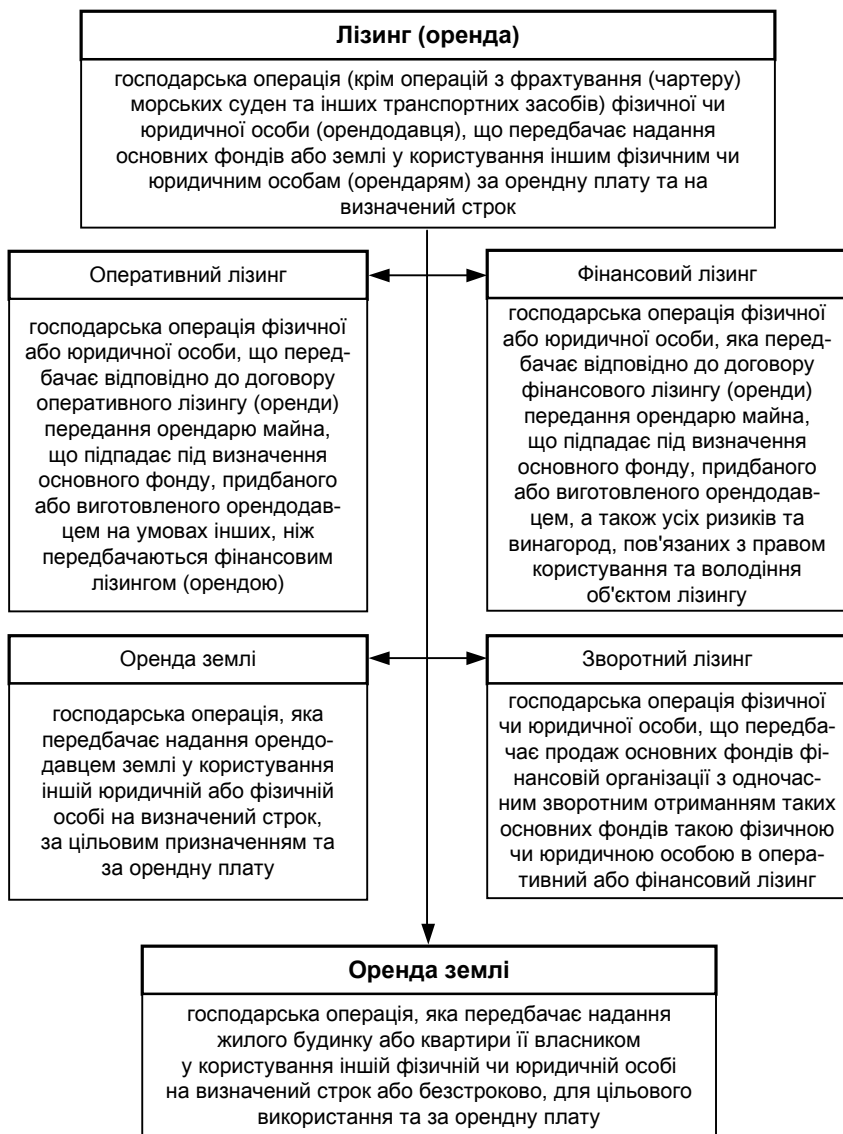

Рис. 6.75. Види лізингових операцій в оподаткуванні прибутку підприємств

Рис. 6.76. Порядок віднесення господарської операції до фінансового лізингу

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

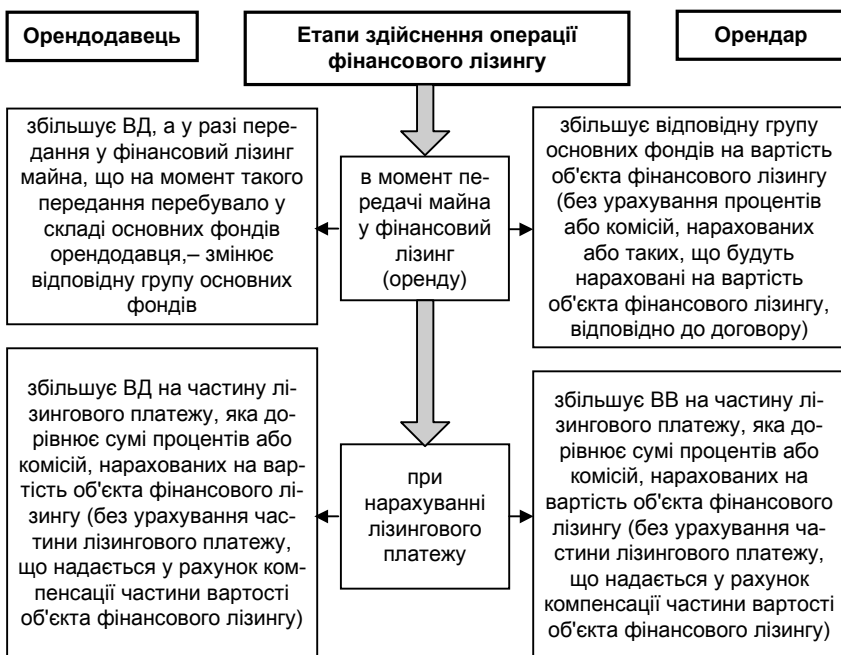

Рис. 6.77. Формування валового доходу та валових витрат учасників операції фінансового лізингу

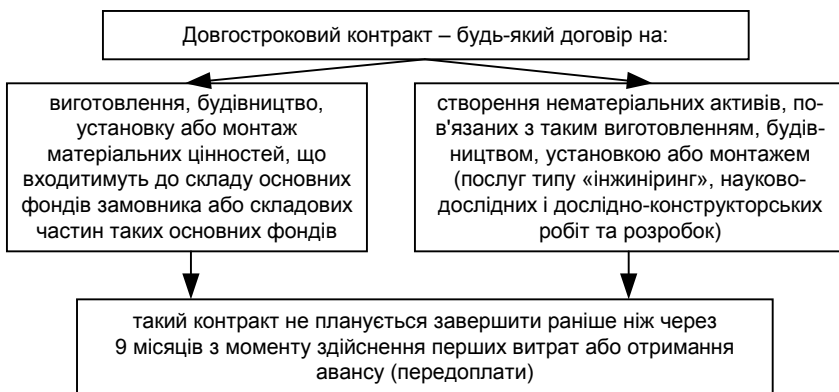

Рис. 6.78. Характерні ознаки довгострокового контракту

Рис. 6.79. Податковий облік довгострокових контрактів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

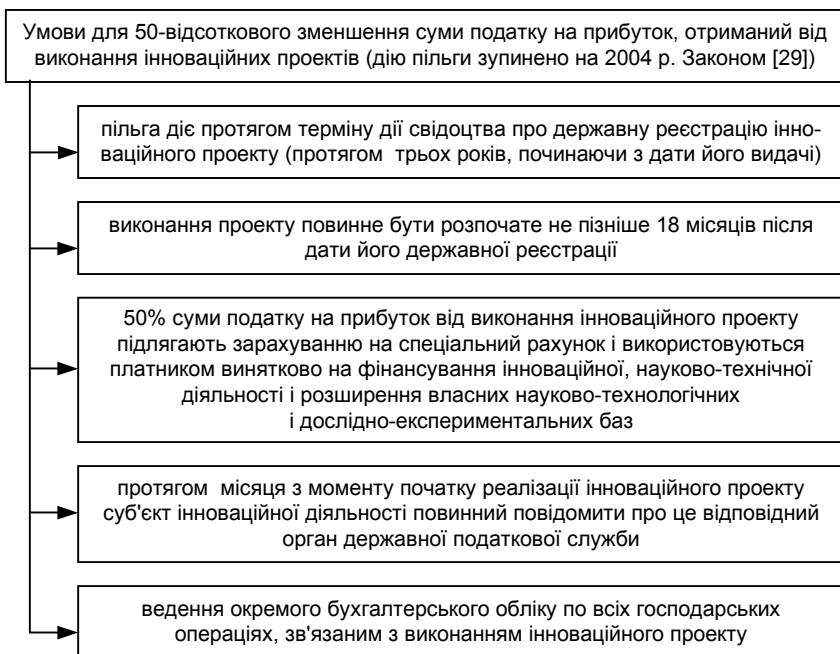

Рис. 6.80. Умови пільгового оподаткування доходів від реалізації інноваційних проектів

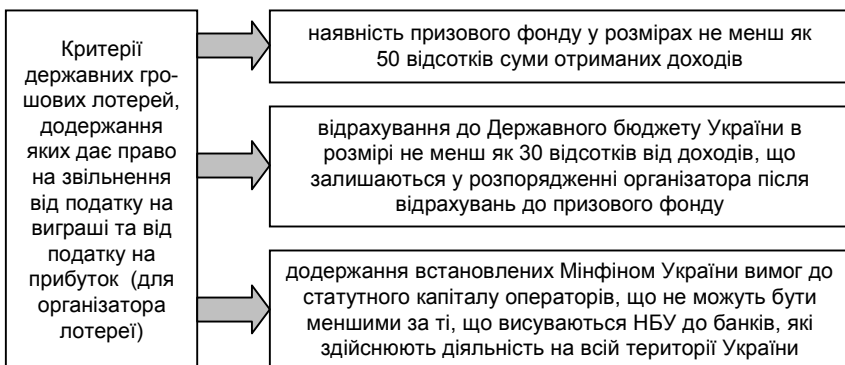

Рис. 6.81. Ознаки державних лотерей, додержання яких дає право на пільги в оподаткуванні

6.9. Особливості оподаткування деяких платників

Примітка. ¹ Дію пільги зупинено на 2004 рік Законом [29]

Рис. 6.82. Особливості оподаткування деяких платників податку

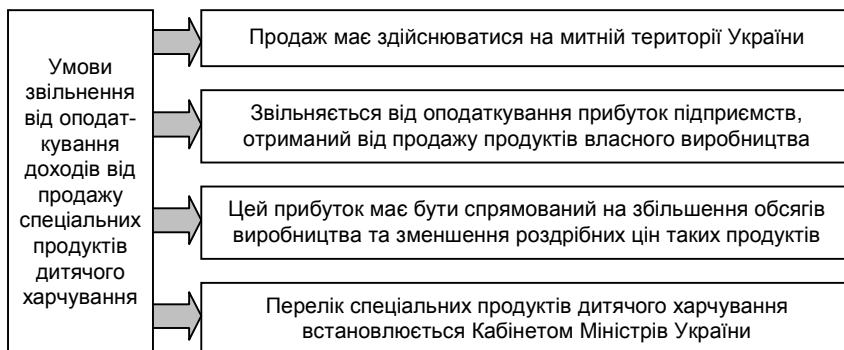

Рис. 6.83. Умови звільнення від оподаткування доходів від продажу спеціальних продуктів дитячого харчування

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

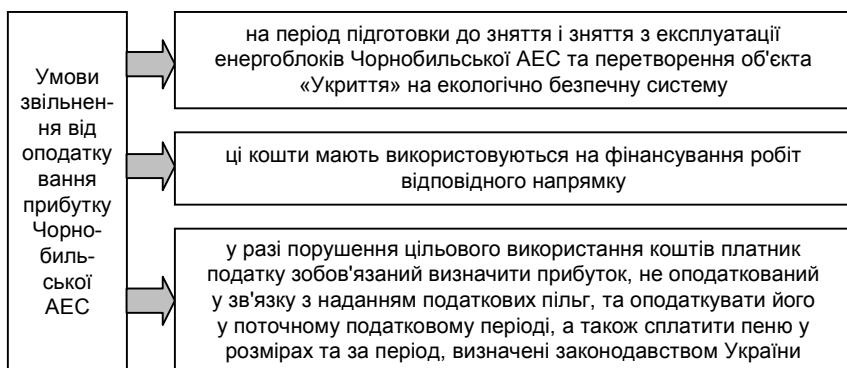

Рис. 6.84. Умови звільнення від оподаткування прибутку Чорнобильської АЕС

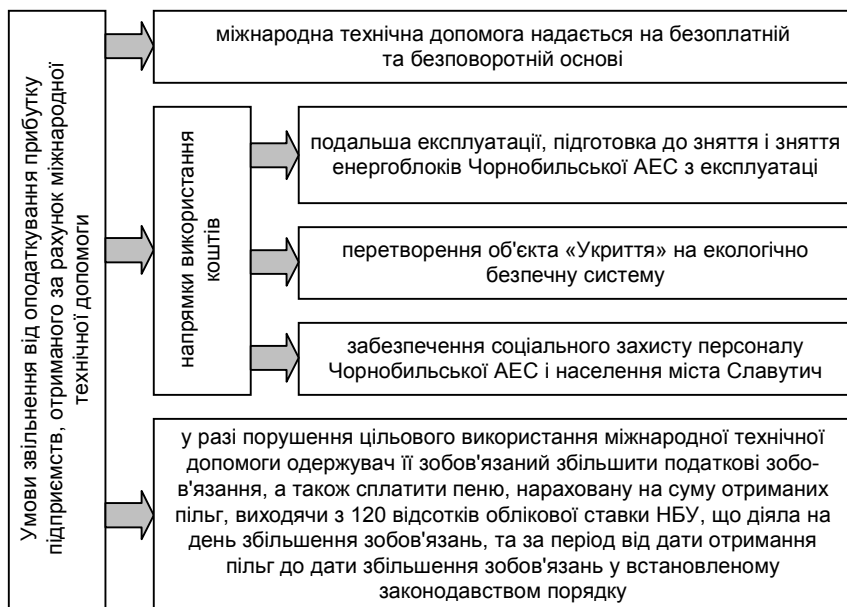

Рис. 6.85. Умови звільнення від оподаткування прибутку підприємств, отриманого за рахунок міжнародної технічної допомоги у зв'язку з Чорнобильською катастрофою

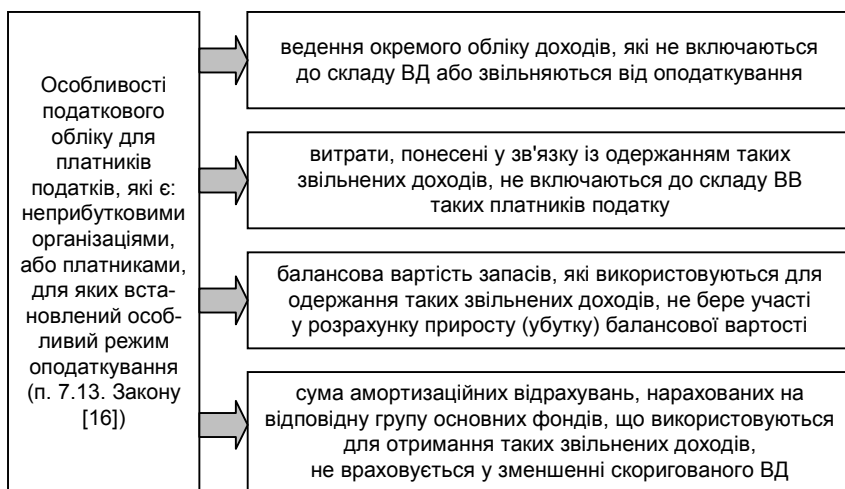

Рис. 6.86. Специфіка податкового обліку платників, що мають особливий режим оподаткування

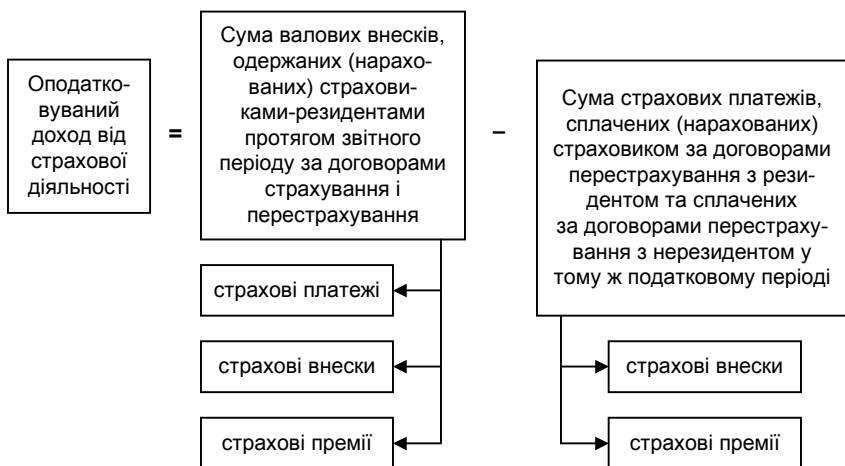

Рис. 6.87. Методика визначення оподатковуваного доходу від страхової діяльності

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

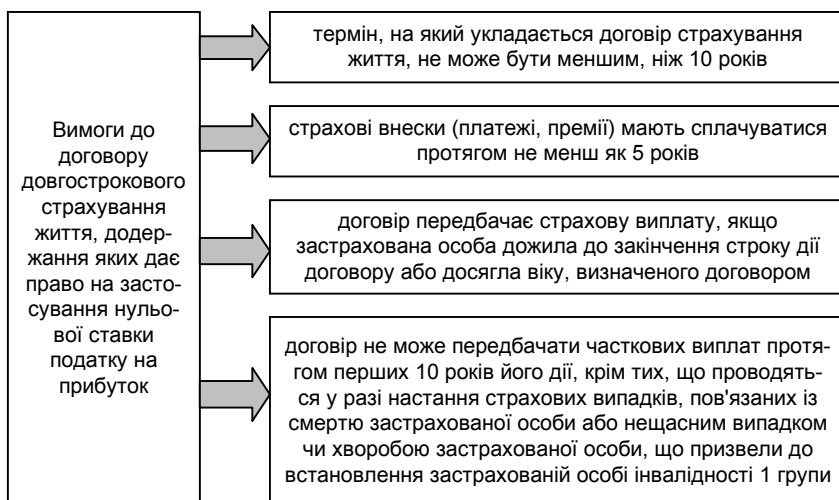

Рис. 6.88. Обов'язкові умови договору довгострокового страхування життя, доходи від якого оподатковуються за нульовою ставкою

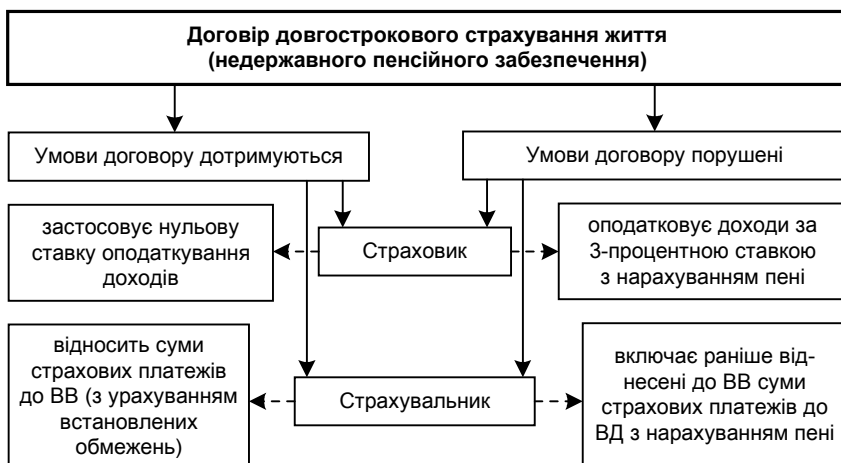

Рис. 6.89. Особливості оподаткування операцій з довгострокового страхування життя та недержавного пенсійного забезпечення

Рис. 6.90. Особливості визначення об'єкта оподаткування при отриманні страховиком інвестиційного доходу

Рис. 6.91. Специфічні терміни, що використовуються в оподаткування неприбуткових установ

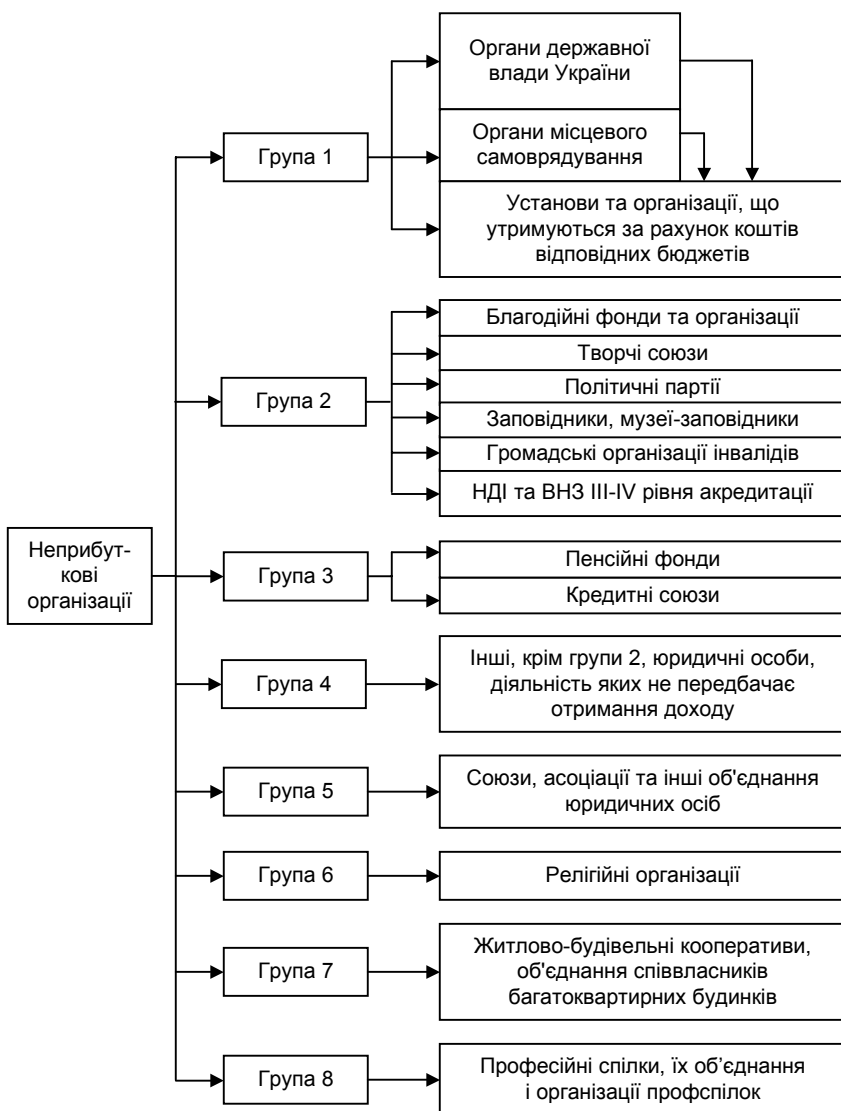

Рис. 6.92. Класифікація неприбуткових організацій

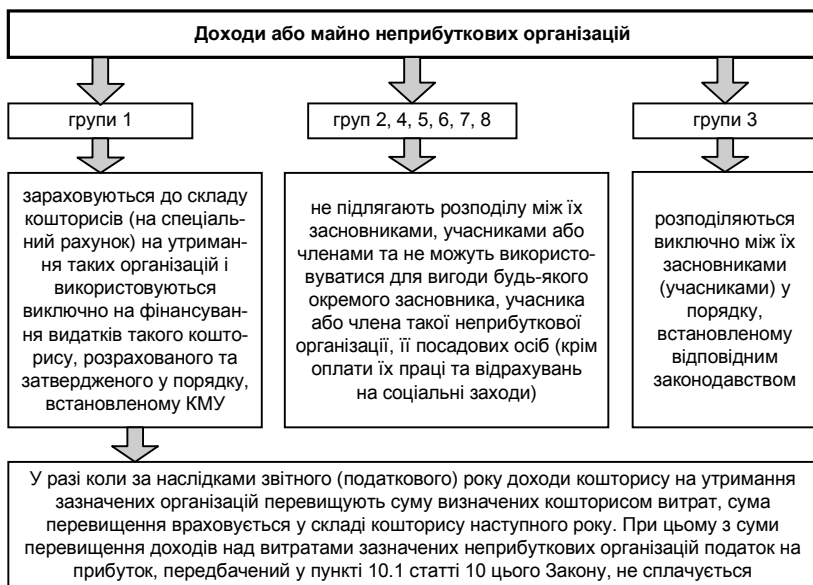

Рис. 6.93. Порядок розподілу доходів та майна неприбуткових організацій

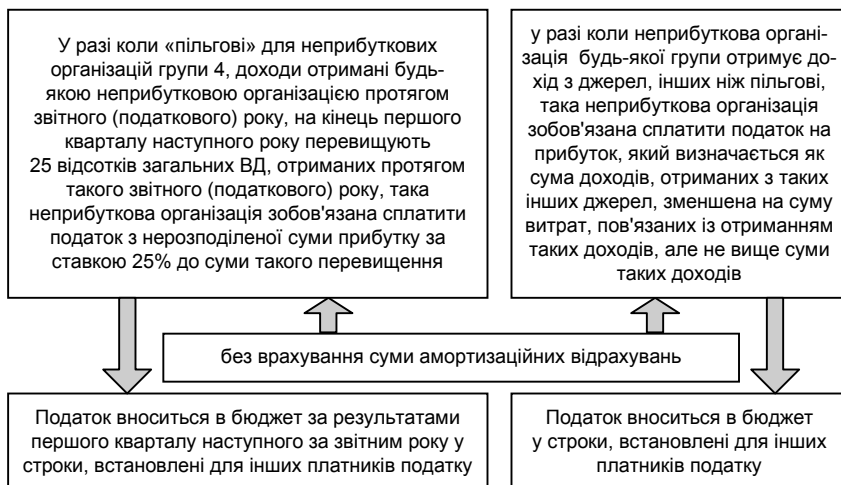

Рис. 6.94. Порядок оподаткування доходів неприбуткових організацій

Таблиця 6.17

Звільнені від оподаткування доходи неприбуткових організацій

Вид доходів, звільнених від оподаткування	Групи неприбуткових організацій						
	1	2	3	4	5	6	7
Пасивні доходи	+	+	+	+	+	+	+
Кошти або майно, які поступають безкоштовно, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань	+	+	-	-	-	+	-
Дотації та субсидії, які поступають з державного або місцевого бюджетів, державних цільових фондів або в рамках благодійної, у тому числі гуманітарної або технічної допомоги, крім дотацій на регулювання цін на платні послуги	+	+	+	+	+	-	-
Кошти або майно, які поступають як компенсація вартості одержаних державних послуг	+	-	-	-	-	-	-
Кошти або майно, які поступають від здійснення основної діяльності	-	+	-	+	-	-	-
Кошти, які поступають у вигляді внесків на недержавне пенсійне забезпечення або внески на інші потреби, передбачені законодавством	-	-	+	-	-	-	-
Одноразові або періодичні внески засновників	-	-	-	-	+	-	+
Доходи від надання культових послуг	-	-	-	-	-	+	-
Доходи у вигляді коштів або майна, отриманого як третейський збір або на покриття інших витрат, пов'язаних з вирішенням спору третейським судом	+	+	+	+	+	+	+

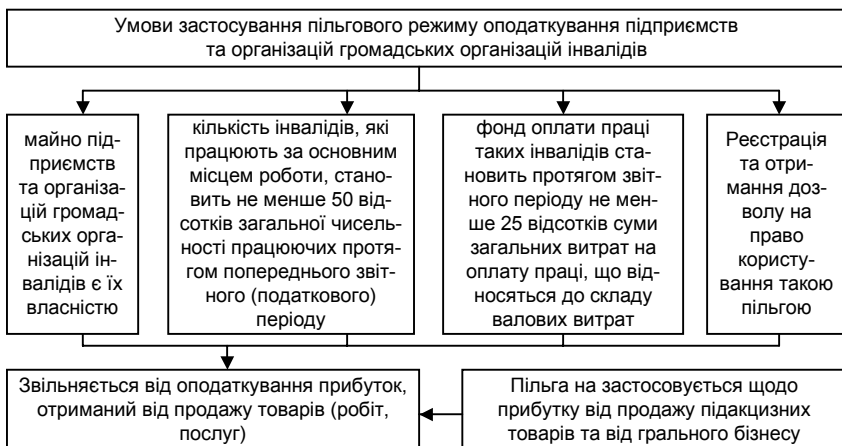

Рис. 6.95. Особливості оподаткування підприємств та організацій громадських організацій інвалідів

Таблиця 6.18

Особливості застосування тимчасових галузевих пільг з податку на прибуток

Платники	Особливості оподаткування
1	2
Підприємства з виробництва автомобілів, автобусів і комплектуючих виробів до них, які здійснюють діяльність відповідно до Закону України «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні» (до 1 січня 2008 року) ¹	1. Податковий період – звітний податковий рік
	2. ВД і ВВ підприємства, отримані (сплачені) протягом звітного податкового року, підлягають індексуванню виходячи з офіційного індексу інфляції за період від місяця, наступного за місяцем сплатення витрат (отримання доходів), до кінця звітного податкового року.
	3. Об'єкт оподаткування, визначений за наслідками звітного податкового року, зменшується на суму коштів, які направляються на погашення кредитів, отриманих для реалізації інвестиційної програми, затвердженої КМУ, та реінвестуються підприємством у розвиток власного виробництва та виробництво матеріалів і комплектуючих виробів для автомобілебудування, а також на суму нарахованих та сплачених засновникам дивідендів, які реінвестуються ними на ці ж цілі. Рішення про проведення таких реінвестицій має бути прийняте до граничного терміну подання річної податкової декларації до відповідного податкового органу
	4. На цих платників не поширюється особливий порядок віднесення до ВВ процентів за борговими зобов'язаннями
Підприємства з виробництва автомобілів, мотоциклів та/або комплектуючих виробів і запасних частин відповідно до Закону України «Про розвиток автомобільної промисловості України» (до 31 грудня 2008 року)	1. Податковий період – звітний податковий рік.
	2. Об'єкт оподаткування, визначений за наслідками звітного податкового року, зменшується на суму коштів, які реінвестуються підприємством у розвиток власного виробництва. Рішення про проведення такої реінвестиції має бути прийняте до граничного терміну подання річної податкової декларації до відповідного податкового органу
Суб'єкти космічної діяльності України (до 1 січня 2009 року)	1. Податковий період – звітний податковий рік
	2. Для основних фондів групи 3 встановлюється щорічна 20-відсоткова норма прискореної амортизації, яка провадиться до досягнення балансовою вартістю групи нульового значення
Суб'єкти підприємницької діяльності – підприємства концерну «Бронетехніка України» (до 1 січня 2006 року) ²	1. Суми авансових платежів та попередньої оплати за державним оборонним замовленням та міжнародними контрактами на продаж броньованих бойових машин, отримані від замовників, включаються до складу ВД таких підприємств з метою визначення оподатковуваного прибутку у момент передачі машин замовнику
	2. Витрати цих підприємств, здійснені ними за рахунок авансових платежів та попередньої оплати, включаються до складу ВВ з метою визначення оподатковуваного прибутку в податковому періоді, на який припадає дата збільшення ВД

1	2
Платники, які беруть участь в експерименті в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд»	1. Кошти, внесені платниками податку на рахунки учасників фондів банківського управління або за договорами пенсійних вкладів, включаються до складу ВВ платника в розмірі, що не перевищує 10 відсотків ВД цього платника за звітний період
	2. Суми коштів, спрямовані уповноваженими банками до додаткового спеціального резерву страхування коштів пенсійного фонду банківського управління відповідно до Закону України «Про проведення експерименту в житловому будівництві на базі холдингової компанії «Київміськбуд», відносяться до ВВ
Видавництва, видавничі організації, підприємства поліграфії та розповсюджувачі книжкової продукції (до 1 січня 2009 року)	1. Від оподаткування звільняється прибуток, отриманий від видавничої діяльності, діяльності з виготовлення і розповсюдження книжкової продукції, виробленої в Україні, крім видань рекламного та еротичного характеру
	2. Суми коштів, вивільнених у зв'язку з наданням податкових пільг, спрямовуються суб'єктом господарської діяльності – платником податків на переоснащення видавничо-поліграфічної бази, розроблення і запровадження новітніх технологій, розширення виробництва книжкової продукції в порядку, визначеному КМУ
Підприємства, які здійснюють реалізацію інвестиційних проектів в Туркменистані (на період дії інвестиційних проектів)	1. Оподатковуваний прибуток підприємств звітного (податкового) періоду зменшується на суму прибутку, яка визначається розрахунково, виходячи із загальної суми оподаткованого прибутку підприємств і питомої ваги ВД, одержаного у відповідному періоді від робіт з реалізації інвестиційних проектів в Туркменистані, у загальній сумі ВД підприємств
	2. Переліки вітчизняних підприємств та інвестиційних об'єктів, які споруджуються ними в Туркменистані, затверджуються КМУ

Примітки: ¹ Дію пільги зупинено на 2004 рік Законом [29] (крім підприємств з виробництва автомобілів, автобусів і комплектуючих виробів до них з відповідною інвестицією, що мають інвестиційні програми, затверджені КМУ до 01.01.2004 р.)

² Дію пільги зупинено на 2004 рік Законом [29] (крім підприємств, що уклали контракти до 01.01.2004 р., якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20 відсотків вартості контракту)

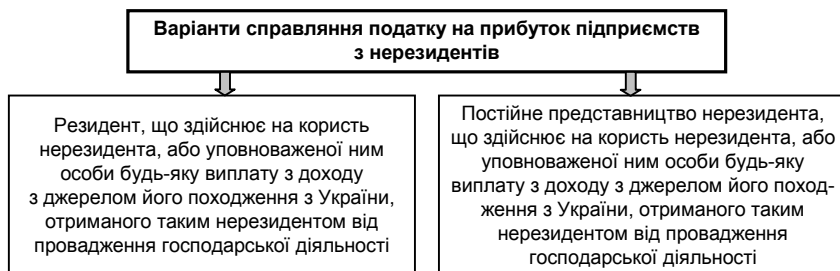

Рис. 6.96. Варіанти оподаткування доходів нерезидентів

Рис. 6.97. Склад доходів нерезидентів, що оподатковуються податком на прибуток підприємств

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

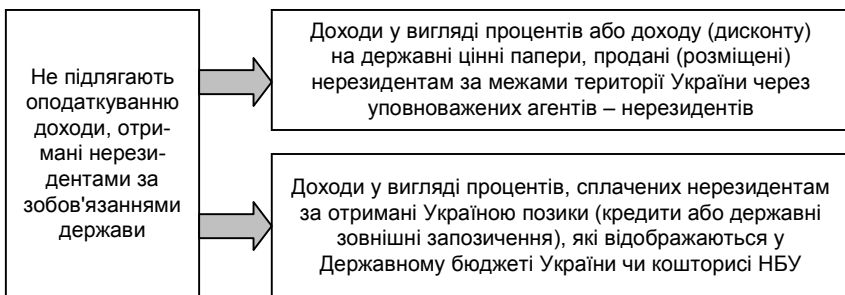

Рис. 6.98. Пільги з оподаткування доходів нерезидентів за зобов'язаннями держави

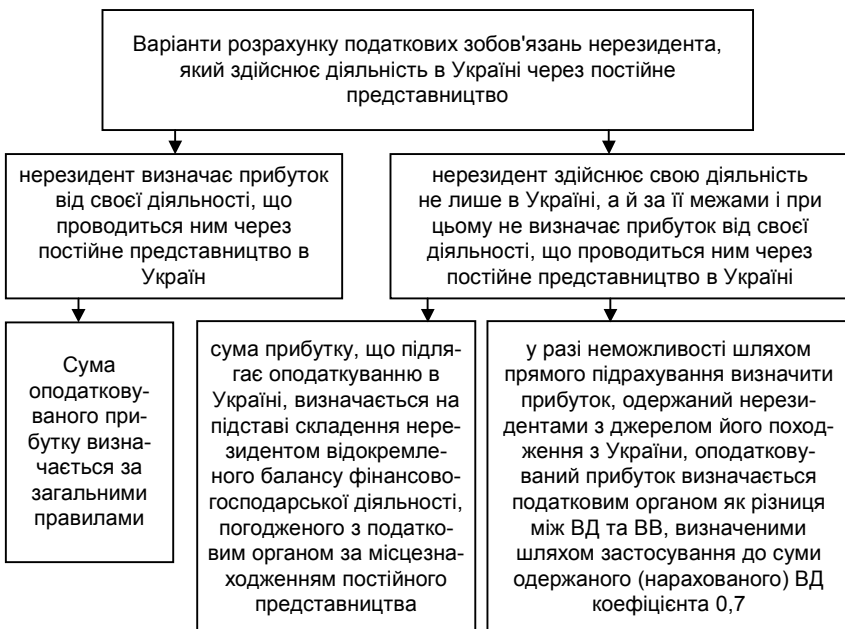

Рис. 6.99. Варіанти визначення оподаткованого прибутку нерезидента, що здійснює діяльність в Україні через постійне представництво

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

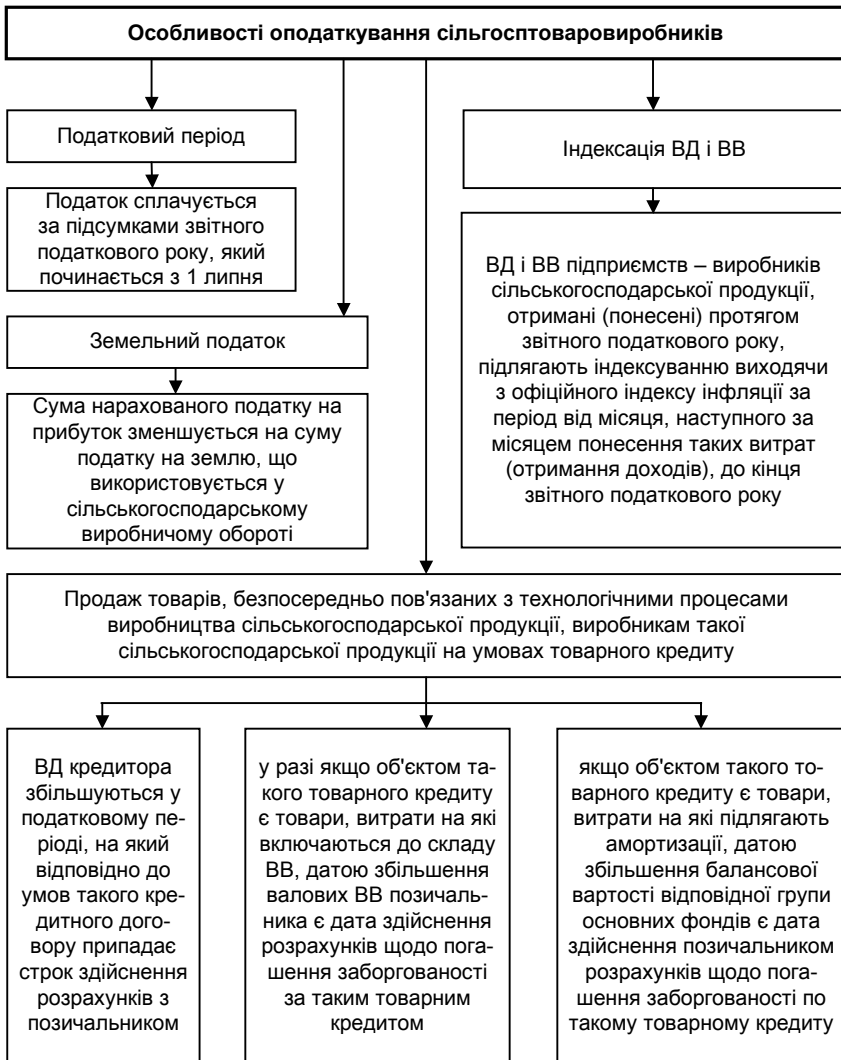

Рис. 6.100. Особливості оподаткування підприємств, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 6.101. Склад платників, які відносяться до підприємств, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції

Таблиця 6.19

Додаткові обмеження у вигляді зупинення пільг з податку на прибуток на 2004 рік, передбачені Законом [29]

Характеристика пільги, дію якої зупинено	Ст. Закону [16]
1	2
Спеціальний режим оподаткування підприємств з виробництва автомобілів, автобусів і комплектуючих виробів до них (табл. 6.18)	п. 22.21 ст. 22
Спеціальний режим оподаткування суб'єктів космічної діяльності	пп. 22.24 ст. 22

Закінчення табл. 6.19

1	2
Дозвіл на віднесення до ВВ сум, спрямованих на реінвестування чи інвестування розвитку виробництва боєприпасів, їх елементів і виробів спецхімії в межах суми прибутку, що одержав би платник, не включаючи цю суму у ВВ (крім підприємств, що уклали контракти до 01.01.2004 р., якщо перерахована сума авансових платежів перевищує 20% вартості контракту)	п. 7.18 ст. 7
Віднесення до звільнених від оподаткування доходів від основної діяльності неприбуткових організацій доходів від продажу товарів (послуг), що пропагують принципи й ідеї, для захисту яких була створена така неприбуткова організація, і які є тісно зв'язаними з її основною діяльністю, якщо ціна таких товарів (послуг) нижче звичайної або якщо така ціна регулюється державою	пп. 7.11.13 ст. 7

Таблиця 6.20

Податковий облік та відповідальність покупця – платника податку на прибуток в залежності від податкового статусу продавця

Фактичний податковий статус продавця	Відображення податкового статусу продавця в договорі	Дата збільшення валових витрат покупцем, що сплачує податок на прибуток на загальних умовах	Відповідальність	
			покупця, що сплачує податок на прибуток на загальних умовах	продавця – підприємства – платника єдиного податку
Немає значення	Не відображений	Дата оприбуткування товару	Порушення немає, будь-які заходи відповідальності відсутні	
Немає значення	Не відображений	Дата здійснення передоплати (перша подія)	Завищення валових витрат на суму передоплати. Штрафна санкція	Порушень немає, будь-які заходи відповідальності відсутні
Незвичайний статус	Відображений	Дата оприбуткування товару	Порушень немає, будь-які заходи відповідальності відсутні	
Незвичайний статус	Відображений	Дата здійснення передоплати (перша подія)	Завищення валових витрат на суму передоплати. Штрафна санкція	Порушень немає, будь-які заходи відповідальності відсутні
Незвичайний статус	У договорі вказано, що продавець – платник податку на прибуток на загальних умовах	Дата здійснення передоплати (перша подія)	Будь-які наслідки відсутні, оскільки покупець не несе відповідальності за недостовірність інформації про податковий статус продавця	Таке порушення прирівнюється до навмисного ухилення від оподаткування в розмірі отриманої передоплати (авансу)

6.10. Порядок сплати

Рис. 6.102. Податкові періоди з податку на прибуток

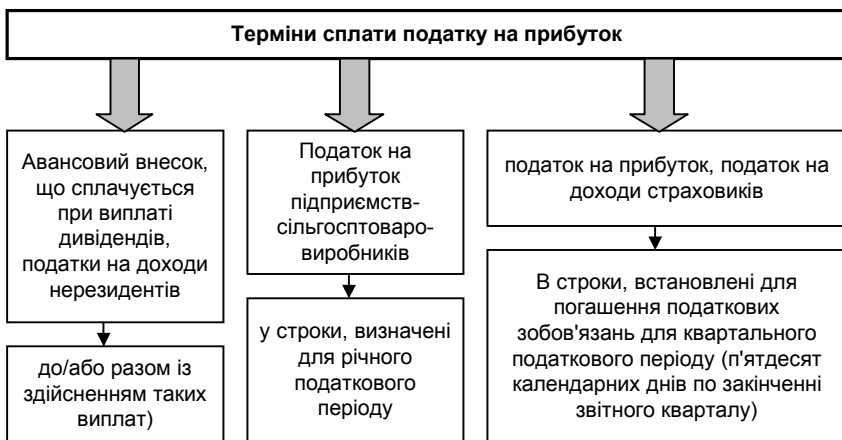

Рис. 6.103. Терміни сплати податку на прибуток

6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

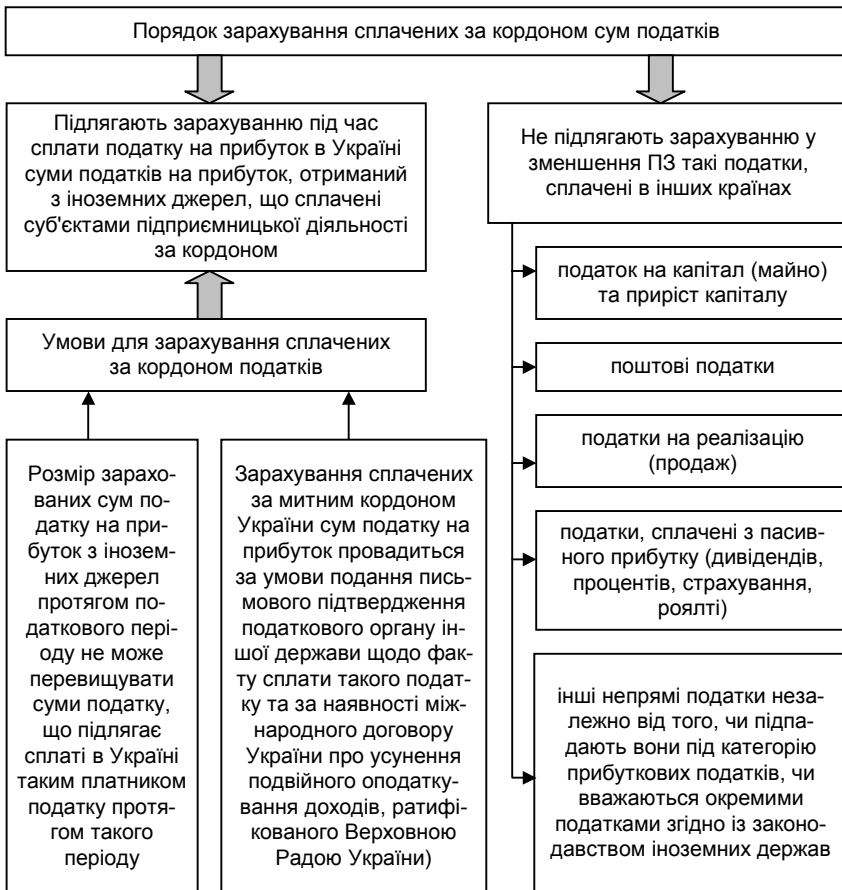

Рис. 6.104. Порядок зарахування сплачених за кордоном сум податків

7. ФІКСОВАНИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ПОДАТОК

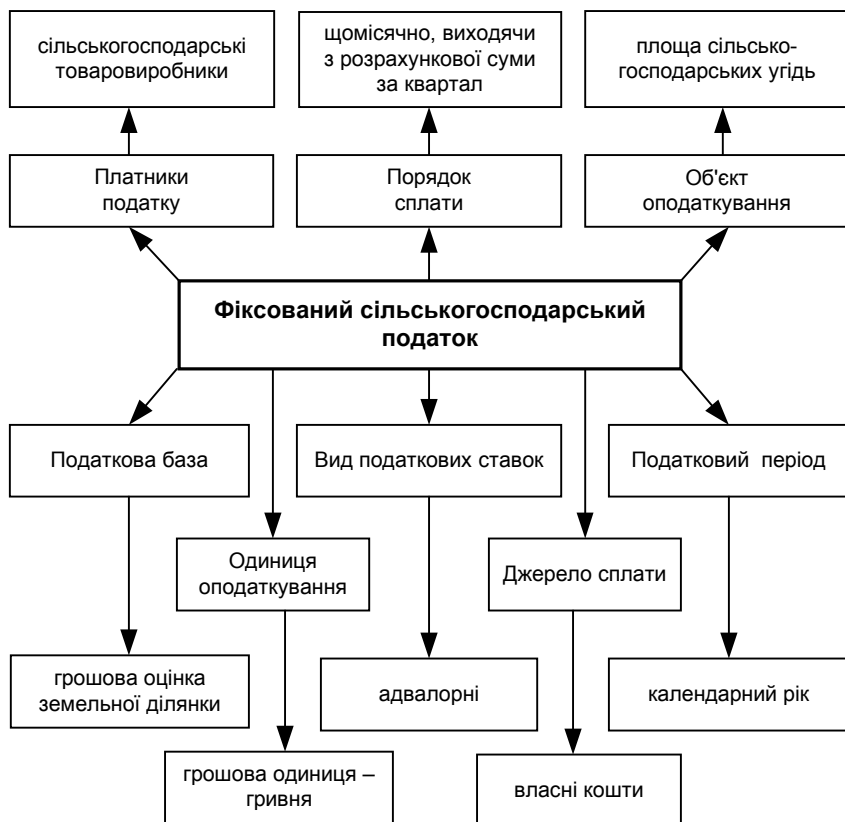

Рис. 7.1. Загальні ознаки фіксованого сільськогосподарського податку

7. ФІКСОВАНИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ПОДАТОК

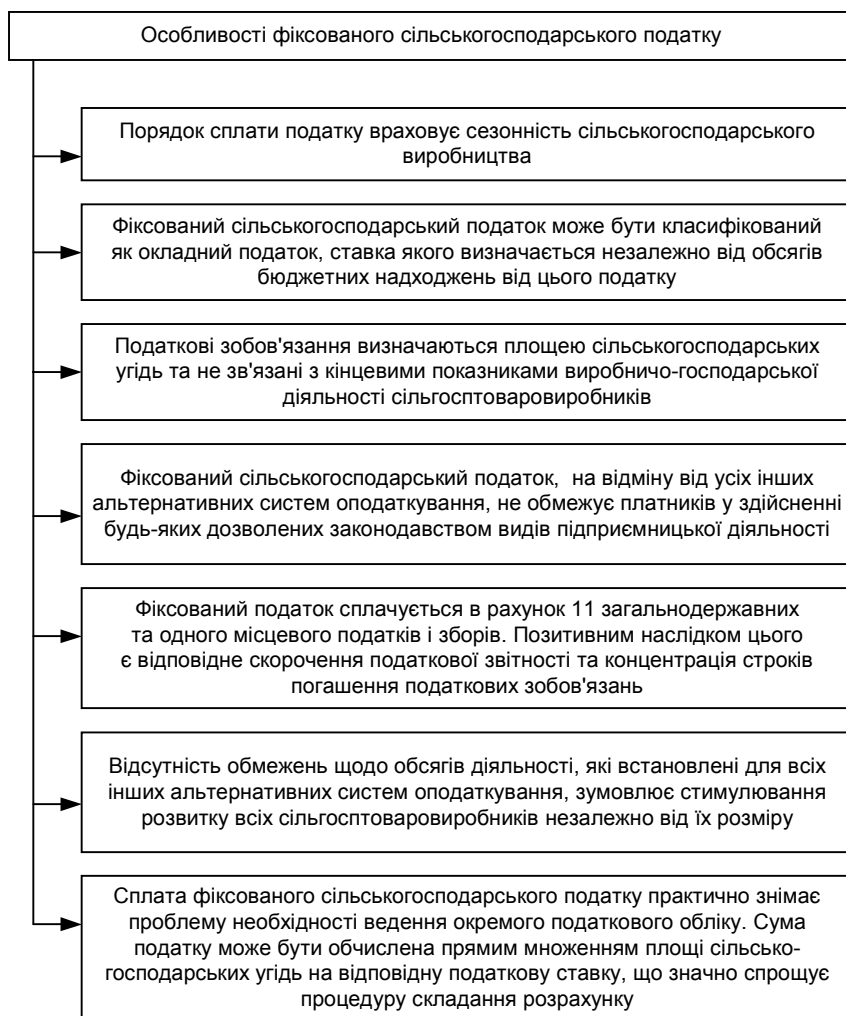

Рис. 7.2. Особливості фіксованого сільськогосподарського податку

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

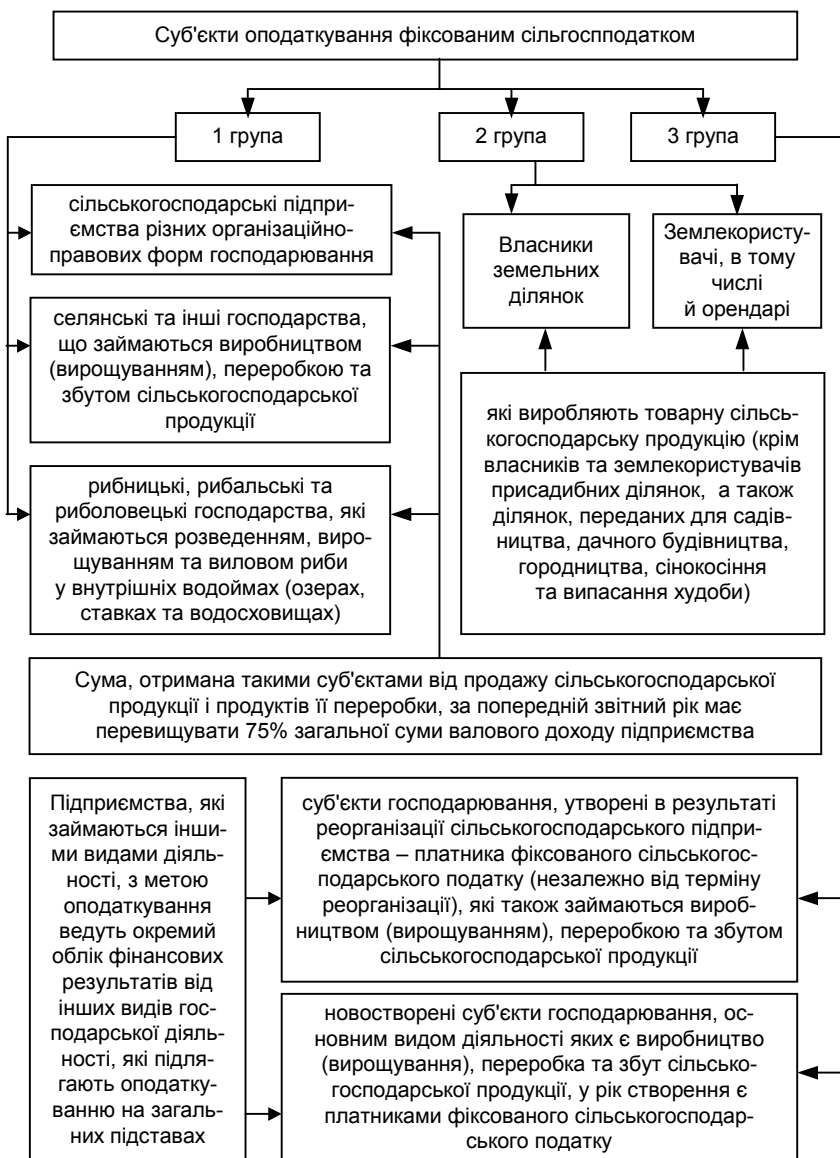

Рис. 7.3. Класифікація платників фіксованого сільгосподатку

7. ФІКСОВАНИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ПОДАТОК

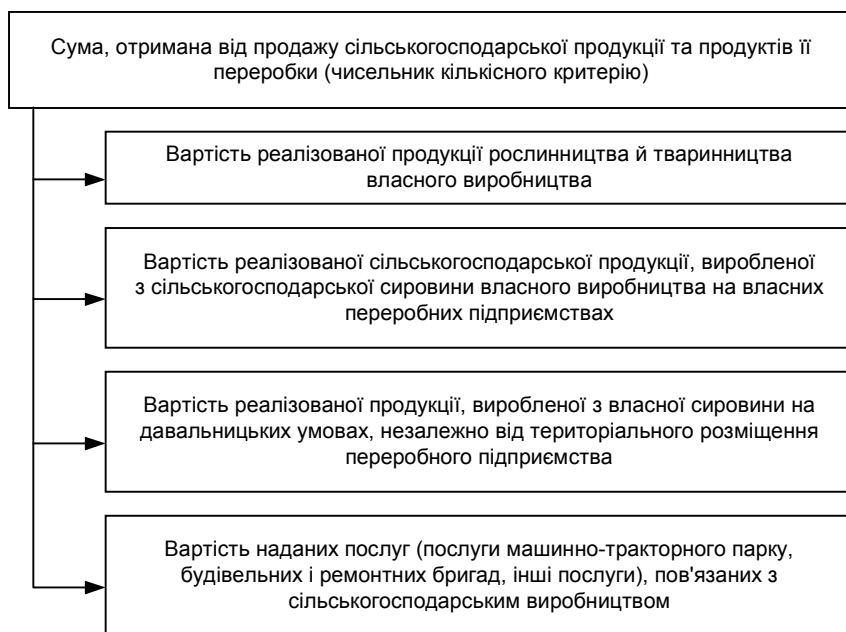

Рис. 7.4. Складові чисельника кількісного критерію платника фіксованого сільгоспподатку

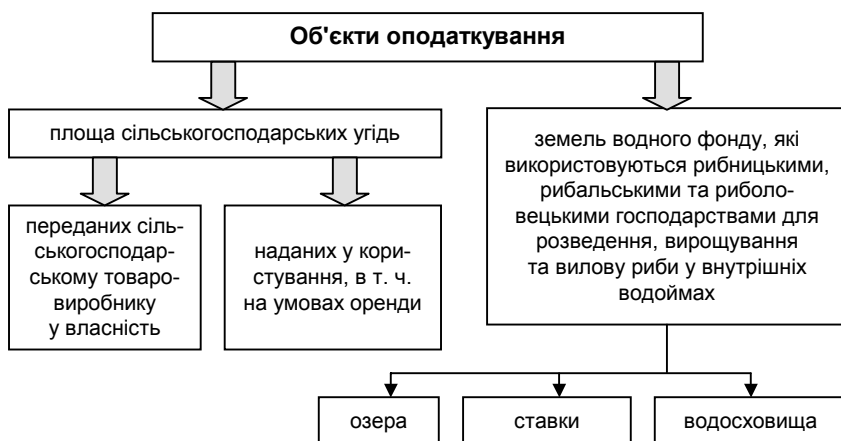

Рис. 7.5. Об'єкти оподаткування фіксованим сільгоспподатком

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

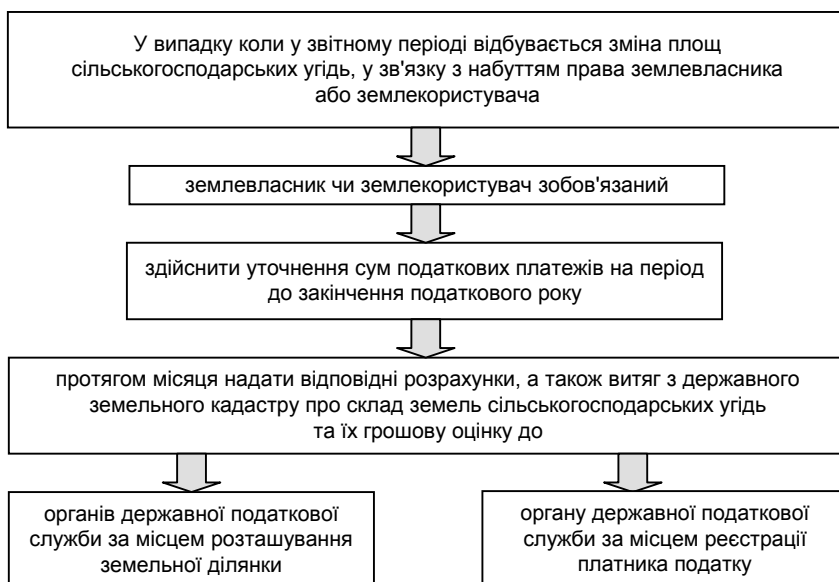

Рис. 7.6. Обов'язки платників у випадку зміни площі земельних угідь

Таблиця 7.1

Ставки фіксованого сільськогосподарського податку

Призначення земельної ділянки	Ставка, % до грошової оцінки землі [18]	
	Базові ставки	Ставки для гірських зон і поліських територій
Рілля, сіножаті та пасовища	0,5	0,3
Багаторічні насадження	0,3	0,1
Землі водного фонду, які використовуються рибницькими, рибальськими та риболовецькими господарствами для розведення, вирощування та вилову риби у внутрішніх водоймах	1,5 відсотка грошової оцінки одиниці площі ріллі по областях та Автономній Республіці Крим	x

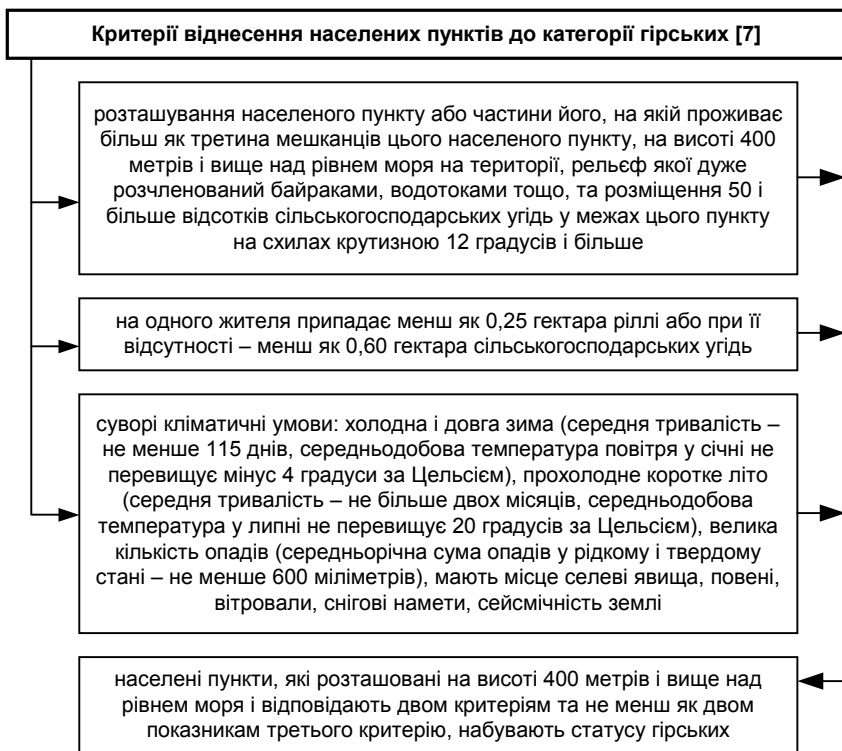

Рис. 7.7. Критерії гірських населених пунктів

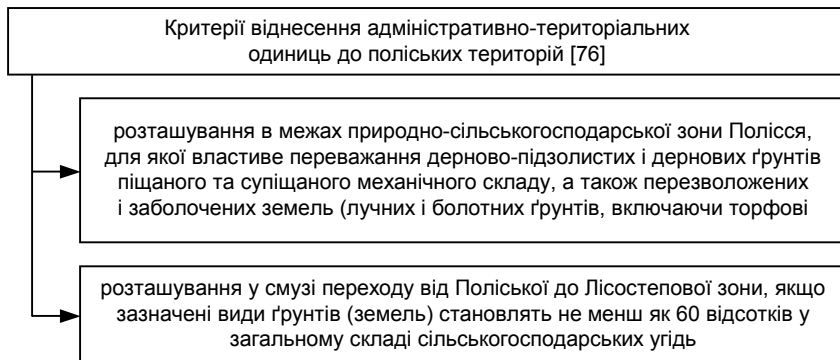

Рис. 7.8. Критерії поліських територій

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

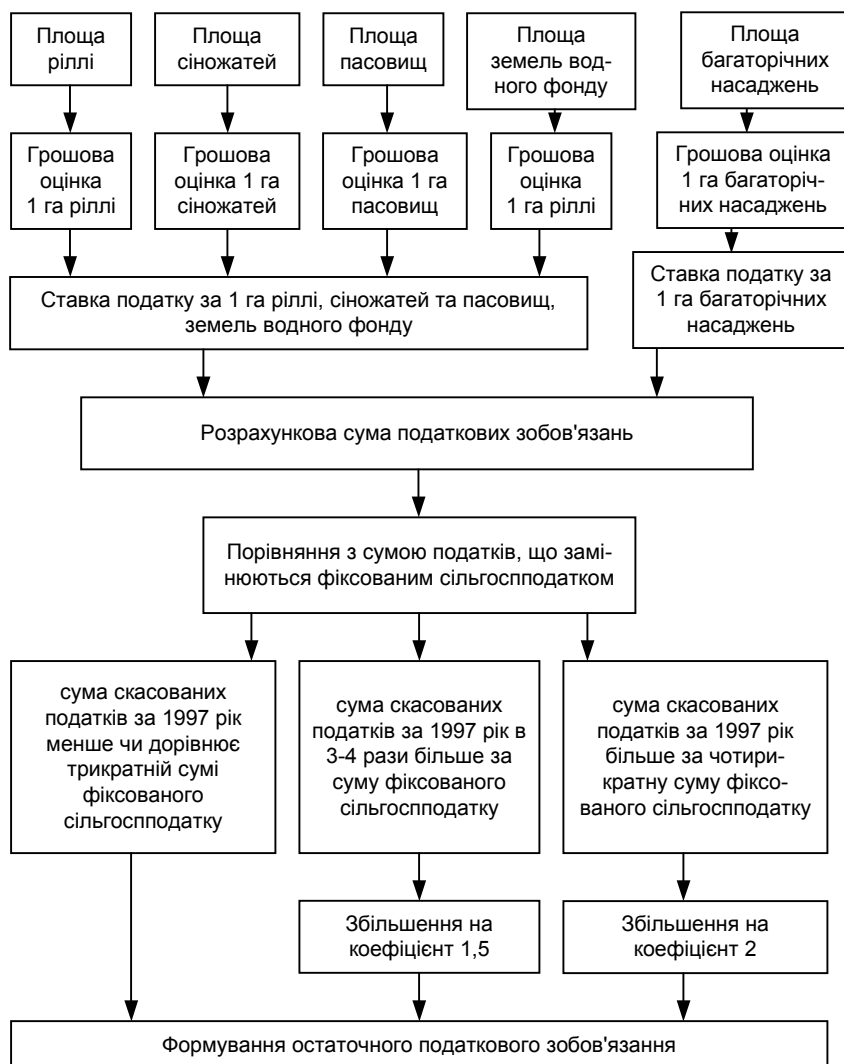

Рис. 7.9. Схема обчислення податкового зобов'язання

Таблиця 7.2

**Особливості справляння податків і зборів при сплаті фіксованого
сільськогосподарського податку**

Фіксований податок сплачується в рахунок наступних видів податків і зборів	Податки і збори, обов'язкові до сплати
Податок на прибуток підприємств	Фіксований сільськогосподарський податок
Плата (податок) за землею	Податок на додану вартість
Податок з власників транспортних засобів й інших самохідних машин і механізмів	Податок з доходів фізичних осіб (прибутковий податок)
Комунальний податок	Акцизний збір
Збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету	Збір за забруднення навколишнього природного середовища
Збір у Фонд для здійснення заходів для ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і соціального захисту населення*	Збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства
Збір на обов'язкове соціальне страхування*	Мито
Збори на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг загального користування*	Державне мито
	Податок на нерухоме майно (нерухомість)*
	Рентні платежі
Збір у Державний інноваційний фонд*	Місцеві податки і збори (крім комунального)
Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування	Гербовий збір*
Плата за придбання торгового патенту на здійснення торговельної діяльності	Збір за використання радіочастотного ресурсу України
Збір за спеціальне використання природних ресурсів	Єдиний збір, що справляється в пунктах пропуску через державний кордон України

Примітка: * Податки і збори, передбачені Законом України «Про систему оподаткування» [14], але фактично не справляються (у зв'язку зі скасуванням, призупиненням або відсутністю відповідних спеціальних законодавчих актів).

Таблиця 7.3

Строки погашення податкових зобов'язань, визначені Законом України «Про фіксований сільськогосподарський податок» [18]

Період	Розподіл суми податку за кварталами	Строки погашення податкових зобов'язань
Січень	10 відсотків річної суми податкових зобов'язань	до 30 числа кожного місяця звітного року, починаючи з лютого, по 1/3 квартального податкового зобов'язання
Лютий		
Березень		
Квітень	10 відсотків річної суми податкових зобов'язань	
Травень		
Червень		
Липень	50 відсотків річної суми податкових зобов'язань	
Серпень		
Вересень		
Жовтень	30 відсотків річної суми податкових зобов'язань	
Листопад		
Грудень		

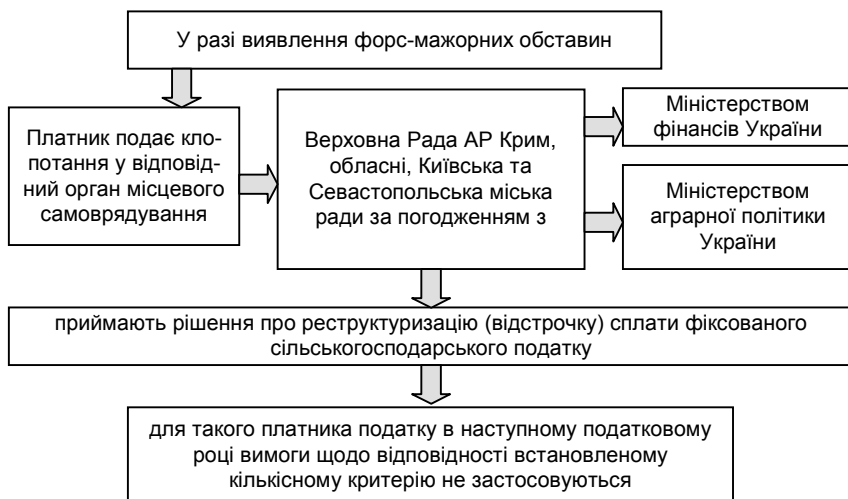

Рис. 7.10. Наслідки встановлення наявності форс-мажорних обставин

7. ФІКСОВАНИЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИЙ ПОДАТОК

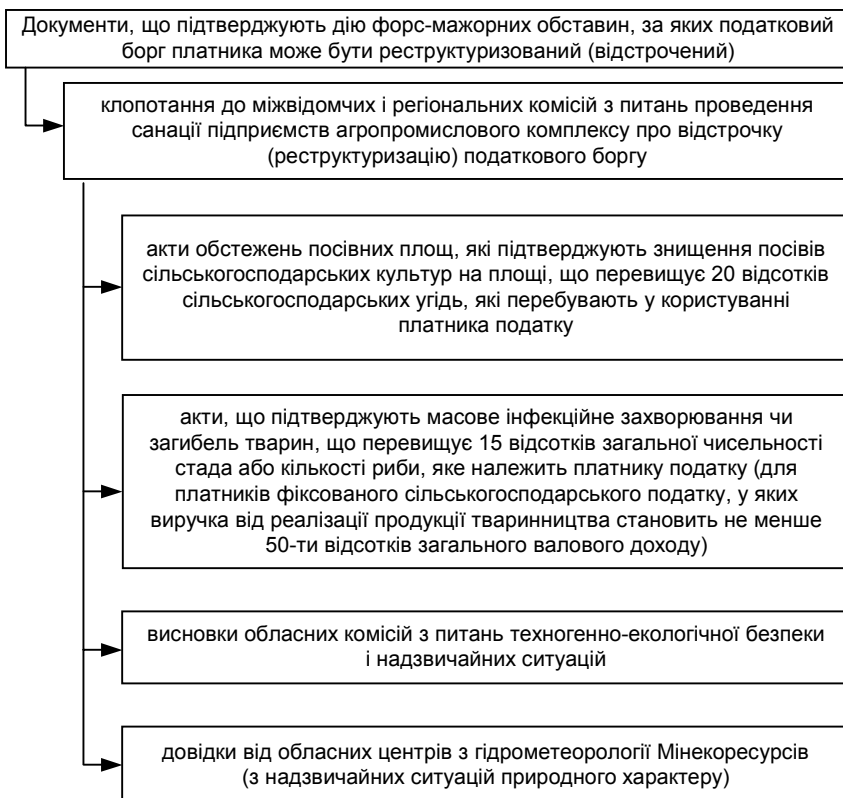

Рис. 7.11. Документи, що підтверджують дію форс-мажорних обставин

Таблиця 7.4
Розподіл коштів, що надходять від фіксованого сільськогосподарського податку

Спрямування коштів	Частка від надходжень, %
Місцевий бюджет	30
Пенсійний фонд України	68
Обов'язкове соціальне страхування	2

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

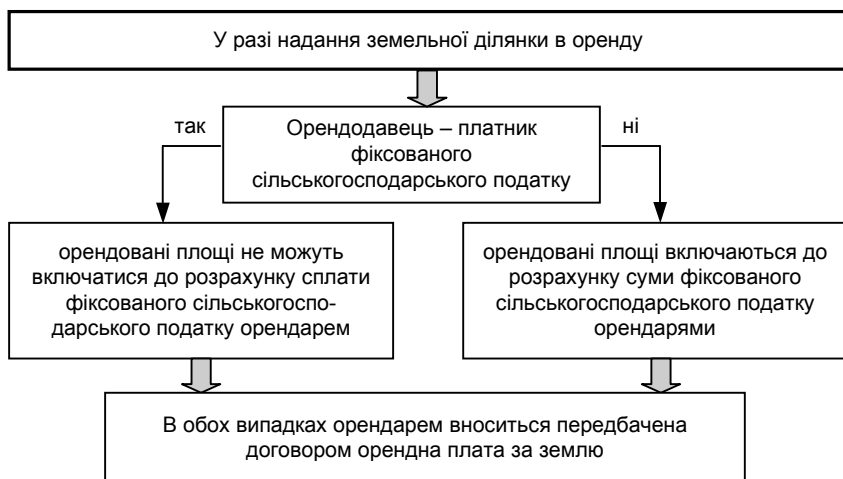

Рис. 7.12. Особливості справляння фіксованого сільськогосподарського податку з орендованих земельних ділянок

8. СПРОШЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ

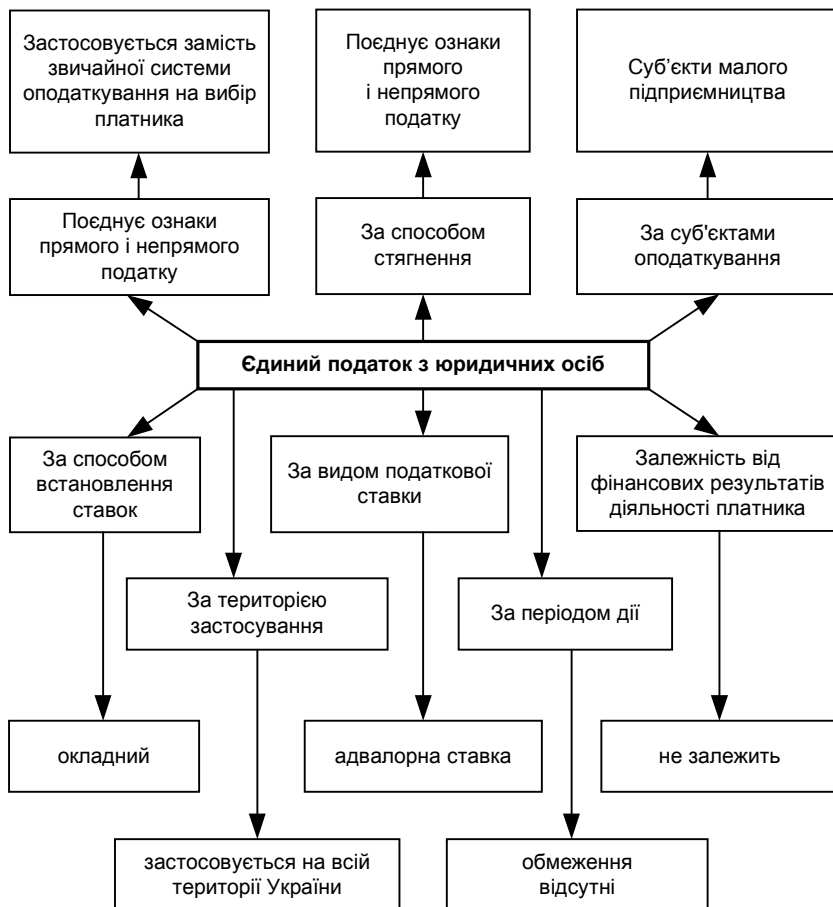

Рис. 8.1. Класифікаційні ознаки єдиного податку

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

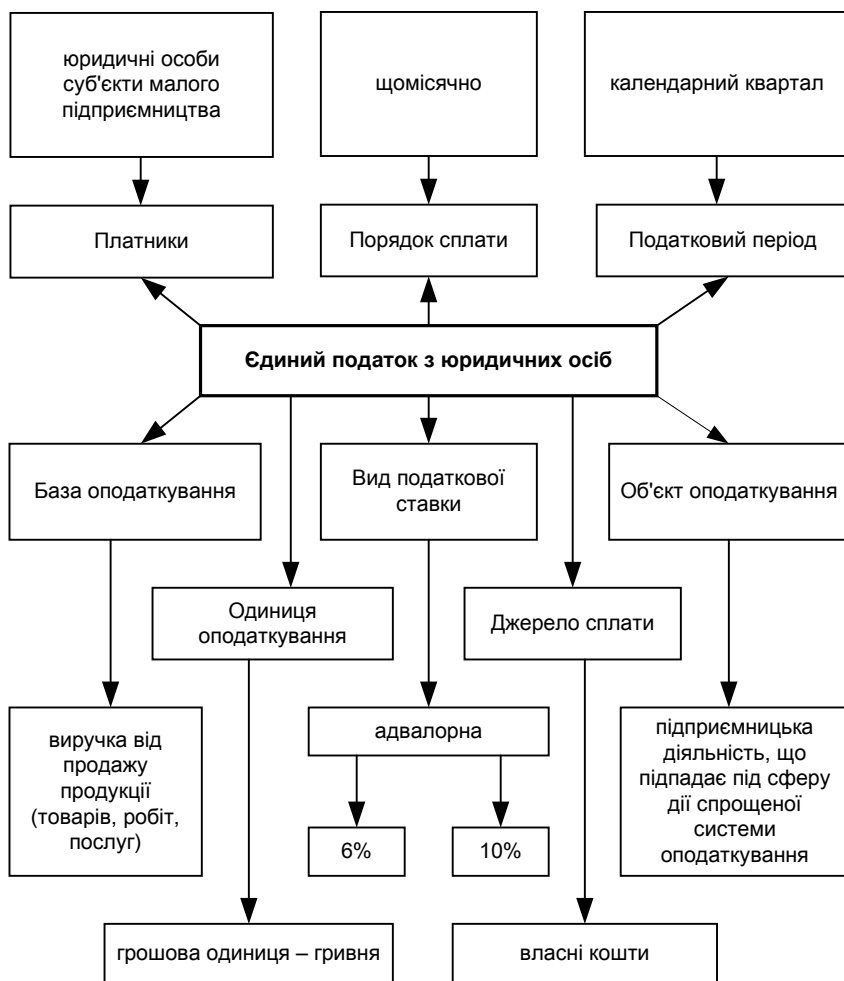

Рис. 8.2. Загальна характеристика єдиного податку з юридичних осіб

Рис. 8.3. Умови переходу на спрощену систему оподаткування та роботи на єдиному податку

Таблиця 9.1

Уніфіковані критерії віднесення суб'єктів підприємницької діяльності до категорій малих, вироблені в ЄС [94]

Критерії	Кількісні значення критеріїв		
	1988 рік	1996 рік	
		малі підприємства	мікропідприємства
1. Чисельність персоналу, осіб	не більш 99	10 – 49	не більш 10
2. Середньорічний обіг	–	7 млн євро	–
3. Загальний баланс	–	не більш 5 млн євро	–
4. Незалежність	–	+	+

Рис. 8.4. Складові бази оподаткування єдиним податком

Рис. 8.5. Розподіл позареалізаційних доходів і виручки від іншої реалізації суб'єктів малого підприємництва з точки зору оподаткування єдиним податком

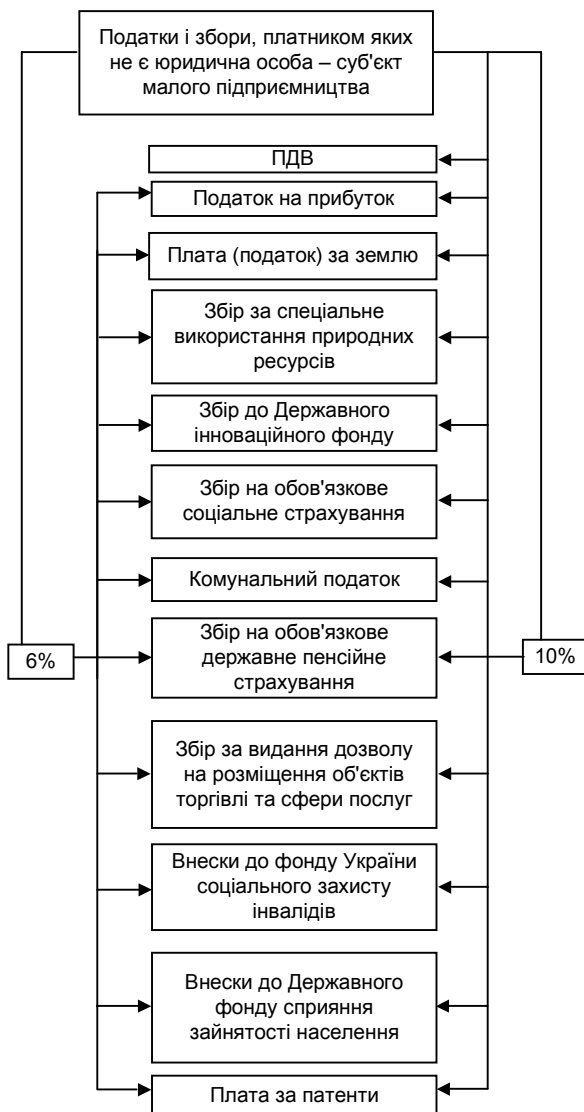

Рис. 8.6. Взаємодія єдиного податку для юридичних осіб з іншими податками і зборами

Таблиця 8.2

**Особливості податкового обліку операцій з пов'язаними особами
в залежності від обраної системи оподаткування**

Прода- вець Поку- пець	Звичайна подат- кова система	Фіксо- ваний сільгосп- податок	Єдиний податок, юридичні особи		Єдиний податок, фізичні особи		Громадяни- підприємці	
			6%	10%	платник ПДВ	неплат- ник ПДВ	звичайна система	фіксова- ний податок
Звичайна система оподатку- вання	ВД / ПДВ	- / ПДВ	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -*
	ВР	ВР	ВР	ВР	ВР	ВР	ВР	ВР
Фіксований сільгосп- податок	ВД / ПДВ	- / ПДВ	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -
	-	-	-	-	-	-	-	-
Єдиний пода- ток, юридичні особи, 6%	ВД / ПДВ	- / ПДВ	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -
	-	-	-	-	-	-	-	-
Єдиний пода- ток, юридичні особи, 10%	ВД / ПДВ	- / ПДВ	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -
	-	-	-	-	-	-	-	-
Єдиний пода- ток, фізичні особи, платни- ки ПДВ	ВД / ПДВ	- / ПДВ	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -
	-	-	-	-	-	-	-	-
Єдиний пода- ток, фізичні особи, неплат- ники ПДВ	ВД / ПДВ	- / ПДВ	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -
	-	-	-	-	-	-	-	-
Громадяни-під- приємці, зви- чайна система	ВД / ПДВ	- / ПДВ	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -
	-	-	-	-	-	-	-	-
Громадяни-під- приємці, фік- сований податок	ВД / ПДВ	- / ПДВ	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -	- / ПДВ	- / -
	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітки:

У верхній частині кожної комірки таблиці наведені особливості оподаткування операцій з пов'язаними особами продавця, у нижньої — покупця.

ВД — спеціальний порядок визначення валового доходу платників при здійсненні операцій зі зв'язаними особами;

ПДВ — спеціальний порядок визначення податкових зобов'язань платників при здійсненні операцій з пов'язаними особами;

ВР — спеціальний порядок визначення валових витрат платників при здійсненні операцій з пов'язаними особами.

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Податок на прибуток: метод першої з подій	Єдиний податок: касовий метод	Податок на прибуток: метод першої з подій
Податок на додану вартість: касовий метод або метод першої з подій		Податок на додану вартість: касовий метод або метод першої з подій
Звичайна система оподаткування	Спрощена система	Звичайна система оподаткування

Рис. 8.7. Взаємодія методів податкового обліку при здійсненні «перехідних» операцій

Таблиця 8.3

Моменти появи податкових зобов'язань за операціями, що закінчуються після переходу на спрощену систему оподаткування

Операція	Особливості оплати та метод податкового обліку	До переходу		Після переходу		
		Податкові зобов'язання з ПДВ	Збільшення валового доходу	Єдиний податок 10%	Єдиний податок 6%	Податкові зобов'язання з ПДВ
Відвантаження товару (виконання робіт, надання послуг) – до переходу на єдиний податок, оплата – після переходу	Оплата грошовими коштами, метод податкового обліку з ПДВ – за першою з подій	+	+	–	–	–
	Оплата грошовими коштами, касовий метод податкового обліку з ПДВ	–	+	–	–	+
	Оплата за рахунок бюджетних коштів	–	–	+	+	+
Оплата – до переходу на єдиний податок, відвантаження товару (виконання робіт, надання послуг) – після переходу	Оплата грошовими коштами	+	+	–	–	–
	Оплата за рахунок бюджетних коштів	+	+	–	–	–
	Передоплата за експорт	–	+	–	–	+

Таблиця 8.4

Моменти появи податкових зобов'язань за операціями, що закінчуються після повернення на звичайну систему оподаткування

Операція	Особливості оплати та метод податкового обліку	До повернення			Після повернення	
		єдиний податок 10%	єдиний податок 6%	податкові зобов'язання з ПДВ	збільшення валового доходу	податкові зобов'язання з ПДВ
Передплата – в період роботи на єдиному податку, відвантаження товару (виконання робіт, надання послуг) – після повернення на звичайну систему оподаткування	Оплата грошовими коштами, метод податкового обліку з ПДВ значення не має	+	+	+	–	–
	Передплата за експорт	+	+	–	–	–/+
Відвантаження – в період роботи на єдиному податку, оплата – після повернення на звичайну систему оподаткування	Оплата грошовими коштами, касовий метод податкового обліку з ПДВ	–	–	–	+	+
	Оплата за рахунок бюджетних коштів	–	–	–	+	+
	Оплата грошовими коштами, метод відсоткового обліку з ПДВ – за першою з подій	–	–	–	+	+
Безкоштовна передача ТМЦ	Повернення з єдиного податку (10%)	–	–	–	–	+
	Повернення з 6-відсоткового єдиного податку	–	–	+	–	–

Таблиця 8.5

Моменти появи податкових зобов'язань за операціями, що здійснюються при зміні ставки єдиного податку

Зміна ставки	Операція	Метод податкового обліку з ПДВ	До зміни ставки єдиного податку		Після зміни ставки єдиного податку	
			єдиний податок	податкові зобов'язання з ПДВ	єдиний податок	податкові зобов'язання з ПДВ
З 6% на 10%	Передоплата – до зміни ставки єдиного податку, відвантаження товару (виконання робіт, надання послуг) – після	Метод податкового обліку значення не має	+	+	–	х
		Передоплата за експорт	+	–	–	х
	Відвантаження товару – до зміни ставки єдиного податку, оплата – після	Касовий метод	–	–	+	х
		Оплата за рахунок бюджетних коштів	–	–	+	х
		Метод першої з подій	–	+	+	х
З 10% на 6%	Передоплата – до зміни ставки єдиного податку, відвантаження товару (виконання робіт, надання послуг) – після	Незалежно від методу обліку	+	х	–	–
		Передоплата за експорт	+	х	–	–
	Відвантаження товару – до зміни ставки єдиного податку, оплата – після	Незалежно від методу обліку	–	х	+	+

Таблиця 8.6

Строки подання Розрахунку і погашення податкових зобов'язань з єдиного податку

Термін	Указ [32]	Закон [25]
Подання податкової звітності	до 20 числа місяця, що наступає за звітним (податковим) періодом	протягом 40 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу
Сплати податку	щомісяця не пізніше 20 числа наступного місяця	протягом 10 календарних днів, наступних за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого для подання податкової декларації

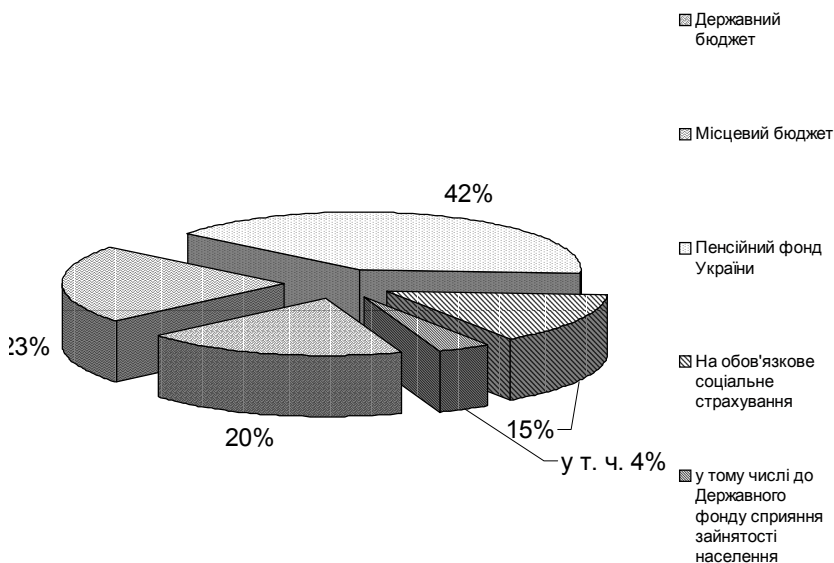

Рис. 8.8. Розподіл надходжень єдиного податку від юридичних осіб

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 8.9. Послідовність етапів оцінки порівняльної доцільності застосування альтернативних систем оподаткування

Таблиця 8.7

**Переваги спрощеної системи оподаткування
з точки зору платника податків**

Сфера переваги (недоліку)	Перевага	Можливі наслідки
1	2	3
Законодавча і нормативна бази	У зв'язку з скороченням кількості податків і зборів (обов'язкових платежів) скорочується і кількість обов'язкових до застосування, складних і суперечливих законодавчих та нормативних актів	Скорочення втрат робочого часу працівників економічних служб підприємств. Зменшення вірогідності застосування штрафних санкцій
	Зменшується вплив нестабільності податкового законодавства (в частці тих податків і зборів, що замінюються єдиним податком) на господарську діяльність та її кінцеві результати	
Розрахунки, пов'язані з обчисленням податкових зобов'язань	Значно спрощуються, оскільки замість податків, зборів та внесків, платником яких перестає бути суб'єкт малого підприємства (а об'єкти оподаткування і порядок обчислення сум податкових зобов'язань за кожним з них – специфічні), розраховується єдиний об'єкт оподаткування – виручка від реалізації продукції	
Ведення податкового обліку	Податковий облік з єдиного податку – надзвичайно простий. За податками і зборами, які не сплачує платник єдиного податку, не ведеться. Особливо сильно відчувається пов'язана з цим економія часу у малих підприємств, які переходять на єдиний податок за ставкою 10%. Для них не тільки спрощено податковий облік з податку на прибуток (хоча валові витрати все-таки доведеться враховувати), а й скасовано вельми трудомісткий податковий облік з ПДВ	
Можливість вибору	Рішення про застосування спрощеної системи приймається платником самостійно	Можливість вибору економічно доцільного варіанта оподаткування
	Платник має право обрати одну з двох ставок єдиного податку: 6% або 10%	
Складання податкової звітності	Замість різноманітних форм податкової звітності за податками і зборами, що «заміщуються» єдиним податком, один раз на квартал необхідно заповнювати одну (та ще й нескладну) форму	Зниження трудомісткості підготовки звітності. Економія на бланках звітності
Подання податкової звітності	Скорочення кількості дат подання звітності. Зникає потреба суворо контролювати терміни подання звітності за тими податками й зборами, платником яких перестає бути суб'єкт підприємництва	Зниження ймовірності несвоєчасного подання звітності. Зниження втрат робочого часу, пов'язаних з поданням звітності

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 8.7

1	2	3
Терміни сплати	Замість різних та розкиданих у часі строків сплати податків і зборів, які замінюються єдиним податком, вводяться уніфіковані строки	Полегшення контролю за дотриманням строків сплати. Можливість маневрування фінансовими ресурсами між черговими платежами
Сума платежів до бюджету та державних цільових фондів	Можливе зменшення сум платежів за податками й зборами в результаті переходу на спрощену систему оподаткування	Збільшення власних оборотних коштів платників
Застосування фінансових санкцій та адмінштрафів за порушення у сфері оподаткування	Ймовірність застосування штрафних санкцій знижується у зв'язку із скороченням кількості форм податкової звітності підприємства; суттєвою уніфікацією термінів подання звітності та сплати податків і зборів; скорочення кількості перевірок та їх тривалості, оскільки при альтернативних способах оподаткування скорочується кількість параметрів, що їх контролюють органи державної податкової служби та інші відомства	Збільшення власних оборотних коштів платників
Бухгалтерський облік	Платники єдиного податку можуть застосовувати спрощену форму ведення бухгалтерського обліку (Наказ Мінфіну України від 30.09.98 р. № 196) та спрощений План рахунків бухгалтерського обліку (Наказ Мінфіну України від 19.04.2001 р. № 186)	Зниження трудомісткості ведення обліку. Зменшення можливості бухгалтерських помилок
Фінансова звітність	Платники єдиного податку звільнені від щоквартального складання й подання проміжної фінансової звітності, а за підсумками року подають фінансову звітність відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» у вигляді балансу й звіту про фінансові результати, причому структура та склад показників у цих формах звітності значно спрощені	Зниження трудомісткості підготовки звітності. Економія на бланках звітності

Таблиця 8.8

**Недоліки спрощеної системи оподаткування
з точки зору платника податків**

Недолік	Характеристика недоліку	Можливі наслідки
Невідповідність законодавчих актів за спрощеною системою оподаткування іншим законодавчим і нормативним актам	Єдиний податок введено Указом Президента України, і в більшості податкових законів він не згадується. Немає згадки про нього і в Законі «Про систему оподаткування» (зі змінами та доповненнями) [14]	Неоднозначне трактування контролюючими органами спірних питань оподаткування та державного регулювання підприємницької діяльності. Необхідність звернення до судових органів для вирішення спірних питань
Нечіткі формулювання обмежень щодо застосування спрощеної системи	Відсутність чітких законодавчих визначень критеріїв суб'єктів підприємницької діяльності і платників єдиного податку породжують суперечливі її трактування органами податкової служби	Можлива необґрунтована відмова щодо можливості застосування спрощеної системи
Відсутність «перехідних» положень, що регламентують особливості податкового обліку операцій, які починають при одному способі оподаткування, а завершують при іншому	Незважаючи на те, що оподаткування «перехідних» операцій розглядалося в роз'ясненнях ДПАУ, багато в чому вони непослідовні і суперечать один одному, що ускладнює їх практичне застосування	Підвищений ризик подвійного оподаткування одних і тих же операцій та застосування фінансових санкцій
Тимчасовий характер спрощеної системи оподаткування та незрозумілі перспективи її застосування	Указ [32] діє на період «до законодавчого врегулювання цього питання». Тому, по-перше, існує пряма загроза припинення відповідного закону з іншими параметрами єдиного податку, а, по-друге, у проекті Податкового кодексу закладено інші принципи обчислення та сплати єдиного податку	Відсутність впевненості у незмінності умов оподаткування в перспективі та можливість довгострокового прогнозування фінансового стану підприємства

9. ПЛАТА ЗА РЕСУРСИ

Рис. 9.1. Склад ресурсних платежів в Україні

Таблиця 9.1.

Механізм індексації ресурсних платежів

	Плата за землю	Збір за спеціальне використання природних ресурсів	Збір за геолого-розвідувальні роботи, виконані за рахунок бюджету
Періодичність проведення	Щорічно, станом на 1 січня		
Об'єкт індексації	Грошова оцінка земельних ресурсів	Нормативи плати (збору)	Нормативи збору
Поріг індексації	110%	100%	Не встановлений
Індекс цін, який використовується при проведенні індексації	Індекс інфляції попереднього року	Індекс цін виробників промислової продукції попереднього року	Індекс інфляції попереднього року

9.1. Плата за землю

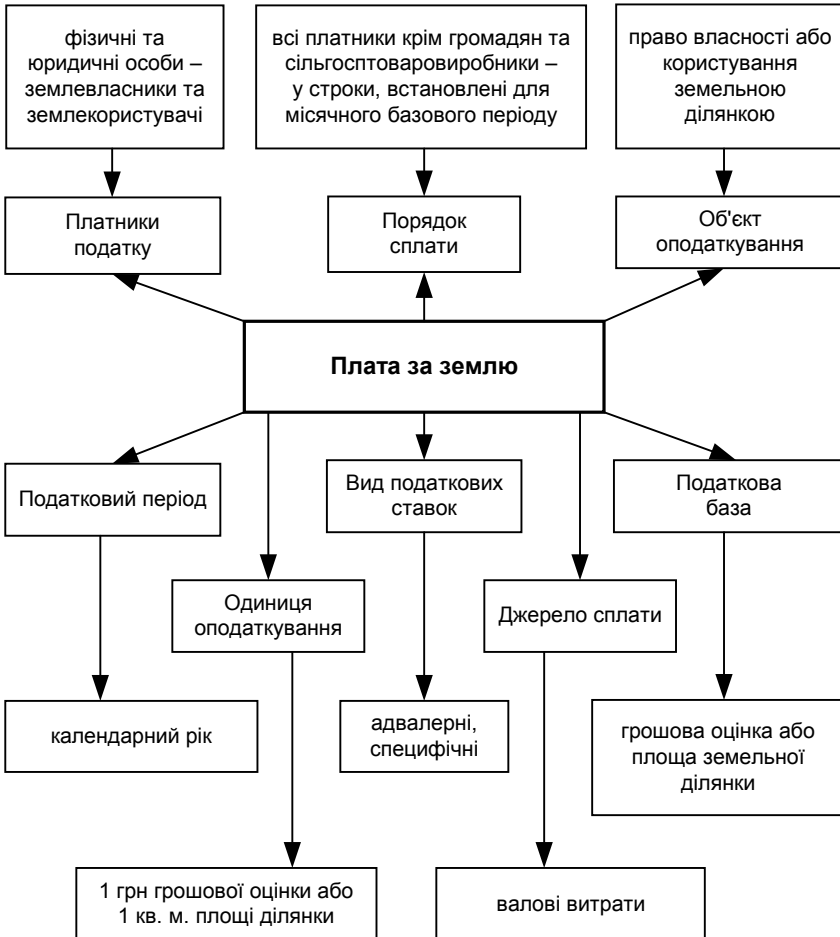

Рис. 9.2. Загальні ознаки плати за землю

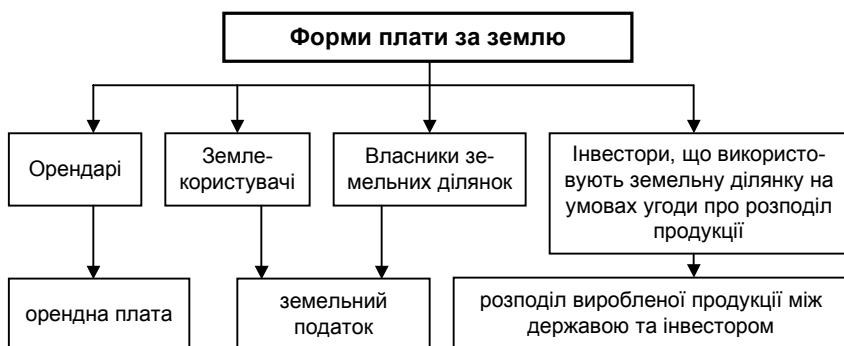

Рис. 9.3. Форми плати за землю

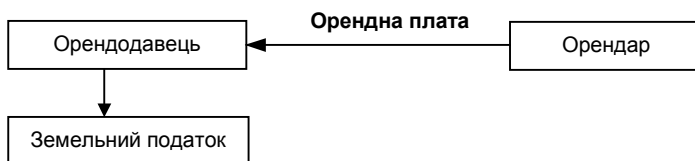

Рис. 9.4. Механізм плати за землю при оренди земельної ділянки

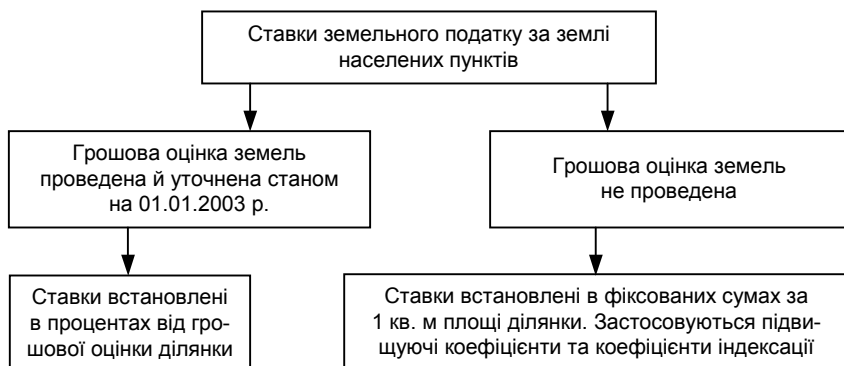

Рис. 9.5. Механізм встановлення ставок в залежності від грошової оцінки землі

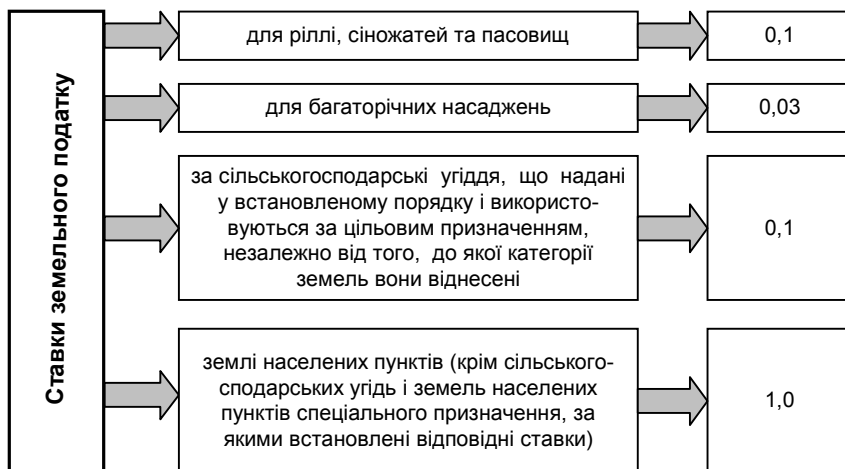

Рис. 9.6. Ставки земельного податку при наявності грошової оцінки землі

Таблиця 9.2

Середні ставки земельного податку для земельних ділянок, розташованих в межах населених пунктів (застосовуються з підвищуючим коефіцієнтом, що встановлюється бюджетними законами)

Групи населених пунктів із чисельністю населення (тис. чол.)	Середня ставка податку (коп. за 1 кв. метр)	Коефіцієнт, застосовуваний у містах Києві, Сімферополі, Севастополі і містах обласного підпорядкування
до 0,2	1,5	—
від 0,2 до 1	2,1	—
від 3 до 10	3,0	—
від 10 до 20	4,8	—
від 10 до 20	4,8	—
від 20 до 50	7,5	1,2
від 50 до 100	9,0	1,4
від 100 до 250	10,5	1,6
від 250 до 500	12,0	2,0
від 500 до 1000	15,0	2,5
від 1000 і більше	21,0	3,0

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

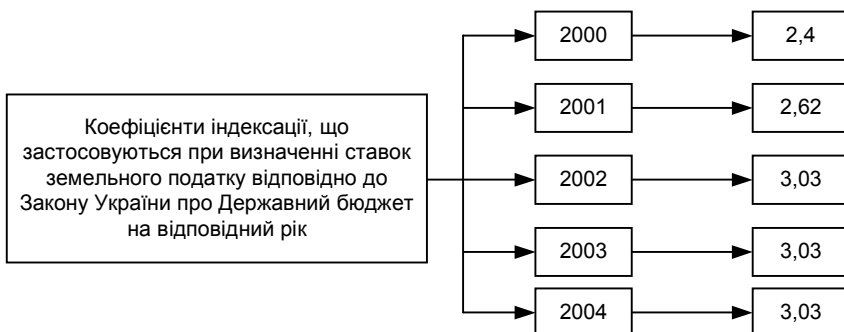

Рис. 9.7. Розміри коефіцієнтів індексації, що застосовуються при визначенні ставок земельного податку при відсутності грошової оцінки земельних ділянок

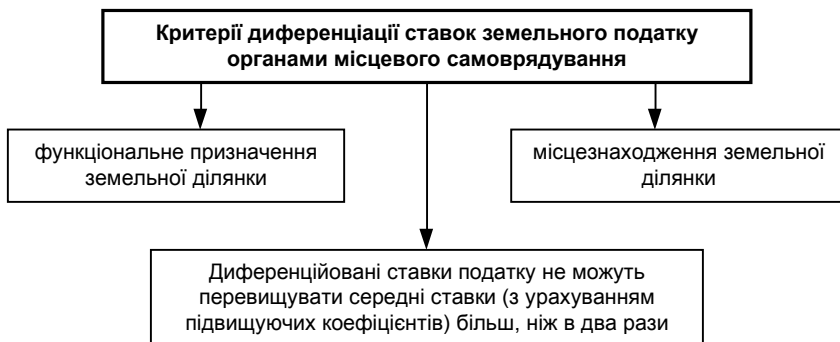

Рис. 9.8. Критерії диференціації ставок земельного податку органами місцевого самоврядування

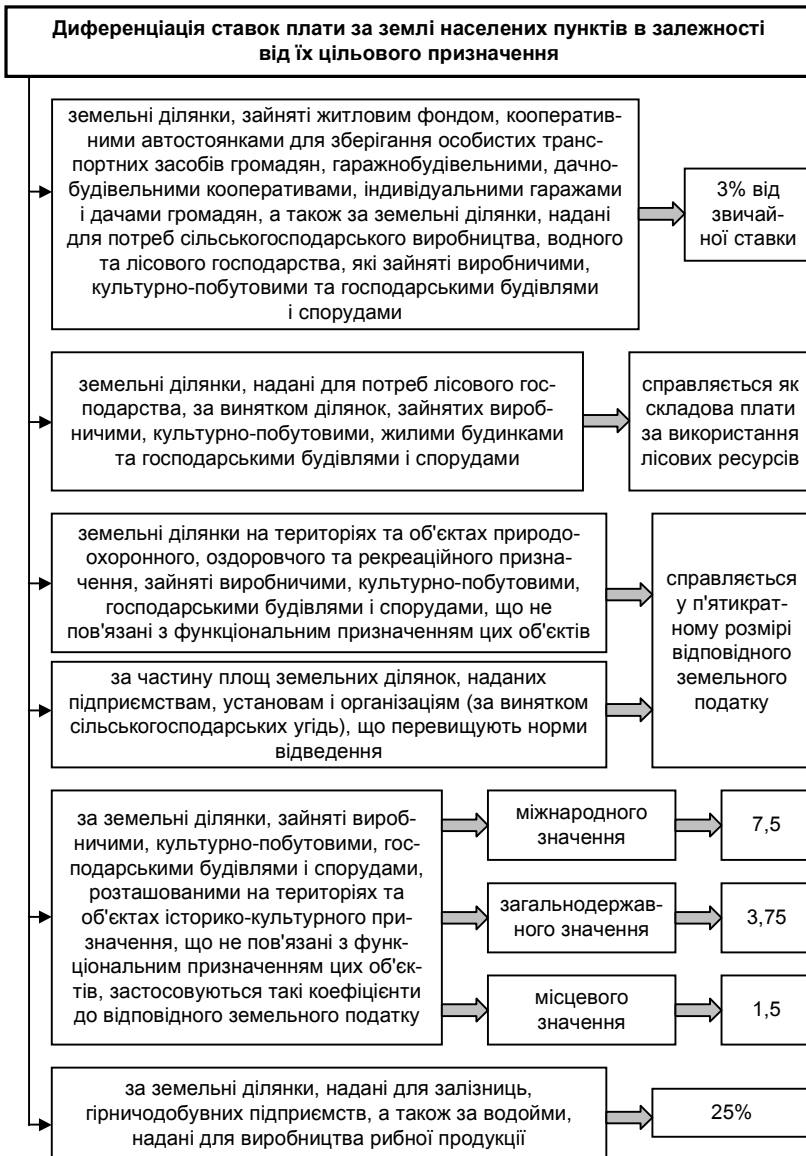

Рис. 9.9. Диференціація ставок залежно від призначення ділянки

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

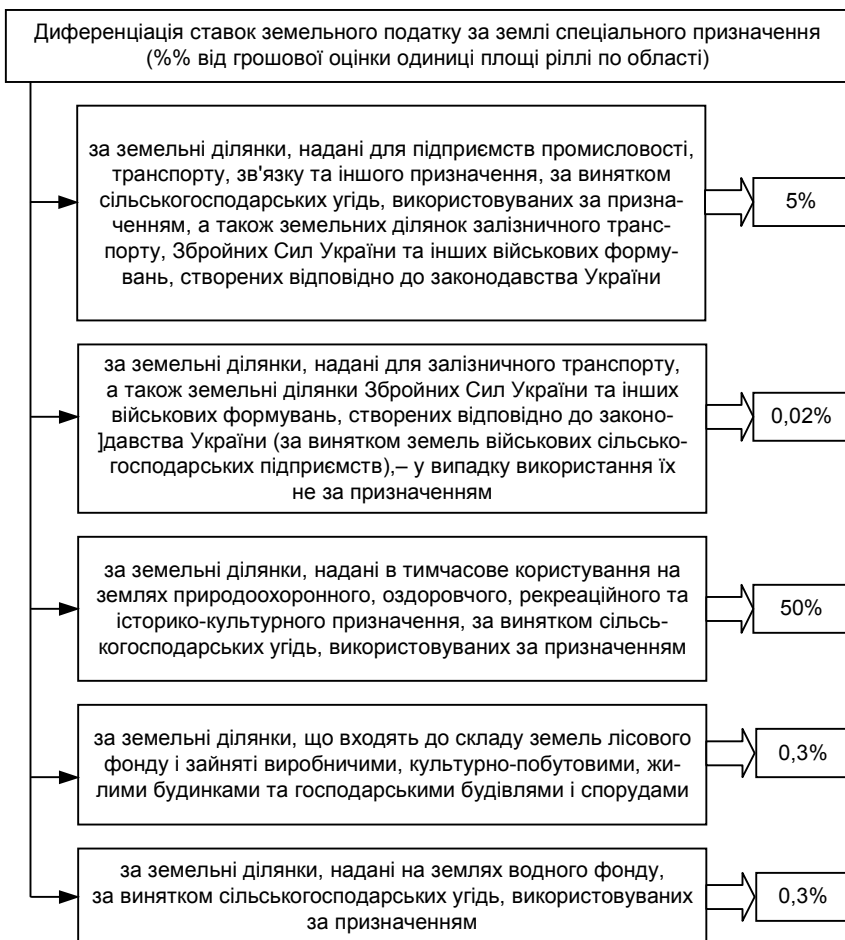

Рис. 9.10. Диференціація ставок земельного податку за землі спеціального призначення

Таблиця 9.3

**Коефіцієнти, на які збільшуються ставки податку
в курортних місцевостях**

Землі населених пунктів, що розташовані:	Коефіцієнт
на Південному узбережжі Автономної Республіки Крим	3,0
на Південно-східному узбережжі Автономної Республіки Крим	2,5
на Західному узбережжі Автономної Республіки Крим	2,2
на Чорноморському узбережжі Миколаївської, Одеської та Херсонської областей	2,0
у гірських та передгірних в районах Закарпатської, Львівської, Івано-Франківської та Чернівецької областей, крім населених пунктів, які Законом України «Про статус гірських населених пунктів України» віднесені до категорії гірських	2,3
на узбережжі Азовського моря та в інших курортних місцевостях	1,5

Рис. 9.11. Порядок сплати земельного податку

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

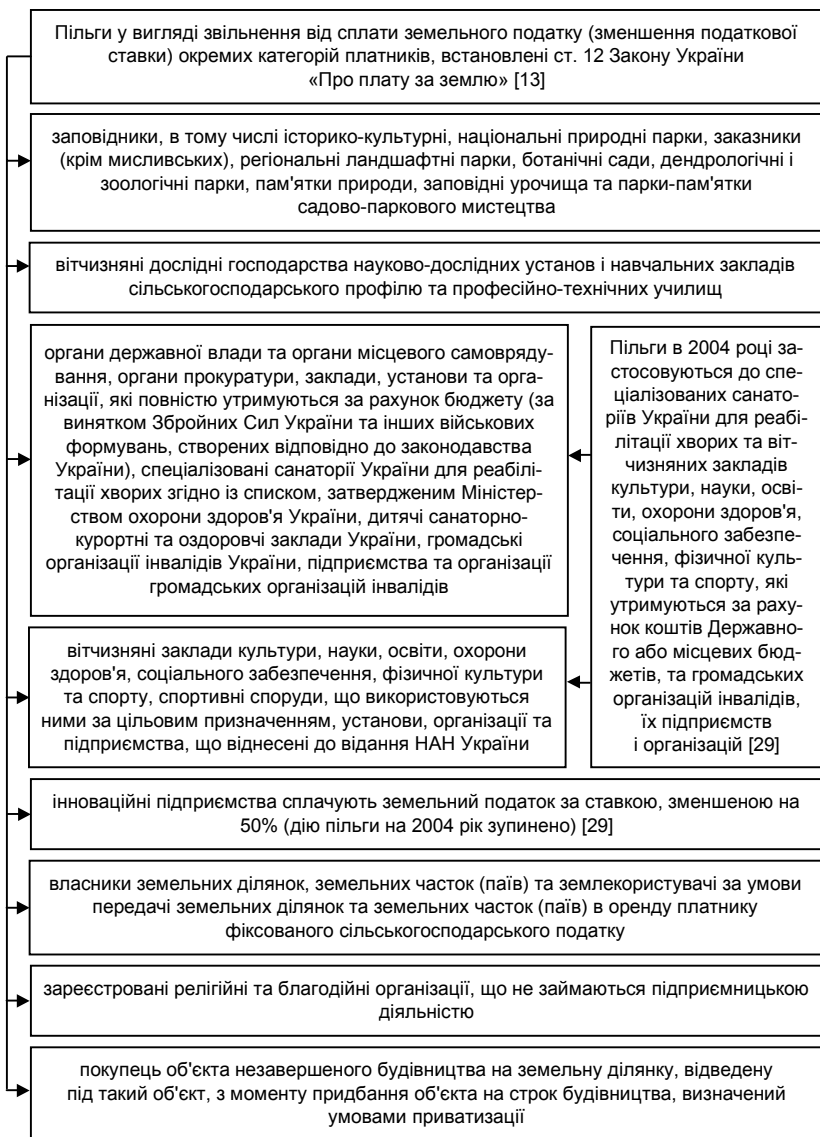

Рис. 9.12. Система пільг, встановлених Законом України «Про плату за землю» для окремих категорій платників

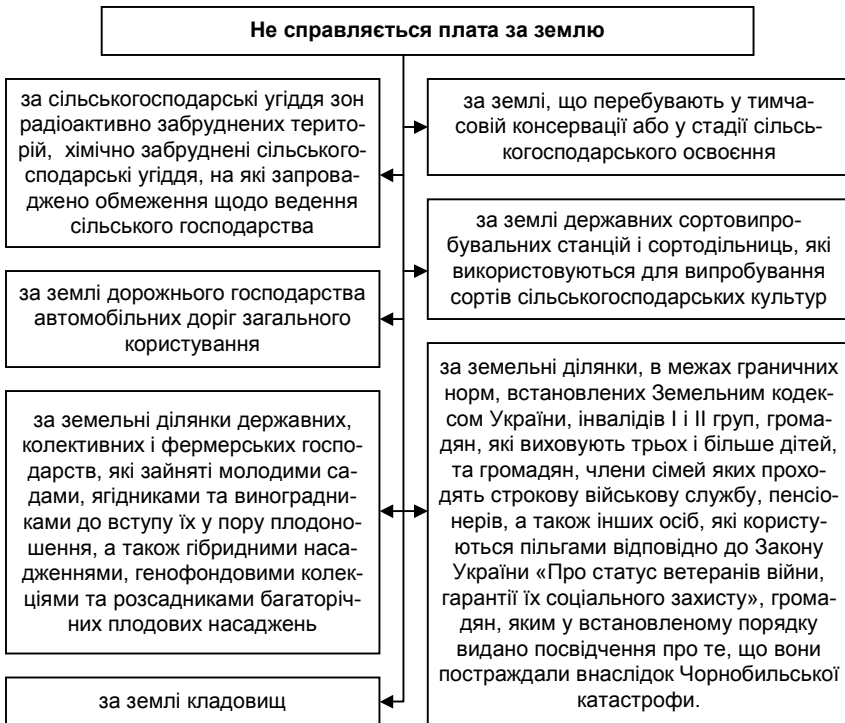

Рис. 9.13 Земельні ділянки, за які не справляється плата за землю

Рис. 9.14. Суб'єкти тимчасових галузевих пільг

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

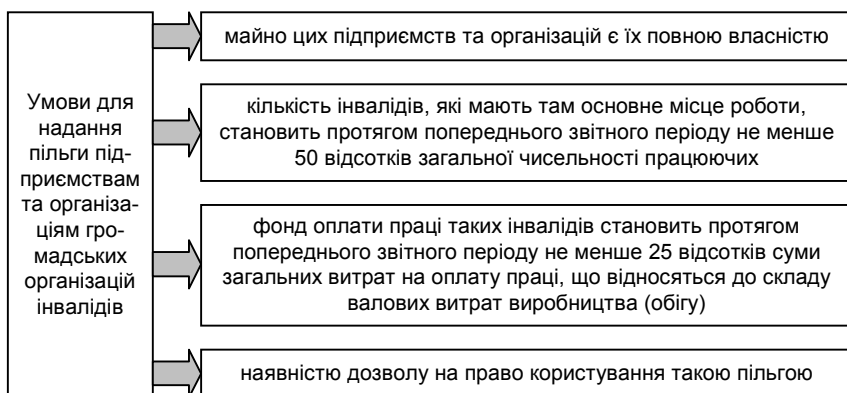

Рис. 9.15. Умови для надання пільги підприємствам та організаціям громадських організацій інвалідів

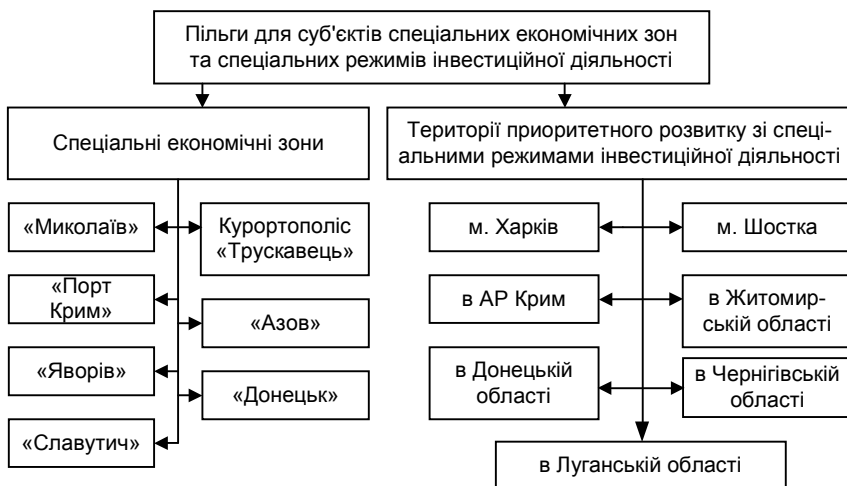

Рис. 9.16. Спеціальні економічні зони та території пріоритетного розвитку, суб'єкти яких мають пільги з податку за землю

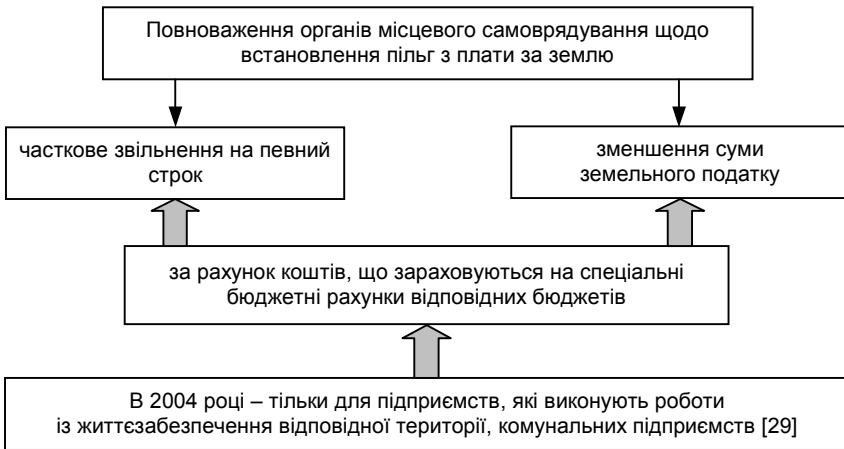

Рис. 9.17. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо встановлення пільг з плати за землю

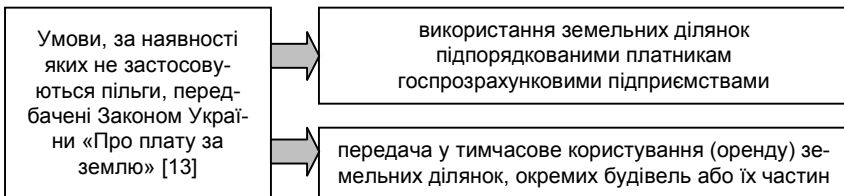

Рис. 9.18. Підстави для втрати права на податкові пільги, встановлені ст. 12 Закону України «Про плату за землю»

9.2. Плата за користування надрами для видобування корисних копалин

Рис. 9.19. Схема надрокористування в Україні [46]

9. ПЛАТА ЗА РЕСУРСИ

Рис. 9.20. Загальні ознаки плати за користування надрами для видобування корисних копалин

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

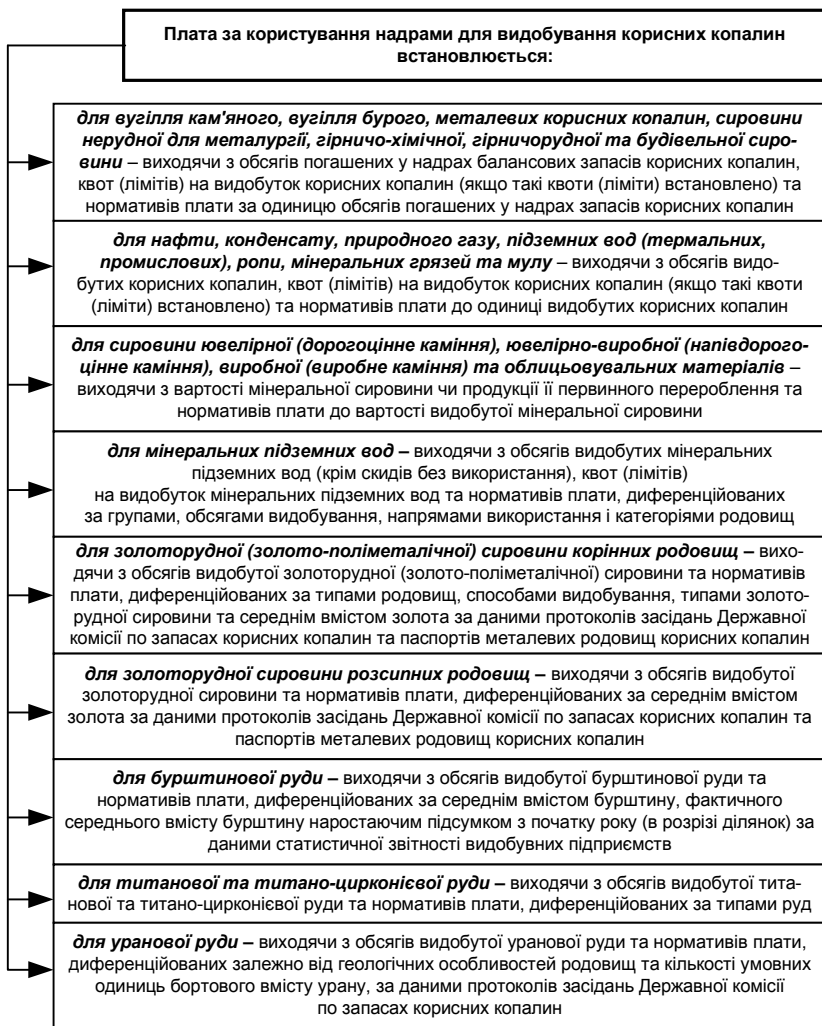

Рис. 9.21. Порядок розрахунку плати за окремими видами корисних копалин

Рис. 9..22 Співвідношення обсягів погашених запасів та видобутих корисних копалин

Рис. 9.23. Встановлення і перегляд нормативів плати за користування надрами для видобування корисних копалин

Таблиця 9.4.

Базові нормативи плати за користування надрами для видобування корисних копалин [29]

Корисні копалини	Одиниця виміру	Плата за одиницю погашених запасів, грн/т, грн/куб. м	Плата за одиницю видобутих корисних копалин, грн/т, грн/куб. м	Плата у відсотках до вартості видобутих корисних копалин
1	2	3	4	5
Горючі корисні копалини				
Нафта, конденсат	тонн		10,0	
Газ природний	тис. куб. метрів		2,0	
Вугілля кам'яне	тонн	0,27		
Вугілля буре	- " -	0,16		
Торф	- " -		не встановлюється	
Металеві корисні копалини				
Залізна руда для збагачення	тонн	0,7		
Залізна руда багата*	- " -	2,5		
Марганцева руда	- " -	2,0		
Титанова руда**	куб. м.		0,16	
Титано-цирконієва руда	- " -		0,31	
Нікелева руда (силікатна)	тонн	3,5		
Уранова руда	- " -			3
Сировина нерудна для металургії				
Бентонітова глина	- " -	0,8		
Глина вогнетривка	- " -	0,6		
Каолін вторинний	- " -	0,6		
Доломіт	- " -	0,5		
Флюсовий вапняк	- " -	0,3		
Кварцит та пісок кварцевий для металургії	- " -	0,5		
Пісок формувальний	- " -	0,4		
Кварцит для виробництва кремнію	- " -	0,7		
Гірничо-хімічна сировина				
Сірчана руда	- " -	1,0		

9. ПЛАТА ЗА РЕСУРСИ

Продовження табл. 9.4

1	2	3	4	5
Калійно-магнієва сіль		1,0		
Кухонна сіль (кам'яна)		1,0		
Крейда для содової промисловості		1,0		
Вапняки для цукрової промисловості	- " -	1,0		
Сировина для виробництва мінеральних пігментів	- " -	1,0		
Гірничорудна сировина				
Графітова руда	тонн	1,0		
Сировина для виготовлення оптичної та п'єзооптичної продукції	кілограмів		не встановлюється	
Сировина для виробництва адсорбційних матеріалів (бентоніт, палигорскіт, сапоніт, цеоліти)	тонн	1,0		
Сировина для виробництва абразивних матеріалів	- " -	0,16		
Пірофіліт	- " -	10,0		
Озокерит	- " -	10,0		
Сировина ювелірна (дорогоцінне каміння) топаз, бурштин, моріон тощо)	кілограмів грамів каратів			5***
Сировина ювелірно-виробна (напівдорогоцінне каміння)	кілограмів			4***
Сировина виробна (виробне каміння)	тонн, куб. метрів			4***
Сировина для облицювальних матеріалів				
Високодекоративне каміння (лабрадорит, граніти типу «капустинський»)	м. куб.			5****
Інші види декоративного каміння	- " -			3****
Сировина будівельна (у тому числі місцевого значення)				
Сировина для виготовлення цементу	тонн	2,0		
Крейда і вапняк на вапно	- " -	0,5		
Гіпс	- " -	0,5		
Керамзитова сировина	м. куб.	1,0		
Цегельно-черепична сировина	- " -	1,0		
Камінь будівельний	- " -	2,0		

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 9.4

1	2	3	4	5
Камінь пиляний	- " -	2,0		
Глина тугоплавка	тонн	1,0		
Пісок для виробництва скла	- " -	2,0		
Польовошпатова сировина	- " -	1,0		
Каолін первинний	- " -	1,0		
Перліт	- " -	0,35		
Сировина для виробництва мінеральної вати	- " -	1,0		
Піщано-гравійна сировина	м. куб.	1,0		
Бітуми	тонн	2,0		
Термальні підземні води	- " -		0,1	
Промислові підземні води (розсіл)	- " -		0,05	
Ропа	- " -		0,1	
Мінеральні грязі та мул	- " -		1,2	

* Для руд підземного видобутку в Криворізькому басейні не встановлюється.

** Для розсіпних родовищ іршанської групи.

*** До вартості необробленої мінеральної продукції.

**** До вартості блочної продукції в розрахунку на обсяг погашених запасів.

Таблиця 9.5

Диференційовані нормативи плати за користування надрами для видобування мінеральних підземних вод

Група мінеральних підземних вод	Обсяг видобування (куб. м/добу)	Норматив плати, грн/куб. метр					
		лікувальний заклад			промисловий розлив		
		категорія родовища					
		I	II	III	I	II	III
Природні столові	понад 200	–	–	–	9	6,75	4,5
	від 200 до 100	–	–	–	7,5	5,62	3,75
	до 100	–	–	–	6	4,5	3
Лікувальні та лікувально-столові питні для внутрішнього використання	понад 100	6	4,5	3	12	9	6
	від 100 до 50	5,25	3,93	2,62	10,5	7,87	5,25
	до 50	4,5	3,37	2,25	9	6,75	4,5
Лікувальні для зовнішнього використання	незалежно від обсягу видобування	3	2,25	1,5	–	–	–

Категорії родовищ:

I — родовища унікальних мінеральних підземних вод;

II — родовища рідкісних мінеральних підземних вод;

III — всі інші родовища мінеральних підземних вод.

Таблиця 9.6

Перелік родовищ мінеральних підземних вод за категоріями

Назва родовища	Регіон, область	Категорія родовища
Голубинське (Лужанське)	Закарпатська	I
Зайчиківське	Хмельницька	I
Збручанське	- " -	I
Келечинське	Закарпатська	I
Моршинське	Львівська	I
Новозбручанське	Тернопільська	I
Новополянське	Закарпатська	I
Полянське	- " -	I
Слов'яногірське	Донецька	I
Східницьке	Львівська	I
Трускавецьке (Нафтуся)	- " -	I
Шаянське	Закарпатська	I
Березівське	Харківська	II
Броварське	Київська	II
Волочиське	Хмельницька	II
Кирилівське	Запорізька	II
Куяльницьке	Одеська	II
Маківське	Хмельницька	II
Миргородське	Полтавська	II
Плосківське	Закарпатська	II
Регіна (Мурованокуриловецьке)	Вінницька	II
Сойминське	Закарпатська	II
Степанське	Рівненська	II
Феодосійське	АР Крим	II
Всі інші родовища		III

Таблиця 9.7

**Диференційовані нормативи плати за користування надрами
для видобування золоторудної (золото-поліметалічної) сировини
з розсипних родовищ [70]**

Середній вміст золота, грамів на тонну руди*	Нормативи плати, гривень на тонну золоторудної сировини
До 3 включно	1
від 3 до 4 включно	1,43
від 4 до 5 включно	1,93
від 5 до 6 включно	2,49
від 6 до 7 включно	3,13
Понад 7	3,84

Таблиця 9.8

**Диференційовані нормативи плати за користування надрами
для видобування золоторудної (золото-поліметалічної) сировини
з корінних родовищ [70]**

Середній вміст золота, грамів на тонну руди*	Нормативи і плати, гривень на тонну руди		
	Відкритий спосіб видобутку	Підземний спосіб видобутку	
	Усі типи золоторудної сировини	Золоторудна сировина	Золото- поліметалічна сировина
До 6 включно	1	0,50	0,25
від 6 до 7 включно	1,43	0,72	0,36
від 7 до 8 включно	1,93	0,96	0,48
від 8 до 9 включно	2,49	1,24	0,62
від 9 до 10 включно	3,13	1,56	0,78
Понад 10	3,84	1,92	0,96

Таблиця 9.9

Коригування базових та диференційованих нормативів в залежності від умов видобування

Підстави для застосування коефіцієнту	Коефіцієнт
Наднормативні втрати корисних копалин під час їх видобування	2
Видобування понад встановлені квоти (ліміти)	
Видобування піщано-гравійної сировини в акваторіях морів, водосховищ, у річках та їх заплавах	
На родовищах вуглекислих мінеральних підземних вод (гідрокарбонатних) при визначенні обсягу води, що видобувається на свердловинах, не обладнаних стаціонарними газовідділювачами	0,85
Видобування позабалансових обсягів запасів корисних копалин	0,5
Видобування корисних копалин на техногенних родовищах	
Видобування нафти, конденсату та природного газу понад базові обсяги (рівні)	

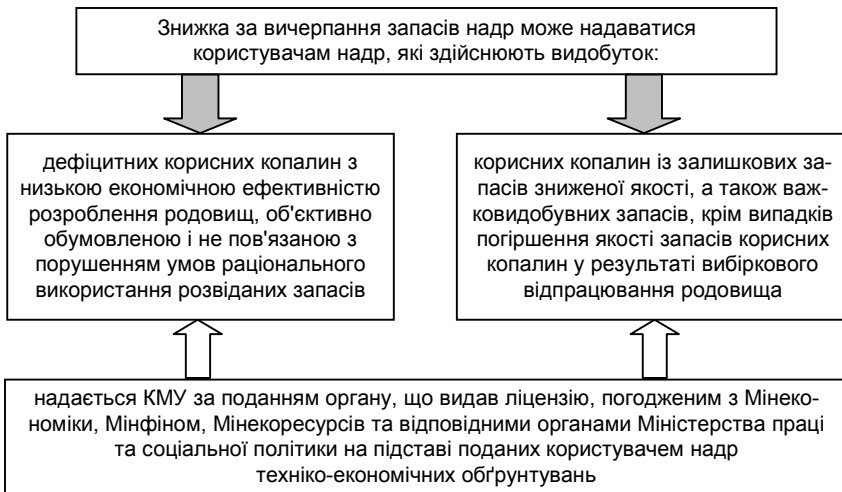

Рис. 9.24. Умови для надання знижки у зв'язку з вичерпанням запасів надр

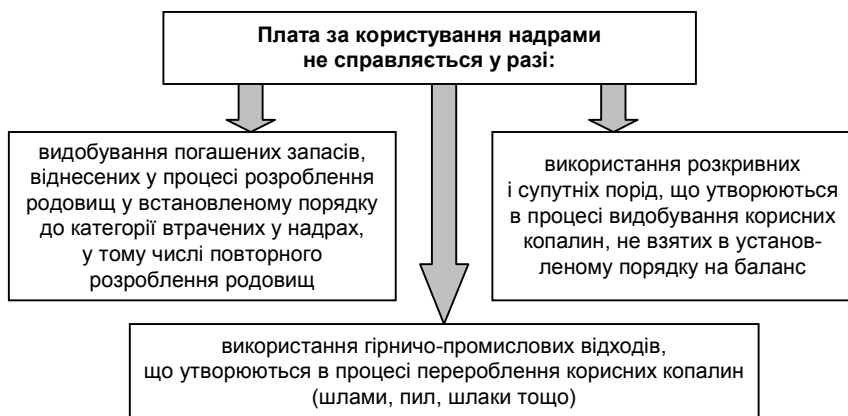

Рис. 9.25. Пільги щодо плати за використання надр

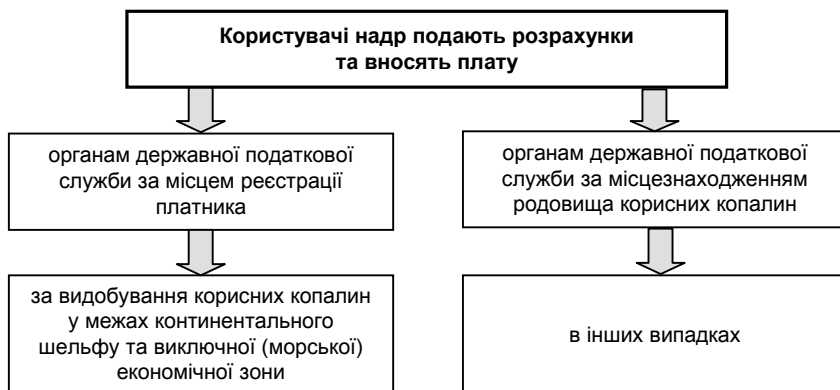

Рис. 9.26. Подання звітності та внесення плати у випадку, коли місце реєстрації платника інше, ніж місцезнаходженням родовища

9.3. Плата за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

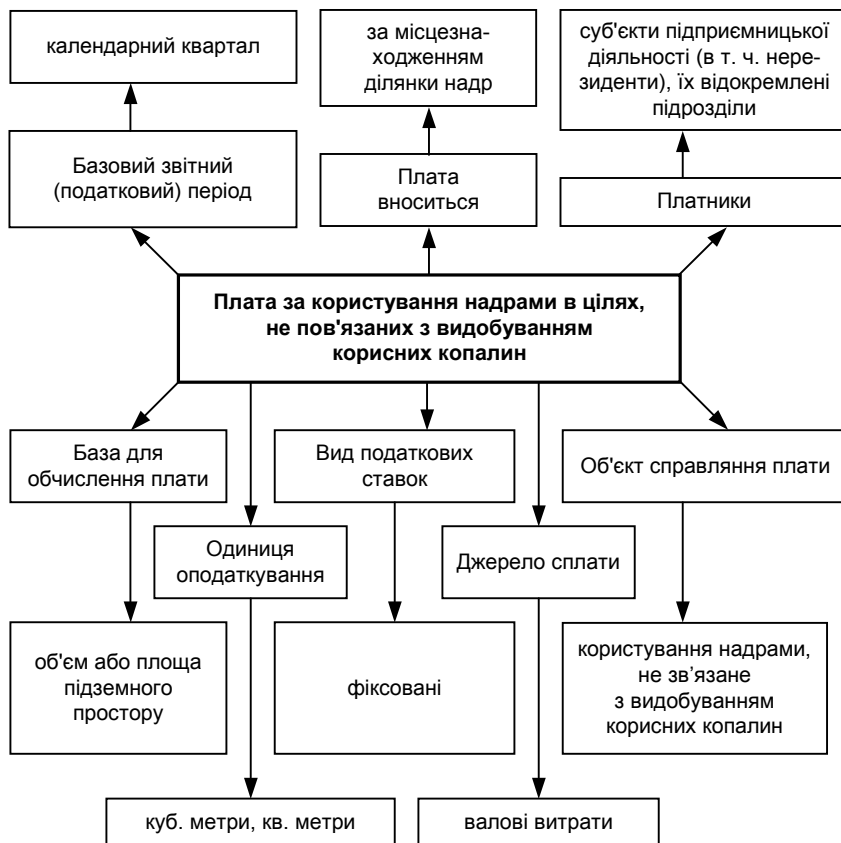

Рис. 9.27. Загальні ознаки плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

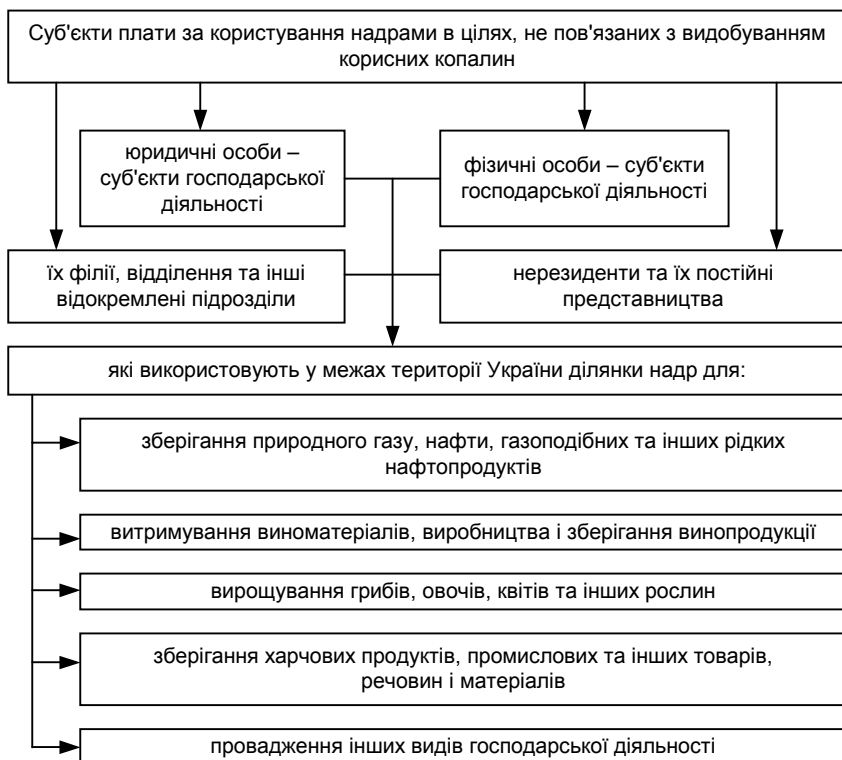

Рис. 9.28. Суб'єкти плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

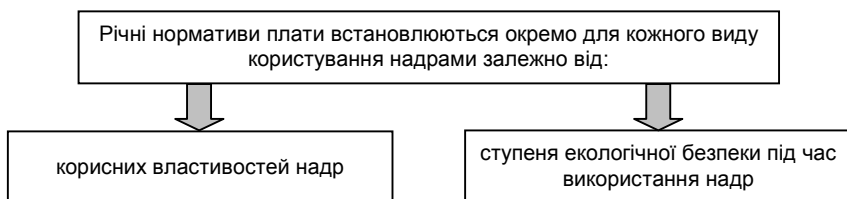

Рис. 9.29. Умови, що враховуються при встановленні річних нормативів плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

Рис. 9.30. База для обчислення плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

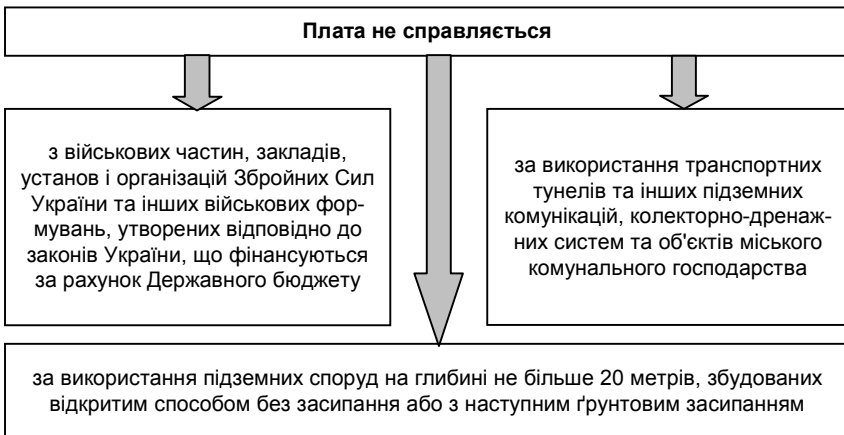

Рис. 9.31. Пільги з плати за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин

Таблиця 9.10

**Нормативи плати за користування надрами в цілях,
не пов'язаних з видобуванням корисних копалин**

Характер користування надрами	Вид користування надрами	Одиниця виміру	Плата за одиницю обсягу користування надрами, грн на рік
Використання підземного простору надр – пористих чи тріщинуватих геологічних утворень (пластів-колекторів)	зберігання природного газу та газоподібних продуктів	тис. куб. метрів активного об'єму	0,05
Використання підземного простору – спеціально створених та існуючих гірничих виробок (відпрацьованих і пристосованих), а також природних порожнин (печер)	зберігання нафти та інших рідких нафтопродуктів	куб. метрів	0,05
	витримування вино-матеріалів, виробництво і зберігання винопродукції	кв. метрів	0,14
	виращування грибів, овочів, квітів та інших рослин	- " -	0,08
	зберігання харчових продуктів, промислових та інших товарів, речовин і матеріалів	- " -	0,06
	провадження іншої господарської діяльності	- " -	0,20

9.4. Збори за використання водних ресурсів

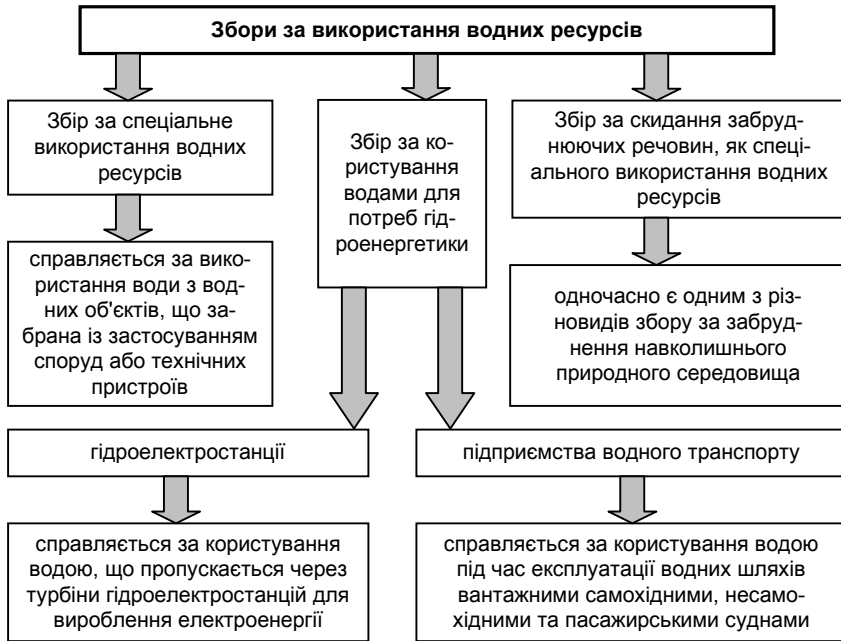

Рис. 9.32. Система зборів за використання водних ресурсів

Таблиця 9.11

Особливості обчислення та справляння збору за спеціальне використання водних ресурсів

Спеціальні умови	Особливості обчислення збору
Використання води, що надходить із змішаних джерел (поверхневі, підземні)	збір обчислюється виходячи з обсягів використання води з кожного виду джерела водопостачання окремо
Понадлімітне використання водних ресурсів	збір обчислюється у п'ятикратному розмірі і справляється за рахунок прибутку водокористувача
У разі відсутності вимірювальних приладів	обсяг використаної води, як виняток, визначається за технологічними даними (тривалість роботи агрегатів, обсяг виробленої продукції чи надання послуг, витрати електроенергії, пропускна спроможність водопровідних труб за одиницю часу тощо)
Використання води, обтисаної від інших споживачів	Збір справляється за обсяги фактично використаної води з урахуванням обсягу втрат води в їх системах водопостачання відповідно до встановлених нормативів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

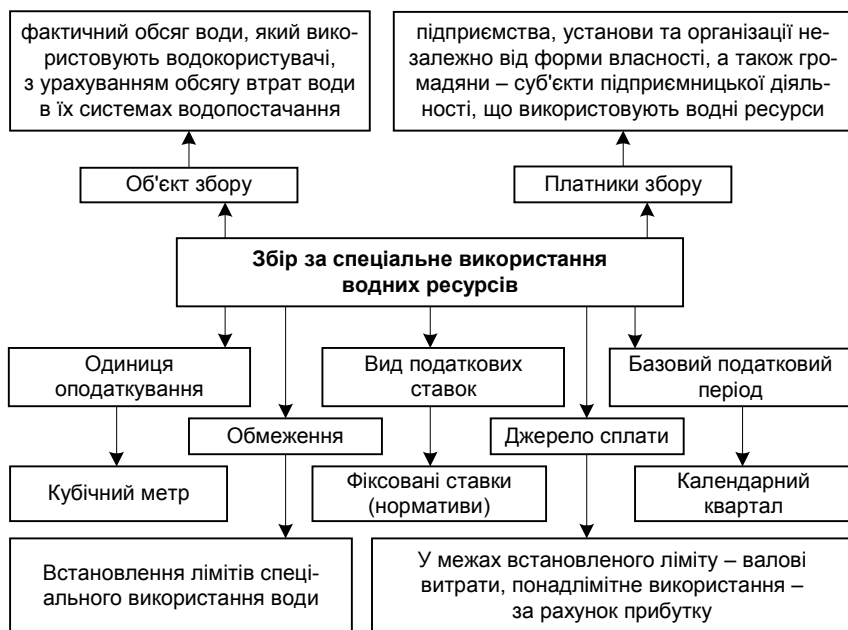

Рис. 9.33. Загальні ознаки збору за спеціальне використання водних ресурсів

Таблиця 9.12

Нормативи збору за спеціальне використання водних ресурсів з поверхневих водних об'єктів [80]

Басейни річок, включаючи притоки всіх порядків	Нормативи збору, коп./куб. метр
1	2
Дніпра на північ від м. Київ (Прип'яті та Десни), включаючи м. Київ	5,04
Дніпра на південь від м. Київ (за винятком Інгульця)	4,79
Інгульця	7,31
Сіверського Дінця	9,83
Південного Бугу (без Інгульця)	5,54
Інгулу	6,80
Дністра	3,02
Вісли та Західного Бугу	3,02
Пруту та Сірету	2,27

Закінчення табл. 9.12

1	2
Тиси	2,27
Дунаю	2,02
Річок Криму	10,08
Річок Приазов'я	12,1
Інших річок	5,54

Таблиця 9.13

**Нормативи збору за спеціальне використання водних підземних вод
(без урахування ставок на відшкодування витрат
на геологорозвідувальні роботи) [80]**

Найменування регіону	Нормативи збору, коп./куб. метр
1	2
<i>Автономна Республіка Крим</i>	9,32
Області:	
<i>Вінницька</i>	8,06
<i>Волинська</i>	8,32
<i>Дніпропетровська</i>	7,06
<i>Донецька</i>	9,58
<i>Житомирська</i>	8,06
<i>Закарпатська</i>	5,29
Запорізька:	
Веселівський, Мелітопольський, Приазовський, Якимівський райони	8,06
решта районів області	7,31
Івано-Франківська:	
Богородчанський, Верховинський, Долинський, Косівський, Надвірнянський, Рожнятівський райони	12,6
решта районів області	7,06
Київська:	
Білоцерківський, Бородянський, Броварський, Васильківський, Іванківський, Кагарлицький, Києво-Святошинський, Макарівський, Миронівський, Обухівський, Поліський райони	4,03
решта районів області	5,29
<i>Кіровоградська</i>	9,32
<i>Львівська</i>	7,31
<i>Луганська</i>	10,58

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 9.13

1	2
Миколаївська	10,58
Одеська	8,82
Полтавська:	
Великобагачанський, Галицький, Зіньківський, Лохвицький, Лубенський, Миргородський, Новосанжарський, Решетилівський, Хорольський, Шишацький райони	4,54
решта районів області	5,29
Рівненська:	
Володимирецький, Здолбунівський, Костопільський, Рівненський, Сарненський, Острозький райони	5,8
решта районів області	7,06
Сумська:	
Глухівський, Сумський, Роменський, Шосткинський райони	5,29
решта районів області	6,3
Тернопільська	9,83
Харківська	7,56
Херсонська	7,56
Хмельницька:	
Деражнянський, Красилівський, Лeticівський, Старокостянтинівський, Хмельницький, Полонський, Шепетівський райони	6,3
решта районів області	9,58
Черкаська	4,54
Чернівецька	8,82
Чернігівська:	
Городнянський, Корюківський, Ічнянський, Сосницький, Щорський, Талалаївський райони	7,56
решта районів області	5,54

Збір за спеціальне використання водних ресурсів не справляється:	
	за воду, що використовується для задоволення питних і санітарно-гігієнічних потреб населення, зокрема для задоволення винятково власних питних і санітарно-гігієнічних потреб підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та громадян – суб'єктів підприємницької діяльності
	за воду, що використовується для протипожежних потреб
	за воду, що використовується для потреб зовнішнього благоустрою території міст та інших населених пунктів
	за воду, що використовується у шахтах для пилозаглушення
	за морську воду, крім води з лиманів
	за воду, що збирається науково-дослідними установами для наукових досліджень у галузі рибосіяння та для виробництва елітного насіння рису
	за воду, що втрачена в магістральних та міжгосподарських каналах зрошувальних систем
	за підземну воду, що вилучається з надр для усунення шкідливої дії вод (забруднення, підтоплення, засолення, заболювання, зсув тощо)
	за воду, що забирається підприємствами й організаціями для забезпечення випуску молоді цінних промислових видів риб та інших водних живих ресурсів у природні водойми й водосховища

Рис. 9.34. Пільги зі збору за спеціальне використання водних ресурсів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

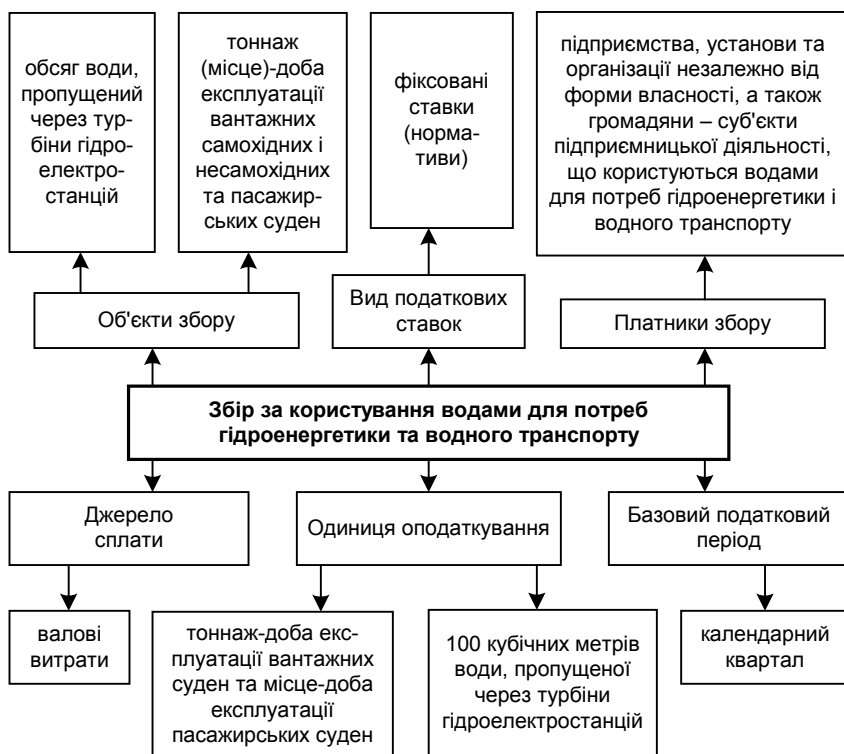

Рис. 9.35. Загальні ознаки збору за користування водами для потреб гідроенергетики та водного транспорту

Таблиця 9.14

Нормативи збору за користування водами для потреб гідроенергетики та водного транспорту (крім стоянкового, службово-допоміжного і буксирного флотів)

Користування водами	Норматив
Для потреб гідроенергетики (усі річки)	0,98 коп. за 100 куб. м води, пропущеної через турбіни електростанцій (крім гідроаккумулятивних електростанцій, які функціонують у комплексі з гідроелектростанціями)
Для потреб водного транспорту (усі річки, крім Дунаю)	
Вантажний самохідний і несамохідний флот, що експлуатується	1,75 коп. за 1 тоннаж-добу експлуатації
Пасажи́рський флот, що експлуатується	0,20 коп. за 1 місце-добу експлуатації

Рис. 9.36. Пільги зі збору за використання води для потреб гідроенергетики та водного транспорту

9.5. Збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету

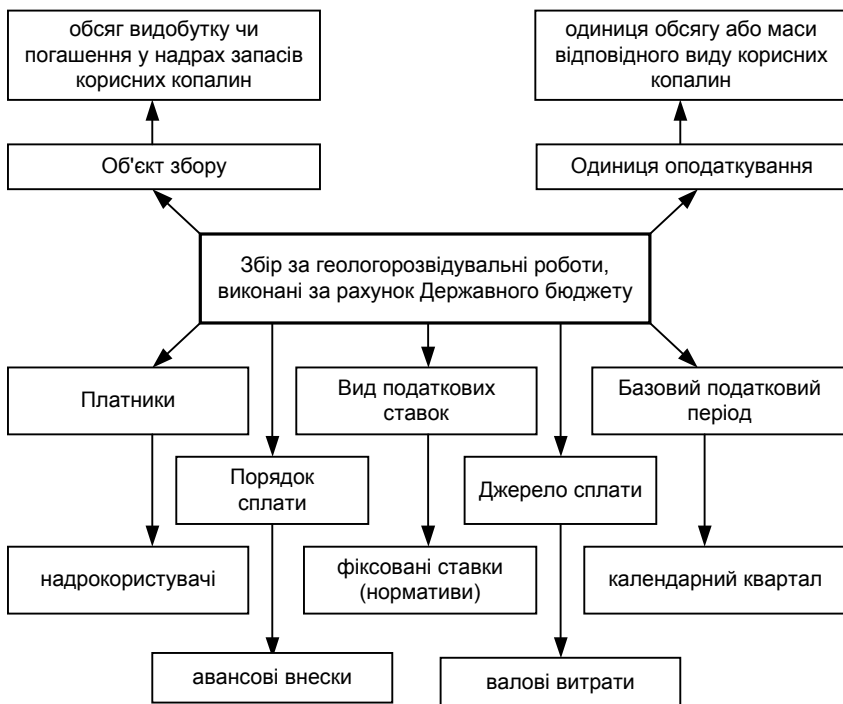

Рис. 9.37. Загальні ознаки збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету

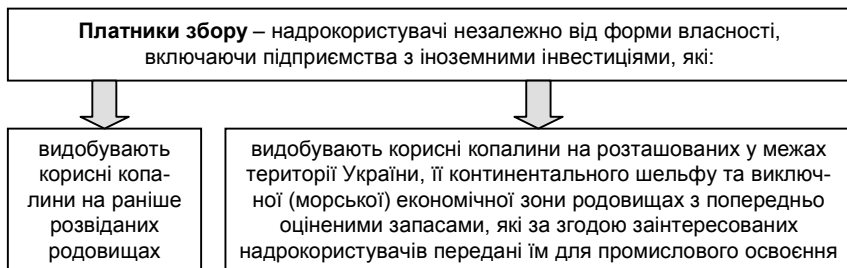

Рис. 9.38. Платники збору за геологорозвідувальні роботи

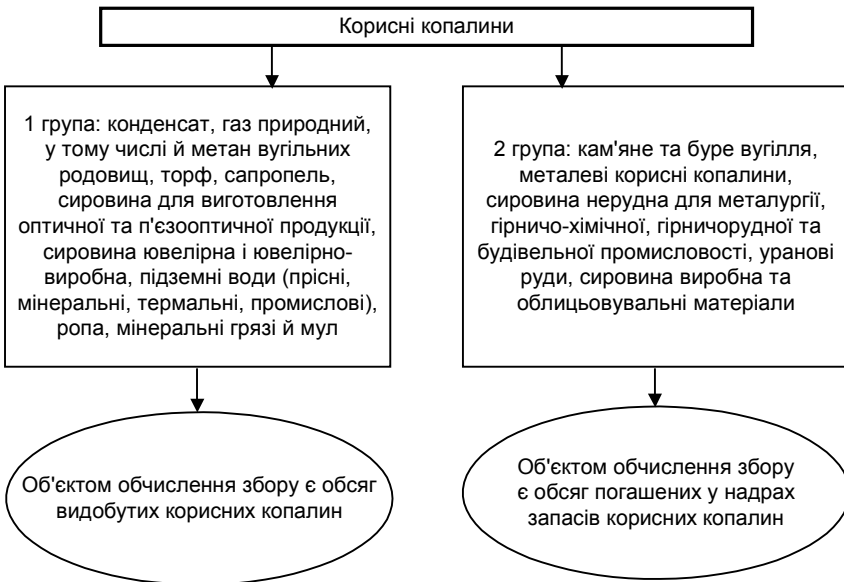

Рис. 9.39. Об'єкти обчислення збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету [46]

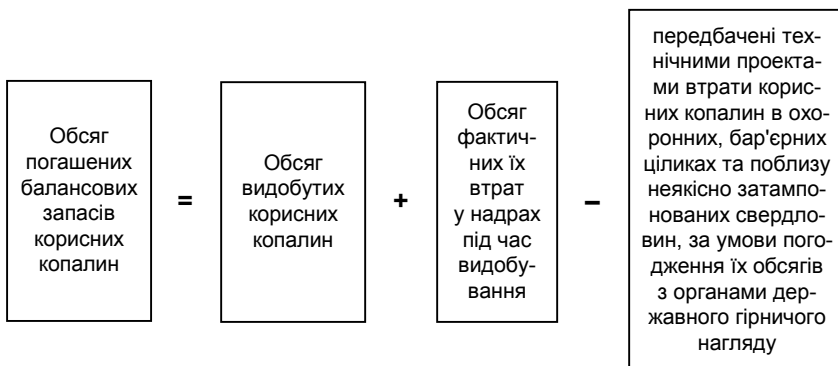

Рис. 9.40. Порядок розрахунку обсягу погашених балансових запасів корисних копалин

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

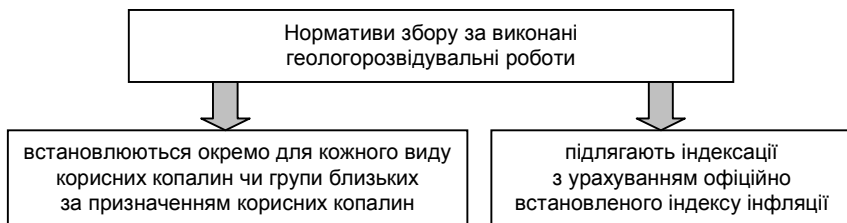

Рис. 9.41. Порядок встановлення та коригування нормативів

Таблиця 9.15

Нормативи збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету [69]

Вид корисної копалини	Одиниця виміру	До одиниці видобутку корисних копалин	До одиниці погашення запасів корисних копалин
1	2	3	4
Горючі корисні копалини			
Нафта, конденсат	тонн	20,5	
Газ природний	тис. куб. м	9,95	
Вугілля кам'яне	тонн		0,47
Метан вугільних родовищ	тис. куб. м	6	
Вугілля буре	тонн		0,16
Торф	- " -	0,05	
Сапропель	- " -	0,05	
Металеві корисні копалини			
Залізна руда для збагачення	- " -		0,25
Залізна руда багата	- " -		0,57
Марганцева руда	- " -		0,21
Титанова руда (розсипних родовищ)	- " -		0,08
Титано-цирконієва руда (розсипних родовищ)	- " -		0,1
Нікелева руда (силікатна)	- " -		0,12
Уранова руда	- " -		0,6
Ртутна руда	- " -		0,11
Золоторудна сировина	- " -		3
Бентонітова глина	- " -		0,2
Глина вогнетривка	- " -		0,18
Каолін вторинний	- " -		0,22

9. ПЛАТА ЗА РЕСУРСИ

Продовження табл. 9.15

1	2	3	4
Доломіт	- " -		0,09
Флюсовий вапняк	- " -		0,09
Кварцит та пісок кварцевий для металургії	тонн		0,24
Пісок формувальний	- " -		0,1
Кварцит для виробництва кремнію	- " -		0,33
Гірничо-хімічна сировина			
Сірчана руда	тонн		0,6
Калійно-магнієва сіль	- " -		0,45
Фосфорити (агроруди)	- " -		0,2
Кухонна сіль кам'яна	- " -		0,1
Крейда для содової промисловості	- " -		0,2
Вапняк для цукрової промисловості	- " -		0,15
Сировина для виробництва мінеральних пігментів	- " -		0,55
Крейда для хімічної промисловості	- " -		0,18
Гірничорудна сировина			
Графітова руда	тонн		0,14
Сировина для виготовлення оптичної та п'єзооптичної продукції	кілограмів	2,5	
Сировина для виробництва адсорбційних матеріалів (бентоніти, палигорськіти, цеоліти, сапоніти)	тонн		0,1
Сировина для виробництва абразивних матеріалів (гранатвмісна, пісок кварцевий, кремій)	- " -		0,16
Пірофіліт	- " -		0,5
Озокерит	- " -		0,6
Сировина ювелірна, ювелірно-виробна, виробна, для облицювальних матеріалів			
Сировина ювелірна (дорогоцінне каміння):			
бурштин	кілограмів	3,6	
топаз, моріон, берил	- " -	2,5	
Сировина ювелірно-виробна (напів-дорогоцінне каміння) – пірофіліт	кілограмів	0,1	
Сировина виробна	тонн		0,5
Сировина для облицювальних матеріалів (декоративне каміння)	куб. метрів		0,25

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 9.15

1	2	3	4
Сировина будівельна (в тому числі місцевого значення)			
Сировина для виготовлення цементу	тонн		0,1
Крейда і вапняк на вапно, крейда будівельна	- " -		0,1
Гіпс	- " -		0,19
Керамзитова сировина	куб. метрів		0,16
Цегельно-черепична сировина	- " -		0,18
Камінь будівельний	- " -		0,12
Камінь пиляний	- " -		0,14
Глина тугоплавка	тонн		0,22
Пісок для виробництва скла	- " -		0,12
Польовошпатова сировина	- " -		1,2
Каолін первинний	- " -		0,18
Перліт	куб. метрів		0,16
Сировина для виробництва мінеральної вати	тонн		0,12
Піщано-гравійна сировина, в тому числі пісок будівельний	куб. метрів		0,06
Бітуми	тонн		0,4
Сировина для вапнування кислих ґрунтів	- " -		0,05
Води			
Мінеральні підземні води	куб. метрів	0,3	
Термальні підземні води	- " -	0,005	
Промислові підземні води (розсіл)	- " -	0,1	
Ропа	- " -	0,02	
Мінеральні грязі та мул	- " -	0,21	
Прісні підземні води	100 куб. м	1,68	

Таблиця 9.16

**Коефіцієнти, що застосовуються для коригування нормативів збору
за геологорозвідувальні роботи**

Умови для застосування коефіцієнту	Коефіцієнт
<i>Для родовищ, де виконано:</i>	
загальні і детальні пошукові роботи та попередню розвідку за рахунок Державного бюджету, а детальну розвідку за рахунок власних коштів	0,6
дорозвідку запасів корисних копалин за рахунок власних коштів	
загальні і детальні пошукові роботи за рахунок Державного бюджету, а попередню і детальну розвідку за рахунок власних коштів	0,4
загальні пошукові роботи частково за рахунок Державного бюджету на стадії регіональних робіт, а детальні пошукові роботи, попередню і детальну розвідку за рахунок власних коштів	0,2
<i>Інші випадки</i>	
Збір за супутньо залягаючі корисні копалини у випадку видобування більше одного виду корисних копалин, що супутньо залягають на одному родовищі	0,2
У разі розробки позабалансових запасів корисних копалин	0,5
У разі розробки техногенних родовищ корисних копалин	
Збір за додаткові обсяги видобутку зазначених корисних копалин у разі видобування нафти, конденсату, природного газу та метану вугільних родовищ з коефіцієнтом вилучення, що перевищує затверджений Державною комісією по запасах корисних копалин	

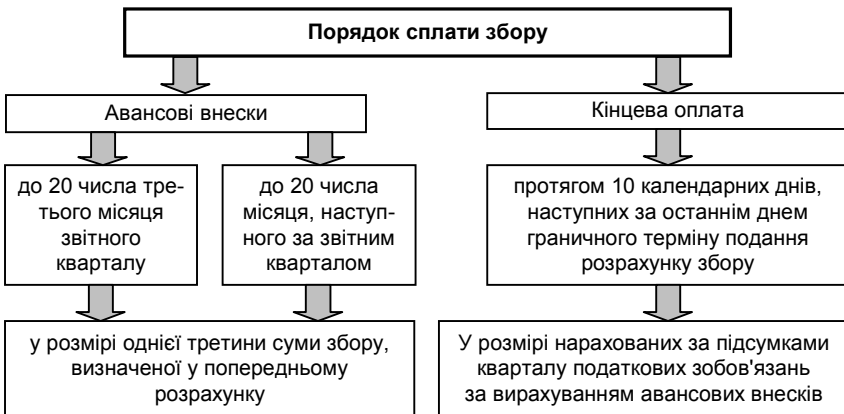

Рис. 9.42. Порядок сплати збору за геологорозвідувальні роботи

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

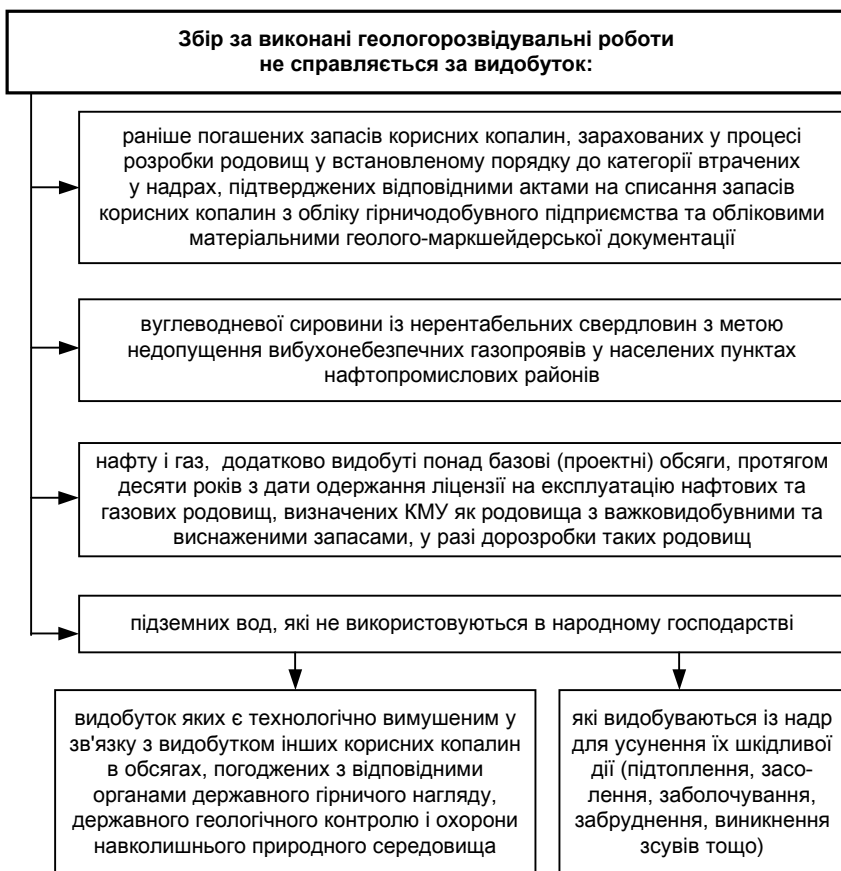

Рис. 9.43. Корисні копалини, за видобуток яких не справляється збір за геологорозвідувальні роботи

9.6. Збір за забруднення навколишнього природного середовища

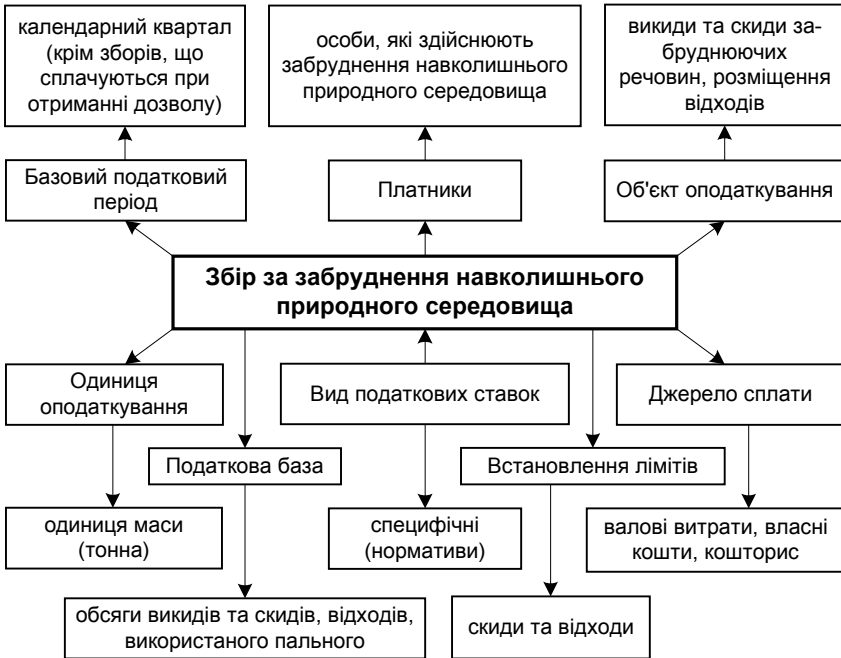

Рис. 9.44. Загальні ознаки збору за забруднення навколишнього природного середовища

Рис. 9.45. Види забруднення, за які сплачується збір

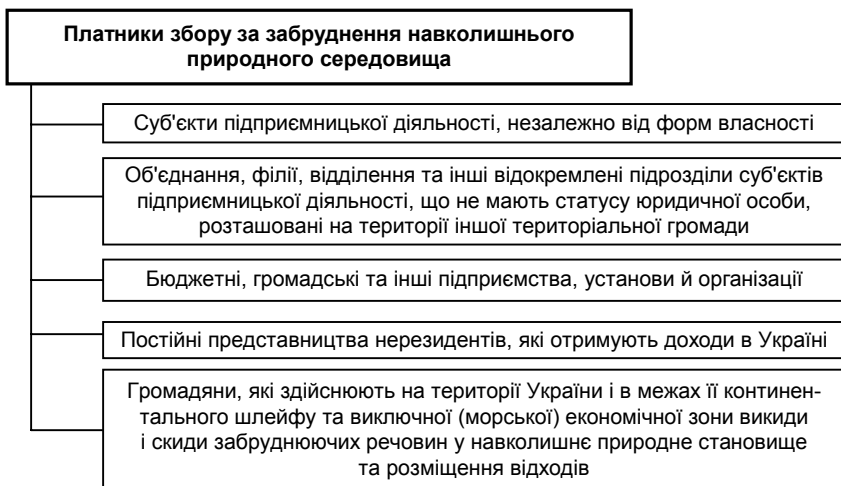

Рис. 9.46. Платники збору за забруднення навколишнього природного середовища

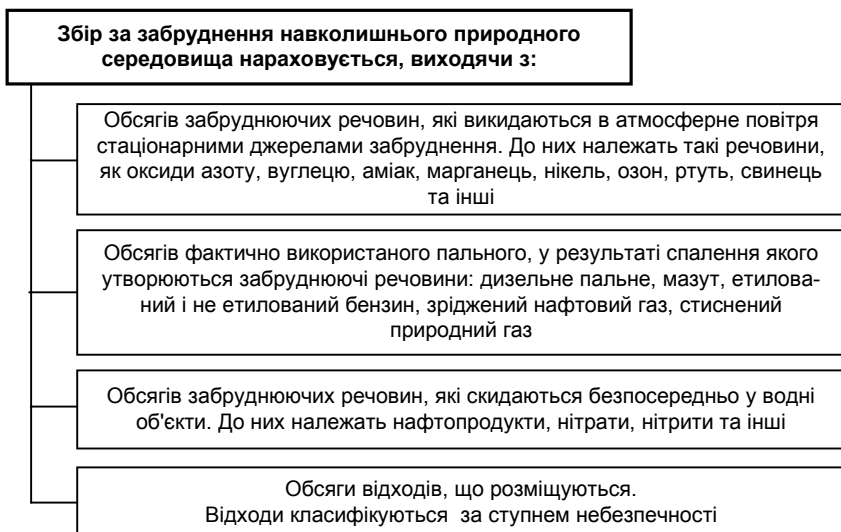

Рис. 9.47. База для нарахування збору за забруднення навколишнього природного середовища

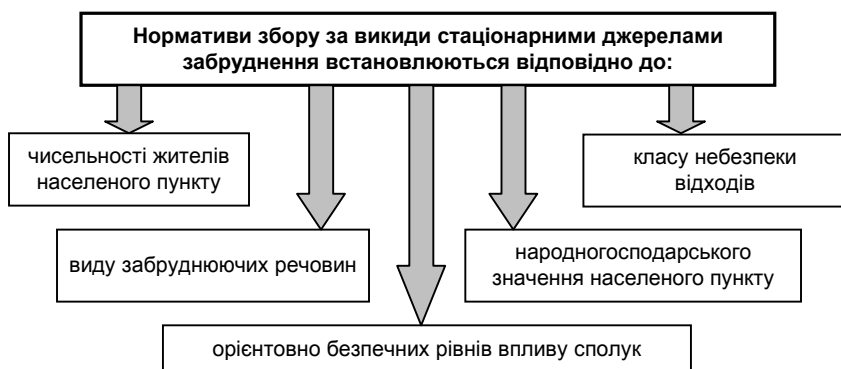

Рис. 9.48. Принципи встановлення нормативів збору за викиди стаціонарними джерелами забруднення

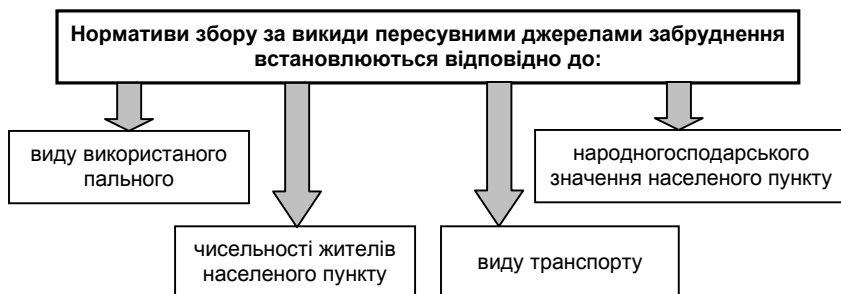

Рис. 9.49. Принципи встановлення нормативів збору за викиди пересувними джерелами забруднення

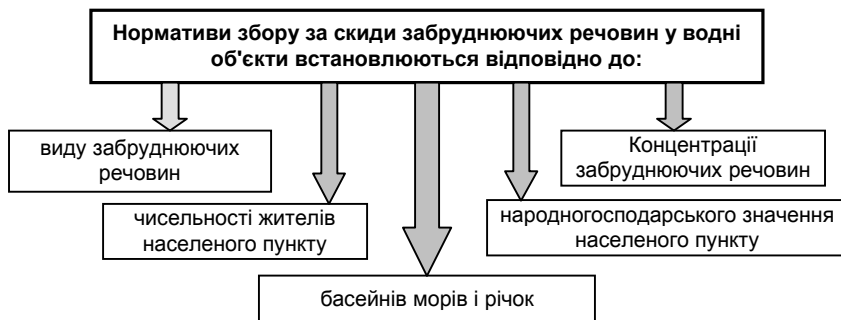

Рис. 9.50. Принципи встановлення нормативів за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти

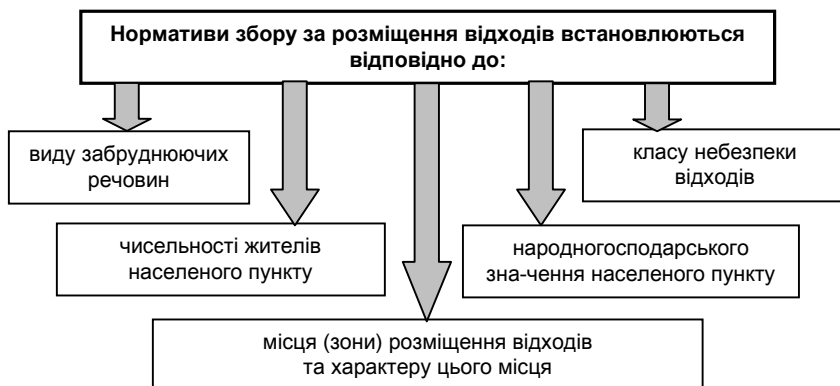

Рис. 9.51. Принципи встановлення нормативів за розміщення відходів

Рис. 9.53. Порядок встановлення лімітів на скиди та розміщення відходів

Таблиця 9.17

Нормативи збору, який справляється за викиди основних забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення

Назва забруднюючої речовини	Норматив збору, грн/т
Азоту оксиди	80
Аміак	15
Ангідрид сірчистий	80
Ацетон	30
Бенз(о)пірен	101807
Бутилацетат	18
Ванадію п'ятиокис	300
Водень хлористий	3
Вуглецю окис	3
Вуглеводні	4,5
Газоподібні фтористі сполуки	198
Тверді речовини	3
Кадмію сполуки	633
Марганець та його сполуки	633
Нікель та його сполуки	3225
Озон	80
Ртуть та її сполуки	3390
Свинець та його сполуки	3390
Сірководень	257
Сірковуглець	167
Спирт н-бутиловий	80
Стирол	584
Фенол	363
Формальдегід	198
Хром та його сполуки	2147

Таблиця 9.18

Нормативи збору, який справляється за викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення залежно від класу небезпечності

Клас небезпечності	Норматив збору, грн/т
I	572
II	131
III	19,5
IV	4,5

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Таблиця 9.19

Нормативи збору, який справляється за викиди забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення залежно від установлених орієнтовно-безпечних рівнів впливу

Орієнтовно-безпечний рівень впливу сполук (мг/куб. м)	Норматив збору, грн/т
Менше 0,0001	24078
0,0001 – 0,001 (включно)	2063
0,001 – 0,01 (включно)	285
0,01 – 0,1 (включно)	80
0,1 – більше 10	3

Таблиця 9.20

Нормативи збору, який справляється за викиди в атмосферу забруднюючих речовин пересувними джерелами забруднення

Вид пального	Норматив збору, грн/т
Автомобільний транспорт	
Дизельне пальне	4,5
Бензин:	
етирований	6
неетирований	4,5
Зріджений нафтовий газ	6
Стиснений природний газ	3
Морські та річкові судна	
Бензин	9
Дизельне пальне	6
Мазут	4,5
Залізничний транспорт	
Дизельне пальне	4,5

Таблиця 9.21

Нормативні коефіцієнти, що застосовуються для переводу обсягів пального в масу (для пересувних джерел забруднення)

Вид пального	Коефіцієнт, кг/л		Вид пального	Коефіцієнт, кг/л	
	до 2004 р.	після 2004 р.		до 2004 р.	після 2004 р.
Бензин	0,74	0,74	Газ зріджений	0,53	0,55
Дизельне пальне	0,825	0,85	Газ стиснений, кг / куб. м	0,8	0,59

Таблиця 9.22

Нормативи збору, який справляється за скиди основних забруднюючих речовин у водні об'єкти, в тому числі у морські води

Назва забруднюючої речовини	Норматив збору, грн/т
Азот амонійний	52,5
Органічні речовини (за показниками БСК 5)	21
Завислі речовини	1,5
Нафтопродукти	309
Нітрати	4,5
Нітрити	258
Сульфати	1,5
Фосфати	42
Хлориди	1,5

Таблиця 9.23

Нормативи збору, який справляється за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти залежно від концентрації забруднюючих речовин

Концентрація забруднюючих речовин	Норматив збору, грн/т
Забруднюючі речовини з гранично допустимою концентрацією у воді рибогосподарських водойм (мг/л):	
до 0,001	4128
0,001 – 0,09	2993
0,1 – 1 (включно)	516
1 – 10	52,5
вище 10	10,5

Таблиця 9.24

Норматив збору, який справляється за розміщення відходів

Клас небезпеки відходів	Рівень небезпечності відходів	Норматив збору, грн/т
I	Надзвичайно небезпечні*	82,5
	у т. ч. обладнання та приладів, що містять ртуть, елементи з іонізуючим випромінюванням	83,0
	люмінесцентних ламп	1,5 грн/1 од.
II	Високонебезпечні	3
III	Помірно небезпечні	0,75
IV	Малонебезпечні,	0,3
	Малонебезпечні нетоксичні відходи гірничодобувної промисловості	0.03

Таблиця 9.25

Коригуючі коефіцієнти, які встановлюються залежно від чисельності жителів населеного пункту

Чисельність населення, тис. чол.	Коефіцієнт
До 100	1
100,1 – 250	1,2
250,1 – 500	1,35
500,1 – 1000	1,55
понад 1000	1,8

Таблиця 9.26

Коригуючі коефіцієнти, які встановлюються залежно від народногосподарського значення населеного пункту

Тип населеного пункту	Коефіцієнт
Організаційно-господарські та культурно-побутові центри місцевого значення з перевагою аграрно-промислових функцій (районні центри, міста районного значення, селища та села)	1
Багатофункціональні центри, центри з перевагою промислових і транспортних функцій (республіканський (АР Крим) та обласні центри, міста державного, республіканського, обласного значення)	1,25
Населені пункти, віднесені до курортних	1,65
Якщо населений пункт одночасно має промислове значення та віднесений до курортних	

Таблиця 9.27

Коефіцієнт, який встановлюється залежно від місця розміщення відходів

Характер місця розміщення відходів	Коефіцієнт
Спеціально створені місця складування (полігони), що забезпечують захист атмосферного повітря та водних об'єктів від забруднення	1
Звалища, які не забезпечують повного виключення забруднення атмосферного повітря або водних об'єктів	3

Таблиця 9.28

Коефіцієнт, який встановлюється залежно від місця (зони) розміщення відходів у навколишньому природному середовищі

Місце (зона) розміщення відходів	Коефіцієнт
В адміністративних межах населених пунктів або на відстані менше 3 км від них	3
За межами населених пунктів (на відстані більше 3 км від їх меж)	1

Таблиця 9.29

Регіональні (басейнові) коефіцієнти

Басейни морів і річок	Коефіцієнт
Азовське море	2
Чорне море	2
Дунай	2,2
Тиса	3
Прут	3
Дністер	2,8
Дніпро (кордон України – до м. Київ)	2,5
Дніпро (м. Київ включно – до Каховського гідровузла)	2,2
Дніпро (Каховський гідровузол включно – до Чорного моря)	1,8
Прип'ять	2,5
Західний Буг та ріки басейну Вісли	2,5
Десна	2,5
Південний Буг та Інгул	2,2
Ріки Кримського півострова	2,8
Сіверський Донець	2,2
Міус	2,2
Кальміус	2,2

Таблиця 9.30

Додаткові умови, які впливають на рівень нормативу

Додаткові умови	Коефіцієнт
Скидання забруднюючих речовин в озера	1,5
Захоронення забруднюючих рідинних речовин, відходів виробництва та стічних вод у глибокі підземні водоносні горизонти, що не містять прісних вод	10,0
Понадлімітні обсяги скидів і розміщення відходів	5,0
У разі відсутності у платників збору затверджених в установленому порядку лімітів скидів і розміщення відходів	5,0

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

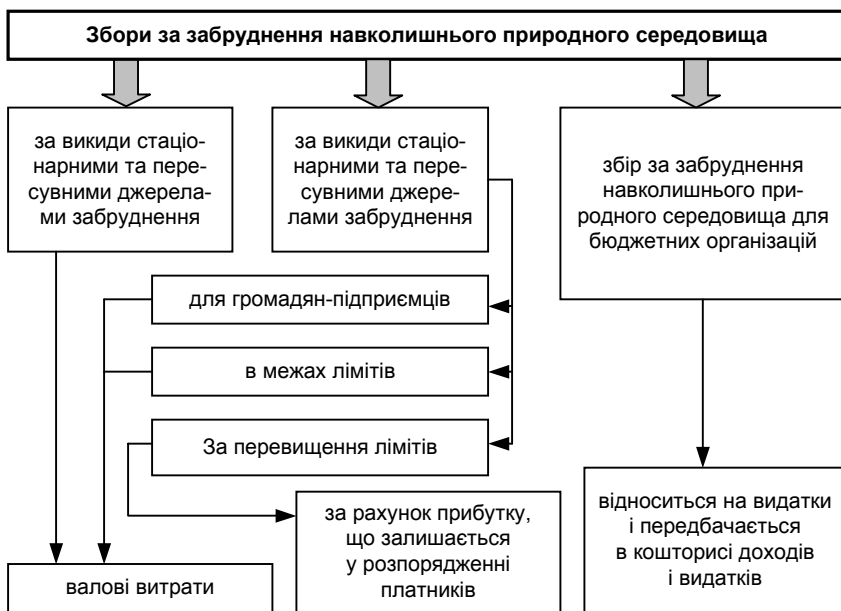
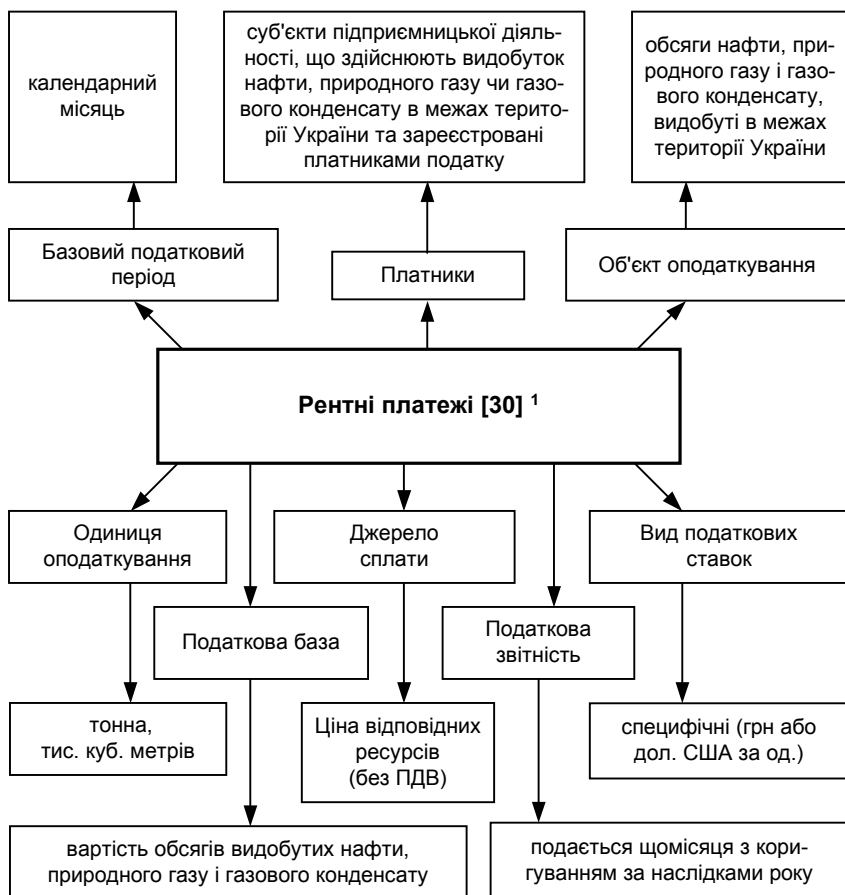

Рис. 9.54. Джерела фінансування сплати зборів

9.7. Рентні платежі

Примітка. ¹ Дію Закону [30] на 2004 р. призупинено.

Рис. 9.55. Загальні ознаки рентних платежів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 9.56. Об'єкти оподаткування для рентних платежів

Таблиця 9.31

Базове значення цін на ресурси для визначення рентних платежів

Вид ресурсу	Базове значення ціни (без ПДВ)
Нафта, грн за тону	600
Природний газ, грн. за 1000 м ³	275
Газовий конденсат	760

9. ПЛАТА ЗА РЕСУРСИ

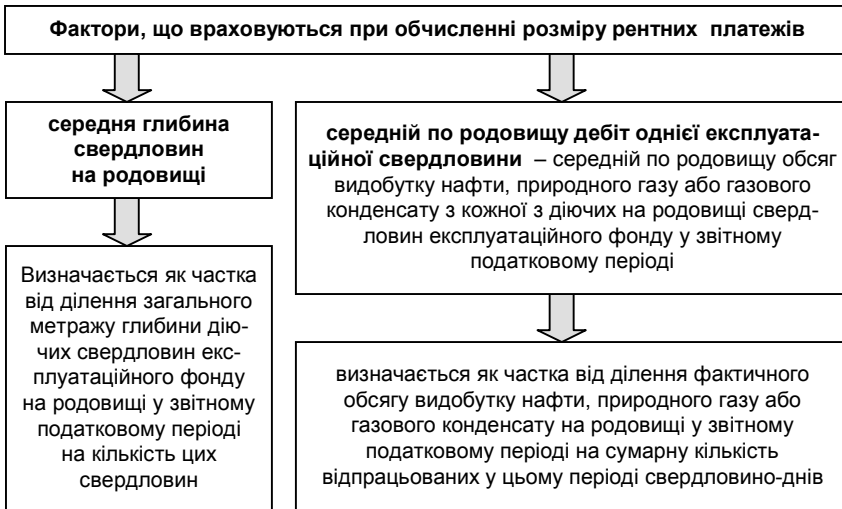

Рис. 9.57. Критерії диференціації ставок рентних платежів

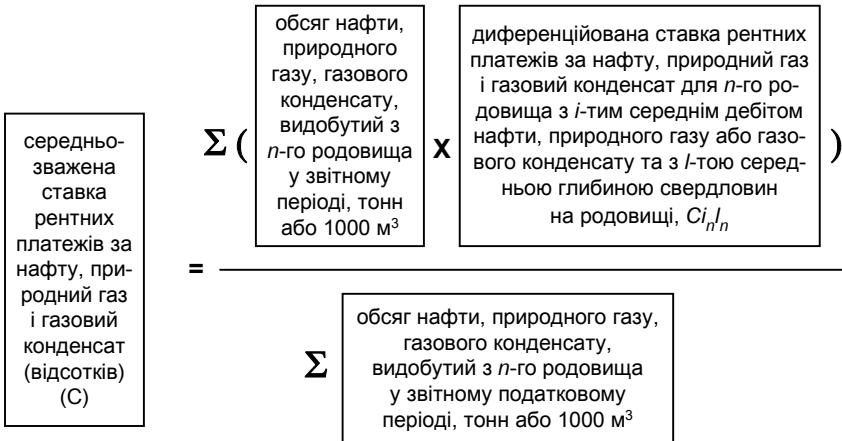

Рис. 9.58. Алгоритм розрахунку середньозваженої ставки рентних платежів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

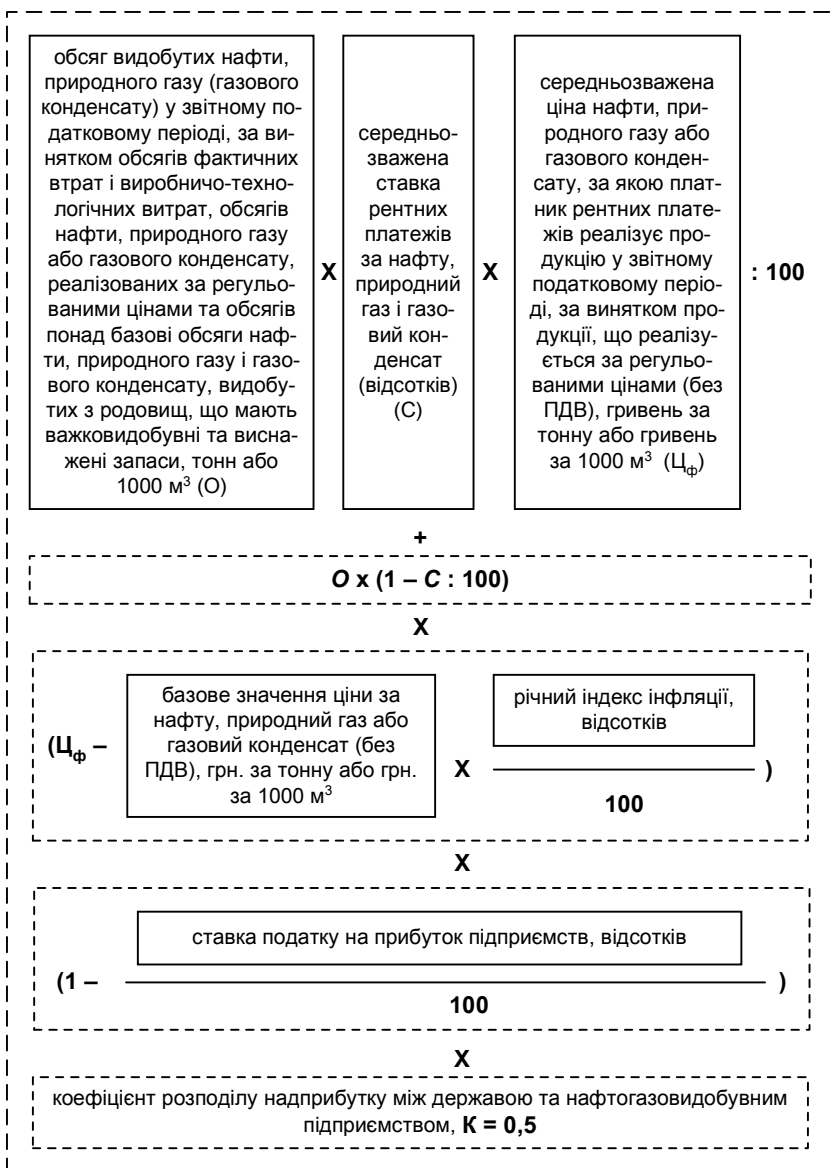

Рис. 9.59. Загальна схема визначення суми рентного платежу

Таблиця 9.32

**Диференційовані ставки рентного платежу для природного газу
та газового конденсату (Cil), відсотків**

Середня глибина свердловин на родовищі, м	Середній по родовищу дебіт однієї експлуатаційної свердловини (Д), 1000 м ³ за добу або тонн за добу			
	до 10 включно	від 10 до 50 включно	від 50 до 200 включно	більше 200
до 2000 включно	$1,8 \times Д$	$18 + 0,18 \times (Д - 10)$	$25 + 0,033 \times (Д - 50)$	30 відсотків
від 2000 до 3000 включно	$1,25 \times Д$	$12,5 + 0,16 \times (Д - 10)$	$19 + 0,027 \times (Д - 50)$	23 відсотки
від 3000 до 4000 включно	$0,85 \times Д$	$8,5 + 0,14 \times (Д - 10)$	$14 + 0,020 \times (Д - 50)$	17 відсотків
від 4000 до 4500 включно	$0,5 \times Д$	$5 + 0,1 \times (Д - 10)$	$9 + 0,013 \times (Д - 50)$	11 відсотків
від 4500 до 5000 включно	$0,2 \times Д$	$2 + 0,05 \times (Д - 10)$	$4 + 0,007 \times (Д - 50)$	5 відсотків

Таблиця 9.33

Диференційовані ставки рентного платежу для нафти (Cil), відсотків

Середня глибина свердловин на родовищі, м	Середній по родовищу дебіт нафти однієї експлуатаційної свердловини (Д), тонн за добу			
	до 5 включно	від 5 до 25 включно	від 25 до 100 включно	більше 100
до 2000 включно	$3,6 \times Д$	$18 + 0,35 \times (Д - 5)$	$25 + 0,067 \times (Д - 25)$	30 відсотків
від 2000 до 3000 включно	$2,6 \times Д$	$13 + 0,30 \times (Д - 5)$	$19 + 0,053 \times (Д - 25)$	23 відсотки
від 3000 до 4000 включно	$1,8 \times Д$	$9 + 0,25 \times (Д - 5)$	$14 + 0,040 \times (Д - 25)$	17 відсотків
від 4000 до 4500 включно	$1,1 \times Д$	$5,5 + 0,18 \times (Д - 5)$	$9 + 0,027 \times (Д - 25)$	11 відсотків
від 4500 до 5000 включно	$0,5 \times Д$	$2,5 + 0,08 \times (Д - 5)$	$4 + 0,013 \times (Д - 25)$	5 відсотків

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 9.60. Пільги з рентних платежів

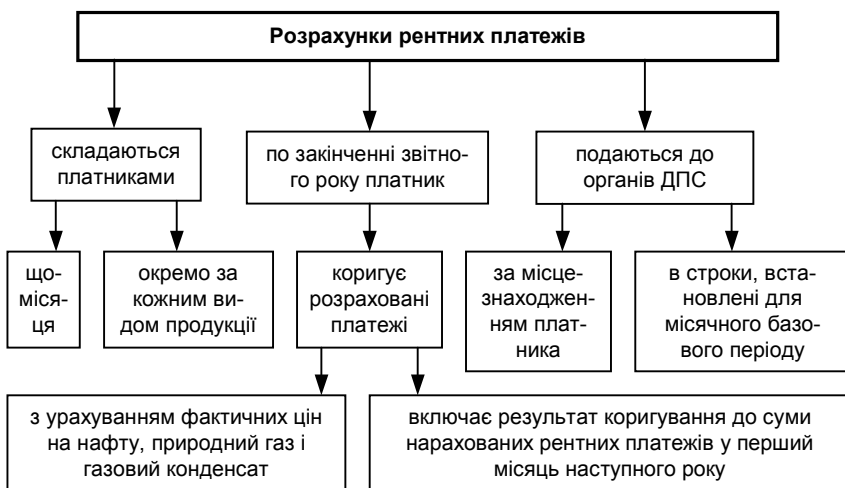

Рис. 9.61. Особливості подання податкової звітності

9.8. Збір за спеціальне використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду

Рис. 9.62. Загальні ознаки збору за спеціальне використання лісових ресурсів

Рис. 9.63. Види спеціального використання лісових ресурсів

Рис. 9.64. Класифікація лісокористувачів

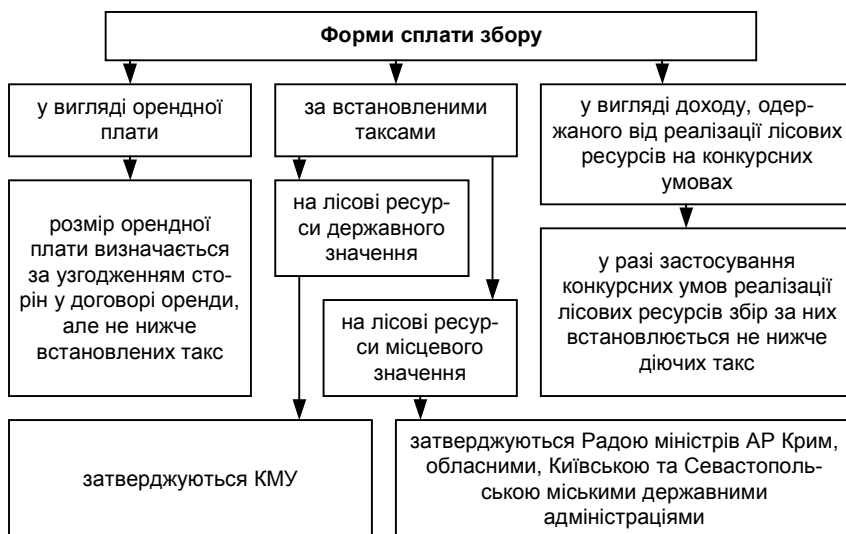

Рис. 9.65. Форми сплати збору за спеціальне використання лісових ресурсів та користування земельними ділянками лісового фонду

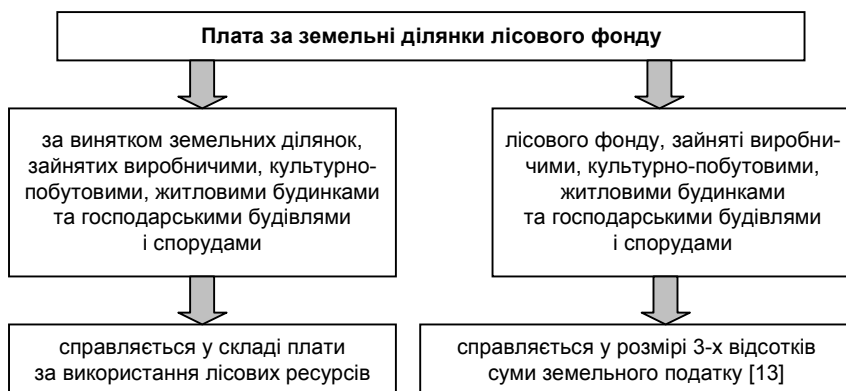

Рис. 9.66. Особливості справляння плати за земельні ділянки лісового фонду

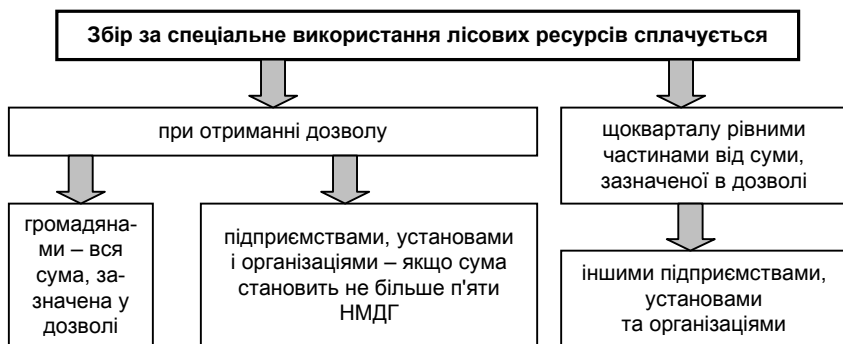

Рис. 9.67. Варіанти сплати збору за спеціальне використання лісових ресурсів

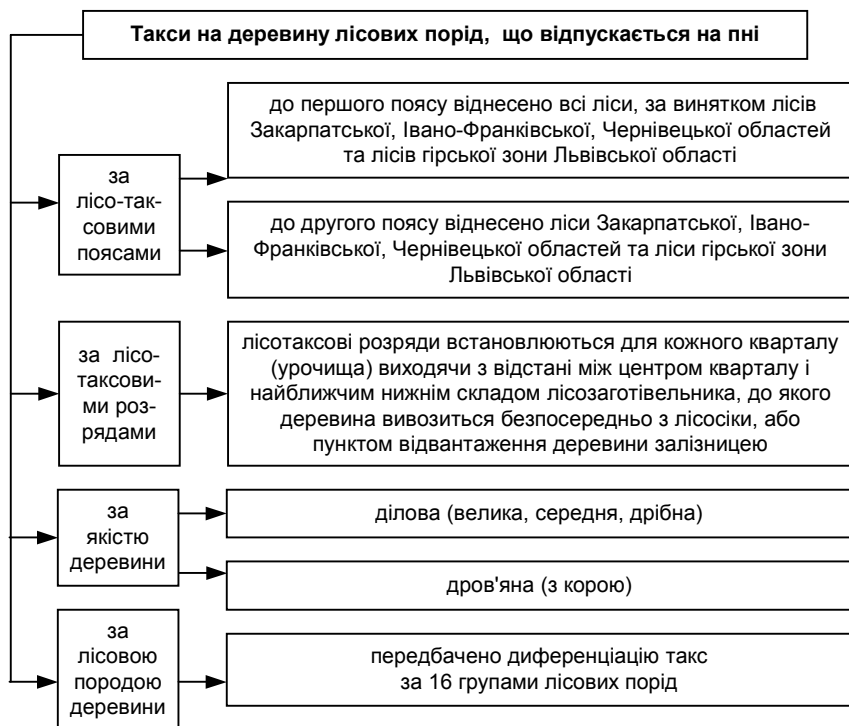

Рис. 9.68 Класифікація такс на деревину лісових порід

Таблиця 9.34

Коефіцієнти, що застосовуються до встановлених розмірів такс на деревину лісових порід, що відпускається на пні

Умови для коригування	Коефіцієнт
На дров'яну деревину для технологічних потреб	0,25
На деревину вибіркового рубок головного користування	0,80
На деревину рубок, пов'язаних з веденням лісового господарства, та інших рубок	0,70
Відстань (пряма) від центру кварталу (урочища) до нижнього складу або пункту відвантаження деревини може коригуватися залежно від геоморфологічних умов місцевості за такими коефіцієнтами:	
у лісах з рівнинним рельєфом	1,10
у лісах з горбистим рельєфом або у лісах, понад 30 відсотків площі яких зайнято болотами	1,25
у лісах з гірським рельєфом	1,50

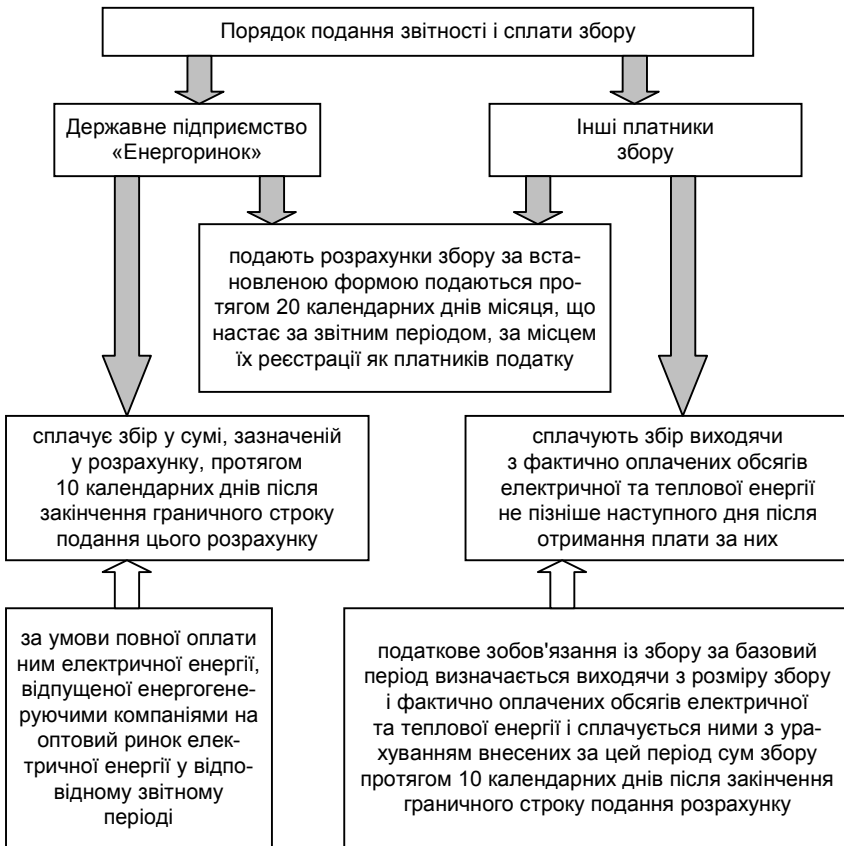

Рис. 9.70. Порядок подання звітності і сплати збору

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

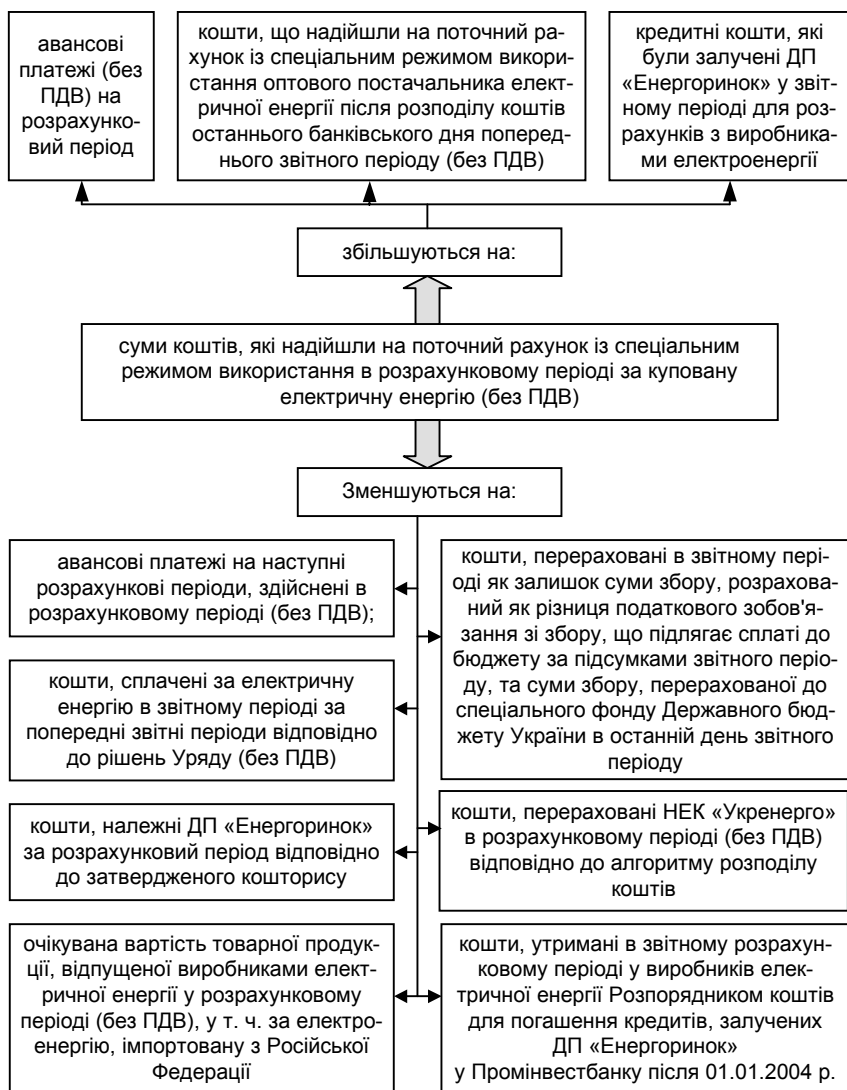

Рис. 9.71. Алгоритм розрахунку очікуваної суми збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну енергію для перерахування до спеціального фонду Державного бюджету України [60]

Рис. 9.72. Порядок сплати збору у вигляді у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію

9.10. Збір за використання радіочастотного ресурсу України

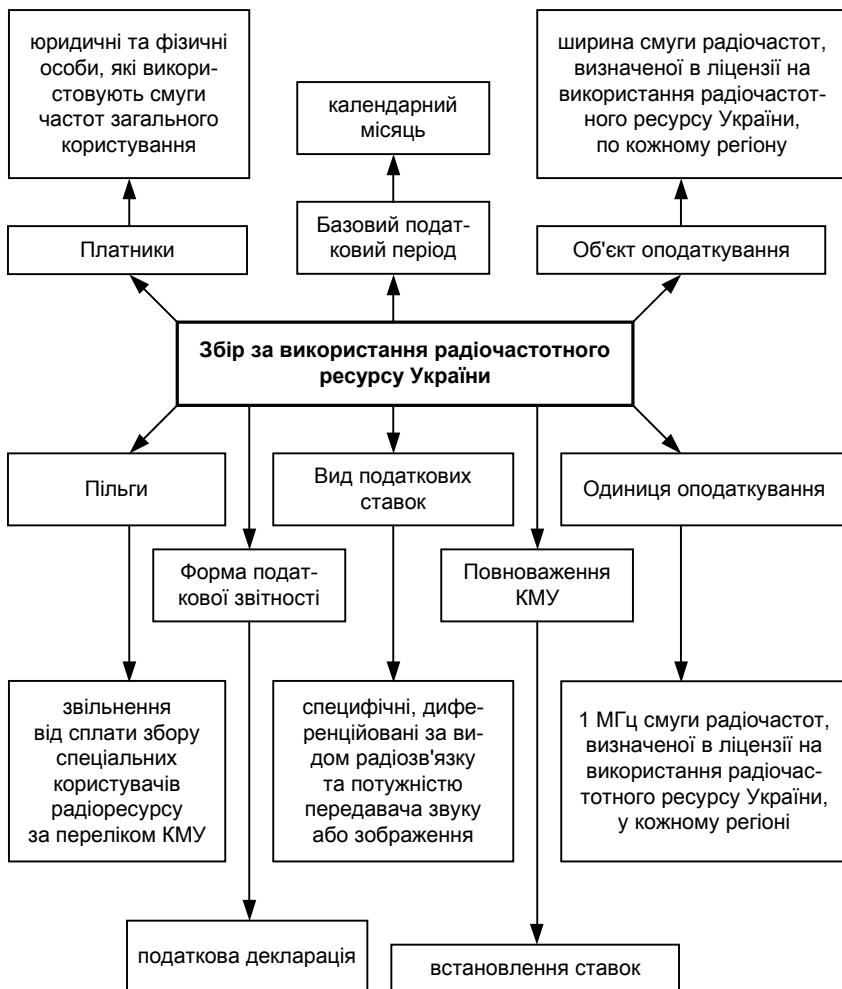

Рис. 9.73. Загальні ознаки збору за використання радіочастотного ресурсу України

Таблиця 9.35

Ставки щомісячних зборів за використання радіочастотного ресурсу України [85]

№	Вид радіозв'язку	Діапазон радіочастот	Ставка за 1 МГц смуги радіочастот, визначеної в ліцензії на використання радіочастотного ресурсу України, у кожному регіоні, грн
1	2	3	4
1	Радіорелейний зв'язок фіксованої радіослужби	30 – 3000 МГц 3 – 300 ГГц	0,21
2	Радіозв'язок фіксованої, рухомої сухопутної та морської радіослужб	30 – 3000 кГц 3 – 470 МГц	200
3	Радіозв'язок у системі охоронної та охоронно-пожежної сигналізації	30 – 470 МГц	200
4	Радіозв'язок з використанням радіоподовжувачів	30 – 470 МГц	100
5	Радіозв'язок у системі передавання даних з використанням шумоподібних сигналів	30 – 3000 МГц	5
6	Радіозв'язок у системі з фіксованим абонентським радіодоступом стандарту DECT (радіотелефони, офісні радіо-АТС, системи радіодоступу типу WLL)	30 – 3000 МГц	10
7	Транкінговий радіозв'язок	30 – 470 МГц	620
8	Пошуковий радіозв'язок	30 – 960 МГц	8000
9	Радіальний радіотелефонний радіозв'язок (типу «Алтай»)	30 – 470 МГц	290
10	Радіолокаційна та радіонавігаційна радіослужби	30 – 3000 МГц 3 – 30 ГГц	20
11	Радіозв'язок супутникової рухомої та фіксованої радіослужб	30 – 3000 МГц 3 – 30 ГГц	13
12	Стільниковий радіозв'язок	300 – 470 МГц	1000
13	Стільниковий радіозв'язок	800 – 890 МГц	1000
14	Стільниковий радіозв'язок	890 – 960 МГц	1000
15	Стільниковий радіозв'язок	1,7 – 2,2 ГГц	1000
16	Радіозв'язок у багатоканальних розподільчих системах для передавання та ретрансляції телевізійного зображення, передавання звуку, цифрової інформації	2,5 – 42,5 ГГц	9

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Закінчення табл. 9.35

1	2	3	4
17	Передавання звуку залежно від потужності:	30 кГц – 30 МГц	
	до 1 кВт включно		240
	від 1,1 до 10 кВт включно		360
	від 10,1 до 100 кВт включно		510
	від 101 до 500 кВт включно		600
	від 501 кВт і вище		1000
18	Передавання та ретрансляція телевізійного зображення залежно від потужності:	30 – 300 МГц	
	від 1 Вт до 10 Вт включно		10
	від 10,1 Вт до 100 Вт включно		30
	від 101 Вт до 1 кВт включно		50
	від 1,1 кВт до 5 кВт включно		80
	від 5,1 кВт до 20 кВт включно		150
	від 20,1 кВт і вище		200
19	Передавання звуку залежно від потужності:	66 – 74 МГц 87,5 – 108 МГц	
	до 100 Вт включно		75
	від 101 Вт до 1 кВт включно		150
	від 1,1 кВт до 10 кВт включно		240
	від 10,1 кВт і вище		300
20	Передавання та ретрансляція телевізійного зображення залежно від потужності:	300 – 880 МГц	
	від 1 Вт до 10 Вт включно		7
	від 10,1 Вт до 100 Вт включно		14
	від 101 Вт до 1 кВт включно		30
	від 1,1 кВт до 5 кВт включно		60
	від 5,1 кВт до 20 кВт включно		120
	від 20,1 кВт і вище		150
21.	Види радіозв'язку (служби, системи), що не ввійшли до пунктів 1 – 20	9 кГц – 400 ГГц	300

10. ПЛАТА ЗА ПОСЛУГИ

10.1. Державне мито

Рис. 10.1. Загальні ознаки державного мита як податку

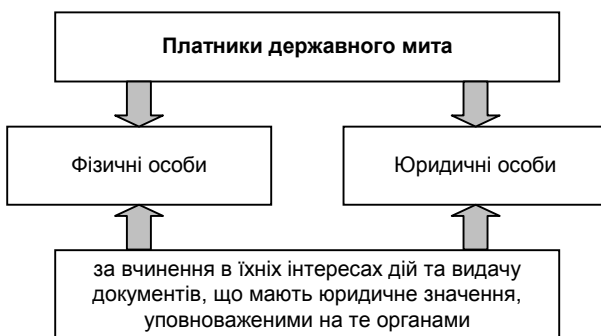
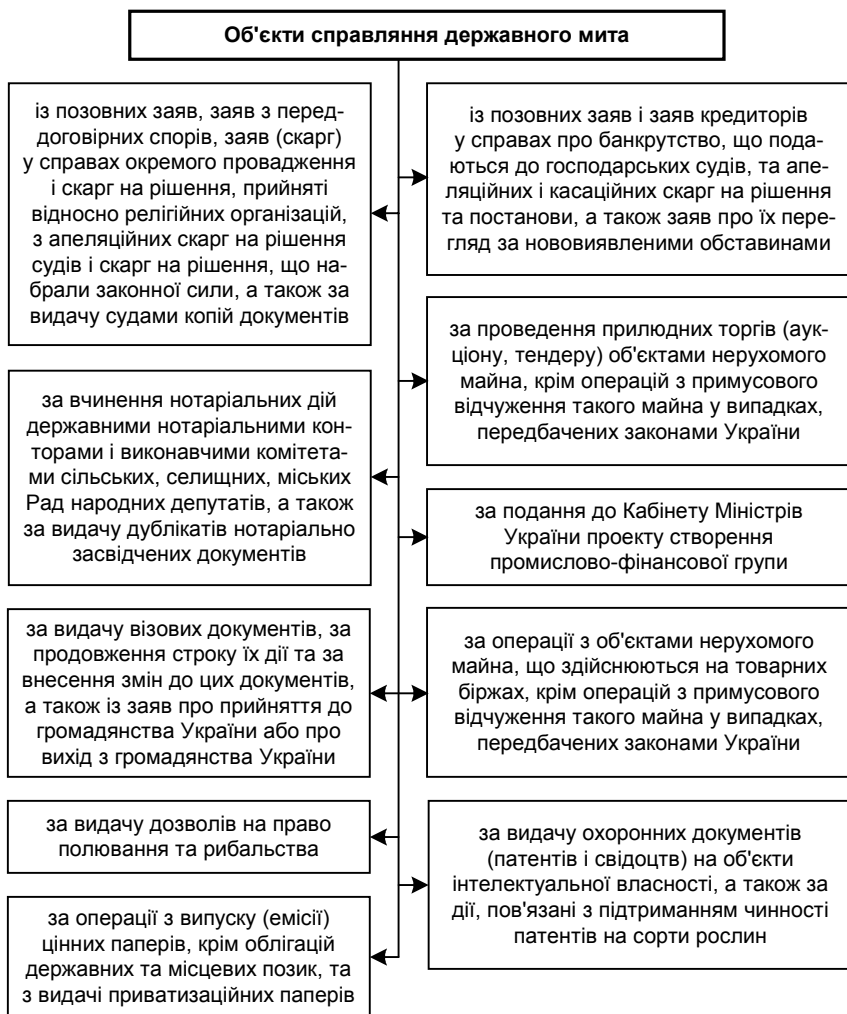

Рис. 10.2. Платники державного мита

**Рис. 10.3. Об'єкти, з яких справляється державне мито
(для юридичних осіб)**

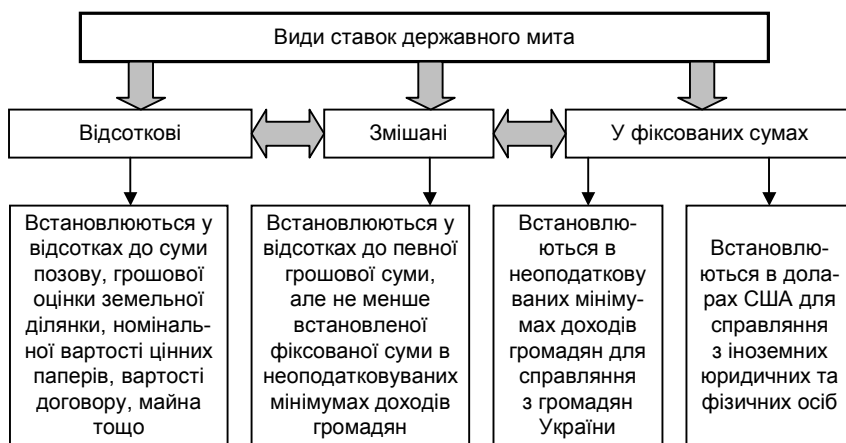

Рис. 10.4. Види ставок державного мита

Таблиця 10.1

Розміри ставок державного мита

Найменування документів і дій, за які справляється мито	Розміри ставок
1	2
1. Із заяв і скарг, що подаються до суду, та за видачу судом копій документів:	
а) із позовних заяв	1 відсоток ціни позову, але не менше 3 НМДГ і не більше 100 НМДГ
б) із скарг на неправомірні дії органів державного управління і службових осіб, що ущемляють права громадян	0,2 НМДГ
д) із позовних заяв про зміну або розірвання договору найму житлових приміщень, про продовження строку прийняття спадщини, про скасування арешту на майно та з інших позовних заяв немайнового характеру (або таких, що не підлягають оцінці)	0,5 НМДГ
е) із заяв (скарг) у справах окремого провадження	0,5 НМДГ
є) із позовних заяв з переддоговірних спорів	0,5 НМДГ
ж) із позовних заяв про розгляд питань захисту честі та гідності:	
із позовних заяв немайнового характеру	1 НМДГ
є) за посвідчення заповітів	0,05 НМДГ
із позовних заяв про відшкодування моральної (немайнової) шкоди з ціною позову до 100 НМДГ	1 відсоток ціни позову, але не менше 1 НМДГ
із позовних заяв про відшкодування моральної (немайнової) шкоди з ціною позову від 100 до 10 000 НМДГ	5 відсотків ціни позову

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Продовження табл. 10.1

1	2
із позовних заяв про відшкодування моральної (немайнової) шкоди з ціною позову від 100 до 10 000 НМДГ	5 відсотків ціни позову
із позовних заяв про відшкодування моральної (немайнової) шкоди з ціною позову понад 10 000 НМДГ	10 відсотків ціни позову
з) із апеляційних скарг на рішення судів і скарг на рішення, що набрали законної сили	50 відсотків ставки, що підлягає сплаті при поданні позовної заяви, іншої заяви й скарги, а з майнових спорів – ставки, обчисленої виходячи з оспорюваної суми
и) за повторну видачу копії судового рішення, вироку, ухвали та іншої постанови суду	0,03 НМДГ за кожний аркуш копії
2. Із заяв, що подаються до господарських судів:	
а) із позовних заяв майнового характеру	1 відсоток ціни позову, але не менше 3 НМДГ і не більше 100 НМДГ
б) із позовних заяв немайнового характеру, в тому числі із заяв про визнання недійсними повністю або частково актів ненормативного характеру; із заяв кредиторів про порушення справ про банкрутство, а також із заяв кредиторів, які звертаються з майновими вимогами до боржника після оголошення про порушення справи про банкрутство	5 НМДГ
в) із позовних заяв у справах, що виникають під час укладання, зміни або розірвання господарських договорів	5 НМДГ
г) із апеляційних і касаційних скарг на рішення та постанови, а також заяв про перегляд їх за нововиявленими обставинами першій інстанції, а із спорів майнового характеру – 50 відсотків ставки, обчисленої виходячи з оспорюваної суми	50 відсотків ставки, що підлягає сплаті у разі подання заяви, для розгляду спору в суді
3. За нотаріальні дії, вчинювані державними нотаріальними конторами і виконавчими комітетами сільських, селищних, міських Рад народних депутатів:	
в) за посвідчення договорів купівлі-продажу майна державних підприємств, а також за посвідчення договорів застави	0,1 відсотка вартості майна, що викуповується, або предмета застави
д) за посвідчення інших договорів, що підлягають оцінці	1 відсоток суми договору, але не менше 1 НМДГ
л) за вчинення морського протесту	0,3 НМДГ
м) за вчинення протестів векселів, пред'явлення чеків до платежу і посвідчення неоплати чеків	0,3 НМДГ

Продовження табл. 10.1

1	2
н) за засвідчення вірності перекладу документа з однієї мови на іншу (за сторінку)	0,3 НМДГ
о) за вчинення виконавчих написів	1 відсоток суми, що стягується, або 1 відсоток вартості майна, яке підлягає витребуванню, але не менше 3 НМДГ і не більше 100 НМДГ
п) за засвідчення вірності копій документів та витягів з них (за сторінку)	0,01 НМДГ
р) за засвідчення справжності кожного підпису на документах, у тому числі справжності підпису перекладача (за кожний документ)	0,02 НМДГ
т) за видачу дублікатів нотаріально посвідчених документів	0,03 НМДГ
у) за посвідченням договорів оренди (суборенди) земельних ділянок	0,01 відсотка від грошової оцінки земельної ділянки, яка ділянок встановлюється за методикою, затвердженою КМУ
У разі відсутності грошової оцінки земель	1 відсоток суми договору, але не менше одного НМДГ
ф) за посвідчення іпотечних договорів	0,01 відсотка вартості предмета іпотеки, зазначеної в іпотечному договорі
4. За нотаріальні та інші дії, вчинювані за межами нотаріальної контори, виконавчого комітету сільської, селищної, міської Рад народних депутатів за місцем надання послуги	у розмірі встановлених ставок за відповідні дії (крім цього сплачуються фактичні витрати, пов'язані з виїздом для вчинення дій)
6. За вчинення інших дій:	
д) за оформлення іноземним громадянам та особам без громадянства віз для в'їзду в Україну, виїзду з України та транзитного проїзду через територію України	у розмірах, що встановлюються КМУ
з) за продовження строку дії візи для в'їзду в Україну, транзитного проїзду через її територію (перебування в Україні іноземців та осіб без громадянства)	1 НМДГ

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Продовження табл. 10.1

1	2
о) за консульські дії, які провадяться за кордоном і на території України	за тарифами консульських зборів України
п) за операції з цінними паперами:	
за реєстрацію інформації про емісію цінних паперів, крім облігацій державних та місцевих позик	0,1 відсотка номінальної вартості емісії цінних паперів
за придбання вексельних бланків	0,1 НМДГ за кожний бланк
р) за операції, які здійснюються на товарних біржах з продажу житлових будинків, квартир, кімнат, дач, садових будинків, гаражів, а також інших об'єктів нерухомого майна, які перебувають у власності громадянина-продавця, крім операцій з примусового відчуження такого майна у випадках, передбачених законами України	1 відсоток фактичної вартості укладеної угоди, але не менше НМДГ за кожну укладену угоду
с) за проведення прилюдних торгів (аукціонів, тендерів) об'єктами нерухомого майна, які перебувають у власності громадянина-продавця, крім операцій з примусового відчуження такого майна у випадках, передбачених законами України	1 відсоток фактичної вартості реалізованих об'єктів нерухомого майна, але не менше одного НМДГ за кожний реалізований об'єкт
т) за видачу щорічної контрольної картки обліку добутої дичини і порушень правил полювання, квитків рибалок	0,1 НМДГ
у) за видачу охоронних документів (патентів і свідоцтв) на об'єкти інтелектуальної власності і за дії, пов'язані з підтриманням чинності патентів на сорти рослин:	
за видачу патенту (деклараційного патенту) на винахід, деклараційного патенту на корисну модель, патенту на промисловий зразок:	
для фізичних (юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) в Україні,	1 НМДГ
для фізичних (іноземних юридичних) осіб, що відповідно постійно проживають (знаходяться) за межами України,	100 доларів США;
за видачу свідоцтва на знак для товарів і послуг:	
для фізичних (юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) в Україні	5 НМДГ
для фізичних (іноземних юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) за межами України	200 доларів США;
за реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми	
для фізичних (юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) в Україні	1 НМДГ
для фізичних (іноземних юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) за межами України	100 доларів США

10. ПЛАТА ЗА ПОСЛУГИ

Продовження табл. 10.1

1	2
за видачу свідоцтва про реєстрацію права на використання кваліфікованого зазначення походження товару:	
для фізичних (юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) в Україні	5 НМДГ
для фізичних (іноземних юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) за межами України	200 доларів США
за подання заявки про видачу патенту України на сорт рослин:	
для фізичних (юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) в Україні	0,5 НМДГ
для фізичних (іноземних юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) за межами України	300 доларів США
за видачу патенту на сорт рослин:	
для фізичних (юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) в Україні	0,5 НМДГ
для фізичних (іноземних юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) за межами України	600 доларів США
за продовження чинності патенту на сорт рослин щорічно, починаючи з дати надходження заявки про його видачу:	
для фізичних (юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) в Україні, – у таких розмірах НМДГ і для фізичних (іноземних юридичних) осіб, що постійно проживають (знаходяться) за межами України, – у доларах США відповідно:	
за перший рік	0,1 НМДГ або 60 доларів США
за другий рік	0,15 НМДГ або 90 доларів США
за третій рік	0,2 НМДГ або 120 доларів США
за четвертий рік	0,25 НМДГ або 150 доларів США
за п'ятий рік	0,3 НМДГ або 180 доларів США
за шостий рік	0,4 НМДГ або 240 доларів США
за сьомий рік	0,5 НМДГ або 300 доларів США
за восьмий рік	0,6 НМДГ або 360 доларів США
за дев'ятий рік	0,8 НМДГ або 480 доларів США

1	2
за десятий – двадцятий роки	1,0 НМДГ або 600 доларів США
за двадцять перший – сороковий роки	1,0 НМДГ або 600 доларів США
за сплату мита за підтримання чинності патенту на сорт рослин протягом шести місяців після закінчення встановленого строку його сплати розмір мита збільшується на 50 відсотків	
ф) за подання до абінету Міністрів України проекту створення промислово-фінансової групи	1000 НМДГ

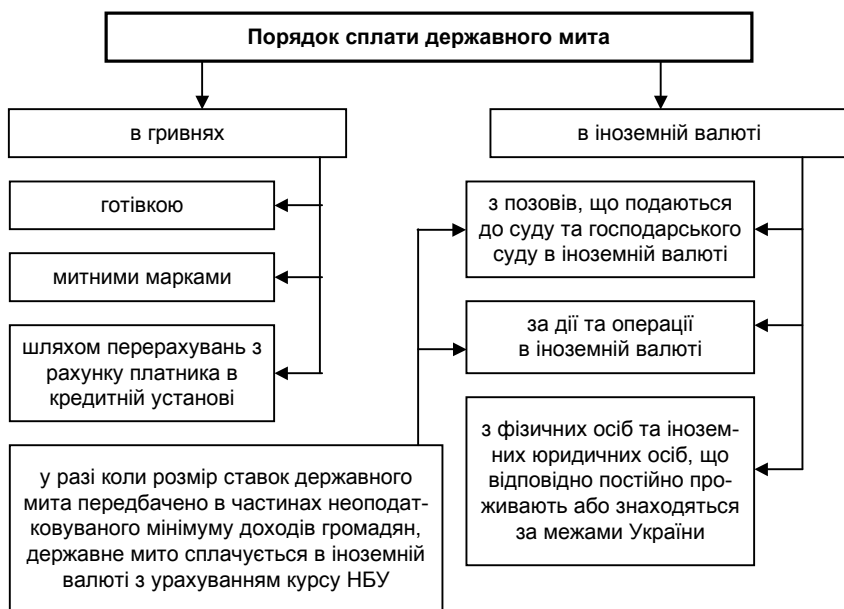

Рис. 10.5. Порядок сплати державного мита

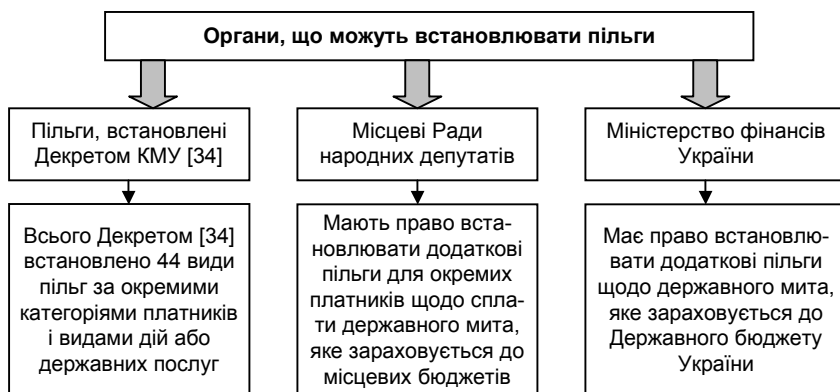

Рис. 10.6. Повноваження щодо встановлення пільг з державного мита

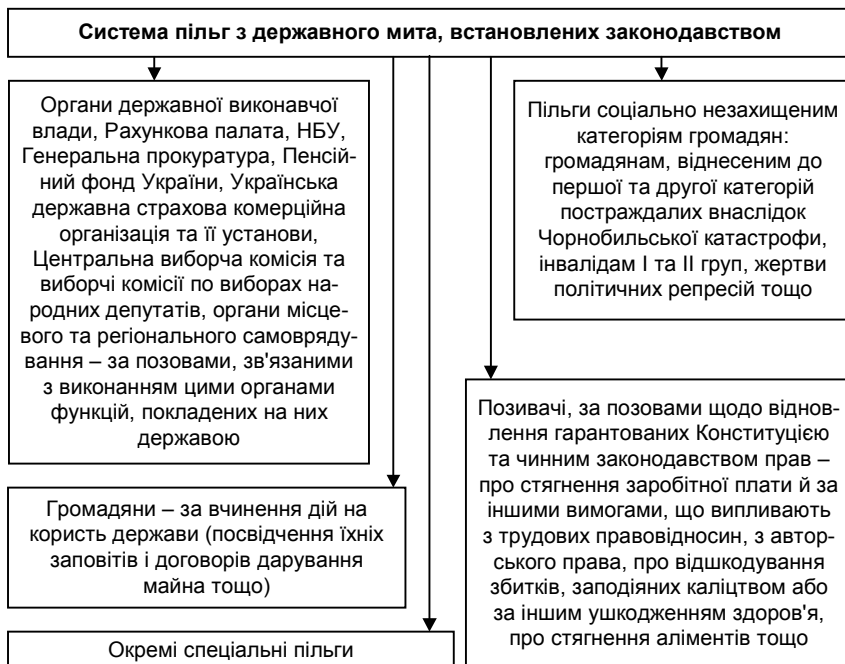

Рис. 10.7. Система пільг з державного мита, встановлених законодавством

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 10.8. Умови й випадки повернення державного мита

10.2. Єдиний збір, що справляється у пунктах пропуску через державний кордон України

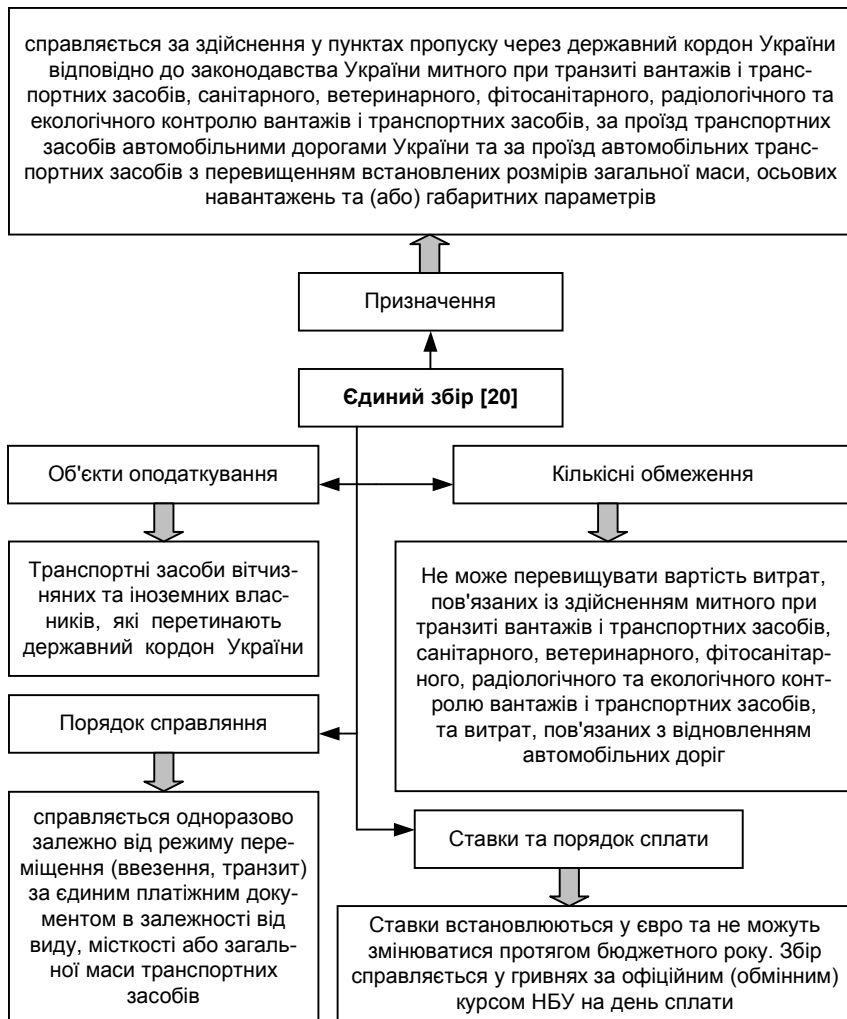

Рис. 10.9 Загальна характеристика єдиного збору

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

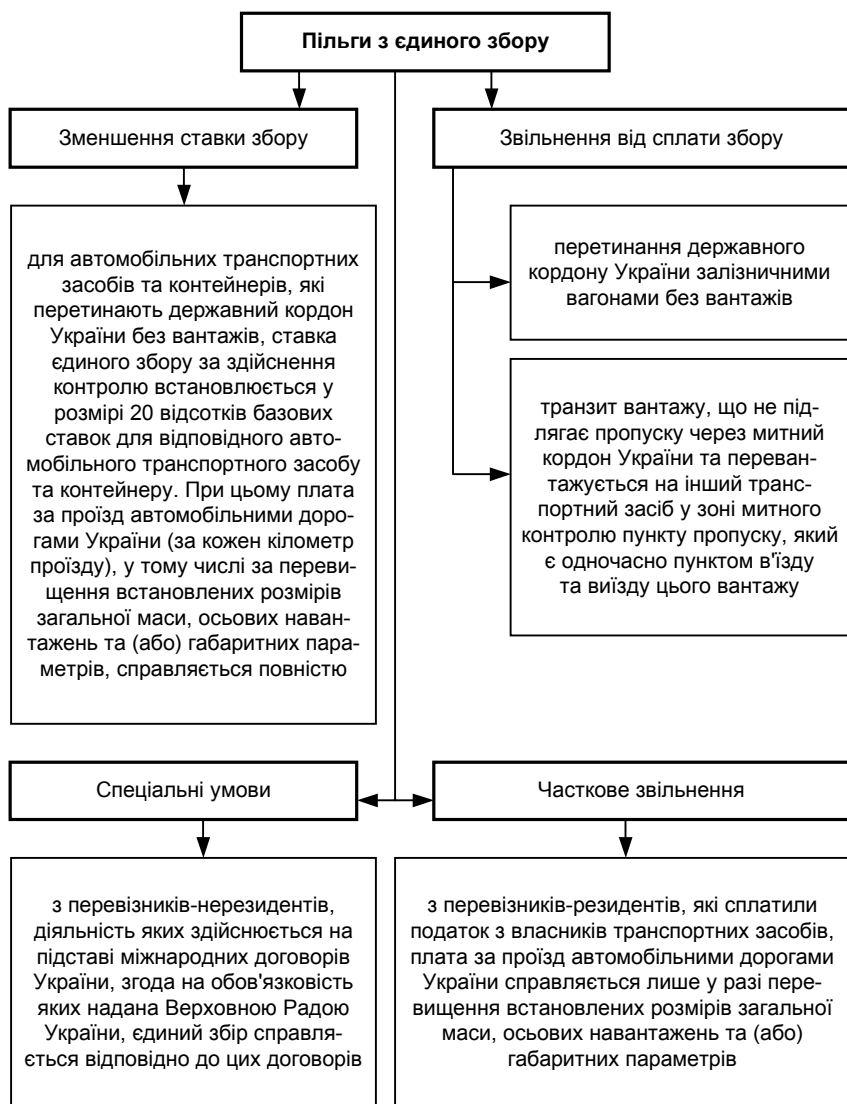

Рис. 10.10. Система пільг з єдиного збору

Таблиця 10.2

Ставки єдиного збору

Вид транспортного засобу	Місткість або загальна маса транспортного засобу з вантажем	Ставка єдиного збору за одиницю транспортного засобу в євро	
		за проведення контролю	за проїзд автомобільними дорогами за кожен кілометр проїзду
1. Автобуси	Від 10 до 30 місць включно	2	0,02
	Понад 30 місць	5	0,02
2. Вантажні автомобілі з/або без причепів та тягачі з/або без напівпричепів	До 20 тонн включно	5	0,02
	Понад 20 до 40 тонн включно	10	0,02
3. Великовагові транспортні засоби	Понад 40 до 44 тонн включно	10	0,1
	Понад 44 до 52 тонн включно	10	0,2
	Понад 52 до 60 тонн включно	10	0,27
	Понад 60 тонн (за кожні наступні 10 тонн)	10	0,78
4. Великовагові транспортні засоби з перевищенням осьових навантажень	До 5% включно	–	0,05
5. Великогабаритні транспортні засоби з перевищенням встановлених параметрів ширини, висоти, довжини	За кожний параметр	–	0,03
6. Залізничний вагон, контейнер		2	–

10.3. Плата за патенти

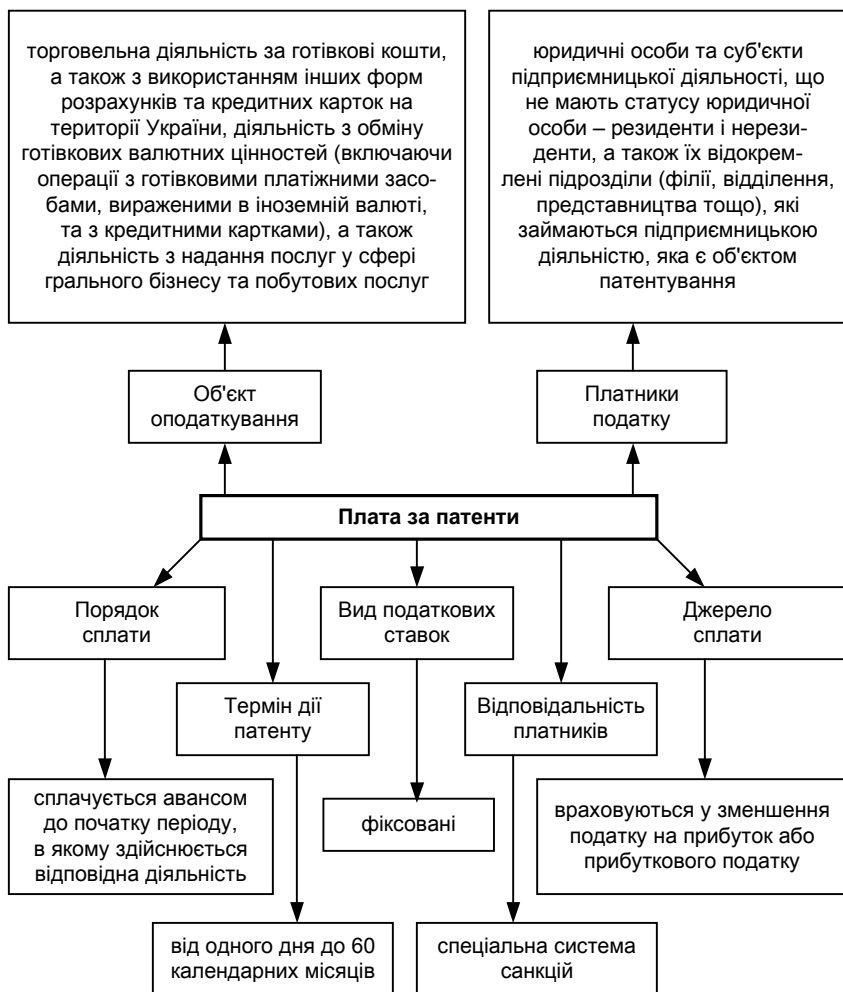

Рис. 10.11. Загальні ознаки плати за патенти

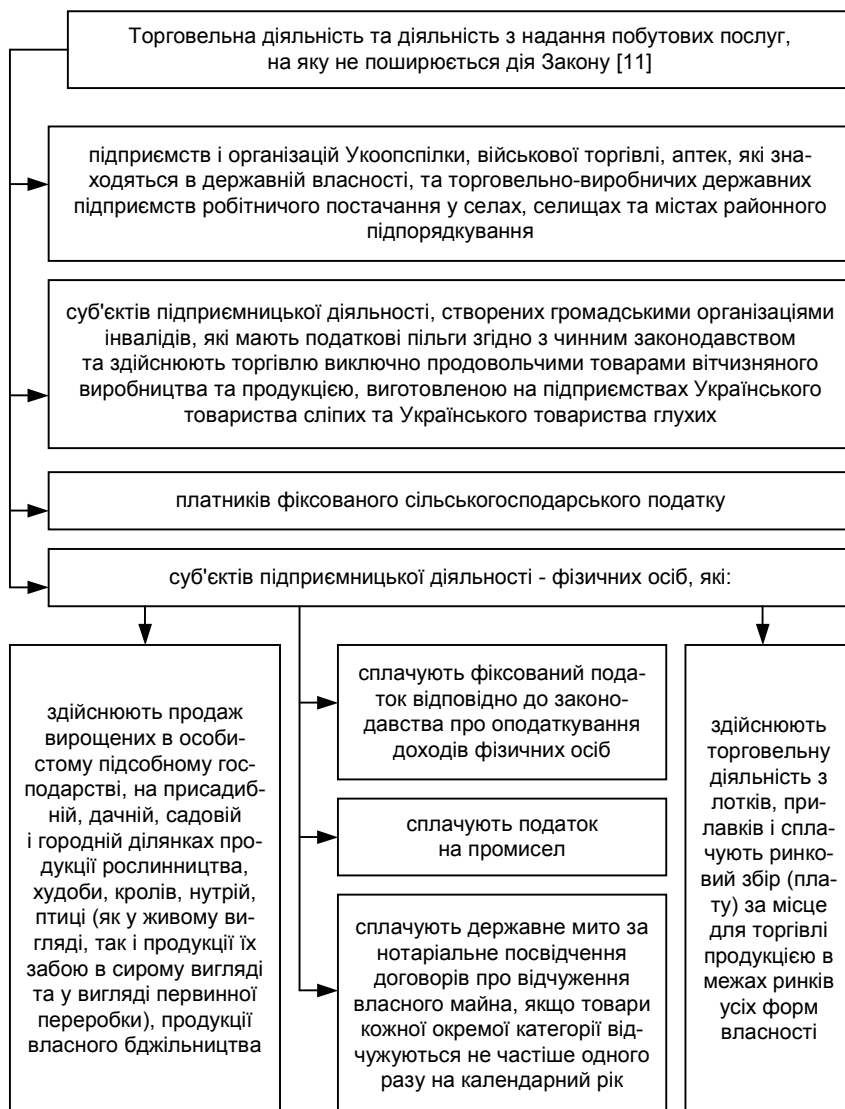

Рис. 10.12. Торговельна діяльність та діяльність з надання побутових послуг

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

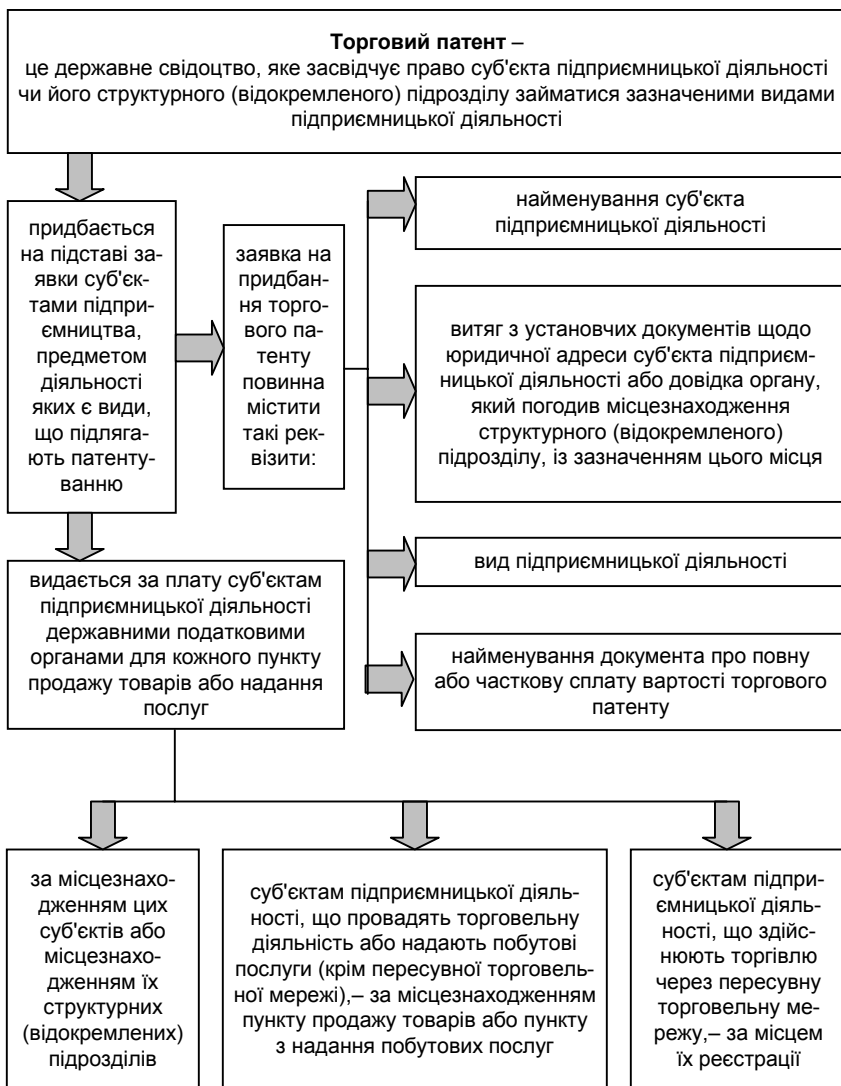

Рис. 10.13. Порядок подання заявки та отримання торгового патенту

Рис. 10.14. Реквізити торгового патенту

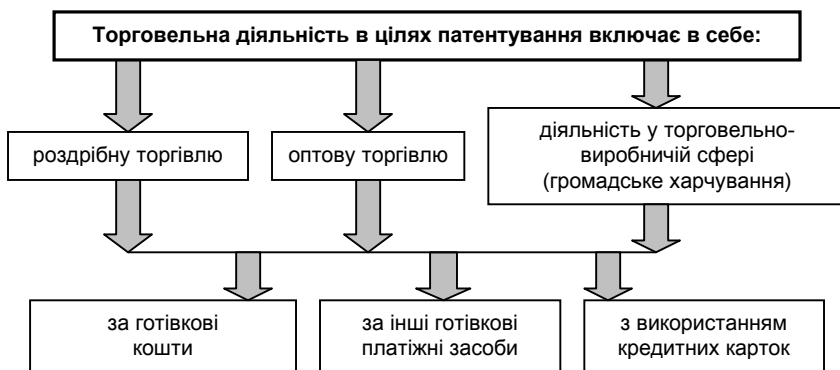

Рис. 10.15. Критерії торговельної діяльності, що підлягає патентуванню

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

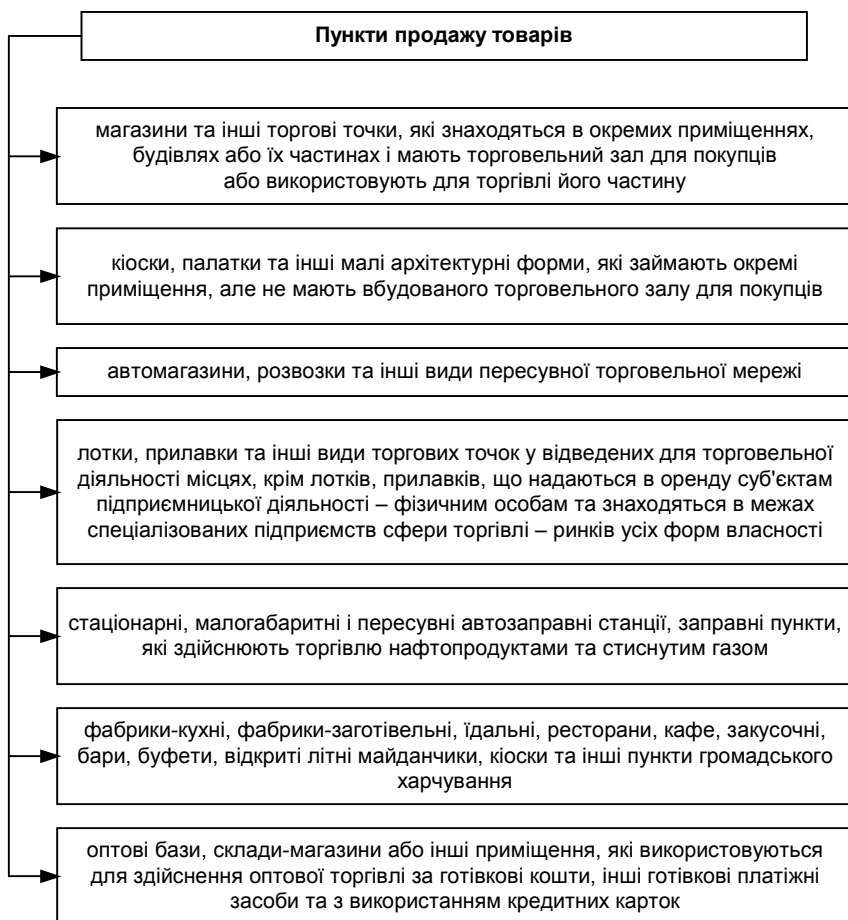

Рис. 10.16. Види пунктів продажу товарів

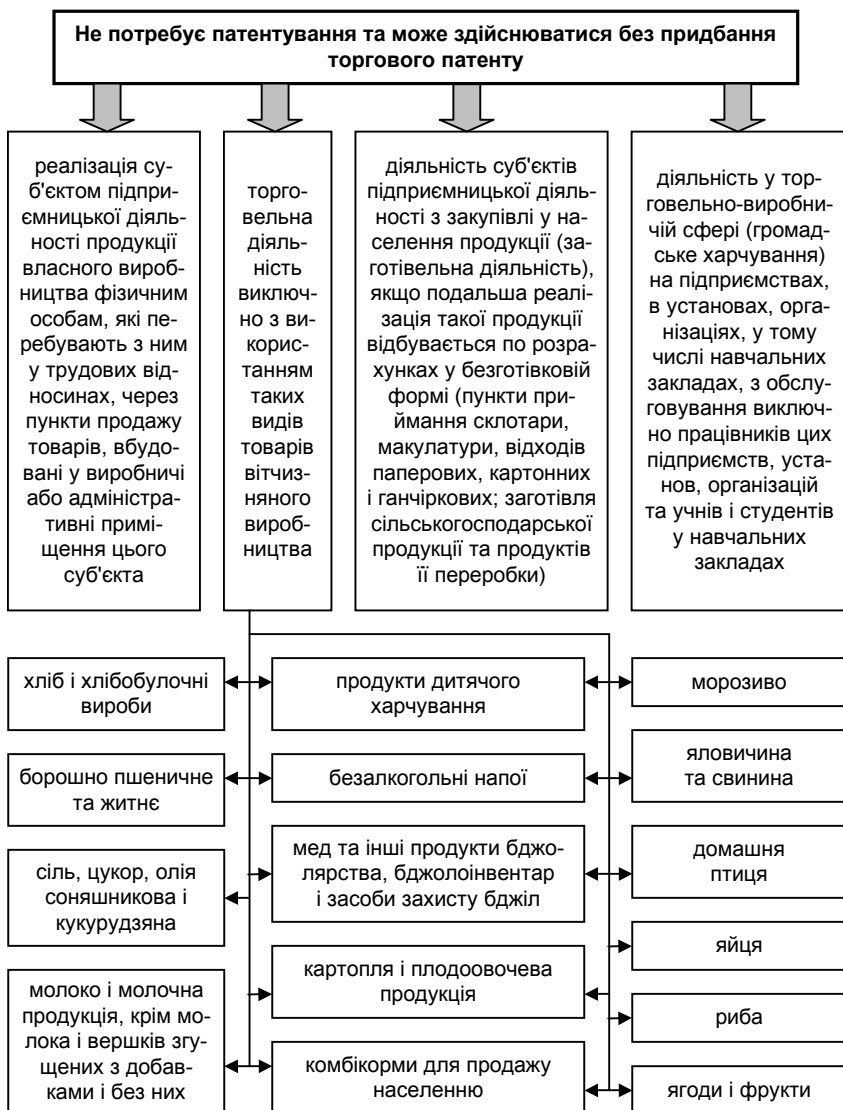

Рис. 10.17. Торговельна діяльність, яка може здійснюватися без придбання патенту

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 10.18. Торговельна діяльність, яка може здійснюватися з придбанням пільгового торгового патенту

Таблиця 10.3

Види і термін дії торгових патентів

Вид патенту	Сфера застосування	Термін дії
«Звичайний» торговий патент на право здійснення торговельної діяльності, діяльності з надання побутових послуг населенню, діяльності в сфері торгівлі іноземною валютою, діяльності з надання послуг у сфері грального бізнесу	Торгівля	12 календарних місяців
	Побутові послуги населенню	12 календарних місяців
	Обмін готівкових валютних цінностей	36 календарних місяців
	Гральний бізнес	60 календарних місяців
Пільговий патент	Торгівля	12 календарних місяців
Короткотерміновий патент	Торгівля	Від 1 до 15 днів

Таблиця 10.4

Граничні розміри плати за торговельні патенти

Вид діяльності, що підлягає патентуванню	Розмір плати за торговий патент, грн
<i>Торговельна діяльність (за місяць) на території</i>	
м. Київ й обласних центрів	60 – 320
м. Севастополь, міст обласного підпорядкування (крім обласних центрів) і районних центрів	30 – 160
інших населених пунктів	до 80
пільговий патент, за весь термін дії	25
короткостроковий торговельний патент, за кожний день торгівлі	10
<i>Надання побутових послуг (за місяць) на території</i>	
м. Києва й обласних центрів	60 – 320
м. Севастополя, міст обласного підпорядкування (крім обласних центрів) і районних центрів	30 – 160
інших населених пунктів	до 80
<i>Операції з торгівлі валютними цінностями (за місяць) [29]</i>	960
<i>Операції з надання послуг у сфері грального бізнесу (за рік) [29]</i>	
гральний автомат із грошовим або майновим виграшем	2800
гральний стіл з кільцем рулетки	128 000
інший гральний стіл (спеціальні столи для казино, крім столів для більярда)	96 000
кегельбан (за кожну доріжку)	4000
стіл для більярда (крім спортивних)	1200
інші види грального бізнесу (за кожен вид або місце)	4800

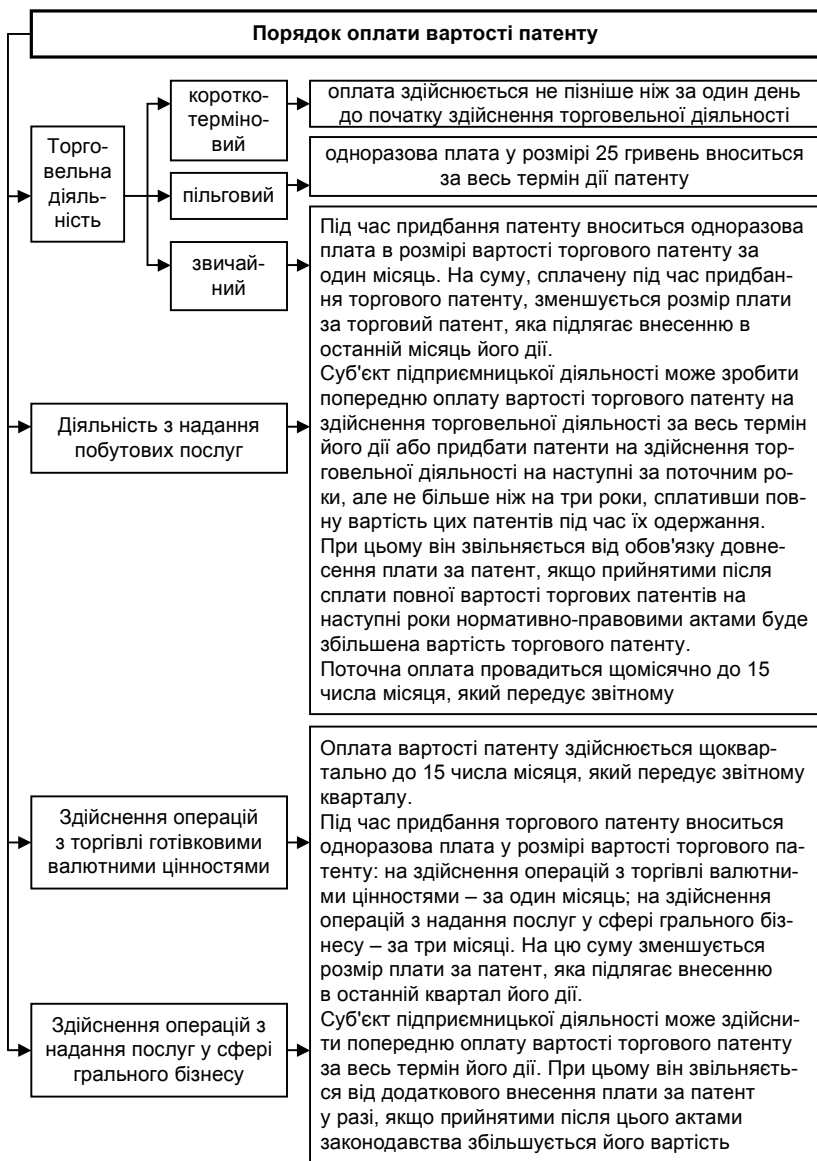

Рис. 10.19. Порядок оплати вартості торгового патенту

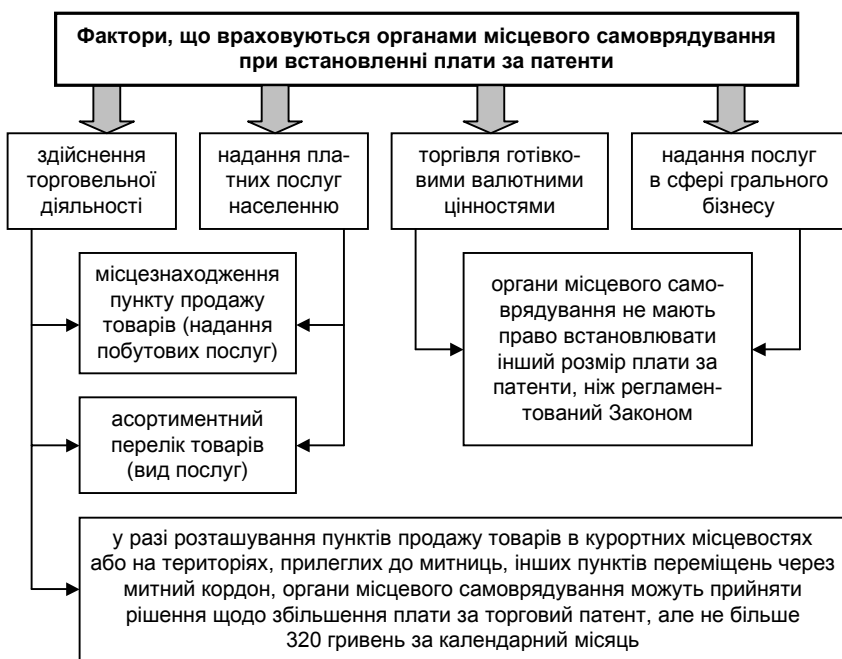

Рис. 10.20. Фактори, що враховуються органами місцевого самоврядування при встановленні плати за патенти

Рис. 10.21. Ознаки побутових послуг в цілях патентування

Таблиця 10.5

Перелік послуг, що належать до побутових і підлягають патентуванню [82]

Вид послуг	Код виду послуг згідно з класифікатором «Платні послуги населенню 1 89 18»
Пошиття тентів, чохлаів, штор, драпіровок	12232, 12233
Ремонт радіотелевізійної, аудіо- та відео-апаратури (крім структурних підрозділів, розташованих у сільській місцевості)	13101 – 13161
Заміна елементів живлення	код відсутній
Ремонт та виготовлення ювелірних виробів	13446 – 13468
Ремонт і виготовлення металовиробів	13401 – 13445, 13469, 13470
Ремонт і будівництво індивідуального житла (квартир), садових будиночків, гаражів	17101 – 17118, 17201 – 17235, 1730 – 17307
Ремонт та технічне обслуговування транспортних засобів, що належать громадянам	14101 – 14106, 14201 – 14205, 14301 – 14313, 14401 – 14403
Перукарські послуги (тільки на території міст Київ і Севастополь, обласних центрів)	18201 – 18256
Прокат аудіо-, відеокасет, CD-дисків	код відсутній
Прокат автотранспортних засобів	18307 – 18309
Прокат весільного вбрання та одягу для урочистих подій	18327
Послуги ломбардів	18601 – 18629
Фото послуги та послуги фотокінолабораторій	19101 – 19125
Послуги аудіо-, відеозапису	код відсутній

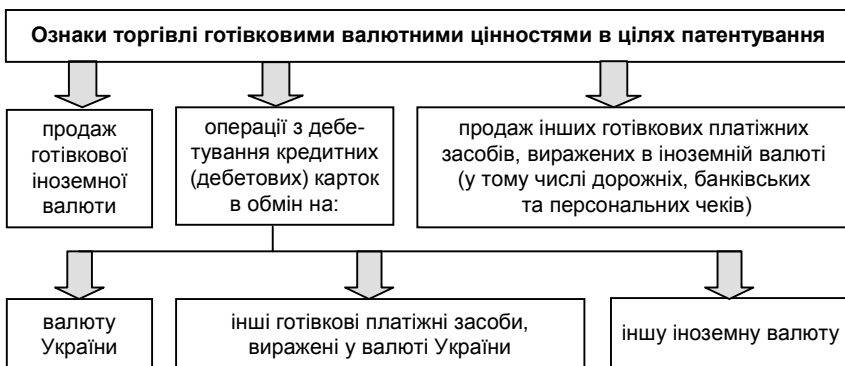

Рис. 10.22. Ознаки торгівлі готівковими валютними цінностями в цілях патентування

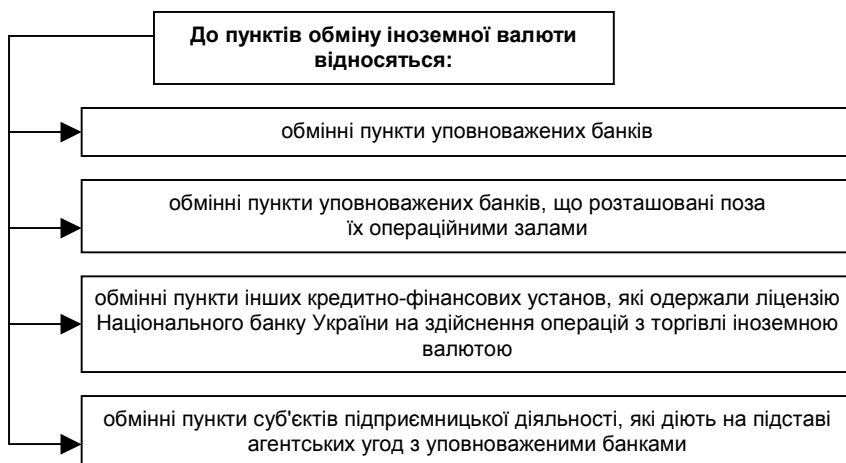

Рис. 10.23. Пункти обміну іноземної валюти, торгівля готівковими валютними цінностями в яких підлягає патентуванню

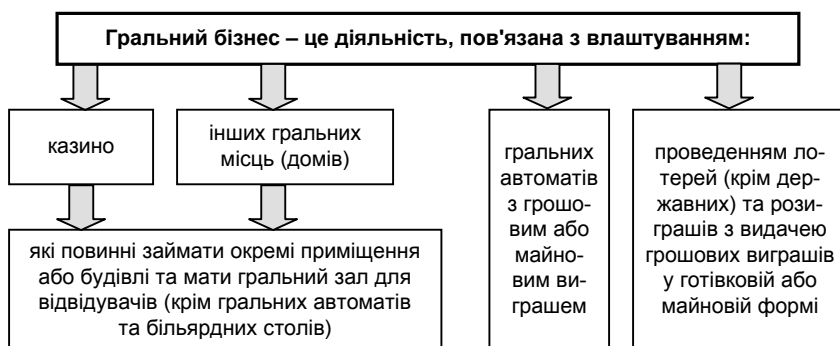

Рис. 10.24. Ознаки грального бізнесу в цілях патентування

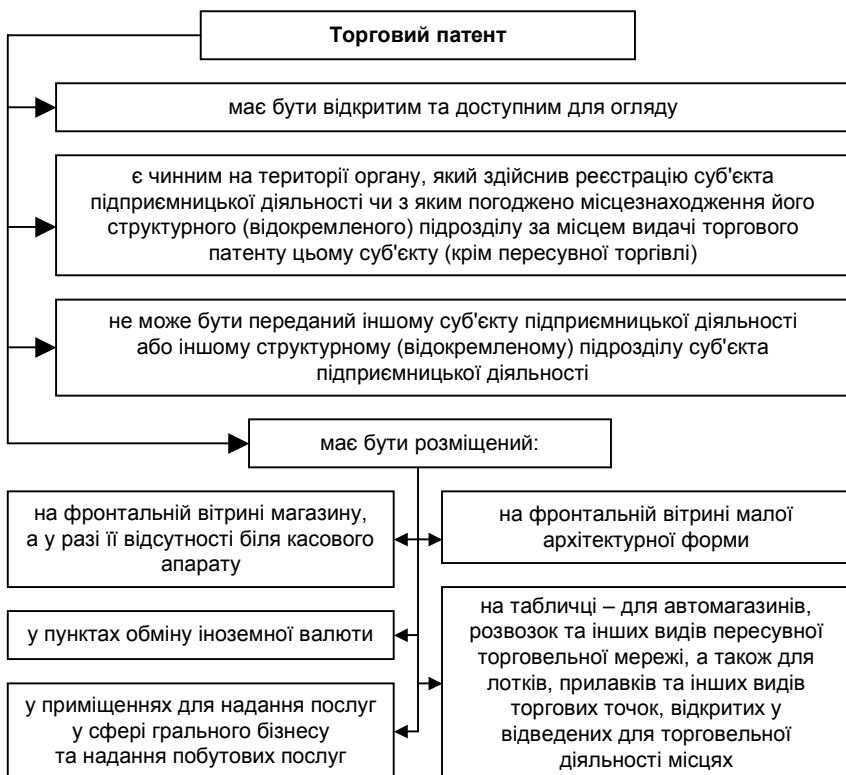

Рис. 10.25. Вимоги щодо використання торгового патенту

Рис. 10.26. Відповідальність платників за порушення в сфері патентування

Таблиця 10.6

**Система штрафних санкцій за порушення вимог законодавства
про патентування**

Вид порушення	Санкції
Порушення термінів сплати або неповне внесення чергових платежів	Пеня на суму податкового боргу (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності) з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України на день виникнення такого податкового боргу або на день його (частини) погашення, залежно від того, яка з величин таких ставок є більшою, за кожний календарний день прострочення у його сплаті
Порушення порядку використання торгового патенту в частині вимог до його розміщення і доступності	Штраф у розмірі вартості торгового патенту за один календарний місяць
Здійснення операцій, що підлягають патентуванню, без одержання торгових патентів	Штраф у подвійному розмірі вартості торгового патенту за повний термін діяльності суб'єктів підприємницької діяльності із зазначеним порушенням
Порушення порядку використання торгового патенту: здійснення діяльності на іншій території, передача патенту іншій особі	
Здійснення операцій по реалізації товарів без одержання пільгового торгового патенту або з порушенням порядку його використання	Штраф у п'ятикратному розмірі вартості пільгового торгового патенту
Здійснення торговельної діяльності без придбання короткотермінового патенту	Штраф у подвійному розмірі вартості короткотермінового патенту за повний термін діяльності із зазначеним порушенням

10.4. Збір у Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

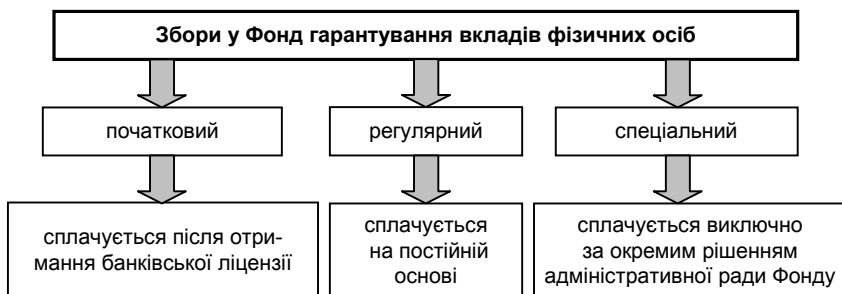

Рис. 10.27. Класифікація зборів у Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

Рис. 10.28. Загальні ознаки початкового збору у Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

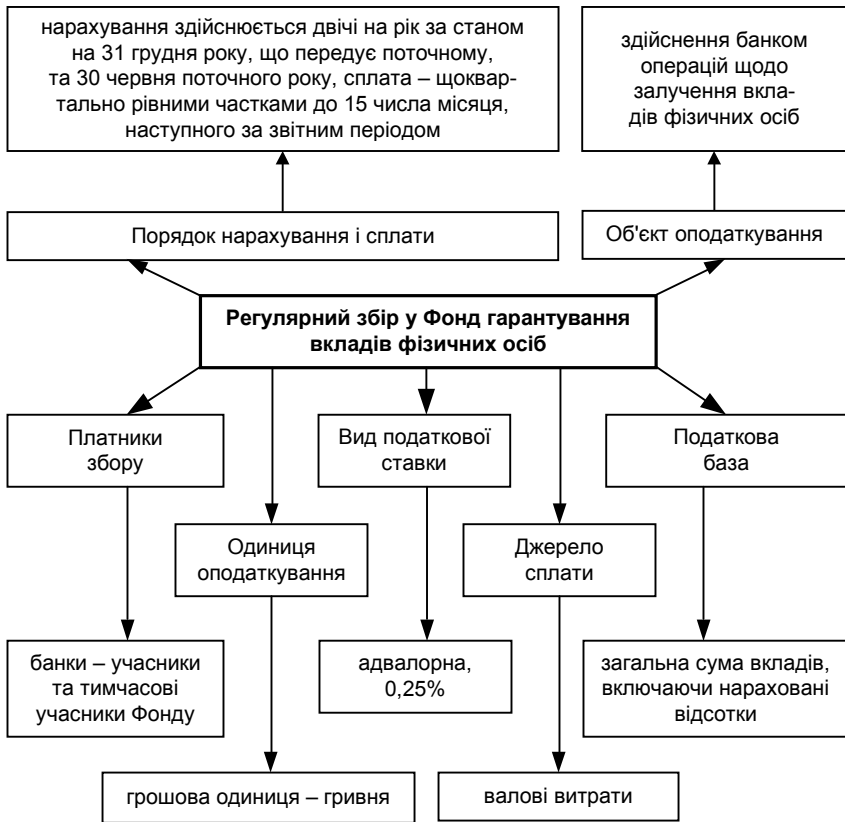

Рис. 10.29. Загальні ознаки регулярного збору у Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

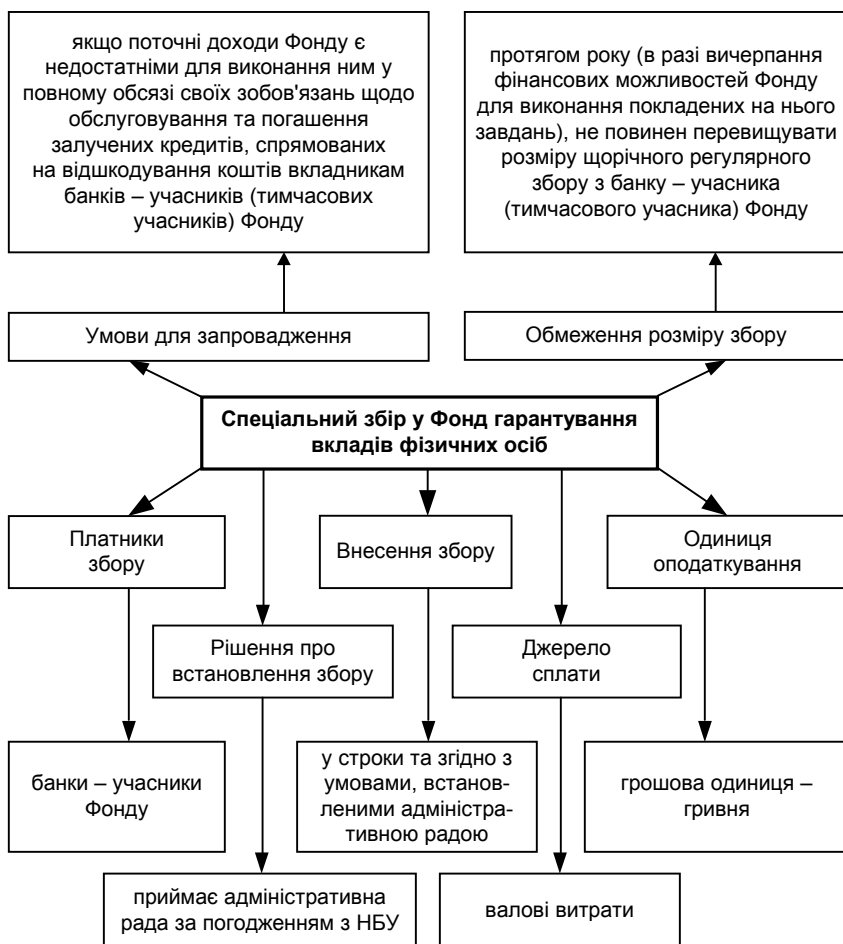

Рис. 10.30. Загальні ознаки спеціального збору у Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

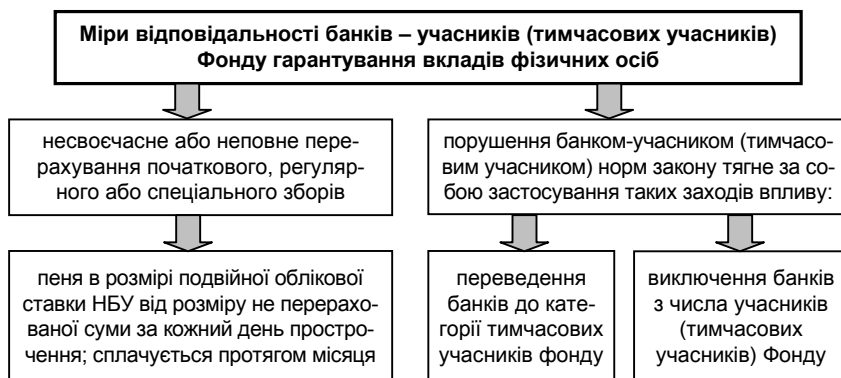

Рис. 10.31. Відповідальність банків – учасників (тимчасових учасників) Фонду гарантування вкладів фізичних осіб

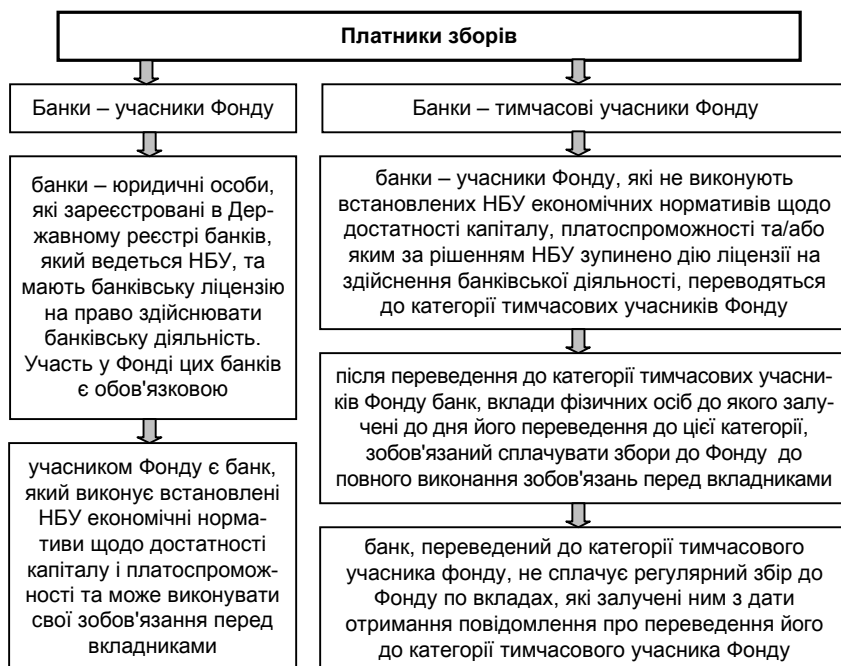

Рис. 10.32. Характеристика платників зборів у Фонд гарантування вкладів фізичних осіб

II. ІНШІ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

II.1. Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів

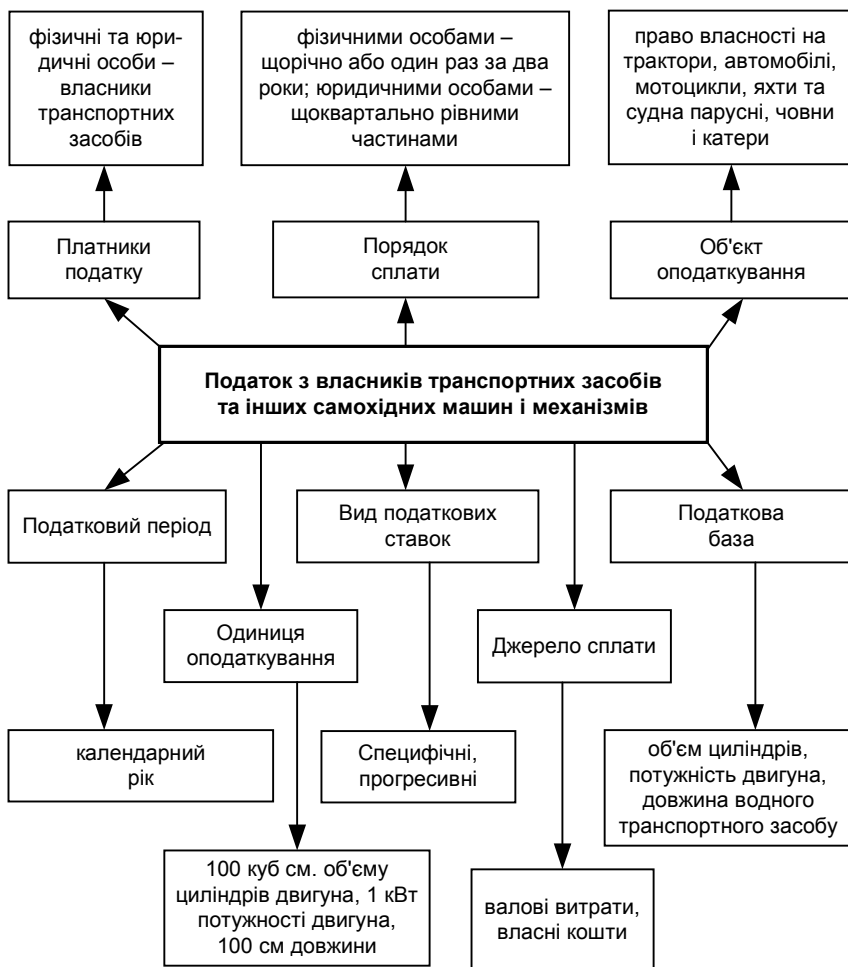

Рис. 11.1. Загальні ознаки податку з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів

Рис. 11.2. Платники податку з власників транспортних засобів

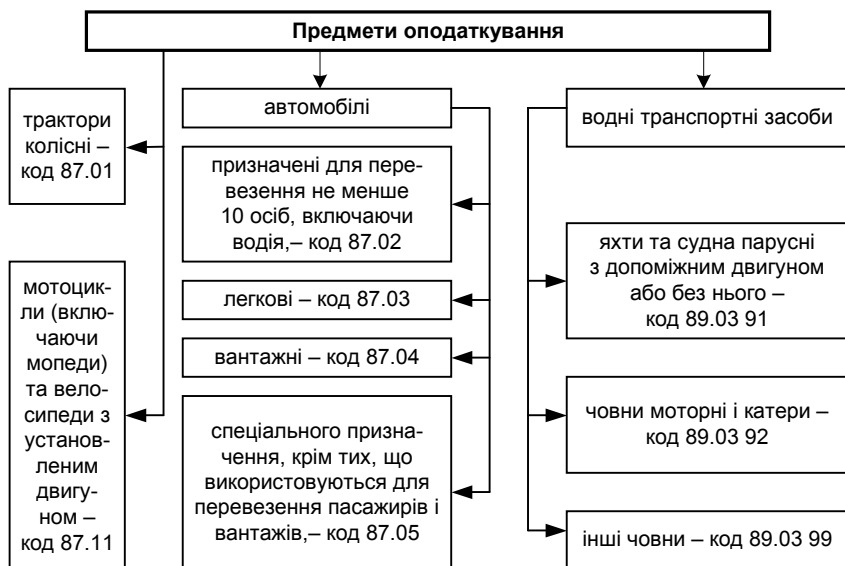

Рис. 11.3. Транспортні засоби, які є предметом оподаткування

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

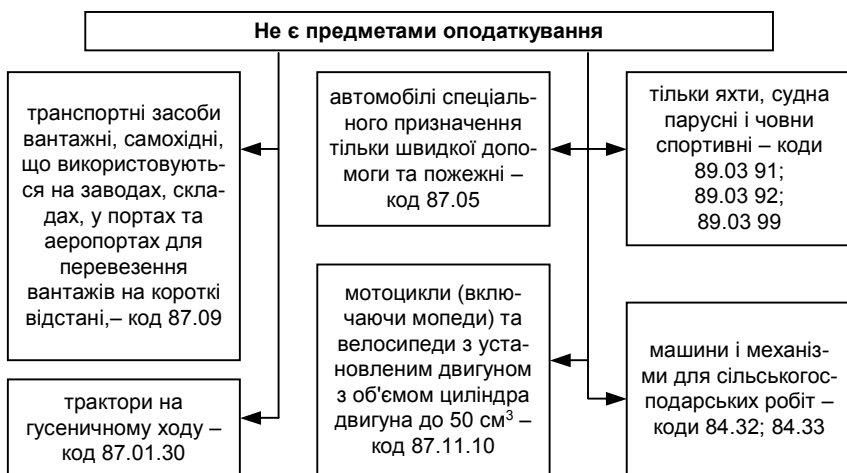

Рис. 11.4. Транспортні засоби, які не є предметом оподаткування

Таблиця 11.1.
Ставки податку з власників транспортних засобів

Код за ТН ЗЕД	Опис об'єктів оподаткування	Ставка податку на рік (зі 100 куб. см об'єму циліндрів двигуна, із 1 кВт потужності двигуна або 100 см довжини)
1	2	3
87.01	Трактори колісні (окрім гусеничних — код 87.01. 30)	2, 5 грн зі 100 куб. см
87.02	Автомобілі для перевезення не менше 10 чоловік, включаючи водія	3, 6 грн зі 100 куб. см
Автомобілі легкові (окрім автомобілів з електродвигуном — код 87.03 90100) з об'ємом циліндрів двигуна		
87.03	до 1000 куб. см	3 грн зі 100 куб. см
	від 1001 до 1500 куб. см	4 грн зі 100 куб. см
	від 1501 до 1800 куб. см	5 грн зі 100 куб. см
	від 1801 до 2500 куб. см	10 грн зі 100 куб. см
	від 2501 до 3500 куб. см	20 грн зі 100 куб. см
	від 3501 куб. см і більше	30 грн зі 100 куб. см
87.03 90100	Автомобілі з електродвигуном	0,5 грн з 1 кВт

Закінчення табл. 11.1

1	2	3
Автомобілі вантажні з об'ємом циліндрів двигуна		
87.04	до 8200 куб. см	10 грн зі 100 куб. см
	від 8201 до 15000 куб. см	15 грн зі 100 куб. см
	від 15001 куб. см та завбільшки	20 грн зі 100 куб. см
87.05	Автомобілі спеціального призначення (окрім пожежних і швидкої допомоги)	3,6 грн зі 100 куб. см
87.11	Мотоцикли (мопеди), велосипеди з двигуном (окрім тих, що мають об'єм циліндра двигуна до 50 куб. см – код 87.11 10	2 грн зі 100 куб. см
Яхти і судна парусні із допоміжним двигуном або без нього (окрім спортивних)		
89.03 91100	морські	10 грн зі 100 см довжини
89.03 91910, 89.03 91930	інші із масою до 100 кг	5 грн зі 100 см довжини
	інші із довжиною корпусу до 7,5 м	
89.03 91990	інші із довжиною корпусу понад 7,5 м	10 грн зі 100 см довжини
Човни моторні та катери, окрім човнів із підвісним двигуном (окрім спортивних)		
89.03 92100	морські	10 грн зі 100 см довжини
89.03 92910	інші із довжиною корпусу до 7,5 м	5 грн зі 100 см довжини
89.03 92990	інші із довжиною корпусу понад 7,5 м	10 грн зі 100 см довжини
Інші човни (окрім спортивних)		
89.03 99100, 89.03 99910	морські	5 грн зі 100 см довжини
	інші із довжиною корпусу до 7,5 м	
89.03 99990	інші із довжиною корпусу понад 7,5 м	10 грн зі 100 см довжини

Податок обчислюється юридичними особами

на підставі звітних даних про кількість транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів за станом на 1 січня поточного року

виходячи з:

об'єму циліндрів або потужності
двигуна кожного виду

марки транспортних
засобів

Рис. 11.5. Порядок обчислення податку з власників транспортних засобів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

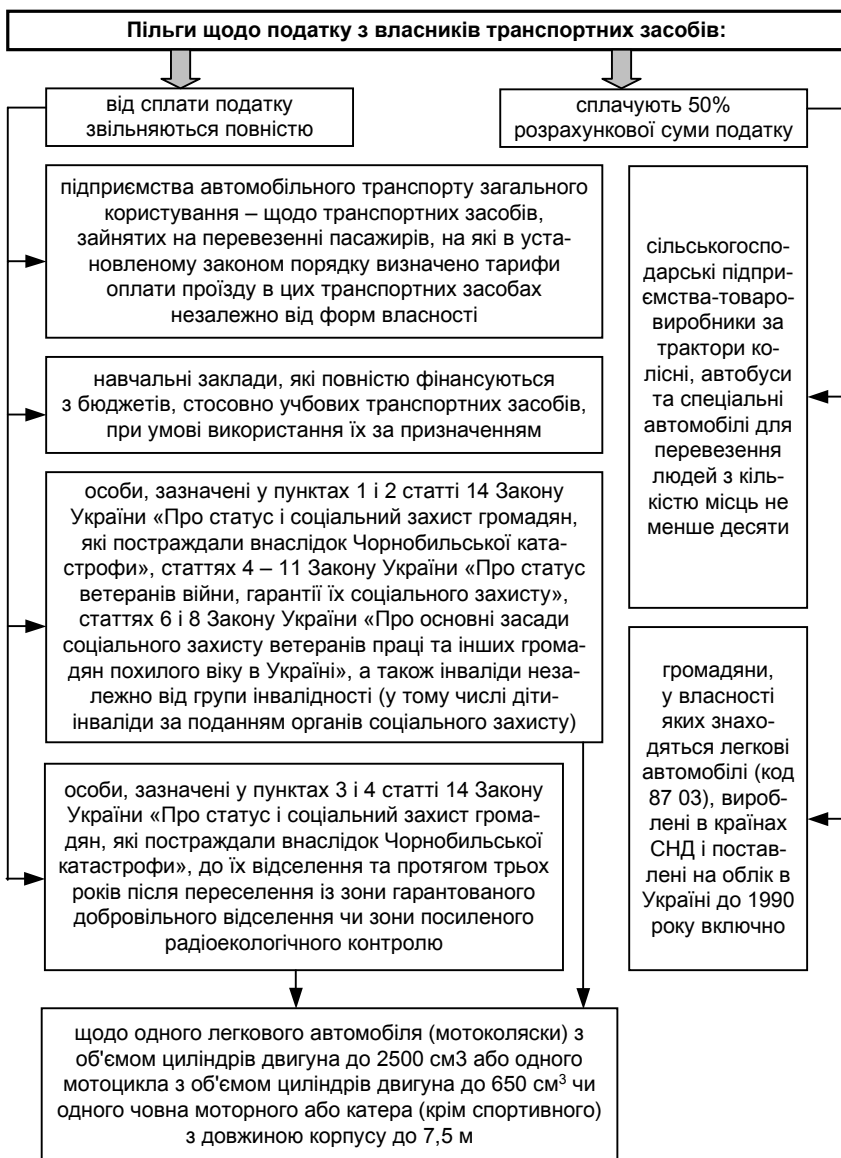

Рис. 11.6. Пільги з податку з власників транспортних засобів

Таблиця 11.2.

Строки подання розрахунку та сплати податку з власників транспортних засобів юридичними особами

Платники	Строки			
	здачі розрахунку		сплати	
	виходячи з вимог ДПАУ	виходячи з вимог Закону [25]	виходячи з вимог ДПАУ	виходячи з вимог Закону[25]
Юридичні особи (за транспортні засоби, що знаходяться на обліку на 1 січня звітного року)	Протягом 60 календарних днів з початку звітного року	Протягом 60 календарних днів, наступних за останнім календарним днем звітного року	Щокварталу рівними частинами до 15 числа місяця, що настає за звітним кварталом	Протягом 10 календарних днів, наступних за останнім днем, передбаченим для подання розрахунку
Юридичні особи (за транспортні засоби, придбані протягом звітного року)	Протягом 10 днів після реєстрації	Розрахунок не подається	Перед реєстрацією за термінами сплати (кварталами), що не наступили, починаючи з кварталу, у якому проведена реєстрація транспортного засобу	Не встановлений

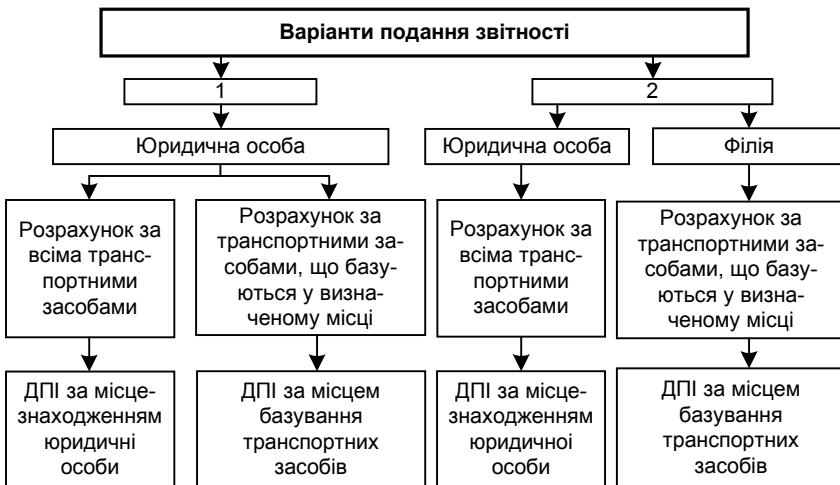

Рис. 11. 7. Варіанти подання податкової звітності за податком з власників транспортних засобів за наявності відокремлених підрозділів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

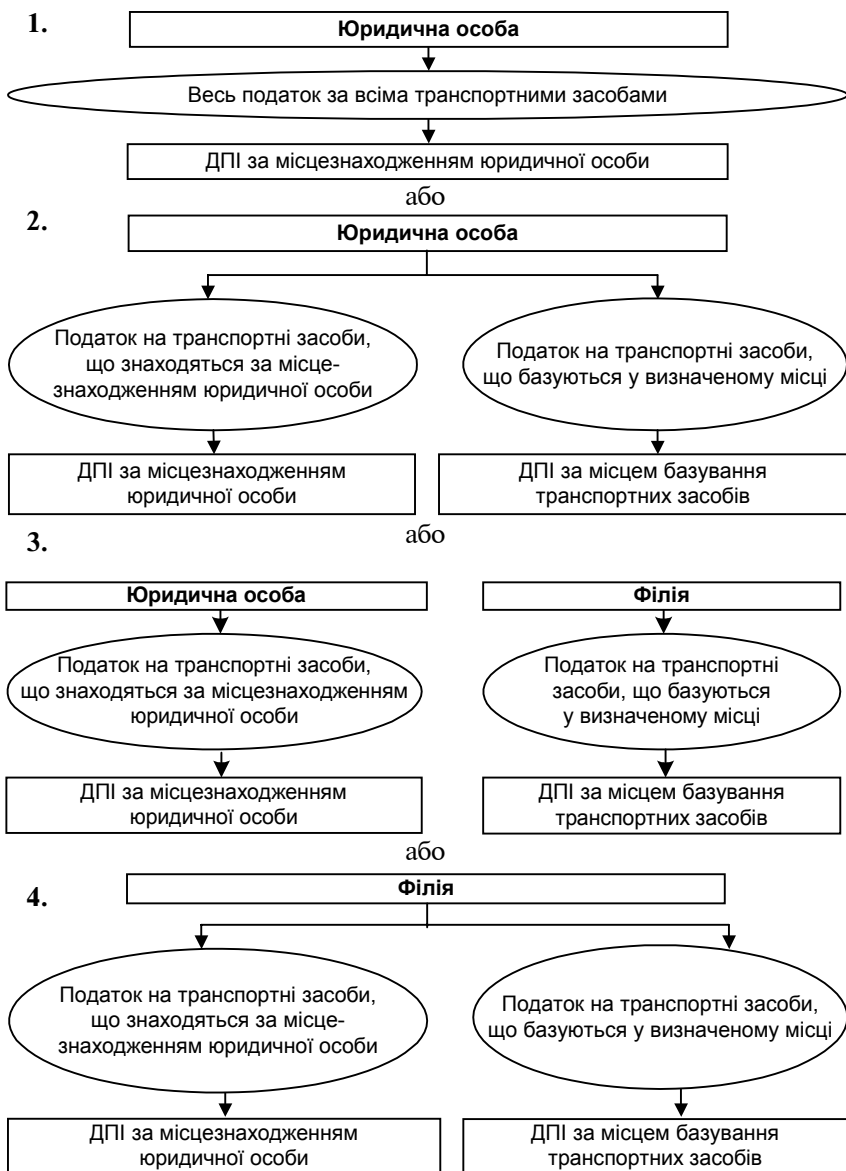

Рис. 11.8. Варіанти сплати податку з власників транспортних засобів

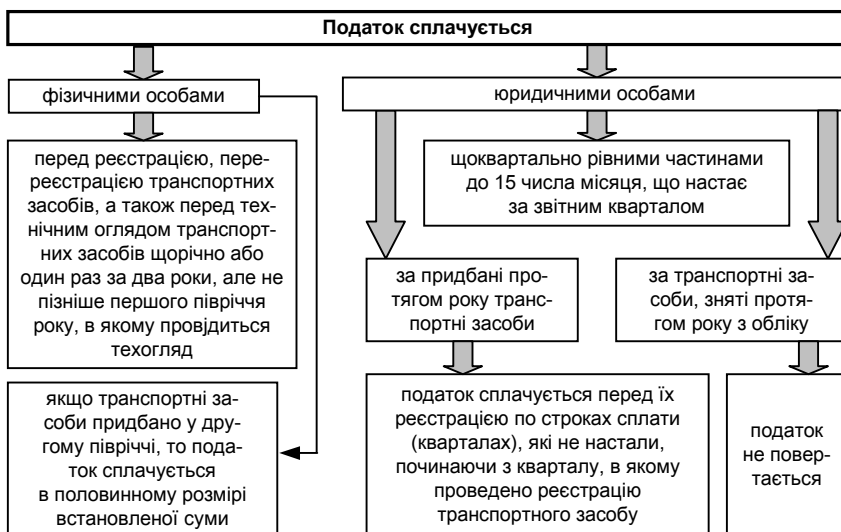

Рис. 11.9. Порядок сплати податку з власників транспортних засобів

Рис. 11.10. Порядок зарахування податку з власників транспортних засобів

11.2. Збір на розвиток виноградарства, садівництва і хмелярства

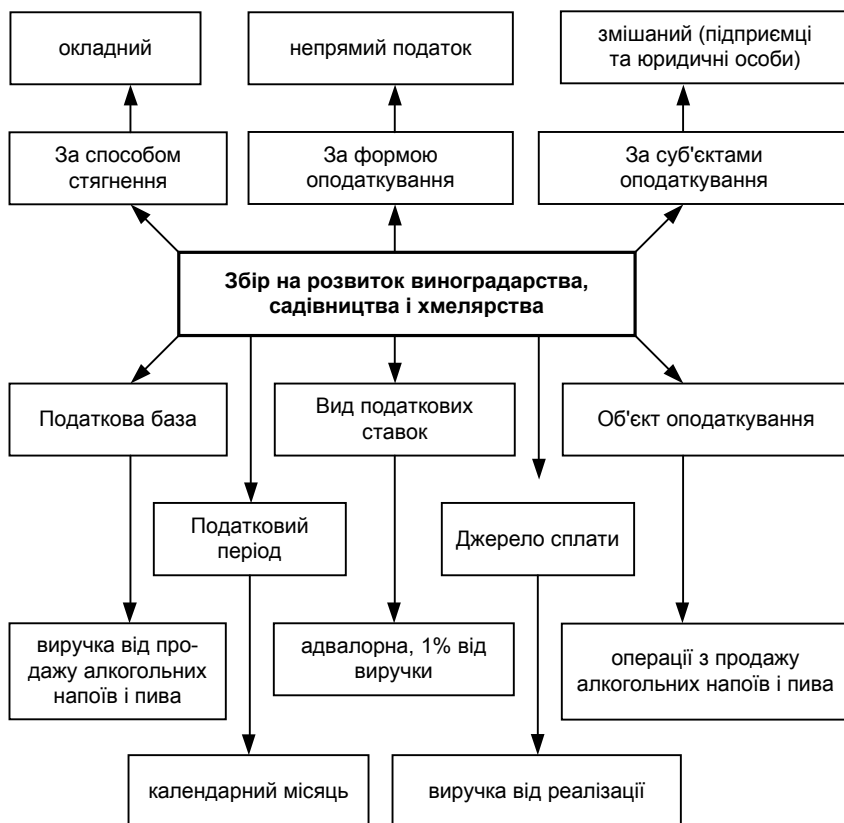

Рис. 11.11. Загальні ознаки збору на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства

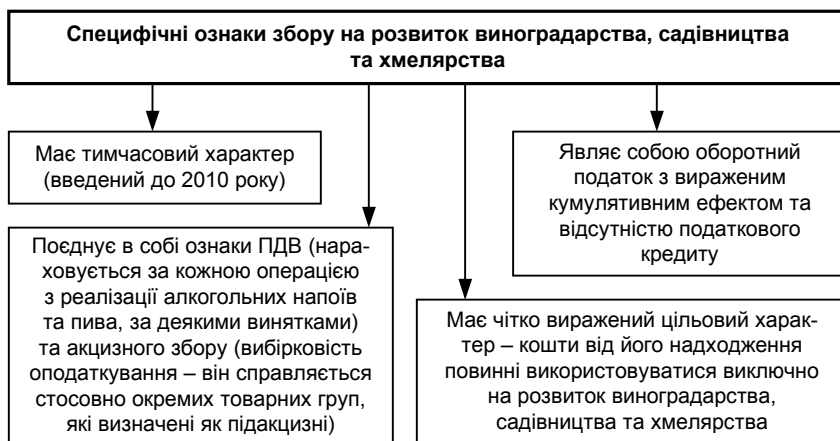

Рис. 11.12. Специфічні ознаки збору

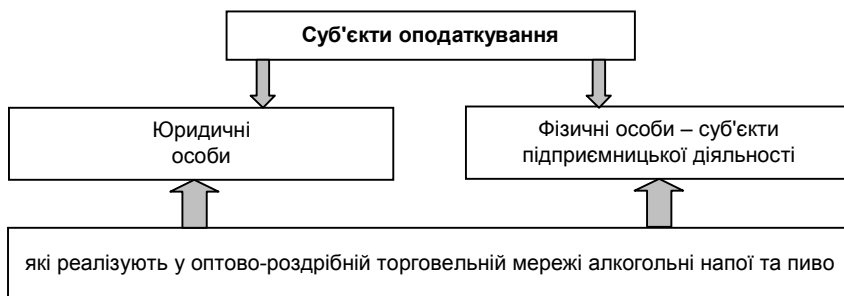

Рис. 11.13. Платники збору

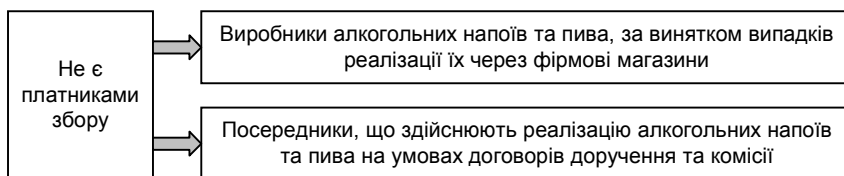

Рис. 11.14. Суб'єкти підприємницької діяльності, які не є платниками збору

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

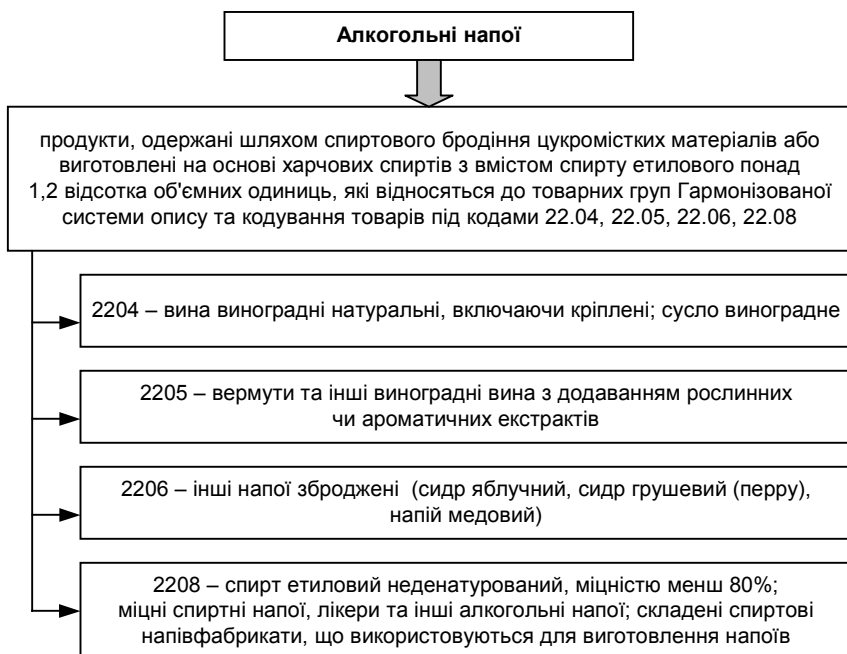

Рис. 11.15. Напої, що підпадають під визначення алкогільних

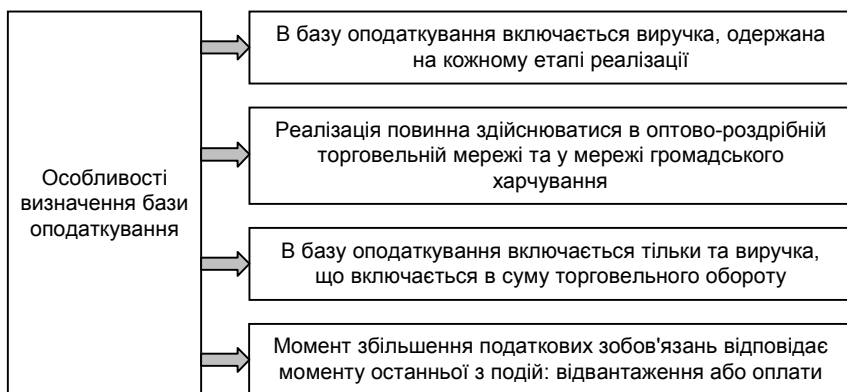

Рис. 11.16. Особливості визначення бази оподаткування

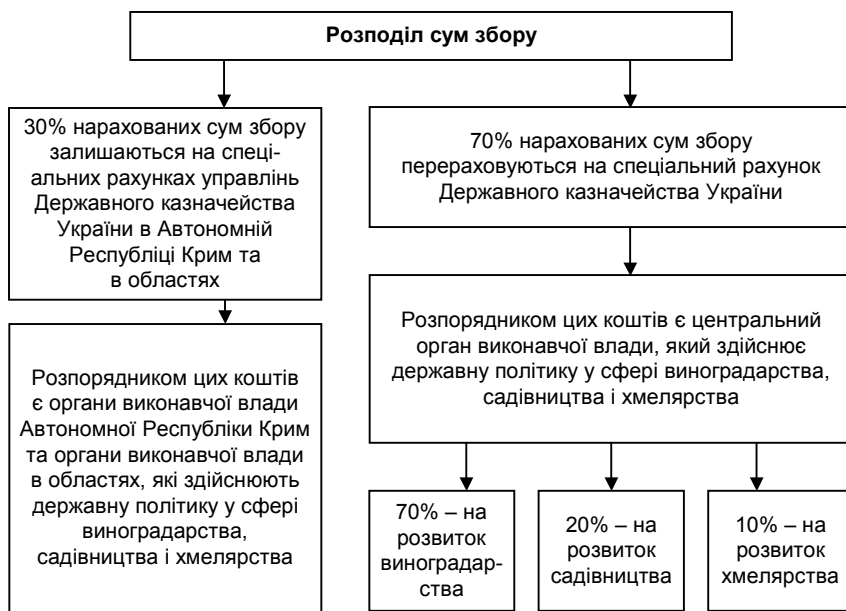

Рис. 11.17. Розподіл сум збору

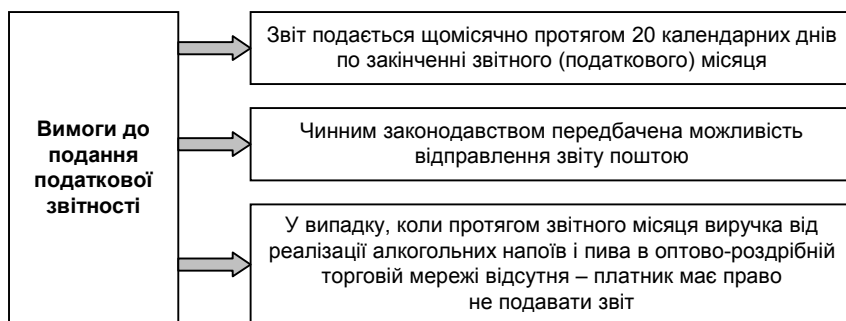

Рис. 11.18. Вимоги до подання податкової звітності

11.3. Збір за проведення гастрольних заходів

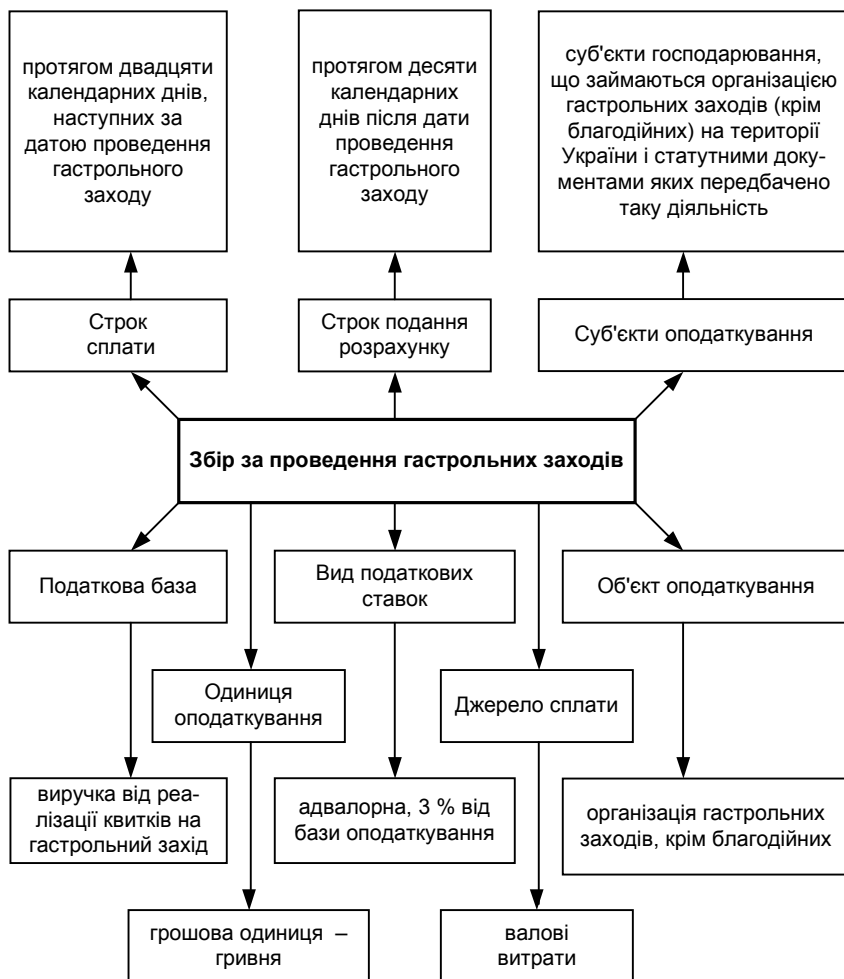

Рис. 11.19. Загальна характеристика збору за проведення гастрольних заходів

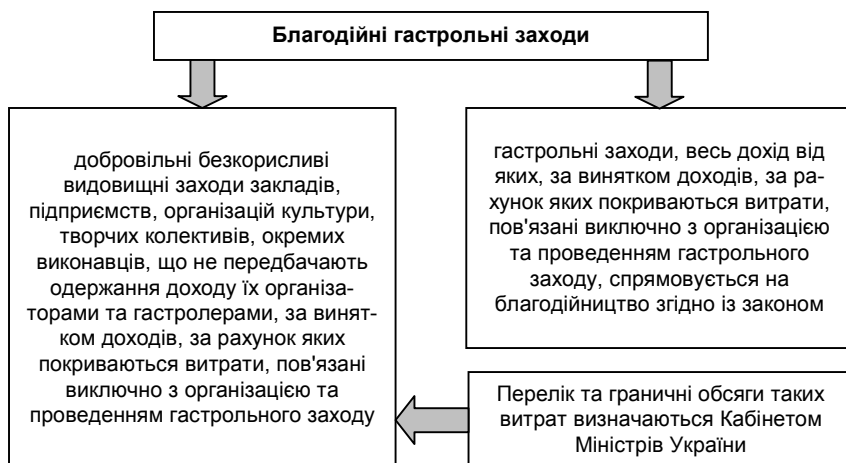

Рис. 11.20. Ознаки благодійних гастрольних заходів

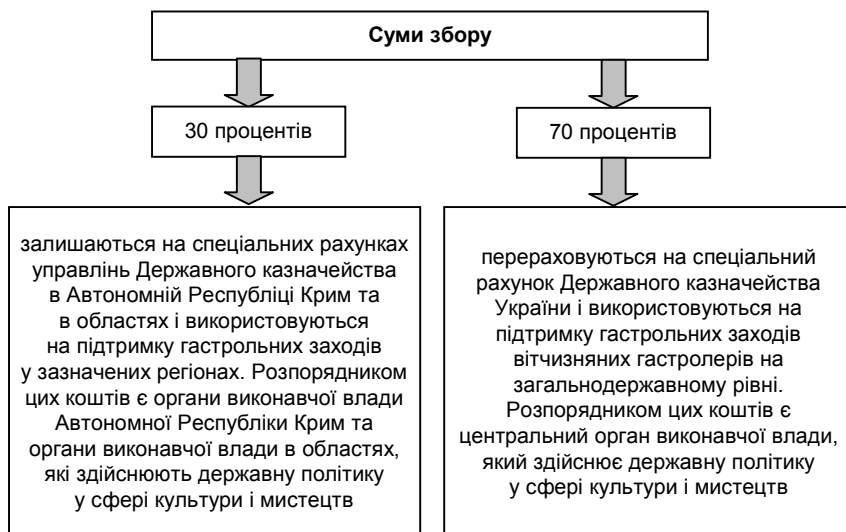

Рис. 11.21. Розподіл та напрямки використання коштів, що надходять від збору за проведення гастрольних заходів

11.4. Збори на обов'язкове державне пенсійне страхування

Рис. 11.22. Структура обов'язкових платежів у Пенсійний фонд України

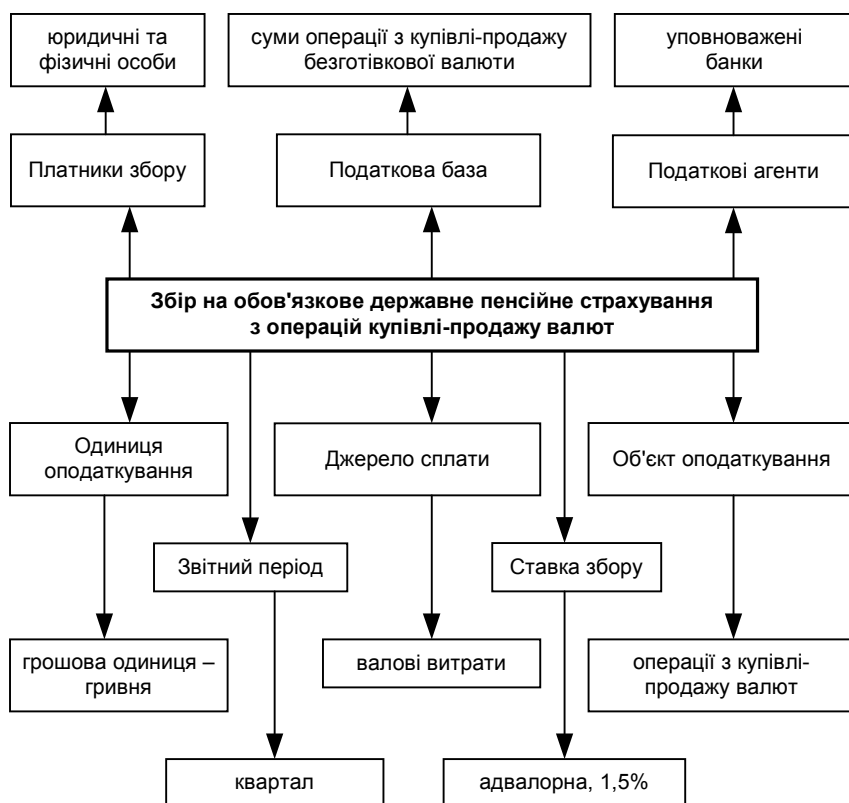

Рис. 11.23. Загальні ознаки збору на загальнообов'язкове пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу валют

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

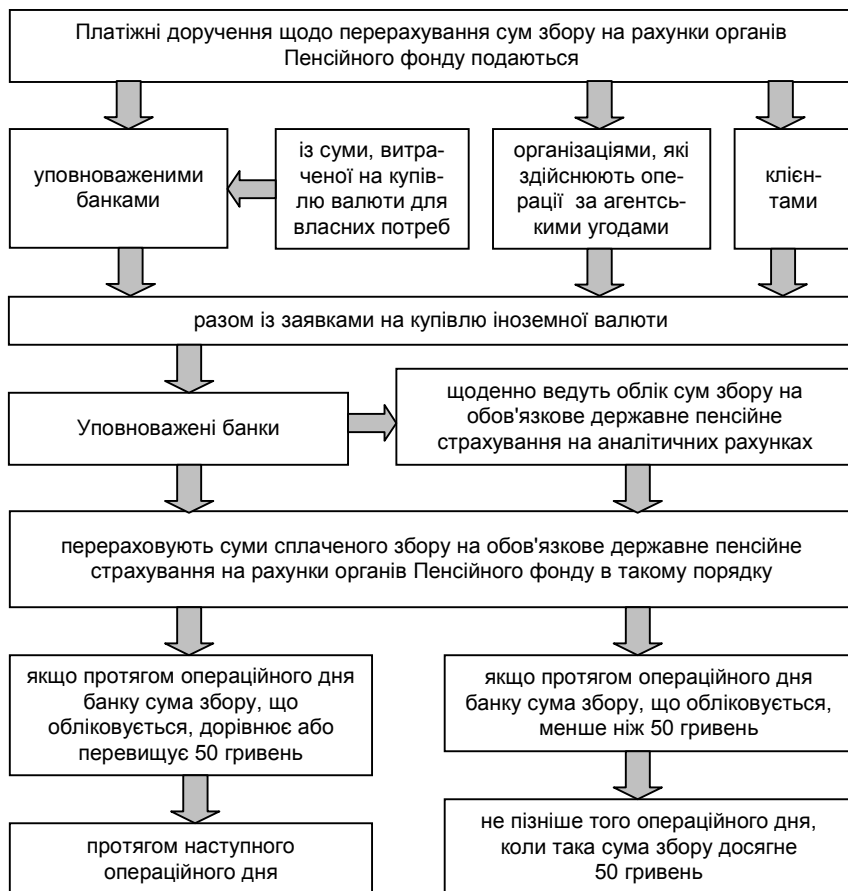

Рис. 11.24. Порядок перерахування сум зборів уповноваженими банками

Рис. 11.25. Загальні ознаки збору на загальнообов'язкове пенсійне страхування з операцій з продажу ювелірних виробів

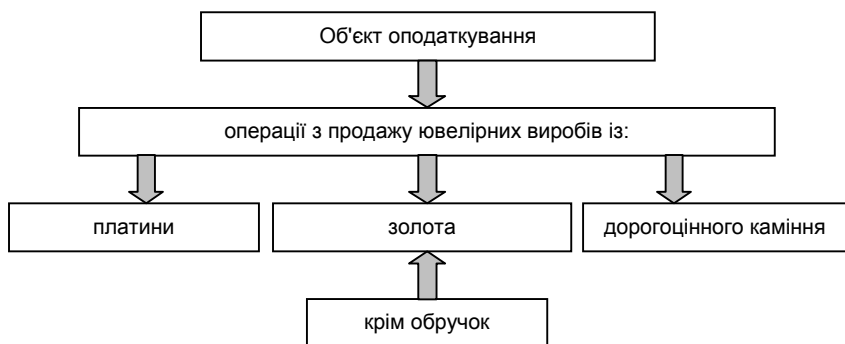

Рис. 11.26. Складові об'єкта для нарахування збору з операцій з продажу ювелірних виробів

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

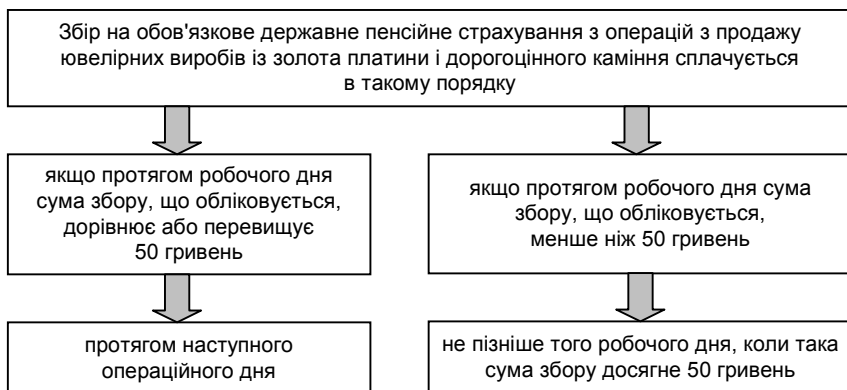

Рис. 11.27. Порядок сплати збору продавцями ювелірних виробів

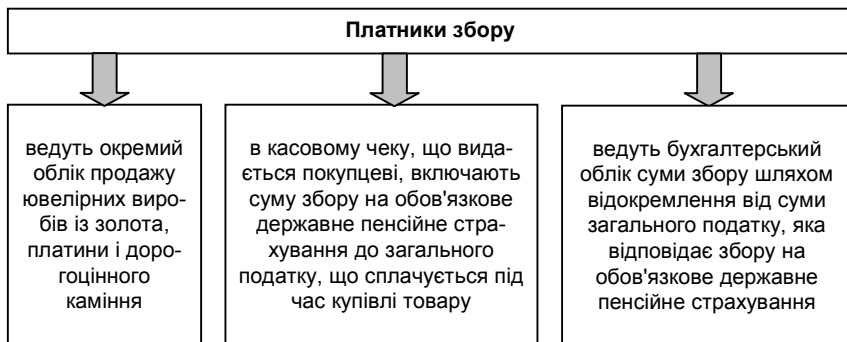

Рис. 11.28. Порядок обліку сум збору з операцій з продажу ювелірних виробів

Рис. 11.29. Загальні ознаки збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій відчуження легкових автомобілів

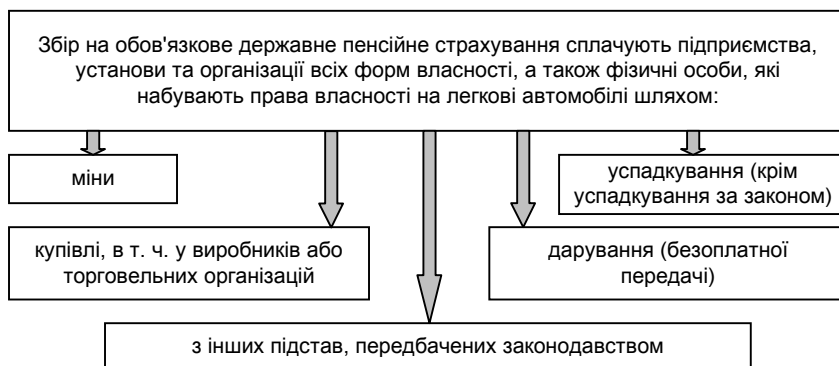

Рис. 11.30. Варіанти надбання права власності на легкові автомобілі, за якими сплачується збір на обов'язкове державне пенсійне страхування

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

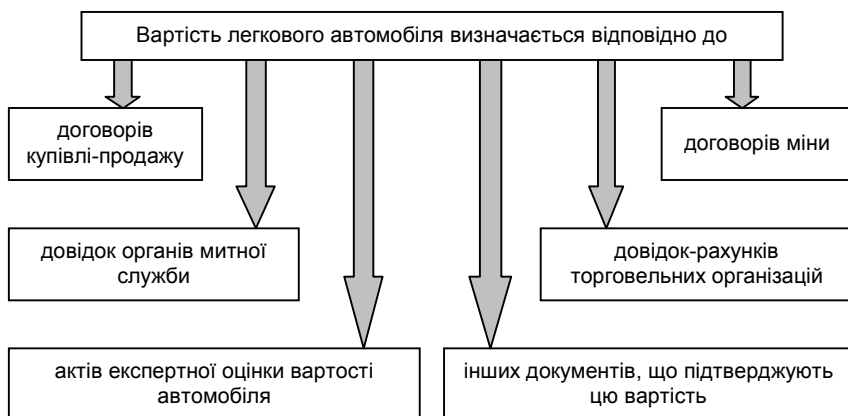

Рис. 11.31. Підстави для визначення вартості легкових автомобілів для цілей нарахування пенсійного збору

Рис. 11.32. Порядок сплати пенсійного збору з операцій відчуження легкових автомобілів

Рис. 11.33. Загальні ознаки збору на загальнообов'язкове пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу нерухомого майна

Рис. 11.34. Визначення нерухомого майна в цілях справляння пенсійного збору

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

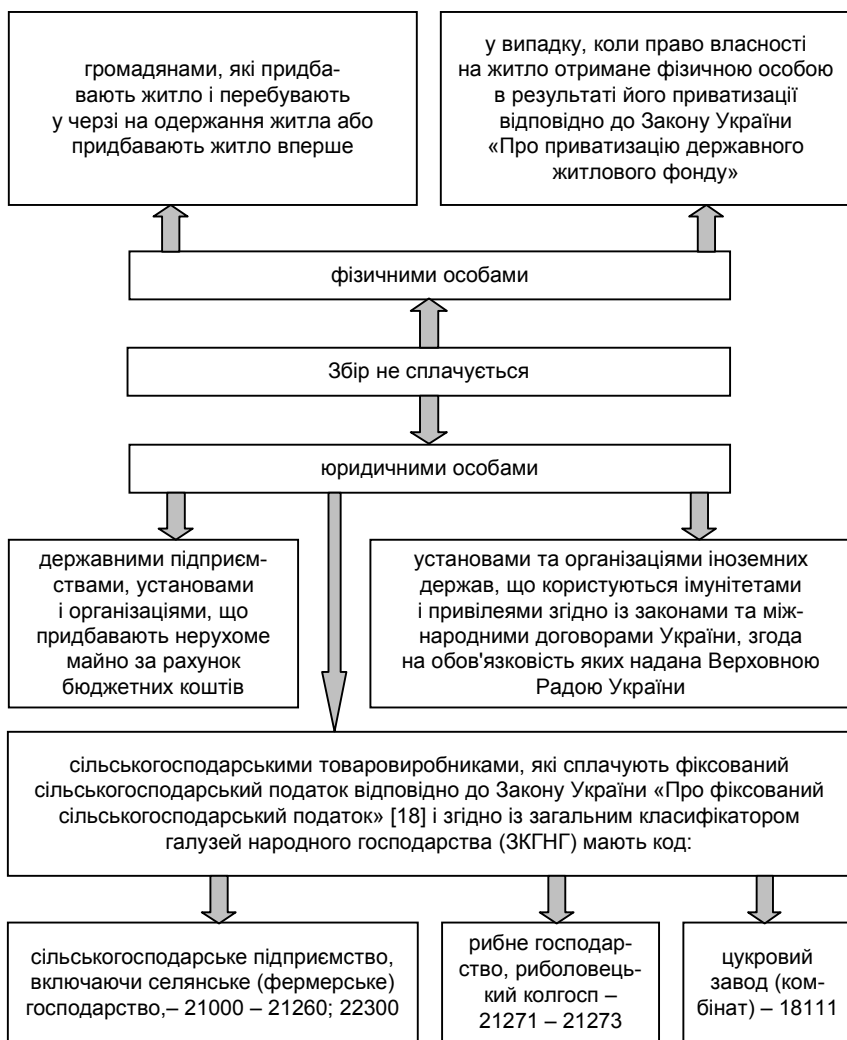

Рис. 11.35. Пільги зі сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з операцій купівлі-продажу нерухомого майна

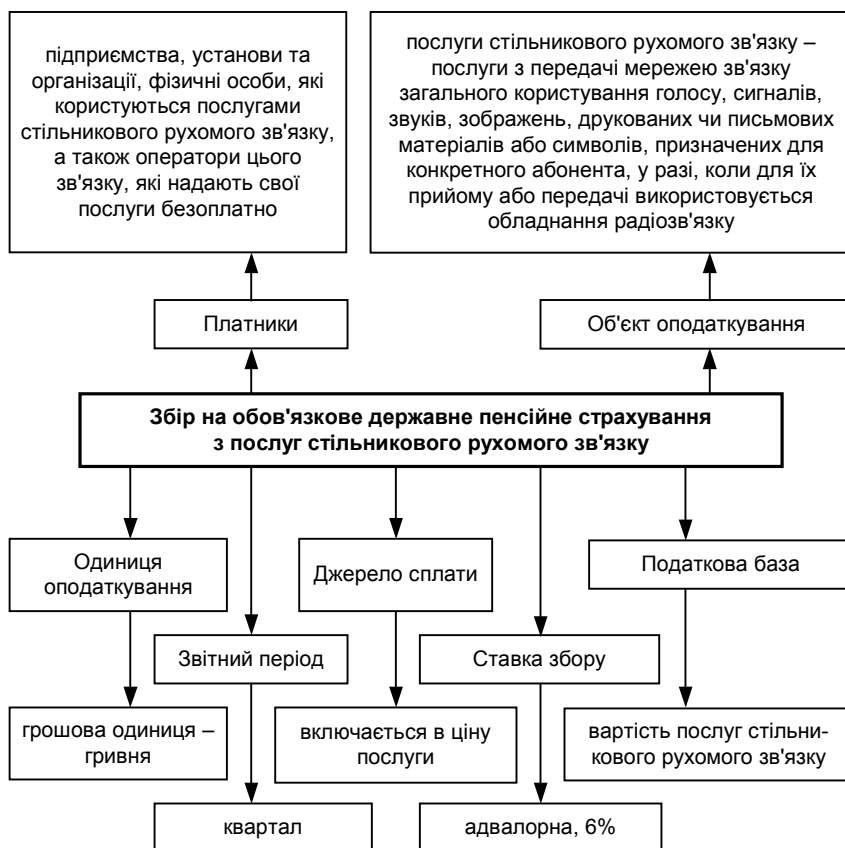

Рис. 11.36. Загальні ознаки збору на загальнообов'язкове пенсійне страхування з послуг стільникового рухомого зв'язку

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

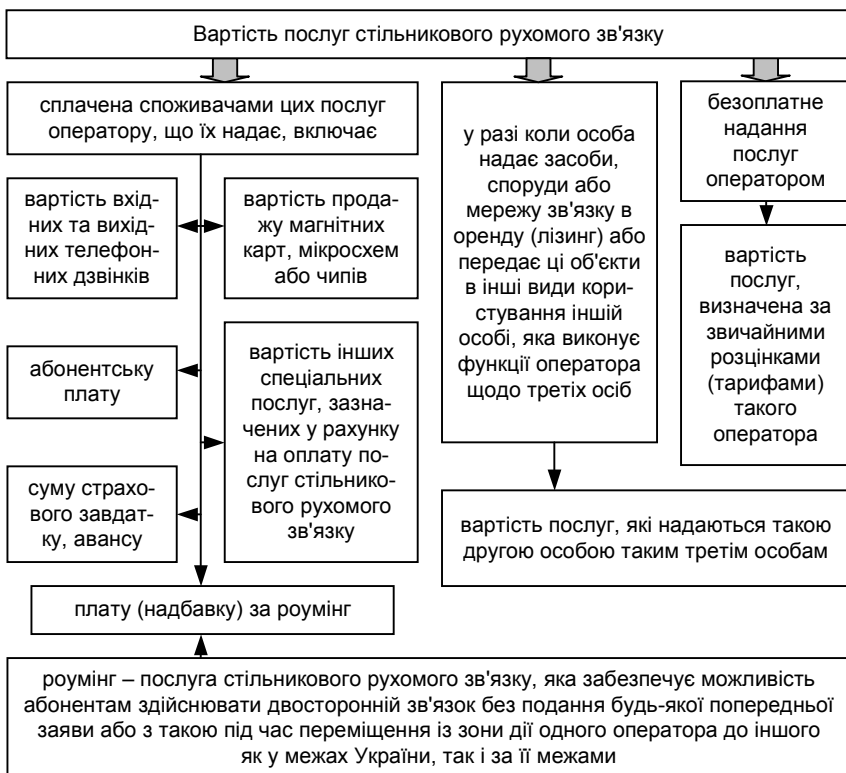

Рис. 11.37. Особливості визначення бази для нарахування збору з послуг стільникового рухомого зв'язку

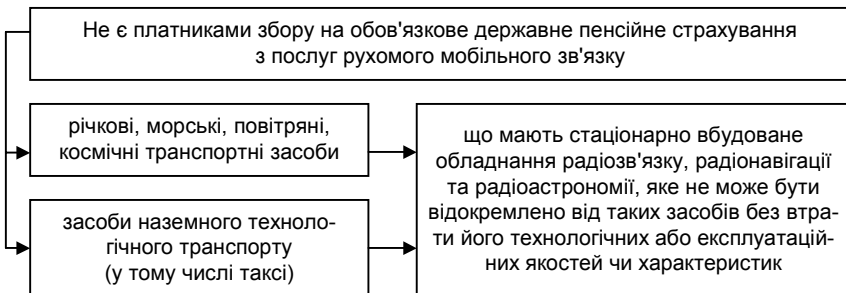

Рис. 11.38. Пільги щодо платників збору

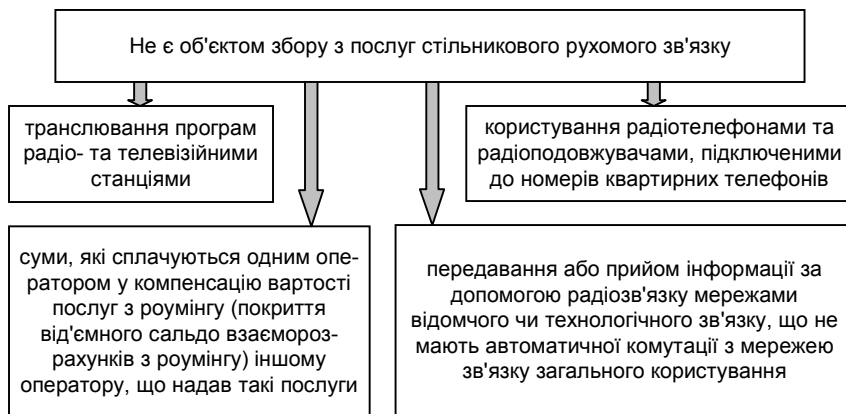

Рис. 11.39. Операції, які не є об'єктом для нарахування збору з послуг стільникового рухомого зв'язку

Рис. 11.40. Порядок сплати збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку

12. МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

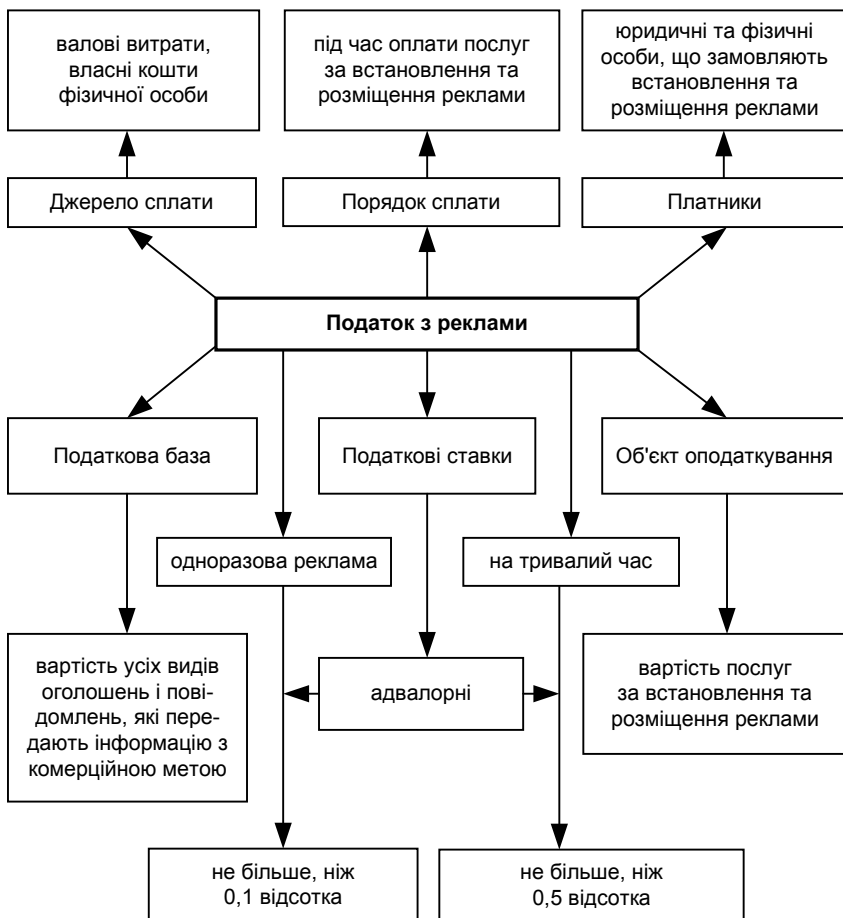

Рис. 12.1. Загальна характеристика податку з реклами

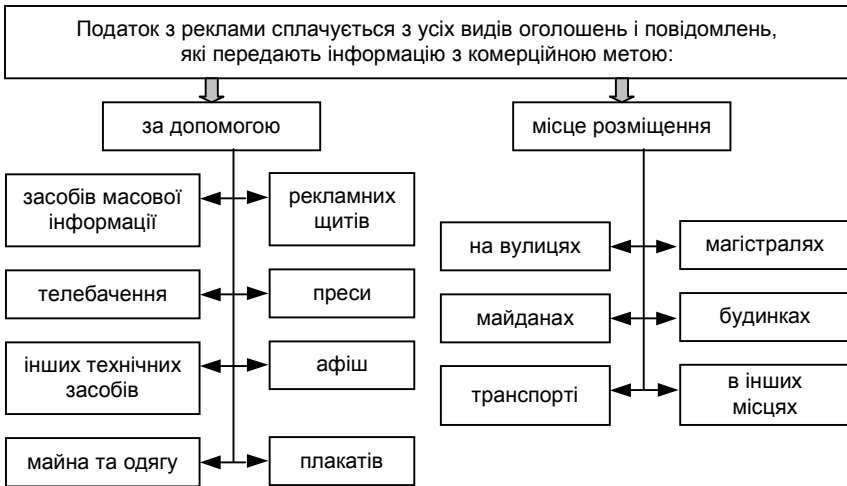

Рис. 12.2. Види рекламних оголошень і повідомлень, за встановлення і розміщення яких справляється податок з реклами

Рис. 12.3. Загальна характеристика комунального податку

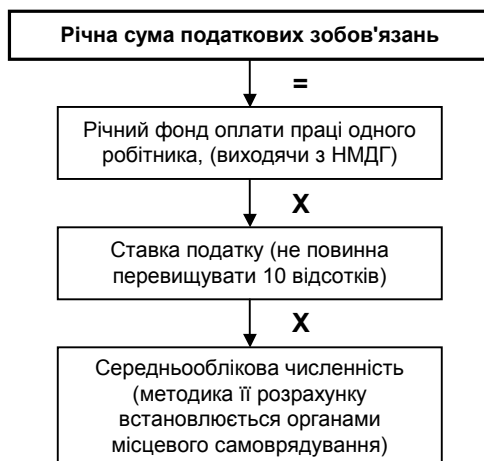

Рис. 12.4. Алгоритм розрахунку комунального податку

Рис. 12.5. Загальна характеристика збору за парковку автотранспорту

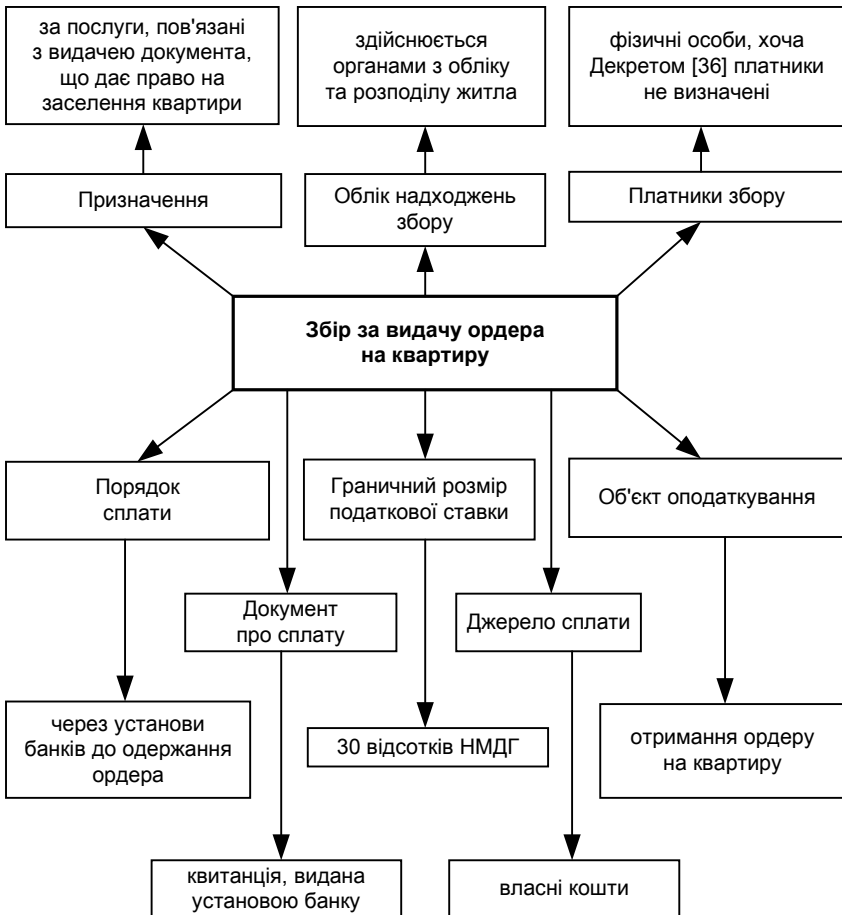

Рис. 12.6. Загальна характеристика збору за видачу ордеру на квартиру

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

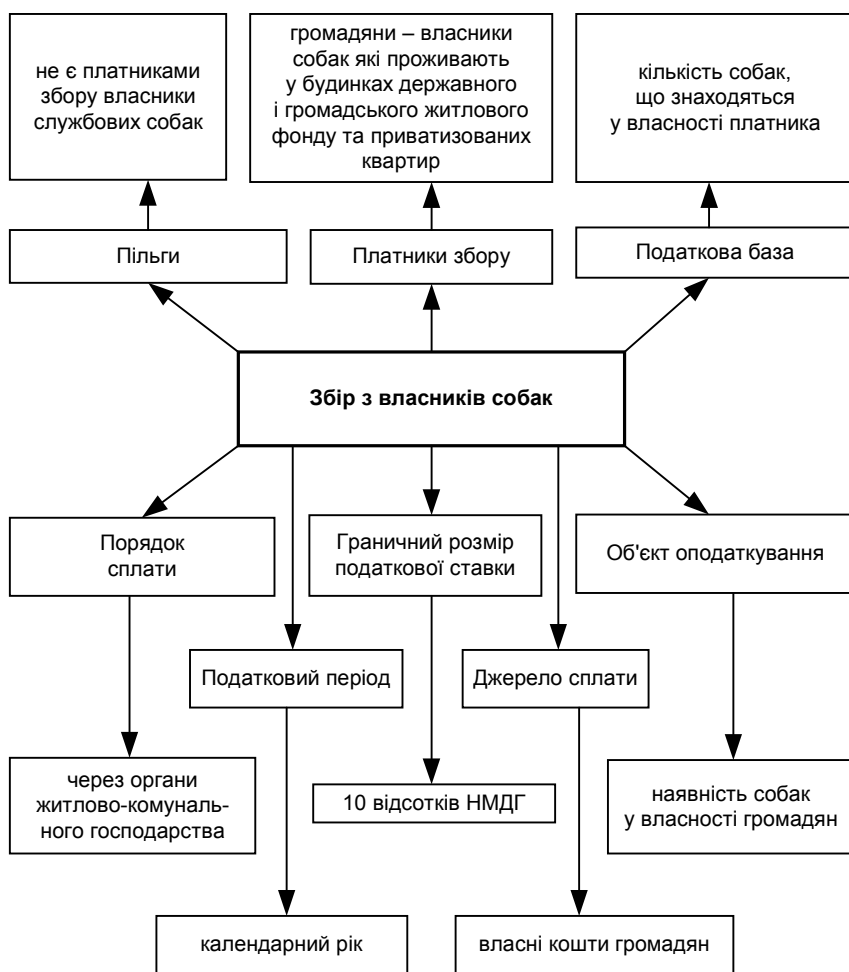

Рис.12.7. Загальна характеристика збору з власників собак

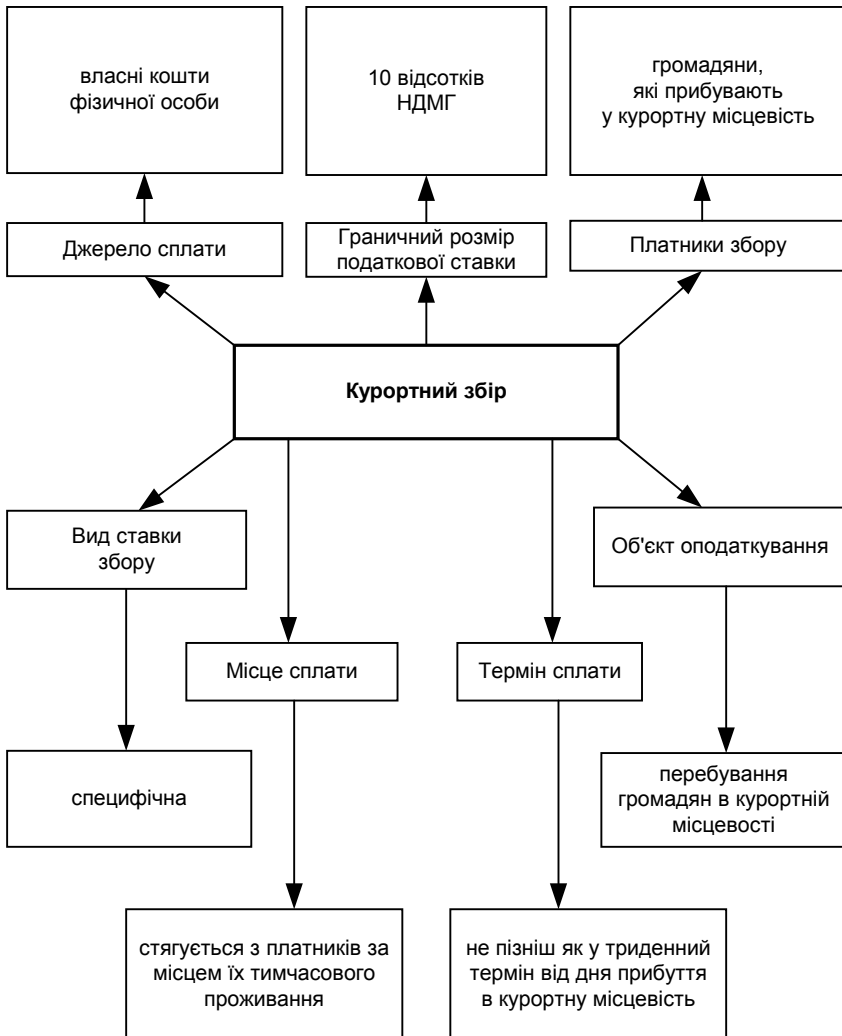

Рис. 12.8. Загальна характеристика курортного збору

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

Рис. 12.9. Система пільг з курортного збору

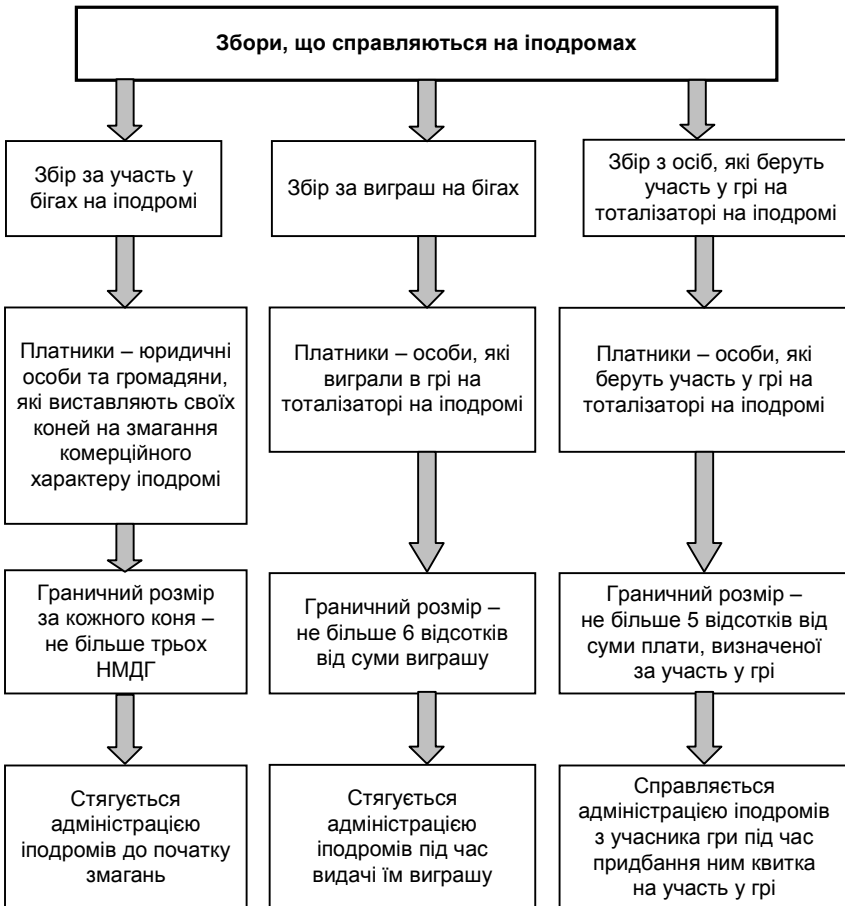

Рис. 12.10. Загальна характеристика зборів, що справляються на іподромах

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

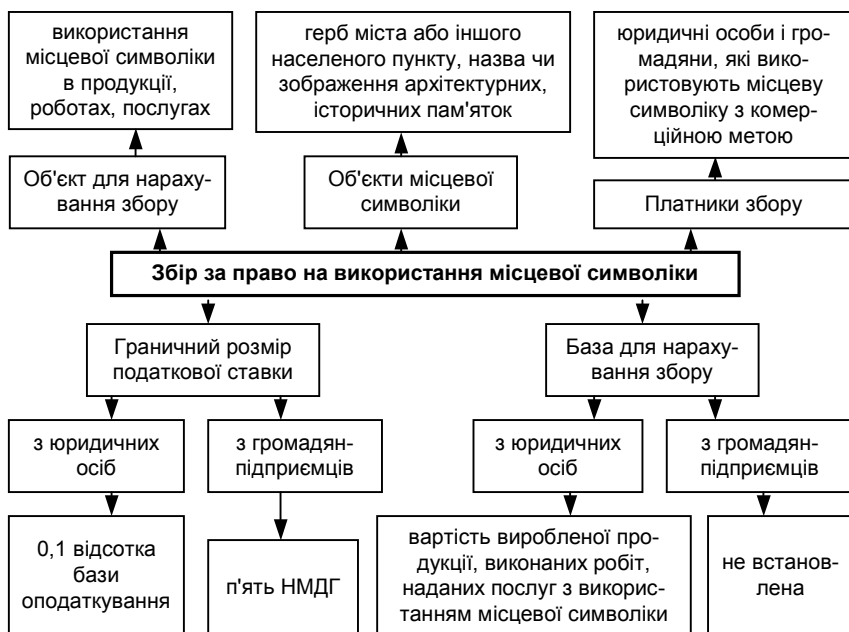

Рис. 12.11. Загальна характеристика збору за право на використання місцевої символіки

Рис. 12.12. Загальна характеристика збору на проведення кіно-і телезйомок

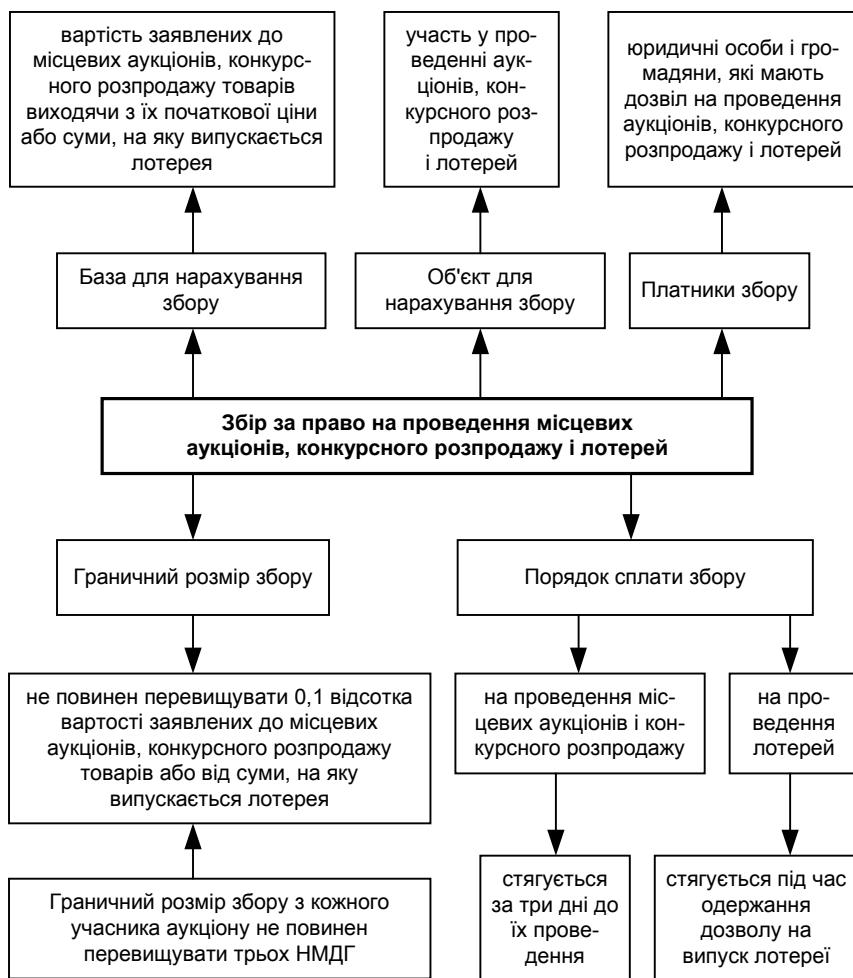

Рис. 12.13. Загальна характеристика збору за право на проведення місцевих аукціонів, конкурсного розпродажу і лотерей

СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ

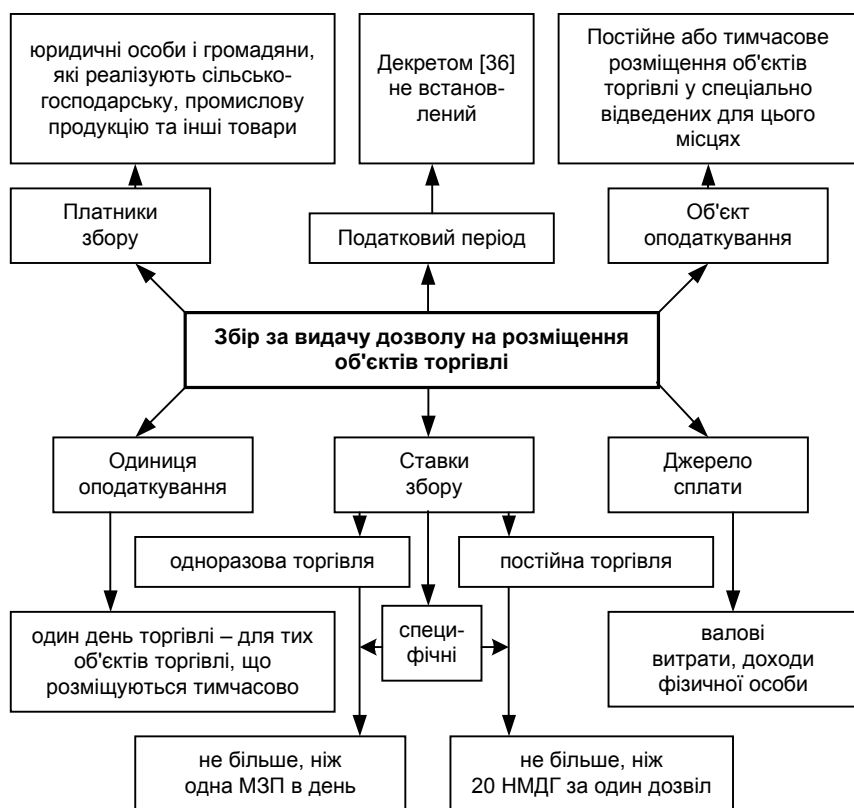

Рис. 12.14. Загальна характеристика збору за видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі

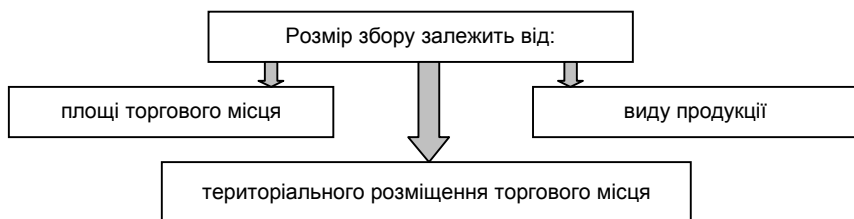

Рис. 12.15. Фактори, що впливають на розмір збору за видачу дозволу на розміщення об'єкта торгівлі

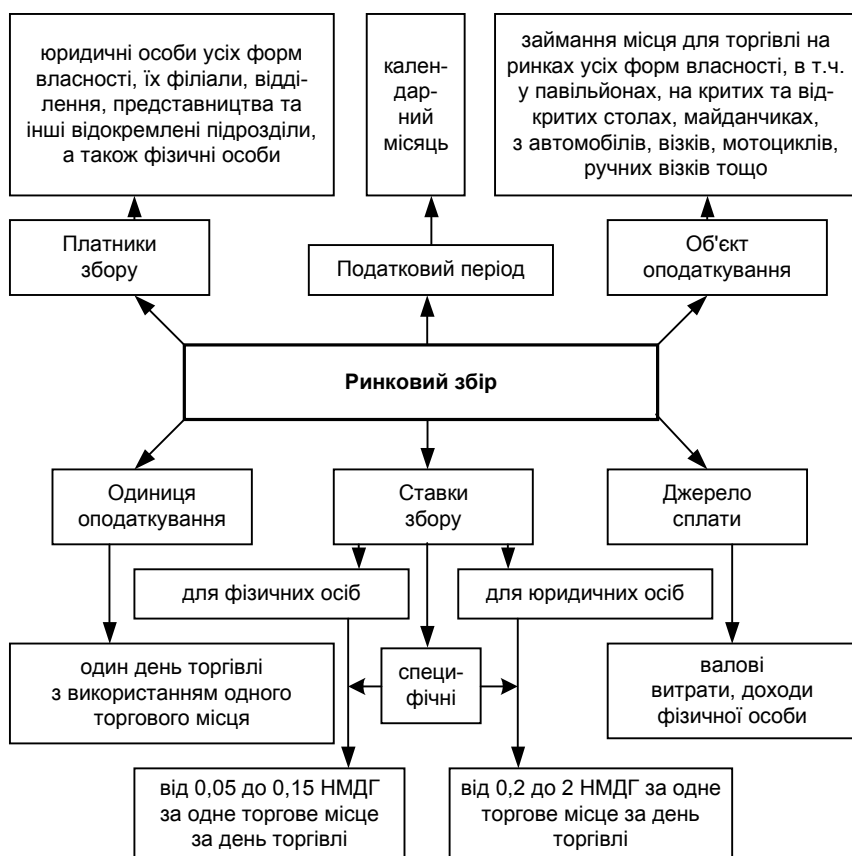

Рис. 12.16. Загальна характеристика ринкового збору

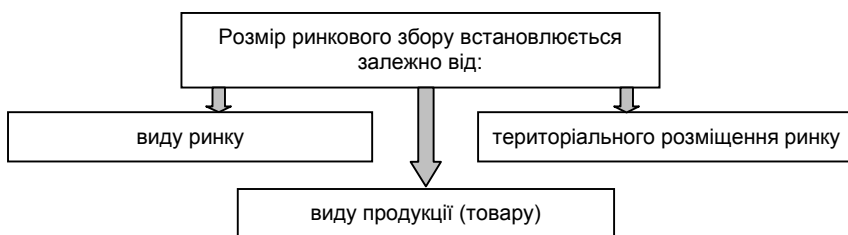

Рис. 12.17. Критерії диференціації ринкового збору за Декретом [36]

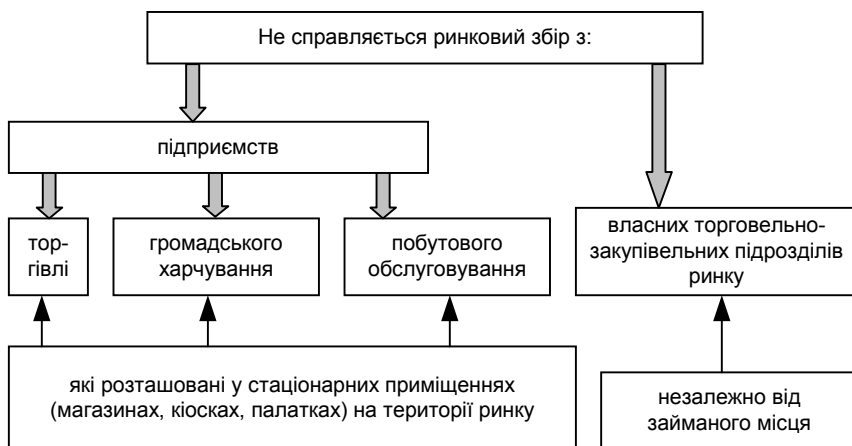

Рис. 12.18. Пільги зі сплати ринкового збору

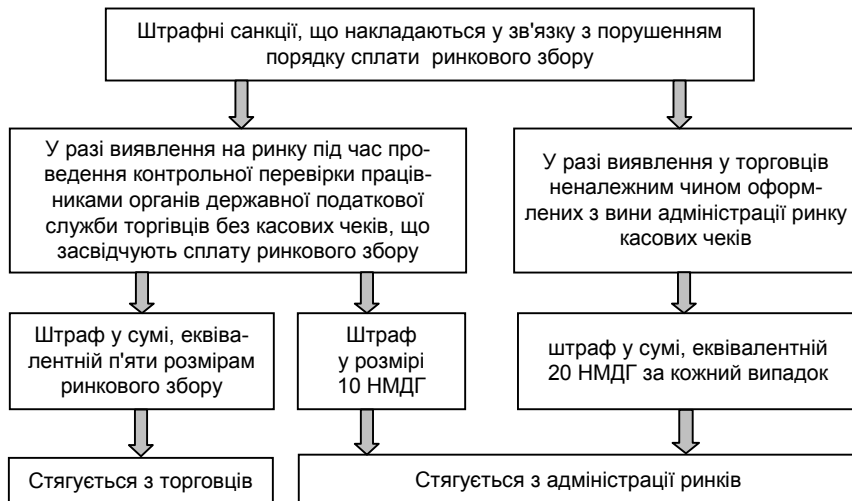

Рис. 12.19. Штрафні санкції у зв'язку з порушенням порядку сплати ринкового збору

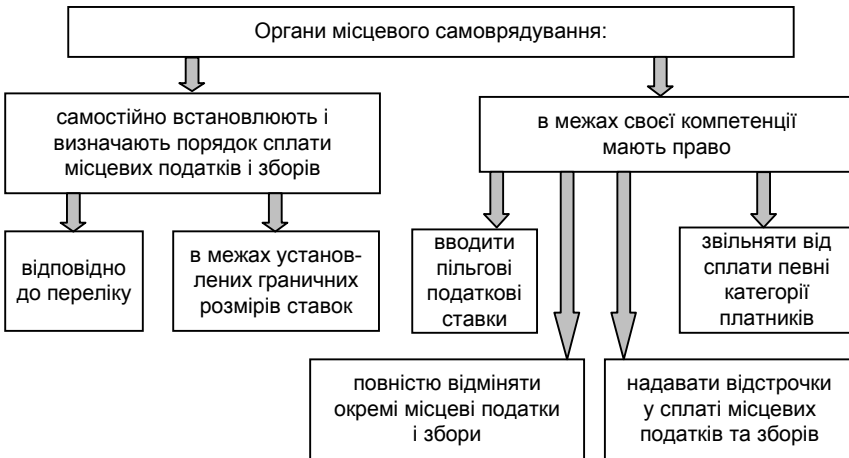

Рис. 12.20. Повноваження органів місцевого самоврядування в галузі визначення місцевих податків і зборів

Рис. 12.21. Джерела сплати місцевих податків і зборів юридичними особами відповідно до Декрету [36]

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ І УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ВД	валовий дохід
ВВ	валові витрати
ВНЗ	вищий навчальний заклад
ДКРС	Державна контрольно-ревізійна служба
ДПІ	Державна податкова інспекція
ДПА	Державна податкова адміністрація
ДПАУ	Державна податкова адміністрація України
ДПС	Державна податкова служба
ГС	Гармонізована система опису та кодування товарів
ПММ	паливно-мастильні матеріали
ІСІ	інститут спільного інвестування
КМУ	Кабінет Міністрів України
КС	комп'ютерна система
КОРО	книга обліку розрахункових операцій
МЗП	мінімальна заробітна плата
МНМА	малоцінний необоротний матеріальний актив
ПДФО	податок з доходів фізичних осіб
ПК	податковий кредит
НКРЕ	Національна комісія регулювання електроенергетики України
НМДГ	неоподатковуваний мінімум доходів громадян
ПЗ	податкове зобов'язання
ОЗ	основні засоби
ОФ	основні фонди
РРО	реєстратор розрахункових операцій
СПД	суб'єкт підприємницької діяльності
ПФУ	Пенсійний фонд України
УКТ ЗЭД	Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності
ФОП	фонд оплати праці

ЛІТЕРАТУРА

1. Кодекс Законів про працю України від 10 грудня 1971 року № 322-VIII.— К.: Парламентське вид.— 1998.— 96 с.
2. Митний кодекс України від 11 липня 2002 року № 92-IV // Відомості Верховної Ради України.— 2002.— № 38-39.— Ст. 288.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Голос України.— 2003.— 12-13 березня.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV // Голос України.— 2003.— 14 березня.
5. Закон України «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів» від 11 грудня 1991 року № 1963-XII (зі змінами і доповненнями) / В зб. «Основи податкового законодавства».— Бухгалтерія.— 2002.— № 38/1-2.— С. 139 — 142.
6. Закон України «Про єдиний митний тариф» від 5 лютого 1992 року № 2097-XII (зі змінами і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства».— Бухгалтерія.— 2002.— № 38/1-2.— С. 130 — 138.
7. Закон України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» від 15 лютого 1995 р. № 56/95-ВР // Відомості Верховної Ради України.— 1995.— № 9.— Ст. 58.
8. Закон України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР (зі змінами і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Праця і зарплата».— Бухгалтерія.— 2001.— № 35.— С. 56 — 61.
9. Закон України «Про акцизний збір на алкогольні напої та тютюнові вироби» від 15 вересня 1995 року № 329/95-ВР (зі змінами і доповненнями) / В кн. Податкове законодавство України. Бібліотека офіційних видань.— К.: Парламентське вид.— 1998.— С. 144 — 150.
10. Закон України «Про державне регулювання виробництва та торгівлі спиртом етиловим та плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами» від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР (зі змінами і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Торговельна діяльність. Частина 2. Торгівля окремими групами товарів».— Бухгалтерія.— 2003.— Вип. 2.— С. 68 — 77.
11. Закон України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» від 23 березня 1996 р. № 98/96-ВР (зі змінами і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства».— Бухгалтерія.— 2002.— № 38/1-2.— С. 163 — 171.
12. Закон України «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)» від 11 липня 1996 року № 313/96-ВР (зі змінами

і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія. — 2002. — № 38/1-2. — С. 111 — 112.

13. Закон України «Про плату за землю» (в редакції Закону України від 19 вересня 1996 р. № 378/96-ВР зі змінами і доповненнями) / В кн. Податкове законодавство України. Бібліотека офіційних видань. — К.: Парламентське видавництво. — 1998. — С. 151—159.

14. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про систему оподаткування» від 18 лютого 1997 р. № 77/97-ВР (зі змінами і доповненнями) // Урядовий кур'єр. — 1997. — 20 березня.

15. Закон України «Про податок на додану вартість» від 3 квітня 1997 р. № 168/97-ВР (зі змінами і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Все про ПДВ». — Бухгалтерія. — 2002. — № 24/1-2. — С. 11 — 38.

16. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» (в редакції Закону України від 22 травня 1997 р. № 283/97-ВР зі змінами і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Оподаткування прибутку підприємств». — Бухгалтерія. — 2003. — Вип. 1. — С. 9 — 72.

17. Закон України «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування» від 26 червня 1997 р. № 400/97-ВР (зі змінами і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія. — 2002. — № 38/1-2. — С. 175 — 179.

18. Закон України «Про фіксований сільськогосподарський податок» від 17 грудня 1998 р. № 320-XIV (зі змінами і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія. — 2002. — № 38/1-2. — С. 223 — 225.

19. Закон України «Про збір на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства» від 9 квітня 1999 року № 587-XIV // Урядовий кур'єр. — 1999. — 13 травня.

20. Закон України «Про запровадження єдиного збору, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України» від 4 листопада 1999 року № 1212-XIV // Урядовий кур'єр. — 1999. — 2 грудня.

21. Закон України «Про ставки акцизного збору на тютюнові вироби» від 19 листопада 1999 року № 1246-XIV (зі змінами і доповненнями) / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія. — 2002. — № 38/1-2. — С. 106.

22. Закон України «Про радіочастотний ресурс України» від 1 червня 2000 року № 1770-III // Офіційний вісник України. — 2000. — № 26. — Ст. 1078.

23. Закон України «Про ставки акцизного збору на спирт етиловий та алкогольні напої» від 23 березня 2000 року (зі змінами і доповненнями) // Урядовий кур'єр. — 2000. — 25 квітня.

24. Закон України «Про державну підтримку малого підприємництва» від 19 жовтня 2000 р. № 2063-III // Урядовий кур'єр. — 2000. — 22 листопада.

25. Закон України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21 грудня 2000 р. № 2181-III (зі змінами і доповненнями) // Урядовий кур'єр.— 2001.— 21 лютого.
26. Закон України от 04.07.2002г. № 40-IV «Про інноваційну діяльність» // Урядовий кур'єр.— 2002.— 7 серпня.
27. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 року № 1058-IV // Урядовий кур'єр.— 2003.— 14 серпня.
28. Закон України «Про гастрольні заходи в Україні» від 10 липня 2003 року № 1115-IV // Урядовий кур'єр.— 2003.— 21 серпня.
29. Закон України «Про Державний бюджет України на 2004 рік» від 21 листопада 2003 року № 1344-IV // Урядовий кур'єр.— 2003.— 3 грудня.
30. Закон України «Про рентні платежі за нафту, природний газ і газовий конденсат» від 5 лютого 2004 року № 1456 - IV // Урядовий кур'єр.— 2004.— 19 березня.
31. Указ Президента України «Про деякі зміни в оподаткуванні» від 07 серпня 1998 року № 857/98 // Урядовий кур'єр.— 1998.— 20 серпня.
32. Указ Президента України «Про внесення змін до Указу Президента України від 3 липня 1998 р. № 727/98 «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 28 червня 1999 р. № 746/99 // Урядовий кур'єр.— 1999.— 13 липня.
33. Указ Президента України «Про впорядкування механізму сплати ринкового збору» від 28 червня 1999 р. № 761/99 // Урядовий кур'єр.— 1999.— 7 липня.
34. Декрет Кабінету Міністрів України «Про державне мито» від 21 січня 1993 р. № 7-93 (зі змінами і доповненнями)// Відомості Верховної Ради України.— 1993.— № 13.— Ст. 113.
35. Декрет Кабінету Міністрів України «Про акцизний збір» від 26 грудня 1992 року № 18-92 (зі змінами і доповненнями)// Голос України.— 1993.— 11 січня.
36. Декрет Кабінету Міністрів України «Про місцеві податки і збори» від 20 травня 1993 року № 56-93 (зі змінами і доповненнями)// Відомості Верховної Ради України.— 1993.— 30.— Ст. 336.
37. Александров И. М. Налоговые системы России и зарубежных стран.— М.: Бератор-пресс, 2002.— 192 с.
38. Бех Г.В. Правовое регулирование косвенных налогов в Украине. Монография / Под ред. проф. Н.П. Кучерявенко.— Харьков.— Легас, 2003.— 138 с.
39. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. Т. 2.— К.: Ника-Центр, 1999.— 512 с.

40. Большой бухгалтерский словарь / Под. ред. А. Н. Азрилияна. — М.: Ин-т новой экономики, 1999. — 574 с.
41. Бураковский В. В., Кармазин В. Я., Каламбет С. В., Водолазская О. А. Налоги: Учебное пособие. — Днепропетровск: Пороги, 1998. — 640 с.
42. Гаевська Л. М., Рибак С. О. Підприємницька діяльність та її оподаткування: Практикум. — Ірпінь: Академія ДПС України, 2003. — 182 с.
43. Гега П. Т., Доля Л. М. Основи податкового права: Навчальний посібник. — К.: Товариство «Знання», КОО, 1998. — 274 с.
44. Горский И. В. Налоги: История и современность. В кн.: Налоговое планирование для руководителя и бухгалтера. Т.1. — М.: Финансы, 1997. — 344 с.
45. Грицаенко І. А., Мельник В. М., Іванішина О. С. Оподаткування підприємницької діяльності: Навчальний посібник. — Ірпінь: Академія ДПС України, 2003. — 156 с.
46. Данілов О. Д., Лапшин Ю. В., Онищенко В. А. Оподаткування місцевими, ресурсними, рентними податками та зборами. Неподаткові платежі. — Ірпінь: Академія, ДПС України, 2002. — 292 с.
47. Данілов О. Д., Фліссак Н. П. Податки в Україні. — К.: УкрІНТЕІ, 2003. — 348 с.
48. Данілов О. Д., Фліссак Н. П. Податкова система та шляхи її реформування. — К.: Парламентське вид., 2001. — 216 с.
49. Дикань Л. В., Воїнова Т. С. Податкова система. — Х.: Вид. ХДЕУ, 2002. — 252 с.
50. Загородній А. Г., Єлісєєв А. В. Податки та податкове планування підприємницької діяльності: Монографія. — Львів, Центр Бізнес-Сервіс, 2003. — 152 с.
51. Иванов Ю. Б. Альтернативні системи оподаткування: Монографія. — Х.: ХДЕУ — Торнадо, 2003. — 518 с.
52. Інструкція про порядок обчислення і сплати страхувальниками та застрахованими особами внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування до пенсійного фонду України. Затверджена постановою Правління Пенсійного фонду України від 19 грудня 2003 р. № 21-1 // Бухгалтерія. — 2004. — № 6. — С. 9 — 30.
53. Иванова Н. Г., Вайс Е. А., Кацюба И. А., Петухова Р. А. Налоги и налогообложение. Схемы и таблицы. Учебное пособие — СПб.: Питер, 2001. — 304 с.
54. История русской экономической мысли. В 3-х т. Т.1 /Под. ред. А. И. Пашкова. — М.: Государственное издательство политической литературы, 1955. — 700 с.
55. Крисоватий А. І., Десятнюк О. М. Податкова система: Навчальний посібник. — Тернопіль: Карт-бланш, 2004. — 332 с.

56. Куцин Н. А., Калужный В. В., Мозенков О. В., Балыкин В. Д. Современная теория и практика налогообложения.— Х.: Прапор, 2001.— 512 с.
57. Литвиненко Я.В. Податкова політика.— К.: МАУП, 2003.— 224 с.
58. Методика визначення сум податкових зобов'язань за непрямими методами. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2002 року № 697 // Бухгалтерія.— 2002.— № 22.— С. 34 — 35.
59. Мельник П. В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці.— Ірпінь, Академія державної податкової служби України, 2001.— 364 с.
60. Механізм справляння збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2003 р. № 2002 // Бухгалтерія.— 2004.— № 5.— С. 21 — 22.
61. Налоги. Учебник для вузов / Под. ред. проф. Д. Г. Черника.— М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.— 444 с.
62. Налоговый кодекс Российской Федерации. Часть 1.— 6-е изд., изм. и доп.— М.: Ось-89, 2001.— 128 с.
63. Омелянович Л. А., Папаика А. А., Орлова В. А., Демьяненко Г. Е., Севка В. Г. Налоги и налоговые системы: Учебное пособие / Под ред. д. э. н., профессора Л. А. Омелянович.— Донецк: ДонДУЕТ им. Туган-Барановского, 2002.— 192 с.
64. Основы налогового права / Под ред. проф. Н. П. Кучерявенко.— Х.: Легас, 2003.— 384 с.
65. Перепелица М. А. Правовое регулирование статуса плательщиков налогов и сборов в Украине: Монография / Под ред. проф. Н. П. Кучерявенко.— Х.: Легас, 2003.— 116 с.
66. Перов А. В., Толкушин А. В. Налоги и налогообложение: Учеб. пособие.— 2-е изд., перераб и доп.— М.: Юрайт-издат, 2003.— 636 с.
67. Положення про порядок справляння та обліку фіксованого сільськогосподарського податку (зі змінами і доповненнями). Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 квітня 1999 року № 658 / В зб. систематизованого законодавства «Альтернативні способи оподаткування».— Бухгалтерія.— 2001.— № 38.— С. 174 — 176.
68. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92 // Бухгалтерія. Збірник систематизованого законодавства «Бухгалтерський облік. Хрестоматія».— 2001.— № 52/2.— С. 43 — 47.
69. Порядок встановлення нормативів збору за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок державного бюджету, та його справляння. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 січня 1999 року № 115 / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства».— Бухгалтерія.— 2002.— № 38/1-2.— С. 210 — 214.

70. Порядок встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього середовища та справляння цього збору. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 року № 303 / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія. — 2002. — № 38/1-2. — С. 192 — 199.

71. Порядок розрахунку фіксованого сільськогосподарського податку та заповнення форм розрахунку. Затверджений наказом Державної податкової адміністрації України від 27 квітня 1999 р. № 230 / Бухгалтерія. Збірник систематизованого законодавства «Альтернативні способи оподаткування». — 2001. — № 38. — С. 177 — 181.

72. Порядок справляння збору за спеціальне використання водних ресурсів і збору за користування водами для потреб гідроенергетики та водного транспорту. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16 серпня 1999 року № 1494 / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія. — 2002. — № 38/1-2. — С. 208 — 210.

73. Порядок справляння плати за користування надрами в цілях, не зв'язаних з видобуванням корисних копалин. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2000 року № 1682 / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія. — 2002. — № 38/1-2. — С. 205 — 206.

74. Порядок справляння плати за спеціальне використання лісових ресурсів і користування земельними ділянками лісного фонду. Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 6 липня 1998 року № 1012 / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія. — 2002. — № 38/1-2. — С. 206 — 207.

75. Про внесення змін до форми книги обліку прибутків і витрат суб'єкта малого підприємництва — юридичної особи і порядок її ведення. Наказ Державної податкової адміністрації України від 12 жовтня 1999 р. № 554 // Вісник податкової служби України. — 2000. — № 9. — С. 25—26.

76. Про визначення поліських територій України. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1998 року № 2068 // Урядовий кур'єр. — 1998. — 29 грудня.

77. Про затвердження базових нормативів плати за користування надрами для видобування корисних копалин і Порядку справляння плати за користування надрами для видобування корисних копалин. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 вересня 1997 року № 1014 / В зб. систематизованого законодавства «Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія. — 2002. — № 38/1-2. — С. 199 — 205.

78. Про затвердження диференційованих нормативів плати за користування надрами для видобування мінеральних підземних вод. Поста-

нова Кабінету Міністрів України від 7 березня 2000 року № 456 // Урядовий кур'єр.— 2000.— 29 квітня.

79. Про затвердження диференційованих нормативів плати за користування надрами для видобування золоторудної (золото-поліметалічної) сировини. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2001 р. № 822 / В зб. систематизованого законодавства „Основи податкового законодавства». — Бухгалтерія.— 2002.— № 38/1-2.— с. 217 — 219

80. Про затвердження нормативів збору за спеціальне використання водних ресурсів та збору за користування водами для потреб гідроенергетики і водного транспорту. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 травня 1999 року № 836 // Збірник постанов Уряду України.— 2000.— № 1.— Ст. 13.

81. Про затвердження переліку заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення яких включаються до валових витрат. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 року № 994 // Урядовий кур'єр.— 2003.— 25 липня.

82. Про затвердження переліку послуг, що належать до побутових і підлягають патентуванню. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 року № 576 // Урядовий кур'єр.— 1998.— 5 травня.

83. Про перерахування коштів від збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію. Постанова Національної комісії регулювання електроенергетики України від 31 січня 2004 року № 106 // www.liga.kiev.ua.

84. Про проведення індексації нормативів плати (збору) за використання природних ресурсів. Постанова Кабінету Міністрів України від 6 листопада 2003 року № 1735 // Урядовий кур'єр.— 2003.— 13 листопада.

85. Про ставки щомісячних зборів за використання радіочастотного ресурсу України. Постанова Кабінету Міністрів України від 31 січня 2001 року № 77 // Офіційний вісник України.— 2001.— № 5.— Ст. 183.

86. Пушкарева В. М. История финансовой мысли и политики налогов.— М.: ИНФРА-М, 1996.— 192 с.

87. Соколов А. А. Теория налогов.— М.: ООО «ЮрИнфоР-Пресс», 2003.— 506 с.

88. Соколовська А. М. Податкова система України: теорія та практика становлення.— К.: НДФІ, 2001.— 372 с.

89. Сутырин С. Налоги и налоговое планирование в мировой экономике.— СПб.: Полиус, 1998 — 576 с.

90. Тарангул Л. Л. Оподаткування та регіональний розвиток (теорія і практика).— Ірпінь: Академія, ДПС України, 2003,— 286 с.

91. Толкушин А. В. Налоги и налогообложение: Энциклопедический словарь.— М.: Юристь, 2001.— 512 с.

92. Тютюрюков Н. Н. Налоговые системы зарубежных стран: Европа и США: Учебное пособие.— М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К^о», 2002.— 174 с.

93. Юткина Т. Ф. Налоги и налогообложение: Учебник.— 2-е изд., перераб. и доп.— М.: ИНФРА-М, 2003.— 576 с.— (Серия «Высшее образование»).

94. European Tax Handbook.— Amsterdam: International Bureau of Fiscal Documentation, 2003.— 720 p.

Навчальне видання

ІВАНОВ Юрій Борисович

**СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ
В СХЕМАХ І ТАБЛИЦЯХ**

**Частина 1.
Загальнодержавні та місцеві податки
і збори в Україні**

Навчальний посібник

Підписано до друку 30.06.04 р. Формат 60 × 84/16.Папір офсетний.
Гарнітура NewtonС. Друк ризографічний. Ум.-друк. арк. 26,0.
Обл.-вид. арк. 39,6. Наклад 500 прим. Зам. № 32.

Видавничий Дім «ІНЖЕК». Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
України суб'єктів видавничої діяльності ДК № 1219 від 03.02.2003.
61052 Харків, а/с 81. Тел.: (057) 732-09-59, 703-40-21.
Надруковано у ВД «ІНЖЕК»,
м. Харків, пр. Гагаріна, 20

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ІНЖЕК»

ПРОПОНУЄ

Назарова Г. В. Організаційні структури управління корпораціями: Монографія. – 2-ге вид., допов. і переробл. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 420 с.

Розглянуто теоретико-методологічні засади та практичні положення формування та розвитку організаційно-структурної побудови промислових підприємств корпоративного сектору економіки за умов становлення економічних, правових, соціальних відносин у системі корпоративного управління.

Рекомендовано для фахівців у галузі економіки та управління, викладачів, студентів, аспірантів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

Макроекономіка: Навчальний посібник / Під редакцією проф. М. А. Сіроштана. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 184 с. Укр. мова

Представлено курс макроекономіки, в якому розглядаються економічні процеси, що відбуваються на рівні народного господарства в цілому.

Посібник допоможе майбутнім економістам краще усвідомлювати та аналізувати сучасні ситуації в економіці України та інших країн світу.

Моделирование экономической динамики: Учебное пособие / Клебанова Т. С., Дубровина Н. А., Полякова О. Ю., Раевнева Е. В., Милов А. В., Сергиенко Е. А. – Х.: Издательский Дом «ИНЖЭК», 2004. – 244 с. Русск. яз.

Учебное пособие представлено в двух частях. В первой части рассматриваются теоретические основы исследования сложных систем и процессов в экономике, излагается соответствующий математический аппарат, современные парадигмы поведения сложных систем. Вторая часть учебного пособия раскрывает возможности применения моделей в исследованиях экономической динамики, рассмотрены известные и новые линейные и нелинейные модели, в том числе и учитывающие особенности переходной экономики.

Учебное пособие предназначается студентам экономических специальностей вузов и аспирантам, может быть полезно широкому кругу специалистов.

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ «ІНЖЕК»

ПРОПОНУЄ

Ларіонов Ю. І., Марченко Л. С., Хажмурадов М. А. Дослідження операцій. Частина 1: Навчальний посібник.— Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004.— 352 с.

У даній частині навчального посібника висвітлюються основні принципи, методологія, етапи та класи задач дослідження операцій, економіко-математичне моделювання. Розглянуто застосування сучасного математичного апарату дослідження операцій та моделей лінійного, нелінійного, цілочисельного, динамічного програмування, класичних методів оптимізації в розв'язанні різноманітних задач. Наведено основні положення теорії ігор, викладено методи розв'язання парних антагоністичних ігор, описано біматричні та кооперативні ігри. Теоретичний матеріал супроводжується значною кількістю економічних задач із розв'язаннями та питаннями для самостійної роботи.

Посібник призначений студентам, які навчаються за економічними спеціальностями. Він буде корисним керівникам організацій різних рівнів, управлінським працівникам, викладачам, аспірантам та слухачам шкіл бізнесу.

Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник / За редакцією проф. І. О. Піддубного.—Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004.— 256 с. Укр. мова

Міжнародний менеджмент — відносно нова галузь наукових знань для вітчизняних фахівців. Але проблема в її опануванні сьогодні із суто наукової перетворилася у гостро практичну.

Висвітлити з урахуванням традицій вітчизняної науково-педагогічної школи, потреб і специфіки української економіки теоретико-методологічні засади та методико-практичний інструментарій управління міжнародним бізнесом — головна мета авторів посібника «Міжнародний менеджмент».

За змістом навчальний посібник охоплює усі елементи організації навчального процесу з дисципліни «Міжнародний менеджмент», яка є складовою навчальних планів підготовки фахівців з економічних спеціальностей у вищих навчальних закладах України.

В основу посібника покладено курс лекцій з міжнародного менеджменту, який пройшов апробацію протягом кількох років викладання у Харківському державному економічному університеті.